

Isti sunt tituli octauus libri qui tractat de matrimonio.

Quid sunt sponsalia et unde dicuntur.	19.
A quibus per quos et quibus verbis sponsalia contrahantur.	20.
De modo contrahendi sponsalia.	21.
In qua etate possint contrahi sponsalia et matrimonium.	22.
Quomodo habent dissolui sponsalia.	23.
De effectu sponsalium.	24.
De ipso matrimonio.	25.
De causa efficiente matrimonij. s. de consensu.	26.
De bonis matrimonij in corpore.	27.
De bono fidei.	28.
De bono sacramenti.	29.
De differentiis matrimonij.	30.
Quis potest contrahere matrimonium et de impedimentis eius in corpore.	31.
De impedimento erroris.	32.
De impedimento conditionis.	33.
De impedimento voti continentie.	34.
De consanguinitate.	35.
De cognatione spirituali.	36.
De cognatione legali.	37.
De impedimento criminis.	38.
De disparitate cultus.	39.
De impedimento ordinis.	40.
De impedimento ligaminis.	41.
De iusticia publice honestatis.	42.
De affinitate.	43.
De frigore.	44.
De artatione.	45.
De castratione.	46.
De maleficio.	47.
De feriis.	48.
De interdicto.	49.
De secundis nuptiis.	50.
Quomodo agitur ad matrimonium contrahendum.	51.
De accusatore matrimonij propter consanguinitatem vel affinitatem.	52.
De accusatore matrimonij propter fornicationem.	53.
De divorcio propter fornicationem consanguinitatem et affinitatem.	54.
De divorcio propter impotentiam coeundi.	55.
De filiis.	56.
De donatione propter nuptias.	57.
De dotibus.	58.
De significacionibus verborum.	59.

Incipit titulus primus octauus libri. s. quid sunt sponsalia et unde dicuntur.



Initis auxiliante deo semper quod potuit exiguitas mee virtutis septem partibus huius operis. s. prima de 10. preceptis. secunda de virtutibus et vitiis. tertia de contrariis et voluntatibus voluntatis. quarta de sacramentis in corpore. et de tribus primis

sacramentis in speciali. s. baptismo confirmatione et eucharistia. quinta de prima et vinctio extrema sexta de sacramento ordinis. et septima de censura ecclesiastica. Restat modo eiusdem libri octaua pars et vltima que est de matrimonio in corpore et fine subiungitur ad euidentiam totius operis titulus de verborum significacione. et tituli de ordinatione librorum decretalium. et libro rursus legalium per ordines alphabeti. Circa matrimonium autem considerandum primo de sponsalibus que ad matrimonium disponunt. 2. de ipso matrimonio. Circa sponsalia vero considerandum est primo. quod sunt sponsalia et unde dicantur et de arris sponsalium. 2. per quos et quibus verbis sponsalia contrahuntur. 3. de modo dissolui sponsalia. 4. que etate possint contrahi. 5. quomodo habent dissolui. 6. de effectu sponsalium et coactione eorum que contraxerunt sponsalia ad matrimonium dissolui. Circa primum igitur plura queruntur primo quod sunt sponsalia. Respondeo desponsatio ut dicitur. 2. sententiarum dicitur. 2. est duplex quodammodo per verba dicitur. et per prius dicitur matrimonium inchoatum. quodammodo per verba de futuro et hoc non facit matrimonium. sed matrimonium per missionem. et hoc per appellat sponsalia que per se sunt futurum nuptiarum permissio. 30. q. 4. nupties. large tamen sponsalia aliqui accipiunt per matrimonium inchoatum. ex. despon. si inter virum et sic patet quod due sunt species sponsalium. Vnde dicitur sponsalia. Respondeo a sponsando. nam mos fuit veteribus stipulanti et sibi spondere uxores. ut patet. ff. de spon. l. 2. et 3. si nunc non est necessaria stipulatio. quia obmittitur et inter absentes. ut. ff. de spon. l. 2. et 4. et vltima. alias si stipulatio in contrahendo sponsalium exigere inchoat absentes ubi non possunt ut isti. de inuti. stip. q. item verborum. vel opteret dici spale esse in hac stipulatione sponsalium. si non inchoat absentes ubi possunt. Sed esto quod in contrahendo sponsalium inchoat stipulatio. Nunquid ex hac stipulatione potest agi ad inchoat vel aliquam penam pecuniariam. Respondeo quod non. ar. C. de l. 1. Nam si dicitur ibi alicui desponsata potest renouare sponsalia et alij nubere. ergo potest hoc sine pena criminali vel civilis. ar. ff. de redibit. acc. cum autem. q. exapz. Et est ratio quia matrimonia debent esse libera in contrahendo distrahendo et retinendo. Vnde nec pena hac occasione promissa potest per. ut. C. de inuti. stip. l. 2. et hec est condicio et solennis opinio. ut dicit hosti. Quo ergo prouidebit burgensi diuiti volenti maritare filiam suam alicui nobili et potenti si pecunia indigent. Respondeo det magnam pecuniam pro arris et stipulet ipsas in quadruplum. quando enim arridant si perdonantem stet quomodo sequatur matrimonium arras prout si vero per recipiendam eas

restituere et de suo tñ et n̄ pl^o . n̄ spāle pactum
arre stipulatū fuerit in q̄duplū . intñ ei ⁊ nō
ultra stipulatio p̄t extendi . C . e . l . fi . § . que oīa
Fideiussores etiā aliqñ dant . ex . de eo q̄ co . s . fā
qui . veniēs . s . i . n̄ p̄t peti pena . ut s̄ dictū est nisi
legibz constituta . s . q̄z arra aliqñ peti i duplū ali
qñ in quaduplū ut p̄dictū est . fm̄ h̄ intellige
illō . C . si nup̄ . ex rescripto p̄ . l . i . in fi . l . x . hosti .
Sed quare lex p̄mittit quaduplū arre repe
ti et nō penā . cū matrimonialis s̄sens^o debeat es
se liber . ex . e . cū locū . et liber s̄sens^o ita videat^r i
p̄diti p̄ metū p̄ditiōis arraz sic p̄ metū p̄diti
onis pene . et sic in utroq̄ ead̄ p̄hibitiōis rō vī
deat^r . Itē q̄ est diuersa rō . q̄z pena est odibilis .
arra fauorabilis . Pena ei ē sig^o m̄rimonij dī
strahendi et dissentiēte p̄uendi . et sic p̄ vba
negatiua . s . sic . si n̄ straxeris debebis michi pe
nā . c . libz arū . s . i . arra est signū matrimonij dī
dī ⁊ s̄sentientē remunerādi . ad h̄ l̄sti . de s̄len .
emp . arca p̄cipiū . et sic p̄ verba affirmatiua sic
dabo tibi istas arras ut cū filia mea s̄bas q̄s lu
crat ille qui recipit matrimonio secuto ex spe
ciali pacto . alias em̄ videt^r rōdenda contractu
p̄fecto . ff . de ac . emp . ⁊ ven . exempto . § . is q̄ vi
na . fm̄ h̄ intellige illō . C . e . l . 3 . q̄ videt^r innuere
a strano sensu q̄ recipiens sp̄ arras lucrat nisi
aliud dictū fuerit a tradente . Tradēs ei in tra
ditione rei sue . s . arre pactū p̄t apponē sic pla
cet . ff . de pactis in traditōibz . ⁊ p̄t si matrimo
nij sequat^r lucz siue retentio sperari . s . i . p̄ appo
sitionē pene nichil p̄t sperari siue retineri s . i . poti
us m̄ine p̄poni videat^r . Considerat^r ergo lex
q̄ si recipiens arras s̄bat poti^o inducē ad h̄ cā
lucris dilectōis . q̄m metū q̄duplatōis ⁊ sic p̄
diuersa rō in arra et pena . Scīendū atē q̄ h̄ pe
na arraz cessat fm̄ leges q̄q̄z rōe typis . si em̄
sponsa sponsū in ead̄ puīcia degentem p̄bien
nium expectauerit . et cū p̄ sponsū stetit alij
nupserit . nichil pene incurrit . C . e . l . 2 . Si vero
spons^o se trāstferat ad aliā puīciā dī p̄ triēniū
expectare . C . de dīmoz . et repu . dubiū . S . i . si ne
cessitas aliqua sponsū impediāt ut infirmitas
aut mors p̄entum vel cūma capitalia seu lon
ge p̄grinatōes que sūt ex necessitate ut cā ap
p̄lationis . tenetur spōsa expectare donec cessz
necessitas illa . ff . e . l . sepe . vnde index inspecta
qualitate p̄sonaz legale typ^o p̄t abbreviare l . p̄
lōgare . quo elapso renuentē excōdicabit ut dice
tur infra titulo . 6 . Et q̄ h̄ sit arbitriū innuē .
ff . de spon . l . pupill^o . d̄ h̄ etiam habet^r infra titu
lo . de dis . spon . casu . 2 . Cessat etiam arraz
petitio si spons^o vel spōsa obierit n̄ forte defūct^o
causā impedimentū p̄buerit ne nupcie celebra
rent . C . e . aris . Nec distinguo vtz osculū mē
uenerit licet in donatōe spōsaliciā distinguant^r .
Cessat etiā p̄pter s̄ditōz vel causā legibz mēdēaz
puta si n̄ p̄t d̄ iure matrimo^o sequi . C . e . l . vlē .
§ . patrē . Cessat etē p̄pter minozē etatē licz pater
et m̄r au^o ⁊ auia teneant^r in duplū si receperint
arras si steterit p̄ ipos siue p̄ filiā siue p̄ neptez
quonim^o s̄sumaret^r matrimo^o si steterit inq̄m
sine iusta cā . C . e . l . fi . l . x . § . 1 . ⁊ 2 . Quid si

matrimo^o recuset^r p̄pter impudicā quersatōz
vel p̄pter austeritatē vite . ut q̄z n̄ s̄medit^r n̄ her
bas crudas . vl^o p̄pter culē^o disparitatē . ut quia
vn^o inde^o alter pagan^o . vel n̄ p̄t s̄ope vel gñaz
re vel coire . vel q̄z alter^o regionis . Itē si herāt
nota tpe stractus sponsaliū et repudiet mat
monium . arras spon salicias reddent in duplū
et imputet sibi qui straxit cū tali . Si atē erant
occulta arras reddat^r s . i . pena simpli remittit^r . C .
e . l . fi . § . his quoq̄z . h̄ adiciamus . l . x . hosti .
Quid si loco arraz pignora sūt data . Itē . fm̄
azo . q̄ retinebūt q̄z arris eq̄pant^r . ut . C . si rector
puim . l . i . q̄z et fm̄ hosti . p̄t admitti si matri
monij de iure poterat valere . ⁊ h̄ pacto pigno
ra sūt data . aliqñ s̄ . ar . ex . de dona . m̄t vi . et
vxo . si necē . et de arbit^r . exposuisti . Vtrum
spons^o dicat^r q̄s tñ a spōsalibz . Itē in m̄rimo
mo p̄nt duo s̄siderari . s . stract^o m̄rimoal^o et
act^o ar^o . Et a spōsione p̄mi in futurū dī spōsus
a spōsalibz stractis p̄ verba de fūso . A spōsione
scōi dī q̄s spons^o post stractionē p̄ verba de pre
senti q̄z hocipō sponondz actū matrimonij . A p̄
ma sponsione dicunt^r spōsalia p̄prie que sūt q̄
dā sacramentalia respectu matrimonij . sic ex
ozasimus respectu baptisimi .

A quibz p̄ quos et quibz verb
spōsalia strahunt^r . a . 2 .

Postea considerandū est a quibus . pr
quos et q̄bz verbis spōsalia strahunt^r
Circa q̄d scīendū q̄ strahere potest spon
salia p̄prie dicta ille q̄ m̄rimonij strahere p̄t .
q̄s atē m̄rimo^o strahere possit infra dice^r . cui
cūq̄z et m̄rimo^o p̄hibet^r ⁊ spōsalia p̄hibent^r . ff . de
spon . oīno . h̄ tñ fallit fm̄ leges in p̄sice vel re
ctoze puīnde . et in his qui p̄tinet ad eū . s . filijs
nepotibus p̄pinq̄s ac cōsiliariis et domestic^o . p̄q̄
bus opam dederit ip̄e p̄ses . h̄i em̄ oēs durante
rectoria n̄ p̄nt fm̄ leges strahere matrimo^o
cū muliere oriūda de puīcia vel bñte domiciliū
in ea . p̄nt tñ sponsalia strahere . Si vero spōsa
velit finito officio sponsaliū renūciare poterit
sine pena . ff . de ritu . nup̄ . siquis . non tñ tē luc
biē q̄d datū est ei si straxerit sponte . si vero coa
cte . i . exhibitio sibi m̄anti feruore lucrat^r arras
vel pignora data . C . si rector puīnde . l . i . No
ta tñ q̄ si p̄ses aliqñ sibi dīspōsauerit atē p̄sida
tū eā iuste dūct tpe p̄sida^r . ut dī ibid^o . si etiam i
iuste duxerit tpe p̄sida^r . et postea velit p̄sida^r
finito vxor esse . extitit inq̄pit matrimo^o esse . C .
de nup̄ . l . et si tñc . Itē mulier que vix amī
sit non sine pena infra ānum a morte viri nu
bit . Iuste tñ sponsalia strahit . ff . de his q̄ no
m̄fa . solent . h̄ dicta sūt fm̄ leges Et nōt ea a
30 . in titulo . si rector in puīcia . Itē etas tñ
minoz attendit^r in sponsaliū q̄m i matrimonio
de quo etiā infra dice^r . Contrahunt^r atē spōsalia
q̄q̄z inter p̄ntes p̄ h̄c verba . acapiā te in meū
et acapiā te in meū . vel alia filia exp̄mentia s̄
sensū de futuro . ex . e . is . qui fidem . q̄q̄z p̄ h̄c
ras vel nūciū inter absentes . Constat ei absen
tem absentē dīponderi posse si absēs h̄ sciat . pu
ta quia nūciū misit vel de p̄scentia sua sit vel

postea ratum habet licet de hoc a principio nichil sciret. nec refert verum scriptura intueatur vel non sufficit. et ex quo clari. l. mo. veniens. et. 30. q. 4. nec illud. **N**ota tamen secundum leges. quod licet vir possit per nuptias ducere uxorem. mulier tamen per proprium nuptias non potest nubere. si etiam vir per nuptias vel literas contra: hat non videtur esse uxorem esse non prius est in domum suam ducat. ff. de ritu nup. mulierem. et. l. se. **S**ed secundum canones sic vir per nuptias vel literas uxorem ducere. ita et mulier videtur. quod non ad ipsam iudicantem dea matrimonio et sponsalia. ex. de diuor. gaude. **Q**uia vero. v. nec vlli vnquam in fi. **E**t solus 9. s. s. in dictione matris. facit ubi aliud non impedit ut dicitur infra. **V**bi vero per nuptias sponsalia obstant. h. verba satis agria videntur. **P**romittit tibi de mandato talis domini mei et nomine eiusdem quod ipse ducet te in uxorem. et h. in animam meam iuro. **E**t e contrario puella respondeat. promitto tibi in nomine domini tui recipienti et sibi per te quod ego ducam cum in viam non steterit per ipsum et h. iuro. **S**i autem sit matris. de pnti potest sic nuptias dicere puella. **T**alis dominus meus te salutatur. et tibi mandat quod ipse per me siue mediante me et tibi nuptias. accipit te et sentit in te tanquam in uxorem suam. **E**t e contrario sic potest respondere puella. et ego te median te dominum tuum recipio in meam viam. cum ipse te median te me in suam recipiat. et in eam sentit tanquam in dominum et maritum. vel bene. consentio in his quod michi nuptias. **S**unt autem hic plura sponsalia. primum est quod nuptias ad sponsaliter missum vel quod plerumque est et negotij gestor alienum factum promittere potest alij stipulatio. s. illud insti. de iuri. stip. s. si quis a lient. et. s. se. **S**ecundum est quod ubi licere mittunt si ne nuptias per iter absentes fieri stipulatio ut s. dicitur ibidem. s. ite verborum. non tamen in sponsalibus necessaria est stipulatio ut dictum est super. **T**ercium est quod de alieno facto iuratur. ex. e. ex literis. s. illud ff. de in litem iur. videamus. s. si non teneat ad illud quod notabitur infra. **H**ec hosti. **A**lia de hac materia videtur infra. e. li. ii. s. ar. A. **C**ontrahunt etiam quicunque sponsalia per filiosfamilii. si pntes in quorum sunt potestate sentiant qui consentire videntur si scientes non dicitur. ff. e. in sponsalibus. s. in sponsalibus. **E**t sic videtur requirendus consensus per alioquin sponsalia nulla videntur esse secundum canones ut patet. 30. q. 4. nuptias. et. c. se. et. ex. de despon. impu. et. ne. **I**dem videtur de tutoribus. ut. 20. q. 2. c. i. et. 2. s. h. verba sunt vera secundum leges. secus est secundum canones ar. expressum. ex. q. matris. ac. pos. videtur. **I**bi s. leges. q. d. aliud est secundum canones qui tamen in hoc casu sunt sequendi. quia matrimonia non iure fori. sed iure poli reguntur ut dicitur. 2. q. 3. s. hinc colligitur. vlt. sunt vera de honestate. de necessitate enim secundum canones non requiritur non consensus eorum de quorum tractatione quere. 24. q. 2. sufficit et. ex. e. cum locum. **A**liqui vero contrahunt per filios per pntes in quorum sunt potestate. **V**nde et pater filiam absentem desponsat. ex. de matrimonio tracto s. in. e. ex literis in pnti. pio. s. illud intelligitur quod filia postea sentit ut notat ibi per magistros. potest autem filia dissimulare si per turpem sibi eligat sponsum l. moribus suis idignum. ff. de spon. l. s. pntis. **V**n si solus consensus

per se non faceret matrimonium sic nec sponsalia nisi forte filij voluntati pntum se subiciant et tunc non dicitur liber consensus. ex. de adi. ap. super eo. et. c. pntas. **V**nde necesse est quod is consensus nomine sponsalia contrahatur h. sciat vel sentiat l. postea ratum habeat. ut super dictum est et si sit in cunabulis. ut. 20. q. 2. v. si. non est. et. l. 6. de despon. impu. si infantes. s. pntis. et. de hoc et notetur infra cum agitur de sponsalibus impuberum. **E**t idem est de tutoribus. **A**liqui enim per utrosque filios non per se pater potest. h. hosti. i. suam suam. **I**nnocentius vero notauit ex de mat. s. s. in. e. c. i. quod hoc est speciale de patre. s. quod nomine filij pntis et non dicens possit sponsalia obtere. et h. videtur ibi. ibidem tenet secus est de tutore. ff. de spon. si puella. **N**ec obstat illud ex. e. ad id quia ibi interuenit copula carnalis. **H**osti. vero tenet contra. ut patet ex super dictis. **N**otauit et illud hosti. super dictum. c. quod si per patrem ita et quilibet alius ad hoc idoneus. et h. magis approbat 30. an. li. 6. de despon. i. pu. si infantes. s. pntis. dices quod dicta decreta. ad id non loquuntur de consensu expresso quod probatur ex h. quod verba pape sapient ibi tacitum consensus. **V**erum si patres iurent se facturos quod minimo copula: bunt filios suos valeat tale iuramentum. **R**e. ut infra titulo de effectu sponsalium.

De modo contrahendi sponsalia titulus. 3.

Deinde considerandum est de modo contrahendi sponsalia. Circa quod sciendum quod sponsalia contrahunt dupliciter. vno modo simpliciter et absolute. alio modo sub conditione. **P**rimo igitur dicendum est de primo modo. 2. de 2. **C**irca primum modum nota quod sponsalia obstant simpliciter et absolute quatuor modis. primo modo datis arras sponsalibus. s. alij pecunia l. alijs rebus. ut. c. de spon. l. arr. 2. iuramento seu fide. quod aliqui in duos modos diuidunt. aliqui coniungunt. ex. de spon. de ill. et. c. p. 3. annuli immixtione que vulgo dicitur desponsatio. s. pntis subarratio nuptias. ut. 24. q. 4. si quis desponsauerit. **F**it autem annuli immixtio ob signum amoris mutui vel etiam propter coniunctionem cordium. **V**n tamen in 2. digito annuli inseritur quod in eo quedam vena sanguinis usque ad cor puenit. ut ferit. 30. q. 4. f. e. **S**ubarratio autem fit tamen per immixtionem annuli s. et per donationem aliarum rerum l. alio rui insignium. **E**t quicunque fit subarratio interueniente consensu. ut ex. de despon. impu. tue. quicunque non interueniente consensu. s. siue intuenti at consensus siue non dummodo ostendat de subarratione presumitur per sponsalibus si fiat a patre et s. subarratio. ar. 30. q. 4. nuptias. et. c. femine. **S**i autem fiat a sponso distinguitur secundum gradum. et hosti. quod aut etas deficiat et tunc per subarrationem non fit matrimonio presumitur. aut etas sufficit et tunc subarratio aut fit secunde et sic inducit tamen sponsalia. sic arre datio si est venditoris future non facit institui. de emp. et ven. in principio. non fiat cum platione horum verborum. accipio te in meam. tunc et iudicatur matrimonio non tamen annuli datione quod verborum platione. **A**ut fit publice ante valas ecclesie presbitero arras benedicente et viro tradente et facta recipiente. et tunc et si nichil dicat matrimonio est presumptum. 24. q. 2. si quis

uxorem. hec hosti. ex. de despon. ipu. tue. r. gof. ibi d. et hoc est verum in pbe. s. n. puta q. puella fuit violenter ad benedictio. adducta que statim au fugit benedictione recepta. vel aliud tale. ex de spon. s. ultat. Si vero tpe sponsalium de futuro de anul. n. p. aliud significare qm exprimit stract. s. spsalia. solent enim inter sponso. talia iocalia dari. ex de mat. tra. s. m. ec. c. i. Et sic anul. datio est signu. matrimonij fusi. hec hosti. in su. et gof. Quarto strahunt nuda pmissione. ut cu. vir dicit. accipia te in meam uxore. et vxor rñdet. accipia te in meum maritum. vel alia verba eqpollentia. ut si dicat ducā te in uxore. l. pmitto q. accipia te vel ducā in uxore. Et iste vltim. mod. est i. aliis modis p. supponi. tur. p. qd. est p. illū quasi omunē spsalia des. bunf. ut sup. est habitū. Quid si quis inrauit vel pmitit alicui ducē in uxore vñā de filiabus ei. nūquid sponsalia sic erūt stracta. R. scdm gof. q. nō. q. duo requirunt sic mrio. r. h. etia. fuit postea exp. s. l. i. d. de spō. ex spsali. si tñ aliq. ex eis factū illd. quasi suo noie gestū appro. babit et in illū s. sentiet q. p. p. m. h. spsalia il. li. erit fm gof. S. erit electo. R. p. m. t. t. s. h. ei est gñale i. p. m. s. i. b. gñ. alib. ut isti. de ac. s. p. t. rea. Quid si oēs moriāt p. vñā R. p. illā dare tenet. ff. de strab. emp. l. si em. p. t. d. e. Quid si p. obulit ei vñā ex eis. s. ipe n. acceptauit. R. p. est absolut. a p. m. s. i. d. e. ff. de v. obl. l. stipulat. hec gof. Quid si dicat vir iuro tibi vel pmitto q. ab isto tpe habeo te vel tenebo te p. vxore et tibi sic vxori fidez. tene. bo. et illa ecōuerso filr. dicat. iuro tē. R. ray. dicit q. est mrio. vñā ita q. neut. eoz. alteri nu. bere licet. Et si alē eoz. nupserit alicui ec. post car. nalē copulā sepandus est et spellend. ad p. m. a. z. vel ad p. m. u. redire. ex. de spon. ex p. t. e. m. l. i. e. S. h. esse videt. q. in v. b. s. p. d. i. s. s. ab isto tpe tē. est p. m. s. i. d. e. de fu. s. t. n. r. n. s. s. de p. n. i. sic si dicet a crastia die ipostez. tenebo r. habeo te in vxore. vel a festo s. c. i. iohis ipostez. i. d. d. at rod. q. licet illa forma v. b. o. z. exp. s. l. a. sit i. d. e. a. d. e. r. e. p. h. e. c. tñ. verba n. s. b. i. s. m. a. t. i. m. o. n. i. j. n. h. i. t. e. d. a. t. strahentes de qua intentōe s. stare poterit p. s. e. quentē cohabitationē q. subsequuta fuit i. cau. il. li. d. decretal. sic p. z. ex illo verbo ibi posito. q. f. c. o. p. uat. a. a. reliq. eā. Inno. aut. notat sup. eā. d. e. z. de cre. q. l. i. z. f. o. z. v. b. o. z. ibi exp. s. l. a. sonat in t. p. futu. r. u. n. fuerit tñ spsalia de fu. s. t. n. s. p. o. t. i. m. r. i. o. s. i. p. m. i. s. s. i. o. de fide fu. a. d. a. respexit ad futu. z. Et i. d. d. i. c. de similib. v. b. i. g. r. a. p. m. i. t. t. o. q. tenebo te in vxore s. s. est ei h. e. o. t. e. c. u. m. r. i. o. l. a. c. a. p. i. o. t. e. i. m. e. a. m. et p. m. i. t. t. o. q. de f. c. o. tenebo te i. vxore. q. tñ es vxor mea d. iure. ad qd. est s. i. p. m. i. s. s. i. d. e. tene. f. Sec. at. esset si dicet. pmitto q. s. b. a. t. e. c. u. l. q. ac. c. i. p. i. a. te in meā vxore. q. h. p. m. i. s. s. i. o. n. tñ. ad fa. c. tū. s. i. e. ad ius refer. ut sit sens. pmitto q. si am tibi legitim. vir. Alij dicūt q. i. ista decre. i. o. p. verba de fu. s. t. n. s. i. t. m. r. i. o. q. i. b. i. p. m. i. t. t. u. n. t. verba q. futu. z. trahūt ad p. n. s. s. i. s. t. a. b. i. s. t. o. t. e. z. p. o. z. vñ. s. e. s. t. m. o. h. e. o. t. e. p. vxore. r. sic l. i. a. b. t. e. i. n. d. u. s. i. u. e. et l. i. e. a. d. r. e. p. e. t. i. t. a. i. t. e. l. l. i. g. i. t. ex p. t. e. v. x. o. z.

r. n. hnt locū n. vbi tractat. p. c. s. i. t. d. m. r. i. m. o. s. o. strahendo. et h. a. c. op. i. o. n. e. r. e. f. e. r. t. e. s. i. n. n. o. e. et tan. g. i. t. e. s. r. o. d. et magis plac. michi. Hosti. e. s. sup. c. ex p. t. e. d. i. c. q. s. i. m. p. e. s. t. m. r. i. o. q. n. e. s. t. v. i. s. i. v. b. i. s. d. i. u. m. o. d. o. s. t. e. t. d. e. s. e. n. s. u. Quid si q. dicat pmitto q. ducā te in vxore et decetero tenebo te p. vxore. et postea cū scda vxore s. b. a. t. R. m. a. t. m. o. n. i. u. s. c. o. z. t. e. n. e. b. i. t. q. z. cū v. b. a. p. r. e. d. e. n. t. i. a. s. u. n. t. t. p. i. s. f. u. t. i. s. e. q. u. e. s. d. a. n. s. u. l. a. r. e. s. t. r. i. n. g. i. t. a. d. f. u. s. i. m. s. e. c. e. s. t. s. i. s. i. m. p. e. d. i. c. a. t. a. b. i. s. t. o. t. p. e. i. n. a. t. e. a. t. e. n. e. b. o. t. e. t. e. s. i. a. t. d. i. c. a. t. p. m. i. t. t. o. t. i. b. i. q. n. o. d. i. m. i. t. t. a. t. e. p. m. e. l. i. o. r. i. v. e. l. p. e. i. o. r. i. c. r. e. d. o. t. e. n. e. r. e. m. r. i. o. s. i. s. e. a. d. h. a. p. t. i. h. e. c. h. o. s. t. i. e. s. p. o. s. a. Quid si dicat vo. lo te decetero h. r. e. i. v. x. o. z. l. v. o. l. o. q. t. u. s. i. s. v. x. o. r. m. e. a. v. e. l. v. o. l. o. t. e. e. s. s. e. v. x. o. z. m. e. a. v. e. l. v. o. l. o. t. e. a. c. c. i. p. e. r. e. i. n. v. x. o. z. v. e. l. v. o. l. o. i. n. t. e. s. e. n. t. i. r. e. t. a. n. q. m. i. n. m. e. a. R. i. t. l. i. b. o. r. s. i. l. i. b. o. r. e. c. u. r. r. e. n. d. e. s. t. a. d. i. t. e. t. o. z. s. t. r. a. h. e. n. t. u. r. e. t. f. m. e. a. e. s. t. i. n. d. i. c. a. n. d. o. s. i. d. e. i. p. a. s. t. a. r. e. p. o. s. s. i. t. v. e. r. e. v. e. l. p. s. i. m. p. t. u. e. S. i. a. t. s. t. a. r. e. n. p. o. s. s. i. t. e. s. t. o. q. p. h. e. c. v. e. r. b. a. v. o. l. o. t. e. a. c. c. i. p. e. i. n. v. x. o. z. v. e. l. v. o. l. o. i. n. t. e. s. e. n. t. i. r. e. n. s. t. r. a. h. u. n. t. n. e. c. s. p. o. s. a. l. i. a. n. e. c. m. a. t. m. o. n. i. u. n. Nō sponsalia q. l. i. v. o. l. o. n. u. l. l. a. p. m. i. s. s. i. o. n. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. N. e. c. m. a. t. i. m. o. n. i. u. q. z. q. n. v. o. l. o. s. i. m. g. i. t. cū i. n. f. i. n. i. t. i. o. s. i. g. n. i. f. i. c. a. t. e. a. c. t. o. z. f. r. e. q. u. e. n. t. i. u. s. s. o. l. e. t. e. x. p. r. i. m. e. v. o. l. u. n. t. a. t. e. i. p. s. i. m. a. c. t. u. p. r. e. d. e. n. t. e. q. z. v. o. l. u. n. t. a. t. e. s. c. o. m. i. t. a. t. e. v. t. e. d. i. v. o. l. o. b. i. b. e. r. e. Cū a. t. i. u. g. i. t. cū i. n. f. i. n. i. t. i. o. v. b. i. s. u. b. s. t. a. n. t. i. v. e. l. e. i. i. n. f. i. n. i. t. i. o. h. r. e. q. n. v. i. d. e. t. p. u. r. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. r. e. a. c. t. u. s. i. r. e. l. a. t. o. z. e. t. s. o. l. e. t. p. o. t. i. e. x. p. r. i. m. e. v. o. l. u. n. t. a. t. e. s. c. o. m. i. t. a. n. t. e. q. z. v. o. l. u. n. t. a. t. e. p. r. e. d. e. n. t. e. i. p. s. i. m. a. c. t. u. vñ p. h. v. e. r. b. a. v. o. l. o. t. e. d. e. c. e. t. e. r. o. h. r. e. i. n. v. x. o. z. l. v. o. l. o. t. e. e. s. s. e. v. x. o. z. m. e. a. vñ v. o. l. o. q. t. u. s. i. s. v. x. o. z. m. e. a. l. v. o. l. o. q. e. g. o. s. i. m. m. a. r. i. t. u. s. t. u. cū p. p. o. n. u. n. t. e. x. p. r. e. v. i. r. i. e. t. s. i. l. i. a. p. p. o. n. u. n. t. u. r. e. x. p. r. e. m. u. l. i. e. r. i. s. p. s. u. m. e. n. d. e. s. t. m. a. t. i. m. o. n. i. u. e. s. s. e. s. t. r. a. c. t. u. p. s. e. r. a. m. cū h. u. i. d. i. i. n. t. e. r. o. g. a. t. o. p. r. e. d. e. s. v. i. s. n. e. h. r. e. i. s. t. a. i. n. v. x. o. z. v. e. l. v. i. s. n. e. i. l. l. a. e. s. s. e. v. x. o. z. t. u. a. m. v. e. l. q. s. i. t. v. x. o. z. t. u. a. e. t. i. p. e. r. i. n. d. i. t. v. o. l. o. r. i. l. l. a. s. i. m. i. l. i. t. e. r. i. t. e. r. o. g. a. t. a. r. i. n. d. e. t. v. o. l. o. h. r. o. d. r. cū e. o. s. u. e. n. i. u. n. t. e. s. b. i. h. o. s. t. i. Nūquid i. d. i. n. d. i. c. a. u. e. r. i. t. s. i. a. p. p. o. n. a. t. i. b. i. d. e. c. e. t. e. r. o. e. r. i. s. i. n. a. p. p. o. n. a. t. R. c. r. e. d. i. t. r. o. d. q. s. i. c. Quid i. l. l. q. p. q. d. e. r. u. n. t. s. i. b. i. f. i. d. e. m. a. d. i. n. u. i. c. e. d. e. s. t. r. a. h. e. d. o. s. t. a. t. u. m. d. i. c. e. o. s. c. u. l. e. m. u. r. n. o. s. i. n. u. i. c. e. n. o. i. e. m. a. t. i. m. o. n. i. j. v. e. l. b. i. b. a. m. n. o. i. e. m. a. t. r. i. m. o. n. i. j. e. t. s. i. c. s. e. o. s. c. u. l. a. n. t. r. b. i. b. u. n. t. nū q. d. s. i. c. s. p. l. e. t. m. r. i. o. R. c. r. e. d. i. t. r. o. d. q. n. i. n. p. c. e. r. t. a. i. n. d. i. d. a. s. t. i. t. e. r. i. t. q. p. h. u. i. d. i. o. s. c. u. l. u. v. e. l. p. o. t. u. t. a. l. i. e. s. t. r. a. h. e. n. t. e. s. v. e. l. i. n. t. r. e. c. e. d. i. r. e. a. s. p. o. s. a. l. i. b. o. d. e. f. u. s. o. e. t. m. a. t. r. i. m. o. n. i. u. s. t. r. a. h. e. r. e. d. e. p. n. i. t. a. Et q. d. i. c. i. t. o. s. c. u. l. e. m. u. r. n. o. s. r. b. i. b. a. m. n. o. i. e. m. a. t. i. m. o. n. i. j. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. u. r. n. o. i. e. m. a. t. r. i. m. o. n. i. j. s. t. r. a. h. e. d. i. p. o. t. i. q. z. i. a. s. t. r. a. c. t. i. cū s. t. a. t. u. m. a. t. e. s. i. t. a. c. t. u. d. e. s. p. o. n. s. a. l. i. b. o. tñ i. n. t. e. r. e. o. s. n. o. n. d. e. m. a. t. i. m. o. i. o. Quid si nichil actū est a. t. e. d. e. s. p. o. n. s. a. l. i. b. o. s. i. s. i. m. p. l. i. c. i. t. v. i. r. d. i. x. e. r. i. t. m. u. l. i. e. r. i. e. t. e. c. o. u. e. r. s. o. e. t. s. i. c. s. e. q. u. i. t. o. s. c. u. l. u. d. o. m. u. n. i. s. e. n. s. u. nūquid est mrio. s. i. c. s. t. r. a. c. t. u. R. r. o. d. q. s. i. c. s. i. h. i. n. t. e. n. d. a. n. t. s. t. r. a. h. e. n. t. e. s. a. l. i. t. e. r. nō. A. d. i. n. d. i. c. a. n. dū a. u. t. d. e. i. n. t. e. n. t. i. o. n. e. r. e. c. u. r. r. e. n. d. e. s. t. a. d. a. r. c. i. s. t. a. n. t. i. a. s. v. e. r. b. o. z. p. r. e. d. e. n. t. i. u. r. s. b. s. e. q. u. n. t. i. u. r. e. t. e. r. t. a. c. e. r. t. a. i. d. i. d. a. q. s. i. n. a. p. p. a. r. e. t. c. r. e. d. i. t. q. n. s. i. c. m. r. i. o. i. n. d. i. c. a. dū p. s. t. a. m. s. i. v. t. e. r. q. z. v. e. l. a. l. t. e. r. n. e. g. a. t. s. e. h. a. b. u. i. s. s. e. i. n. t. e. n. t. i. o. n. e. s. t. r. a. h. e. n. d. i. m. a. t. i. m. o. n. i. u. t. a. l. i. m. o. d. o. l. i. s. i. a. l. e. i. l. l. o. z. v. e. l. v. t. e. r. q. z. a. d. s. c. d. a. v. o. t. a. t. r. a. s. i. e. n. t. h. e. c. r. o. d.

et cōuenit cū eo hosti. ex. de spon. du. c. 1. circa
 si. **¶** Quid si dicat alter illoz. acapio te i me
 am vel in meū nō addendo vxorē l' viz nūquid
 sufficit ad cōtrahendū spōsalia vel matēmo. **¶** R.
 ro. q. sic Ego autē credo h' esse vxorē si h' agat ut
 matēmo. contrahat sic de fili. caū dī i glo. illi.
 c. solet. 22. q. 2. de quo casu vide infra. ti. s. de cō
 sensu ar. 1. q. quid si q. iurauerit tē. Quid si
 mulier nichil responderet. **¶** R. verba i matēmo
 vel sponsalibus nō sūt de sba sacramēti. sic sē
 de sba sacramēti i baptismo et eukaristia. Ver
 ba tū l' nūc. l' alia indida sē necessaria ad h' vt
 pster d' sensu eoz. Vñ si puella verecundē lo
 qui tū patiat se p imissionē anuli subarrari
 vel dotari. consensus expmīe ipā tadēitate t
 patētia vt no. hu. 24. q. 2. c. vlti. Si vero nō
 sūt alia verba vel indida de sensu ei' n' q' ille
 pculit verba illa. non videt psumendū p ma
 trimonio vel sponsalibus ppter illa verba tū.
 hec ro. et ouenit cū eo hosti. et tbo. **¶** R. ch. Ro
 videt velle sūū vt diceat infra ti. s. vbi agit de
 cā efficiēte matrimonio. q. 2. quia in psona q
 potest loqui requirunt in matrimonio verba de
 necessitate matēmonij. **¶** Quid si q. manu in
 iecta vel innexa manu mulieris dicat. do tibi
 fidem de te acapiendo in vxorē t illa nichil re
 spondeat. **¶** R. spōsalia claudicare n' pnt dās tū
 fidem tenet eam dūcē si ipā voluerit. si autē no
 lit nō debet cogi. n' illd qd agebat ostendit aliq
 dīo illi mulieri placere t tractui spōsaliū ac
 qescere. qd psumit si omne ante fidem sibi da
 tā de matēmo vel spōsaliū inter eos strahen
 dis tractabat ipā n' stradicente. maxie si ipā
 requisita sponte manu dederit ad fidē recipiendā
 Si ac n' tractabat ante de sponsalibus vel matē
 monio. vel si tractabat dixerat. licet ille subi
 to iecta maū dederit ei fidē n' ē psumēd p mfi
 moio l' spōsaliū. licz illa tacuerit ex simplicitate
 vl' ex viciūdia h' ro. Quid si iter aliq. spō
 salia strahunt et vn' illoz nō intelligat qd al
 ter pponit. **¶** R. fm decretalē. ex. de spon. ex lris
 1. Inspiciendū est iudici si matēmonij stracturi
 sūt ad faciendū id idonci. scētia discretōe t eta
 te. Et cognito quid sit si alter nō itellexerit. v
 dicat se non intellexisse quod alter proponit
 cum tū contrariū psumat. ad omnem intel
 ligentiā verbi recurrat. Intelligentiā. s. nō tū
 quā importat ex verbi ppteritate s; ē sibi appo
 priatā a iure. Et cogat vqz verba plata in sē
 su retinere quē solēt recte intelligentibz gnare
 Ad h' responsio habet ex tex. dicte decretalis. et
 glo. jmoē. sup. eā. Notat etiā jmoē. ibid q p
 dicta decretalis loquit qñ aliqui spōsalia stra
 here intendebāt. s; vires vl' effcūs sponsaliū n' i
 telligebant. vel qz se ligatos per sponsalia non
 credebāt qñ matēmo. cū alijs strahere possit
 vel alia huiōi. Et talis ignorātia nō impedit
 quia nemi licz ius ignorare et maxie n' liz ius
 spōsaliū ignorare. Quidā ē intelligūt dictā de
 cretalē qñ strahātes ppter diuersitatē vulgari
 um se nō intelligebāt. Et si dicat q n' potest ēē
 consensus qñ se nō intelligūt. dicēdū q dicta

decretal' loquit quando stract' de matrimonio
 contrahēdo pcessit et i hōqpm sēntiebāt et h' a
 gebatur t tunc ex eo vterqz dicit i vulgari suo
 verba que sēnsū sonāt pntēz. sufficit. h' ino.
 Si vero ante de matrimonio vel sponsalibus
 nichil agebat nō sufficit s; optet q tales mu
 tuo in sēnticē sēntiāt et sēns' suos mutuos
 intelligant vel p interpres vel p nūc. vl' p in
 dicta verbis eqpollentia. et h' sufficit ex. de spō.
 ex literis. 1. in glo. et. c. cū apud in tex. t glo.
 Vnde si vnus loquat latine et alter grece ita
 q se non intelligāt non est m fio. nā verbis
 expmēre debent sēnsū et se intelligere alias n'
 loq vidēt. ff. de v. obli. l. 1. in pñcipio. alias et
 verba p nichilo interuenirēt si n' itelligerēt.
 hec gof. ex. d' spon. du. c. 2. De hac materia req
 re infra ti. de effectū spōsaliū in fi. et infra de
 matēmonio. titulo de sēnsu. ar. 1. qz forte ibi
 aliqua inuenies que h' quereres. **¶** Ar. 1.

S Equit de 2. s. de modo strahendi spōsalia
 sub additione. circa qd sciendū q additio mul
 tipliciter acapit. **¶** **C**onditio enī aliqñ dicit stat'
 psonē. vnde dī iste est seruil' additiois ille liber.
 22. q. 1. libet. aliqñ additio rei. vt in fuitutibz ru
 sticorū et vrbanoz pñcipio. et sic sumit ex. de re
 bus ecclēsiasti. nō alie. nulli. **¶** S; h' dī additio que
 dā sponsaliū vel stractū suspēd sua pmissio
 c' effect' affirmatio pndet ex fuso. **¶** Nā donatio
 nes et pñsiones recipiunt additioē mod' cau
 sā et demfoz. **¶** Ad c' euidentia sciēdū q cō
 ditio importat siue significat p hanc dictionēz
 si vl' cū h' modo. dono vel vendo vel te acapio i
 vxorē si feceris hoc vel illud. vel cum hoc feceris
 vel illud. vt. ff. de conditōe in debi. l. quod p
 mi sit. et de v. obli. l. si huiōi. in fi. **¶** Quandoqz
 tū li si vel cū signat pot' amotionē qm additōz
 vt ex. de spon. du. c. 1. **¶** Mod' vero designat p ut
 hoc modo. dono vel vendo vel acapio te i vxo
 rē vt singlis ānis h' vel illd facias. alias reuo
 cē donatio vel venditio vel matēmo. **¶** Causa
 autē designat p qz vt facā tibi illd. qz tu fecisti
 michi illd. vt. c. de falsa cā adiecta. p totū. et
 de donatiōe. que sub mō. p totū. **¶** Demonstratō
 vero designat p quē. vt cū dico pmitto tibi s;
 nū quē emi a ticio l' ēē fit dōmōstratio p adiecti
 ua vt cū dī huiōi meū iticū tibi pcedo. ar. ff. de p
 di. t dōmō. l. dōmō. **¶** Vñ uer' **¶** Sato q vt mod' ē
 si additio. quia cā. **¶** Demonstratio quē. t adiectua
 subiecta. i. substantis adiūcta. Itē vt aliqñ nōt
 causā. vt. ff. de strahen. emp. et ven. cū ab eo.
¶ Sūt autē species additiōnū que apponunt i spōsali
 bus vel matrimonio due scilicet general' t spe
 cial'. **¶** General' additio sp' debet subintelligi actu l'
 habitu ex natura ipi' rei. vt additio quā poit
 sanctus iacob. s. si de' voluerit. et si viximus
 et ideo h' nullū suspēdit stractū. **¶** Special' additō
 est que non de natura rei intelligit. s; ex volū
 tate strahentiū apponit. et sub hac cōtrahi pos
 sūt sponsalia vel sine ipā. **¶** hec autē conditio aut
 est necessaria aut impossibilis aut possibilis.
¶ **C**onditio necessaria est de his que necessario
 eueniunt. vt si dicat strahā vel straho tecum

si sol fuerit in cancro in estate ista Sed nūquid
strahit matrimonium sub tali conditione. et videtur
quod statim sit ibi matrimonium. ar. ff. de adi. in d. l. q. si.
Sed secundum aliquos. s. fm bñ. et gof. ex. d. condi.
appo. p. tuas. et rod. n. est matrimonium atque ex
tet additio. Et si medio tpe cū alia straherz ma
trimonium teneret. h. id est notauit jo. ex. de fri.
et male. fraternitatis Sedz ac hosti. statim ē ma
trimonium. unde non potest strahere cū alia
fm eum. ar. in lege supradicta q. si. Et id dicit
cho. et boñ. q. talia facta iam sunt pñda in suis
causis. Pro pma opinione videtur esse q. petr. et
juno. ex. e. de ill. et hosti. ex. e. sup eo dicunt.
q. id iudicium est de sensu exp̃sso p. verba d. pñti
sub conditione futura. et de sensu exp̃sso p. v.
ba d. fuso. ergo qñ sic dicit. contraho tecū si sol
cras oriet. Id est ac si diceret contrahā tecū cras
Sed ad hoc posset dici q. illud habet locū de additio
ne futura possibili et non de necessaria. Con
ditio vero impossibilis est de his que impossibile
est euenire. vt cū dicit acapiā te in vxore si celū
ceaderit. et talis additio p. nō adiecta habet i spō
saliū et matrimonio. In de tenet stractus i
fauorem sponsaliū et matrimonij In alijs vero
stractibus talis additio appositā videtur stractū
ex. de condi. c. si. Condicio aut possibilis est de his
que pñt euenire et non euenire. Et h. additio d. ē
honestā aut inhonestā. si honestā aut necē d. vo
lūtaria. Condicio honesta et necessaria est illa
que si non apponatur nichil agit. vt cū dicit xp̃ia
nus iude. strahā tecū si fueris facta xp̃iana. et
28. q. 1. caue xp̃iane. v. si xp̃iana. et de h. reque
infra titulo de dispari cultu. in principio. Con
ditio honesta et volūtaria est q. honeste p. apponi
et nō apponi. vt dicitur dñā tecū si pñi meo pla
cuerit. l. si dederis michi. c. libras. pñt enī spōsa
lia strahi sub additōe pmissē pecunie nō tñ in
modū pene vt habitū est sup. Et talis additio si
apponatur suspendit sponsalia vsq. ad cōditiois
euentum. Et si iterum strahat cū alia pñda spō
salia illa scōda tenebūt. quia nec pma sunt vere
sponsalia ex quo deficiat consensus. nec ex eis sur
git publice honestatis iusticia l. 6. de spō. ex spō
saliū. Scēdō tñ q. pñda cōditio sponsalia sus
pendit si statim apponatur. alias ex interuallo nō
debet admitti. C. de donac. que sub h. modo pñda
Notandū etiam q. pñda additio suspendit
nō interim sensus de pñti supuenerit l. copula
carnal. subsecuta fuerit. q. tñc inter eos dicit
esse vey mñio eo q. videtur a additōe recessū. ex.
de cōdi. de ill. in tex. et glo. et c. sup eo. et c. p. tu
as. Et h. est pñptio q. a additōe recesserit iur. et
de iure contra qd non admittit pñatio. unde si
pñteat ante coitū se nolle a additōe recedere
pñter h. nō pñit ar. ex. de spō. his qui fidē. et c.
p. tuas i glo. b. Vñ si qñ strahat cū aliqua spō
salia de fuso sub additōe. h. modo. acapiā te in
vxorem si placuerit patri meo. et postea agno
scat eā atq. pater stradicat. mñio pñptū ē
quia videtur a conditione recessū vt dictū est.
Si vero cognoscat eā postq. pñt addixit nō ē ma
trimonium pñptum. ex. de adi. p. tuas.

Quid si dicam acapiā te in vxore si placuerit
petro. R. q. d. dixerit q. additio in matrimonio
translata in arbitriū alienū tē valet qñ ferē in
arbitriū eorū in quorū pñte sit pñda dñtel. ff.
de ritu nup. s. nup. et sic loq. illd. c. ex. de cō
di. sup eo. sec. est si in arbitriū extraneorū. Sed
fm hosti. id est dicens de extraneis. i. de his q.
non habent in potestate eos de quibus agit per
c. illd. p. tuas. Quid si qñ significauit pñi suo
abñti q. straheret matmo. cū aliq. si ipse volue
rit. s. atq. pñt pñtiat volūtate mutat. et dicit
q. nullo mō vult eā ē si pñt pñtiat. pñt tñ hec
ignozans pñtiat. nūquid est matmo. inē il
los. R. q. n. unde si strahat cū alia tenebit
matrimo. quia non dī consensus nō durz tpe
quo pñt consentit. Anteq. tñ ad scōda vota trā
seat cōpelli debet vt eā recipiat ex quo semel i eā
sub additōe consēit. et cōditio extat. ex. de cō
di. sup eo. in tex. et glo. b. Condicio aut inhō
nesta quedam est d. substantiā siue natāz matri
monij. vt cū dī strahā tecū si gnationē plis eui
tes vl. donec aliā inueniā digniorē aut si p. qñtu
adulterandā te tradas. h. si apponatur nichil agi
tur. ex. de condi. c. vl. R. hui. est quia ille cō
ditiones sūt d. tria bona matrimonij. pma est d.
plem. scōda d. sacm. terda d. fidem. Dicit aut ho.
ex. e. c. vl. q. si postea vir talē conditionē corā
testibus remittat et sic eā cognoscat. indicabit
p. matrimonio. ac si p. verba de pñti consensisset a
pñdpio. Dicit et inno. et hosti. ibid. q. si vn.
diugū ponat conditionē d. substantiā matrimo
nij. et alter dīcat vel taceat indicabit p. matri
monio. q. non impedit matrimonio. n. ambo i illā
conditionem consentiant. 2. q. 2. aliqñ. Quedā
vero nō est d. naturā matrimonij. vt cum dicit d.
ham tecū si furez feceris vel boiez interfeceris
h. si apponatur infringenda est et p. nō adiecta ha
benda. et tenent sponsalia vel matrimo. ex. d.
condi. appo. c. 1. vt expōit glo. ibid. et c. vl. i
cui. glo. habet quā si de oib. pñtis additōi
b. Scēdō aut q. qñ dicitur est sup. q. sponsalia
dñi pñt sub conditione. et qñq. contracta sub
conditione tenet. hoc est vey qñ dō pñone sūt
legitime ad contrahendū fil. Q. quid si pñda
alique illegitime contraherēt sub cōditioe. s.
si papa dispensauerit. R. nulla esset sponsalia
q. cū sponsalia q. indigēt dispensatione sūt pñi
bita dñi non pñt sub conditione. ff. de v. obli.
inter stipulante. s. sacra. Quid de eo qui cō
trahit sponsalia cū aliq. sub hac conditione. s.
si se cognoscat pñtiat ab eo. nūquid sequēte car
nali copula pñmend est p. mñmonio. R. in
no. notat ex. de adi. appo. p. tuas. q. licz hui.
conditio sit inhonestā. non tñ hñi debet p. non
adiecta s. suspēdit sponsalia que in coitu pñmo
erunt pura et absoluta iam stante conditione
In scōdo vō coitu erit matmo. pñptū. Alii vō
dicūt q. si itelligat de coitu fornicario. additio
illa p. nō adiecta est hñda cū sit inhonestā. et erit
matmo. pñptū in coitu pñmo. Si vero itelli
gat de coitu legitimo multo fort. est pñmend
p. matrimonio ex pñmo coitu sequēte additōi illā

potest et videtur hōratio q̄ p̄mittat secū coire eū
aut mod⁹ aut causa q̄ veri nōis conditio hui⁹
sine sit gof. ioh. rod. et bñ. ex. de spon. duo.
duob⁹ in glo. e. **Q**uid si quis dicat p̄mitto ti
bi q̄ si vnquā straxero cū aliqua cōtrahā tecū
et p̄mittas me coire tecū. nūq̄ est p̄ mātmo:
nō p̄sumendū si coire sequat. **R**e. fm rod. si li
et p̄mittas tē. sonet in additōe sub h̄ sēsu. i. si
p̄mittas id est dicendū qd in p̄cedenti cāu. nam
id est ac si dicā strahā tecū si vnquā straxero
a qua additōe recedat p̄ copulā carnalē sequē
tem. Si at nō sonet in additōe s; potest sit quedā
hōratio et puocatio ad coitū vel exp̄ssio modi
aut cause multo fort⁹ est p̄ mātmoio p̄sumen
dū ut dictū est in p̄io cāu. **N**ūq̄ id est in
diciū qn spōsalia l' mātmoio strahunt sub addi
tione et qn sub modo. **R**e. q̄ n. sic non est id in
diciū in donatōe vel vōitōe q̄ fit sub additōe
et de ea que fit sub mō. **N**ā facta sub conditio
ne non tenet n̄ additōe exite. facta vō sub mō
statim tenet. s; non existente modo aut pacto
illo reuocari potest. ut. c. de dona. q̄ s; mō. l.
1. et 2. **V**n lic; spōsalia et mātmoim dñi pos;
sunt sub additōe. n̄ tñ strahunt sub mō. ita q̄ il
lo mō vel pacto n̄ existente resoluant sine rōe
con; sic fit in donatōe vel vōitōe facta s; mō.
Ex quo em̄ semel stracta sit mātmoia l' spōsa
lia ita q̄ teneat ipso iure resoluī vel reuocari n̄
pnt p̄pter mod⁹ nō existentē vel pactū. h̄ rod.
et c. de addi. appo. vey. in glo. **Q**uid si quis di
cat accipia te in vxore vel dabo tibi. c. libas et p̄
mittas vel si p̄miseris me coire tecū. **R**e. n̄ cre
dō q̄ carnalē copulā subsecutam p̄sumendū sit
p̄ mātmoio. quia ille qui sic dicit liberare se
potest verūlibet faciendo. **N** reco lo p̄sumptōz
hui⁹ inductā eē a iure q̄ itelligat q̄s recedere
ab hui⁹ optōne p̄ carnalē copulam subsecutā
h̄c rod. **Q**uid si dicat quis. p̄mitto tibi q̄
n̄ deficiā tibi ad vitā meā et p̄mittas vel si p̄
miseris me coire tecū. **R**e. n̄ talit̄ dñentes intē
dāt p̄ hui⁹ verba strahere sponsalia et n̄ de hoc
est iudiciū nō debet p̄sumere p̄ mātmoio ex
his verbis p̄ carnalē copulā subsecutam. cum
p̄ illa verba vel similia non solent strahi ma
trimonium l' spōsalia. h̄ rod. **Q**uid si dicat
diciā te in vxorem āno elapso. et p̄mittas vel si
p̄mittas me coire tecū. **R**e. cred⁹ rod. p̄sumē
dū esse p̄ mātmoio p̄pter carnalē copulā subse
cutā. quia p̄pter illam videt renūciāsse dilatio
ni ep̄is. **N**ota q̄ in his casibus qui nō sūt
oīno exp̄ssi a iure non est papitāda sn̄a n̄ al
ter est p̄nactē asserendū. **E**t si post hui⁹ strā
ctus additōales ad alia vota solēniter trāseā
ē forte tut⁹ est dissilare aut papam osulere q̄
in mātmoio cū scdā solēniter stracum dirimere.
h̄c rod. **Q**uid si dicat. accipia te vel accipio
te in vxorem si te inuenero virginem. **R**e. tal
additō non impedit mātmoio q̄ est inhonestā et
haberi debet p̄ nō adiecta ut dicit bñ. ex. de addi.
c. p̄nte. et gof. ibid. et inno. e. de ill. et hu. et
ho. in sū. **S**i in apparatu dicē sūū sup̄ idem. c. s.
q̄ licet act⁹ sit inhonest⁹ additō tñ quātū est d

se est honesta et utilis apponenti. quia forte vlt
p̄moueri. vnde fm eū si additō deficiat mātmoio
non erit. s. in foro sc̄ie licet aliter iudicetur si
sit oīno occultū in foro ecclesie p̄pter defectū p̄
bationū et p̄pter scandalū. **Q**uid si vir dicat
mulieri straham tecum si p̄ tu⁹ est mortuus
vel si es virgo. **R**e. in veroq; casu. stante addi
tione stant sponsalia. n̄ stāt n̄ stāt. **D**e modo cō
trahendi m̄rio sub conditōne habet ifra titu
lo de sensu. ar. 4.

In qua etate pnt strahi spōsa
lia et mātmoio. c. 2.

Deinde considerandū est de etate apta ad
cōtrahendū spōsalia et mātmoim ne ē
etando infra p̄ se de etate apta ad māt
moniu. p̄la que hic dicent opteat ibi replicare
Et quia iura loquendo de etate hui⁹i vñt vo
cabulo pubertatis vel impubertatis. idō hic cō
siderādū ē p̄ de pubertate et impubertate. scdō
de illa etate. **C**irca p̄mum querunt p̄la. pri
mo quis dī pubes et quis impubes. **R**e. impu
bes est ille q̄ nō dū impleuit. 12. ānū patre de
stitut⁹. talis tñ p̄prie magis dī pupill⁹. et hoc
est vey. de mare feia vero est impubes que n̄ cō
pleuit. 12. ānū. ff. de v. obli. pupill⁹. **P**ubes vō
est q̄ opleuit. 12. ānū. et h̄ est de mare. s; feia est
pubes opleto āno. 12. 20. q. 2. si puella. et. 2. q.
6. §. diffinitua. **S**ūt enī tres etates quas iura
attendunt. vna est infantia que in mare et fe
mina eadē die inapit. s. p̄ma die ort⁹ et definit
in. vii. āno opleto. ex. de d̄spō. impub. literas
et. c. sequēti. scdā est impubertas siue pupil
latis etas que in mare et feia eadē die. s. i. vii.
āno inapit s; diuersis diebus definit. qz i. xii. ā
no in muliere. et in. 12. in mare ut p̄dictū est.
tercia est pubertas que diuersis t̄pib⁹ inapit.
quia in muliere. 12. āno. in mare. 12. sed eadem
die definit. s. in. 24. āno. ut insti. de curato. **R**e.
1. **E**t h̄ p̄ dīd pubertas semplena. plena vero
in mare. 18. āno. et in feia in. 14. ar. insti. de
adop. §. minorem. **I**nfans vero et pupillus
sub tutela d̄stāt. pubes sub cura. ut patz i dī
ctis scordantijs. vnde tales sine tutoribus l' cu
ratoribus esse non pnt in iudicio. **E**t nota q̄
pupill⁹ et impubes id signāt ut dictū est. pu
bes at et adolēscēs et adule⁹ similiter sūt idem
ut patet ex. de d̄spō. c. 1. et. c. pubes. **V**n dī
pubes. **R**e. a pube. i. a pudētia. i. pudore siue
verecūdia qua afficiebat qui inspicebat in ife
riori pte secreta an lanu ḡmē duceret ut patz dī
cto. c. pubes. vel dīcē pubes a p̄bitate aī qz tē
fit ita p̄bus q̄ p̄ coire seu viz pati. vñ p̄prie
mares dicunt puberes et mulieres viri potētes
insti. de nup. **R**e. 1. **Q**ualiter p̄bat puber
tas. **R**e. tripliciter. p̄mo p̄ aspectū corp̄is. atq;
tus enī inspicebat secreta ps inferior an lanu
ḡmē duceret. qd si sic pubes iudicabat tñ ali
ter. que p̄batio iustiniāno impatori pudibun
da apparuit. et idō eam rep̄bauit. C. qn tu. ul.
cu. esse definit. indecorz. et insti. q̄b⁹ modis tu.
fi. **R**e. 1. **N**ichilomin⁹ hūc modū bñ. gof. et
p̄les alij dicūt obsuandū esse. etiam hodie q̄ ad

matrimo⁹ p⁹trahend⁹. vñ bñ. eñ. de despo. ipu.
puberes i glo. dñe q⁹ pubertas ex vigore nafa
li n⁹ ex a⁹noy numero p⁹siderat quo ad m⁹fio⁹ s⁹
hñd. eñ. e. de his. ij. et. c. vñ. n⁹ malicia supple
at etate. ex q⁹bns patz q⁹ ipe vult q⁹ m⁹fio⁹ ex
pubertate n⁹ ex a⁹noy numero p⁹siderat q⁹ i p⁹iat
vir et mulier an sint ad m⁹fio⁹ apti. s⁹ q⁹ ad tu
celā et curā etas a⁹noy tñ attendit. vt patet i
dicta. l. in dcoy. h⁹ bñ. hosti. vero h⁹ repbat in
sūma q⁹ leges p⁹dicte dñcūt. nec ipm vidit su
is t⁹pibz obfuar. et id saltē ē p⁹p⁹ di⁹fluētudiez
obūbzat. Jura eñ canoica q⁹ p⁹ his facē vident
s⁹ eos ipe hosti. expōit q⁹ tñ hic omitto gratia
breuitatis. Scdō p⁹bat p⁹ numez a⁹noy. s. xij. in
feia. et. 12. in mare vt s⁹ dñe est. et h⁹ habet exp⁹se
eñ. q⁹ m⁹fio⁹ ac. p⁹ol. insup. et. ff. de spō. in spō
salibz. ij. et i p⁹libz alijs dñcālitz et legibz. Intel
lige tñ q⁹ licz p⁹ numez a⁹noy p⁹bat q⁹s pubes ad
h⁹ ut i aliū possit m⁹fio⁹ialitē p⁹sentire q⁹ tal⁹ cō
fēs⁹ firmat canoica p⁹stitucōe. nō tñ tal⁹ est sp⁹ po
tēs i ope vt dice⁹ ifra de frigiditate. Tercio p⁹
bat ad euidētiā op⁹is. s. q⁹ malicia seu virt⁹ potē
tia aliqñ supplet q⁹ i etate deficit. puta cū pu
ella minor. xij. a⁹noy p⁹gnoscat p⁹bes iudicat.
vt eñ. de despo. impu. p⁹nebat. rñso. i. t. s. i. t.
c. a nob. Et h⁹ puen⁹ vocat aliqñ malicia. eñ. e.
de ill. ij. aliqñ prudētia siue industria. eñ. e.
tue. aliqñ virt⁹ potētia. ff. qñ dies lega. cedit. l.
penl. Et in h⁹ caū si vir dicat q⁹ p⁹gnouit vxorē
et vxor neget stat⁹ verbo viri iuramēto firma.
to. vt i. d. c. p⁹riebat. t. c. duo p⁹uī. ad fi. n⁹ mu
lier p⁹ aspectū corp⁹is se vgnitē p⁹bz. S⁹ q⁹re exigi
t iuramētū viri i. c. p⁹nebat cū ageret s⁹ eñ s⁹ i
o. q. q. actor. Dicūt quidā q⁹ de tāta re diligen
ter est p⁹p⁹ aie p⁹iclm inq⁹rend. eñ. de spō. p⁹sulta
tioni. vel eñ mulier de qua agit ibi nōū o⁹ple.
nerat. xij. a⁹nū. et id d⁹ iure cōi fūidabat suā itē
tione. Nā p⁹sūptio iuris est q⁹ talis n⁹ sit pubes.
et id exigit a viro iuramentū q⁹ sic obtinet de
iure. Dñe eñ hic alia regula. si eñ o⁹plez a.
mū. xij. mulier nullaten⁹ audiret. eñ. q⁹ m⁹fio⁹
ac. p⁹ol. insup. t. c. de ill. Nec eñ credere⁹ vbo vi
ri et mulieris sil⁹ si dicerēt se adinuicē n⁹ posse o
miseri. Et p⁹ h⁹ fm ho. p⁹fuōnē q⁹ dicit puber
ta tē a⁹noy numero n⁹ p⁹bat. Ergo fm hosti. p⁹
m⁹ mod⁹ tanq⁹ verecū⁹ repbat. licz ad p⁹ban
dā vgnitatē vel artatōz l⁹ frigiditatē siue mē.
bri defectū admittat. vt infra dice⁹. Per aspe
ctū tñ barbe supioris p⁹sūptio nō dico p⁹batio in
ducit. ff. de minoz. minor. 24. an. Secūdo mod⁹
admittit p⁹pter p⁹sūptōz iuris t⁹ de iure. vñ exq⁹
p⁹bat⁹ est numer⁹ a⁹noy p⁹sumit q⁹ possint adi
uicē o⁹miseri n⁹ cā frigiditatis aliud p⁹ngat.
vt eñ. de frigi. q⁹ sedē. In mīore aē h⁹ n⁹ p⁹sumit
n⁹ p⁹bat h⁹. vt i. d. c. q⁹ sedē Et itellige q⁹ ē h⁹ p⁹sū
ptio iuris et d⁹ iure. qñ nec vgnitas allegat n⁹
frigiditas l⁹ maleficiū p⁹bat. Tercio modus ad
mittit oīno. q⁹ cert⁹ est et nūquā fallit q⁹ ad ma
trimoniū licz dñs a⁹o dñxerit i h⁹ caū. dixit ei
i sūma sua ti. de nup. q⁹ sic cognatio ipedit ma
trimo⁹ ita et etas. s⁹ ipe male dix⁹ vt p⁹ ex su
p⁹radictis i h⁹ tercio mō h⁹ cō oīa hosti. **De ij**

Sequit⁹ videre de scdō. s. de etate ad sponsa
lia et m⁹fio⁹. Et circa hoc querit⁹ p⁹la
scz q⁹ etas est apta ad dñend⁹ spōsalia. R⁹ q⁹ etas
vij. a⁹noy. q⁹ pueri t⁹ puelle dicūt eñ discretōez
habere. et extūc p⁹suenerūt eis spōsalia placere.
eñ. de despon. impu. l. fias. Cū eñ spōsalia sint q⁹
dā p⁹missio futūz vt dictū est. optet q⁹ illorū
sint qui aliquo modo p⁹mittere pñt q⁹ nō est n⁹
eorū qui hñt prudētiā aliquā de futūz q⁹ vsū re
q⁹rit rōis. Cui⁹ triplex gradus notat in primo
ethicoy. p⁹m⁹ est cū quis nec intelligit p⁹ se nec
ab alio cape p⁹. Scd⁹ est cū ab alijs cape p⁹ licz ē
p⁹fecte s⁹ ipe p⁹ se nō sufficit ad intelligend⁹. Ter
ci⁹ est cū hō ab alio p⁹ capere t⁹ p⁹ seipm conside
rare. Et q⁹ ratio paulatim in hōie p⁹ualeat.
fm q⁹ quietant⁹ mor⁹ et fluxibilitates humoy.
id statū p⁹mū rōis obtinet homo ante p⁹mū sep
tēniū. et id homo illo t⁹p⁹ nulla p⁹tractui ē apt⁹
et ita nec sponsaliū. S⁹ ad statū 2⁹ incipit p⁹
uenire in fi. p⁹mī. septēniū. vñ eñ tūc t⁹p⁹is pue
ri ponunt⁹ ad scolā et id tūc incipit esse apt⁹
ad p⁹mittend⁹ aliqua in futūz p⁹apue de his ad
q⁹ rō magis nafalit⁹ inclināt. n⁹ aē ad obligand⁹
se p⁹petuo vñlo. q⁹ nōū h⁹ firmā volūtātē. idēo
extūc pñt dñi sponsalia et n⁹ m⁹fio⁹. S⁹ ad ter
ciū statū incipit puenire in fi. scd⁹ septēniū. qñ
tū ad p⁹uētiā ad ei⁹ p⁹sonā in q⁹bz rō nafal⁹ dñ
us p⁹ualeat. Vnde extūc obligare se p⁹ ad re
ligionē l⁹ ad m⁹fio⁹. S⁹ qñtū ad ea q⁹ eñ ipm sūt
in fine tercij septēniū. vnde ext⁹ p⁹ se de alijs ob
ligare. et fm leges p⁹stituit eis p⁹as disponēdi o
rebz suis p⁹. 24. a⁹nū. **S⁹ s⁹ videt⁹ eñ lex ob
stare q⁹ dñe q⁹ in sponsalibz p⁹trahēdis etas dif
finita n⁹ ē vt in m⁹fionijz. ff. de spō. l. in spon
salibz. R⁹ h⁹ dñe q⁹ n⁹ est diffinita varie de spōsa
libz in mare et feia sic in m⁹fionijz. l. q⁹ n⁹ est
tāta et tal⁹ in sponsalibz sic in m⁹fionijz. l. ex
gof. Que etas est apta ad dñend⁹ m⁹fio⁹. R⁹
i puella. 12. a⁹nū. In puero. 12. eñ. d⁹ despo. ipu.
puberes. t. c. p⁹nebat. M⁹fio⁹ ei ē fiat p⁹ mod⁹
e⁹dā p⁹ter ordiatōi legis pōit⁹ s⁹biat⁹ sic t⁹ ali⁹ o
fct⁹. Vñ fm iura dñatū ē. q⁹ a⁹nū i⁹ t⁹p⁹ discretō
nis m⁹fio⁹ia n⁹ dñt⁹ qñ s⁹q⁹ vñq⁹ possit d⁹ m⁹fio⁹io
dñbare suffident⁹. et eñ rōdē debitu sibi adiucet
ad q⁹ vñ⁹ alēi i p⁹ctū m⁹fionij obligat h⁹ aē t⁹p⁹
vt i p⁹libz ē i masculis i. 12. a⁹no i feis aē i. 12. q⁹
eñ p⁹cepta iur⁹ pōit⁹ sequūt⁹ i⁹ q⁹ ē vt i p⁹libz si
aliq⁹ ad p⁹fectōz a⁹nū t⁹p⁹ pōit⁹ pueat ita q⁹ vñgō
rōis et etatis defēm suppleat m⁹fio⁹ n⁹ dirimit⁹
t⁹ id si dñtes a⁹nū a⁹nos puberatis a⁹nū t⁹p⁹ pōit⁹ fu
erit carnalit⁹ coplati nichilō⁹ m⁹fio⁹ idissolu
bile erit. Vñ ē q⁹ vñū t⁹p⁹ nō assignat puero
t⁹ puelle i m⁹fio⁹. i spōsalibz aē sic. R⁹ t⁹p⁹ spō
saliū dñat⁹ qñ⁹ ad discretōz. t⁹p⁹ vñ discretōis
i mare t⁹ feia id dñat⁹ qñ⁹ t⁹ id t⁹p⁹ spōsaliū. s⁹
t⁹p⁹ puberatis t⁹ m⁹fionij dñat⁹ qñ⁹ ad pōm
coēdi. h⁹ aē a⁹nū o⁹ple⁹ i feia qñ i mare. tñ q⁹ p⁹
in ea r⁹soluit⁹ viscositas p⁹ meat⁹ largiores. tñ
q⁹ dñfici⁹ ē agē qñ pati. tñ q⁹ nafa ipfecta in
mulere appetit vñz sic m⁹a formā. vñ p⁹ ma
iorē appetitū nafa fit accelera⁹ maior. Quid si
p⁹trahunt sponsalia de fufo infra septē annos**

qd nulla sit. rōe defectus sensus. l. 6. de spō.
 si infantes. unde nec accusari pnt licet denūcia
 tio admittat. ex. de despo. ipu. ad dissoluendū
 prohibent enī sponsalia qbi añ septēnum. qñ
 uno eē āte pubertatem. n̄ forte p aliqua vrgē
 tissima necessitate vt pote p bono pacis vt ibi
 dē. vbi non est sensus in tex. et glo. vnde uer
 tus. Vt pax fuet moderamē iuris habet. Rō
 h̄ prohibitiōis est quia sponsalia nō pnt ratifi
 cari vsqz ad pubertatē vt patebit infra. Vñ
 si mīor sponsalia nō sequat̄ adolescēs forte ē
 p lib̄ puell̄ strahere impediret. et puella cum
 multis pueris cū hinc inde tota s̄ agnitas de
 negēt vt dicet infra de effectu sponsaliū. Si
 enī sponsa mīor. A. ānoz traducat̄ in domum
 sponsi et ibi adimpleat. A. ānū ratificat̄ spon
 salia. Vñ licet āteqz. A. ānū iplenerit sponsa
 in domo sponsi. agnouerit carnaliter matrem
 sponse. nichilomīo ratificat̄ sponsalia. qre si
 post. A. ānū s̄pletū cū mīe spon se straxerit
 sponsus. qz inter eos diuortū celezari. et sic affi
 nitas pcedens non impedit spōsalia subsequē
 tia qñ inducāt iusticiā publice honestatis. impe
 dit enī mīor adimpleri cū filia. vñ n̄ habet
 filiā p̄p̄e ipeimētū affinitatis pcedentis. nec
 habet matrem ppter impedimentū iusticie se
 quentis publice honestatis. et sic vnū impedit
 aliud. ex. de despo. ipu. literas. et quo ad h̄ itel
 ligunt̄ spōsalia solui. vt dicet infra de dissoluti
 one spōsaliū. h̄c ho. Si at̄ sponsus cū mīe spō
 se s̄bat āteqz spōsa. A. ānū in domo sponsi cō
 pleat. mīor tenet et sponsalia soluit̄ et sic nō
 possit ratificari subsequēte tate vel exp̄sse.
 vt patz in d. c. literas. Idē intelligendū est fm
 jo. f. qz sponsalia ratificat̄ s̄pleto. A. āno. ec
 si traducat̄ sponsa in domum sponsi dū tñ ma
 neat simul sine stradictione. Et hoc intellige
 si sciebant sponsalia stracta. et aliquo mō vide
 bant s̄fēre. puta qz diuiges se vocabāt l' alio
 licet puerulū. Et h̄ id intellige qñ sponsa tradu
 citur i domū sponsi. Et rō p̄ esse qz circa illaz
 etatem aliquādo temprant infantes qd adimplē
 forte n̄ pnt. ex. de spon. iuueis. et dēo q̄ agno
 s̄sangu. ueniens. Ibi ex ouersione diuina. Idē
 intelligendū est qñ sponsus traducit̄ in domū spō
 se quia quantū ad mīor p̄tinet non iudicā
 tur ad imparia. ex. de diuor. gaudemus. q. quia
 vero. h̄c ho. Ex p̄dictis patet qñ spōsa mī
 nor. vij. ānoz in domo patris l' matris sū spō
 so. vij. ānos s̄pleuerit. nūquā fm jo. ratificat̄
 sponsalia n̄ sponsa interim exp̄sse s̄fēre. vij.
 āno ad̄pleto. sic intellige et diuersifica. ex. d. de
 despon. impu. literas. qd qdē. c. loquit̄ in cau p
 mo. et. c. accessit. loquitur in cau 2. h̄c ho. fm
 at̄ ray. si sponsi vlt̄ p̄ntes. eoz noīe strahāt an
 te septēnū sponsalia nichil agūt. sed si cū ve
 nerit ad septēnū inapiat eis placē extunc
 valent vt patet ibidēz vbi non est sensus. A
 Item si sponsus sponsam āte. A. ānū a se ciece
 rit cū p̄prio facto dissentiat. aut ec si sponsa a
 sponso aufugiat soluent̄ sponsalia n̄ post s̄fen
 sus exp̄ss̄ intueat. ar. ex. de despon. impu. at̄

testatōes. **S**up̄dictis s̄cordat bñ. ex. de despo.
 impu. literas. dicens. qz sponsalia āte septē⁹ s̄
 tracta s̄pleto anno. A. ratificat̄ n̄ s̄dixerint
 exp̄sse. vt ex. d. c. colligē. Et h̄ est vey qñ coha
 bitant simul. tunc enī intelligunt̄ s̄fēre exq̄
 non s̄dicūt. ff. de ritu nup. minorē. sec⁹ ē qñ
 habitāt seorsū. tūc enī n̄ intelligunt̄ s̄fēre n̄
 verbo vel facto. puta quia ad domū ei⁹ vti cō
 similia q̄ solent facē sponsi. ar. ad h̄ ex. d. despo.
 impu. accessit. vbi dicit et postea in eum non s̄
 senserit. Ray. tñ indistincte scripsit qz spōsalia
 stracta ad septē⁹ siue p filios siue p p̄ntes ra
 tificat̄ tate s̄pleto. A. āno. et mīor⁹ p⁹ co
 accā pubertatē. p̄sertim si fil' mozenē. h̄o. vero
 reputat h̄ falsū esse n̄ intelligat p̄sertim. tñ
 Decretalis at̄ videt̄ distinguere inter filios pu
 beres et impuberes. dicit enī qz pater filiū ad
 ultū n̄ p̄t alui mulieri diungere si fili⁹ aliquo
 mō n̄ s̄fēiat. q. d. tate vel exp̄sse. impubere
 at̄ p̄t cui vult mātmoialiter tradē. et p̄qz fili⁹
 ad etatez legitīmā puenierit. h̄ oīno d̄z ad iplere
 ex. de despo. impu. c. 1. Et exp̄sē ibi cui vult
 mātmoio tradē. q. d. licet s̄fuerit filia tra
 di et traduci in domū sponsi. vt s̄ dictū est de
 mō s̄xendi sponsalia. tñ et fili⁹ p̄t tradi. Et sup̄
 dictū est. et postqz fili⁹ puenierit ad etatē legiti
 mā. subaudi. sic tradit⁹ et mozādo cū spōsa nō
 s̄dicēs omnino debet adimplere. q. d. cum spon
 salia firmata intelligant̄ tate corpo qz fil' mo
 rabant̄. et non s̄dicat ad etatem legitīmā p
 ueniens p cen suram ecclesiasticā cogēt s̄bē
 mātmoio et s̄sumare fm ea q̄ no. infra ti. de
 effectu sponsaliū. h̄c ho. **P**redictis adidēdū
 est qz papa bonifac⁹. 8. strouerit̄ doctoz arē
 p̄dictā materiā de medio amputās. positionez
 hosti. jo. et bñ. approbās sic p̄t patē intuei sup̄
 dicta. vij. de despon. impu. si infantes. dicit qz
 sponsalia que nulla sūt ppter etatis defectū in
 vtroqz sponso l' in altero siue sint s̄tracta p ipos
 siue p ipoz p̄ntes p lapsū t̄pis vsqz ad s̄pletū
 septēnū minime s̄ualescūt n̄ post s̄pletū sep
 tēnū manifeste appareat eos in ead̄ volūtate p
 durare. Appareat inquā p̄stimā cohabitadēz
 seu p alia verba vel facta ipoz. **Q**uē qñ spō
 salia p p̄ntes strahunt̄ p filijs p̄uberibz vel i
 p̄uberibz. filij non obligant̄ ad illa. **N**ec ex il
 lis surgit publice hōestatis iusticia. n̄ filij si sic
 p̄ntes s̄fēserint exp̄sse l' tate vt in d. c. si in
 fantes. **Q**uid si infra septēnū tñ p̄e septē
 niū strahāt sponsalia. **R**ē dicit aliqui qz te
 nent. fm illō dēm p̄bi. 2. phisicoz. qd p̄az de
 est quasi nichil deesse videt̄. h̄ at̄ p̄p̄ntas a q̄
 busdā determinat̄ t̄p⁹ sex mensiū. s̄ meli⁹ est qz
 determinet̄ fm s̄dicēz strahentū. quia in qui
 busdā magis accelerat̄ vsus rationis qz i alijs
 Et hui⁹ s̄mē sūt gof. et tho. bñ. vero dicit. ex. de
 spō. iuuenis. qñ aliq̄ infra. A. ānos tēptauit
 qd s̄plere nō potuit malicia p̄sumit̄ etatē sup
 plere et sponsalia p̄sumit̄ et vir ducē n̄ p̄t ei⁹
 s̄fēguineā. Alij dicere vidēt̄ qz in stractu spō
 saliū n̄ p̄t pueniri septēnū. et si pueniat nichil
 fit. quia si aliqua s̄placencia est in sponsalibz

ante tpe illd. Illa poti⁹ est ex instinctu nate qz
ex uido ratiois. nec est simile de maemoio
i q p⁹ pueniri tpe ei determinatu a iure qz euideti
us p⁹ h⁹ qz supplementu etatis p malicia ppe
adolefcentia qm circa infacia et h⁹ sine e petr⁹
Esto q puer et puella strabant mrio⁹ per
verba de pnti nuquid agie. **R**e aut intendit co
trahere mrio⁹ tm ita q no spofalia et tuc nec
est mrio⁹ qz illd strahere n pnt etate impedi⁹
te. **N**ec sponsalia qz nolut. **E**t etiam talis foz
vboz no ouenit sponsalibz. sed matrimonio.
Aut intendit strahere simpliciter illd qd pnt.
p⁹ i. si qd ago n valz vt ago. valeat put vale
p⁹. et sic snt spofalia de futuro. n mrio⁹ si etate
non suppleat prudentia siue malicia. **E**t sic in
telligi potest illd ex. d. despon. impu. tue. et. c. a
nob. h. ray. Aliq vo dicunt stratu de pmo casu
. f. q snt sponsalia et inducunt iusticia publice
honestatis. **E**t cu h interpretatoz iuris. ex. de de
spon. impu. attestatoz. et. c. a nobis. **E**t h⁹ se
tentie snt tancre. jo. ho. gof. et bñ. sup illd. c. a
nob. et h snta fuit postea approbata li. 6. de de
spon. impu. si infantes. §. 2. **E**t h est vez si o
trahentes no erant pxiimi pubertati. nec in eis
etate malicia supplebat vt ibid. **S**cdz tñ bñ. ff.
illd. c. a nob. et gof. et ho. si vterqz maneat in
eadem voluntate vsqz ad etatem nubile. matri
moniu pus mutile p rati habitoz expssam l. ta
citam ofirmaf. vt ex. de despon. impu. de ill. i.
et. ff. de ritu nup. l. minorem. **T**actu ofensu m
telligo cu simul cohabitac fm bñ. l. si sit i do⁹
traducta fm ho. et ibid ad impleuerit etate le
gitima. l. e carnaliter omiscerit. ex. de spof. ad il
lud. et. c. is qui fidem. **A**lias fm ho. ofensus ex
pssus necessari⁹ esset vt vxor fieret. et h etia po
stea videt⁹ approbata fuisse. li. 6. de spon. si in
fantes. §. 2. **N**ota e⁹ p eundem. §. q. si malicia
suppleat etatem mrio⁹ strahere potuef. ad h
ex. de despo. impu. c. vlt. et. c. de ill. i. qd est q il
lud qd notauerit tcre. et ho. sup. c. de ill. i. q.
ad h q teneat mrio⁹ stractu inter minores in
quibus malicia supplet requit qm sentit co
gnouerint cu de h aliter oftare non possit. ex q
snt minores. **S**i ibi stratu dicit gof. et ouenit
cu eo bñ. et imno. quoz etia snta m. d. §. appro
bat. si em duo ndu puberes ia tñ expti copula
carnis non qdem adinuicē s; cum alijs ohamt
maemo⁹. **N**uquid no tenet certe sic. h. jo. an.
sup dictu. §. **E**sto q adule⁹ strabat p verba
de pnti cu puella mtoze. tñ etati nubili pxiā l.
ecouerso. vel ambo impuberes pubertati tamē
vidni strabant. nuquid mrio⁹ erit. **R**e si pu
dencia. i. carnalis ocupifcentia suppleat etatem
et mutuo ofensu carnalit sint oimcti. aut ex
habitu corpis quē pntendit appareat et vez sic
eos posse carnaliter omisceri mrio⁹ tenz. ex. de
despon. impu. puberes. et. c. ganebat. §. i. et. c.
a nob. **S**i tñ puella inuita p violentia cogno
sceret p hoc non videt⁹ sibi fieri pndiciu qñ cu
alio strahere possit vt in c. ganebat. et. p. q. 4.
pposito. h. ray. **R**od. vero dic. q si tpe stract⁹
poterat carnaliter omisceri. et postea ofnoscat

inuite no obfate etate i pubē vez fuit mrio⁹
p carnis copula ofumatu. **Q**u ergo dic ray.
Rod. dic esse intelligend in eo cau quo tpe con
tracet⁹ nondū poterat omisceri. et puella pnt
qm viripotens dissensit. et durate illo diffusu
violenter est a spfo agnita. licz adhuc i etate
ipubē oftituta. **P**er qñ⁹ tpe impuberes q
ohat mrio⁹ debent esse pxi pubertati ad h q te
neat mrio⁹. **R**e diuerfi diuerfimode dicunt **A**li
qui em dicunt h esse in arbitrio iudicis vt ipe p
sone qualitate et prudentia siue malicia metat
ar. ff. de lib. l. i. et ex. de donac. aplice et h notat
tan. et gof. **V**nde vult etia gof. ex. d. eo q du.
iordane. q etas nubilis puenit ex eo tpe qd h
potestatem coeidi. **A**lii vero dicunt vt gwil.
nafo. illa iudicari debere pxiā pubertati. q ē
arca. 12. anu. p octo. vel. 14. dies. qz in illo tpe
ppendi non possit aliqua mutatio ofone. ar. p
eo bonu. ff. de vfucap. rez mixtura. §. labeo.
Alii dicunt q tuc videt⁹ qz pxi⁹ pubertati qñ
est in. xj. ano. ex. de despon. impu. ganebat. h
ibi certe agnita fuit. **A**lii dicunt q tuc videtur
quis pxi⁹ pubertati qñ no distat a puberta
te vltra. 6. menses. ex. de despo. impu. ganebat
et. c. tue. si tñ essent de co ofensu carnaliter co
pulati. tuc tuta⁹ esset p mrio⁹ iudicare. etiam si
vltra. 6. menses a legitima distaret etate. ex.
de despo. impu. a nob. et. c. de ill. i. hui⁹ fectie
snt ray. et bñ. vt patz in et glo. sup illd. c. tue
et imno. sup. c. ganebat. et plexqz alij doctores
Vult tñ ipe bñ. q malicia suppleat etate i eo
qui. f. distat a pubertate p septē mēf. ad h q
mrio⁹ strahere possit alie no esset mrio⁹ fm
eu etia post. 12. anu. **H**o. vero dic in fuma q il
le sol⁹ videt⁹ pubertati pxi⁹ in quo malicia
feu viripotencia suppleat etate. et h nefat n p
euidetiā fci. et h patz ex. de despon. impu. c. vl
ti. **E**t ita qñ⁹ ad h de quo quent nulla n agni
ta. pxiā pubertati videt⁹. **V**ult e⁹ q qui est ppe
12. anu p tres dies ocedi possit esse pubes. ar.
ex. de regularibz ad noftra. sic e⁹ potest intelli
gi illd ex. de despon. ipu. puberes. q si puella o
sponsata cognoscat ē maemo⁹. et si sit imoz
A. anis. dūmō discernat et sit doli capax qz alie
ofentare non possit cu compef furioso. **E**x
pdictis colligit⁹ q fm bñ. et ra p tuc malicia in
telligit etate supplere. qñ videt⁹ posse carnaliter
omisceri. **S**cdm vero ho. nuquā intelligit i ma
emoio malicia etate supplere n pbe⁹ p euiden
tia facti. f. q se carnaliter agnouerit. **E**sto q
iste q. 12. anu opleuit tal appareat q nullo mō
ghare possit. nuquid si ohat maemoiu erit.
Re fm bñ. q non. qz non est pubes vt ipe no
tat. ex. de despon. ipu. puberes. in glo. bñ. **S**e
cū dū ho. vero sic. qz ipe est pubes fm eu. vt p
ex fupdictis o pubertate. q. qualie pbat puber
tas. **Q**uid si interim adolefces trāseat ad se
cūda vota. **R**e qdā magistri dixerūt q si nafa
liter erat impotēs qñ recessit a pma et scdaz co
gnouerit tenz maemoim 2^o stractū. ar. ex. de
fri. q sedē. **H**o. vo ofriū credit. ex. de despo. ipu.
attestatoz. n ali⁹ acaderit ex ofcū mbrī vt hēf

infra. Ad h. nō q̄ tutor dūcē nō debet pupil
lā āte reddita rōania ne malignari possit. et
sūt nec curator adultā. nec liberi eoz. q̄ si sūt
faciūt s̄tendo m̄rio vel eē sponsalia grauitē
pūmū ē fm̄ leges aliquibus casibz exceptis.
C. de m̄dicto mat. si tutor. de h. azo. in titulo p̄
dicto.

Quo habet dissolui sponsalia. ti. 4.
Einde considerandū est qualiter habent vlt
p̄nt dissolui sponsalia. Circa qd̄ scien
dū q̄ sponsalia semel extracta s̄p̄tēte
et ligāt ita q̄ si sponsus s̄bat postea cū alia spon
sa cogendus est ad p̄mā redire et econuerso. eē
de spon. sic ex literis. Fallit at̄ h. in p̄libz casibz
in quibus sponsalia dirimūtur. p̄m̄ est cum
alter intrat religionē qd̄ facere potest an̄ car
nalē copulā altero eē inuito. Tenet tū infra
duos mēses aut assumere religionē aut redi
re ad iungē. tē ei remanens in s̄cō absoluit a
sponsaliū vīculo eē si fuit s̄cō sponsalia de p̄nt. eē.
de guer. sim. vey. et. c. ex publico. S; nūq̄
p̄pter simplex votū castitatis emissū p̄ sponsa
lia. soluitur sponsalia. R. fm̄ aliquos q̄ n̄ sol
uitur. imo cogi debz q̄ vōuit l̄ m̄rio s̄trahē
vel votū solēnsare. quia semper prima fides s̄
uan debet. eē de spō. ex literis. 2. et. c. sic. n̄ forci
vīculū supueniat. vt patet ibidē. c. si inter.
huius s̄mē sūt bii. eē. qui deri. vel vo. veniens. et
ho. ibid. c. iurauit. et gof. e. titulo. Aliqui vō
dicūt hoc esse falsū quia votum simplex impe
dit m̄tē s̄trahēdū. cū ergo post sponsalia
extracta m̄rio s̄tēdū et nō cōtractum. se
quit q̄ votum simplex sponsalia dissoluat.
S; qui emittit simplex votū cū dō s̄trahit ma
trimo. ergo simplex votū est forci vīculū qd̄
s̄trahit spūale m̄rio qm̄ sponsalia vbi ad
huc nullū est m̄rio. **Q**uid de eo qui iurauit
aliquā ducere i vxorē. nūq̄ talis intrare pote
rit religionē m̄rimoio p̄us non extracto. R.
vt habet eē de spon. om̄ssū. tū ē ei religione
iuramēti suata p̄us s̄trahere et postea si dege
rit ad religionē migrare. hoc at̄ fm̄ qd̄ n̄ est
sic intelligēdū. s; q̄ h. sit tūc fm̄ veritatē s; q̄
ad opionē. ne defacto dicat ille q̄ iuramentū
venire. qz n̄ videt iuramentū infringere q̄ com
mutat illd̄ in meli. eē de iureiurā. puenit. 2.
vnde si vult potest religionē intrare m̄rio n̄ o
tracto. Alij dicūt s̄rū. qz p̄t vtrūq̄ facē. Naz
āte s̄simationē m̄rimoni. licet vni iunguz al
tero inuito religionē intrare. n̄ tenet tū s̄bere
m̄rio n̄ in loco tali in quo n̄ possit ad carnis
copulā cogi. Prime opioni magis adherz rich.
maxie si s̄trahens m̄rio n̄ s̄traheret illa iten
tione qua se extractū iurauit. nec sub illa q̄
mulier iuramentū recepit. vñ si cū ea s̄trahet
intendens intrare religionē āte debiti redditōz
ei dūderet. hec rich. Secd̄ cas̄ est qm̄ alter se
transfert ad aliā regionē et longo tpe expecta
tus non redit. p̄t ei fm̄ leges post tres ānos cō
trahere cū alia p̄sona. C. de repu. l. 2. recepta
tū ab ep̄o p̄mā de p̄urio. vel de p̄missione n̄ s;
uata si s̄tē p̄ eū qm̄ s̄sūmare m̄rio. Et h.

sive sit certū q̄ steterit p̄ eū siue dubiū saltē ad
cautelā. eē. de spon. de illis at̄ in tex. et i glo. et
intellige q̄ tenet eū expectare p̄ tres ānos et nō
vltra n̄ subit rōnabilis causa. vt dictū est su
pra ti. 1. h. libri de sponsalibus. **S**ed si p̄ eū
stet quom̄ s̄sūmare m̄rio. quare dat ei ec
clesia licentiā s̄trahēdi sponsalia. R. p̄pter pe
riculū fornicatōis vt dictū ē p̄dicta glo. **T**er
ci cas̄ est q̄ qm̄ cert̄ termin̄ t̄p̄is apposit̄ est
elaps̄. postea enī p̄ quē non stet si ad certum
terminū eā ducere iurauit ip̄sue nubit. nec p̄
iuriū incurrit. s; alteri dat p̄centia de fide mēti
ta. eē. de spō. ex literis. et. c. sic in tex. et glo. ali
as ibi t̄pus frustra ponere. **Q**uart̄ cas̄ est
cū alter lep̄rā l̄ palisim scurrit aut visū l̄ nasū
amissit ā ei aliq̄ turpi euenit. nō ei san̄ tē
seruare iuramentū qz honestas in hoc iuramen
to intelligit. s; si res in eod̄ statu p̄manet. illd̄
enī tacite agit. sec̄ esset si mulier facultatibus
laberet. eē. de sim. lepro. literas. et de iur. iurā. q̄
dā i tex. et glo. **Q**uē cas̄ est si supueiat affi
nitas vel eē agnatio spūalis. vt si sponsus agno
uit s̄anguineā sponse vel econuerso. 2A. q. 2. si
quis sponsa. et eē. de eo q̄ agno. s̄angu. vxo.
ex literis. et p̄libz alijs c. In quo casū si sponsa
lia erāt firmata ad m̄m̄ duo testes idonei re
q̄runt. alias si non erāt firmata ad dictū vñ
soluitur. eē. de testi. super eo. §. 1. Et intelli
gūt qd̄am firmata p̄ iuramentum. eē. de spon.
p̄terea. 2. qd̄ intelligit dictū p̄t reuerentiā iura
mēti. ar. eē. de iureiurā. si vō. et. c. vey. ho. vō
dictū firmata p̄ verba de p̄nt. Nā et si iuramē
tū mēuenerit posset dēteri illd̄ s̄tingē. s; q̄ i ve
ritate vxor n̄ erit. Et sic eadē rō remanet et iō
ius. ar. eē. de s̄sti. trāllato. et de s̄sangu. et affi
nitate. tua. Et sic subaudiendum est maxie. eē
de spon. p̄terea. ij. n̄ iuramentū interuenisset
h. tū intelligas qm̄ vñ testis nō est suspectus.
Aliter s̄trahū esset dicendū. Ideo bon̄ iudex arbi
trabit inspecta qualitate p̄sonaz. vey. s. bona
fide vel maliciose suspect̄ vel nō suspect̄ h. p;
ponat et sic nō admittet vel admittet. ar. eē.
de iureiurā. iuramentū. §. vlt. Et s̄ulo q̄ iudex
secreto mulieri loquat̄ que peccatū om̄isse dī
et si sibi videt ipaz astringat iuramento dicere
veritatē. Iō faciet de p̄lois alijs si q̄ sint q̄ possit
eū istruere i hac pte. **S**z si q̄s maliciose obie
cerit ipedimētū canonicā n̄ effugiet vldonē. pro
bat hoc eē de spō. cū in tua. et de clandest. de spō.
cū ibi b̄ r̄nso. 1. et. §. vlt. h. hosti. Ray. tū dīc
q̄ in p̄posito casū sufficit p̄batio p̄ solā famam
p̄pter scandalū vitandū. eē. de s̄angu. sup eo.
Sz quid si supueiat iusticia publice honestatis
nūquid di soluet sponsalia. R. q̄ nō. Et meri
to. scd̄a tū sponsalia tollūtur p̄ iusticiā publice
honestatis ex sponsalibz p̄mis ductā. nō ergo
ex sponsalibz scd̄is potest esse honestas q̄ tollat
p̄ma et est s̄ile. di. 4A. si q̄s. **S**ext̄ cas̄ est qm̄
mutuo se absoluit. eē. de spon. p̄terea. 1. qz in
tali fide p̄stita sine iuramento intelligēda est cō
ditio. s; si i eadem p̄māserit volūtate. ar. eē. de
iureiur. qz admodū. Et h. fuit opio tācre. dīcētis

q. h. de. gmet ius cōe. h. e. s. mē ē gōf. hō. ray. bon. petr. et thō. Quidā tñ n̄ rāpiūt istū casū. vt hū. et bñ. sup. dēaz. dē. s. d. eos est dēre. exp̄f. se. ad instar inq̄e eoz q̄ societate fidei strahūt. et postea eādē sibi remittūt p̄t i patia tolerari si mutuo se absoluūt q̄ spōsalia straxerūt. Sed ad h̄ dicūt q̄ dēa dētal loq̄t de spātia pmissio ne et dispēsatōe et gmet ius cōe. Qd volūt pba re p vba ibi posita. s. p̄t i patia tolerari. s. ne dēti dē strigat. al d iure dēt mito cogi fidei sū iuramētū suare. S. p̄t p̄mos h̄ n̄ videt exēplo o uenire qd dēa dētal adduc. Et id est dicendū q̄ n̄ sp̄ est leue q̄ p̄ firmata sūt retractare q̄ in certe sūt puidētie n̄re. vt d̄ in li. sapie. **A** Se ptim. cā. est alio fornicatōe. ex. de iureiurā. q̄z. admod. Et ad h̄ pbandū sufficit sola fama. ex. d. p̄lagui. sup. eo. licz ei sibi dederūt mutuo p̄tate sūt corpis spōsalia dētes. tñ ex h̄ reddunt sibi inuicē suspecti de nō suada sibi fide in futuz. et id p̄t sibi vn. d. alcey. cauē spōsalia dirimendo.

Quid si sponsa de fūto inuita corūpā ab aliquo. **R** hū. notauit. 21. q. 2. raptōz. q̄ n̄ d̄ bet sponsa cogi talē ducē si post mortē ei. velit ordiari. q̄z n̄ possz si corruptā duceret. vn̄ innu it q̄ eā ducē debz opelli si n̄ velit pmoueri. cuz illa n̄ fuerit in dpa. s. bñ. dicit q̄ cū ea m̄fio. cō trahere nō tē. ex. de iureiurā. q̄z admod. i glo. Soluūt eē spōsalia si alter eoz fiat licet. q̄z he. resis est fornicatō spūal. 22. q. 9. n̄ solu. **O** c. tau. cas. ē qñ alter strahit cū alia psona p vba de pñti l. eē de fūto si sit carnal. copla suble cuta tē ei soluūt p̄ma spōsalia p̄t mai. viclm supueniens s. d̄ agē pñti. de fide vel pmissio ne mēta. ex. de spon. si mē vīz. t. c. is qui. et de spon. du. c. 1. Sed qd si straxerit ē p̄ma spō salia de fūto simpliciter. s. sine iuramēto l. fidei i. terpositōe. cū scda vō p verba de fūto tñ ē iur. ramēto. **R** hū. d̄z ad p̄mā redire et de pūrio pēti tētiā agē qd qdē omisit iurādo illi dē. iuramen tū ei n̄ p̄t esse mīqtatē viclm. ex. de iureiurā. grato. et de spō. sic ex literis. 22. q. 2. i malis pmissis. **Q**uid si spōs. spōsā de fūto attēpta uerit n̄ tñ agnouerit et postea cū alia de pñti straxerit. **R** hū. ad h̄ q̄ p̄ma spōsalia soluūt q̄z n̄ ebil. ob fuit conat. sine effectu. ex. de spon. ad l. cēs. Quid si p̄ agnosceret scda. et postea d̄ l̄xerit spōsalia cū eo. **R** hū. nichil opat illa copla pcedēs ad soluendū sponsalia p̄ma. ex. de spō. ve mens. 2. **N**on. cas. est fm hō. si fama habe at q̄ sit inē ipos canonicū impedimentū et de fama vel scādalo doceat. ex. de spon. cū in tua. et de p̄lagui. c. 2. et de testi. sup. eo. **D**eamus cas. est quādo venit ad etatē adultā et petit a vinculo spōsaliū absolui et dari sibi licentiā aliq nubēdi. ex. de despō. impu. de ill. 1. et c. a nob. licz eim n̄ fuerint vera spōsalia. fuit tñ i mod. spōsaliū q̄pā. et id ne videat approbare veniens ad ānos legitimos petere d̄z solutionē spōsaliū iudi. ecclesie faciendā ppter bo. exēplū. Et si n̄ te nuernit eo q̄ esset infra. vij. ānos. petere p̄tē absolutionē āte epus pubetatis fm ray. et thō. bñ. vō d̄. ex. d. resti. spo. ex pte. q̄ vbi spōsalia

n̄ tenuerūt etate p̄hibēte. nec postea cursu t̄pis placuerūt vt patz in p̄xie dēo. c. q̄z āteq̄ puer vij. ānos p̄plenerit. l. puella ab eo recessit. l. p vi stracta fuerit. vt ex d̄ despō. impu. ex literis alē p̄t recedē auctoritate p̄pā. q̄z nulla obligatō fuit h̄icm de stracta. vt p̄z ibid. c. literas. t. c. accessit. Si vō tenuerit n̄ d̄z recedere sū iudi. ec clesie tribz caibz exceptis vt infra dicit. **S**cā dū tñ q̄ oēs cas. p̄dicti p̄ter p̄t debet itelligi tñ de spōsaliū de fūto q̄ p̄t spōsalia dicūt. **I**nsup nō. q̄ i spōsaliū soluēdis q̄dō dicāt leges. p̄ canones requirēt q̄ is q̄ spōsalia dēdāt solui sit s̄cē mētis. q̄z sic furios. n̄ p̄t p̄stare ita n̄ dis. sentire. ex. de spō. dilē. et q̄ sit eē etatis l̄ime. et q̄ aliq̄ iusta cā ex s̄ dēis p̄bet corā p̄p̄etē iur. dice. n̄ d̄z ei p̄pā auctē spōsū p̄l̄q̄re. ex. de diuō. p̄oro. qd si fecerit grauit peccat. et id ē ei iūgē da p̄mā. ex. de despō. ipu. duo pueri. **E**xap̄e s̄ cas. s. p̄t. 22. casu p̄dēoz. et fornicatōz eē noto riā. vt videbit de diuoz. **I**n h̄is ei t̄bz caibz spō salia soluūt ipō iure. **I**n cētis vō caibz soluēda sūt iudi dō ecclē. 33. q. 2. sc̄l̄ares. t. q. q. 6. m̄ltōz h̄ at fm rich. vey. ē si sit stracta publice. si vō scēte n̄ video rōz q̄re dissolui n̄ possit sū iudicō ecclē ē secreta n̄ subit iudicō ecclē. n̄ q̄ ad forū penitentie.

De effectu spōsaliū ti. 6.

Postea p̄siderandū ē de effectu spōsaliū p̄ 2. vīz illi q̄ straxerūt spōsalia de fūto debeāt cogi d̄xere m̄fio. **C**irca p̄m. p̄siderandū est q̄ effectu spōsaliū est duplex. vn. est obligatō ad m̄fio. d̄hend. p̄ pmissiōe i ip̄is spōsaliū fēaz. n̄ inuēiat aliq̄s casu sup̄. pos̄toz. **E**t peccat mortalit pmissū n̄ soluēs. n̄ in terueiat impedimentū legitimū fm thō. magis vero peccat p̄bes q̄m ip̄bes. vt eē notat hū. 2. q. 2. vbi. **S**cōm vō rōd. ip̄bes dissētiendo siue iuramētū inuenerit siue n̄. n̄ peccat mōlt q̄ p̄sumi ē iurasse de d̄xendo sub p̄d̄tōe. s. n̄ dissēti at ē puenerit ad etatē legitimā cū h̄ p̄cedat ei a iure. **A**lē ē iusticia publice h̄estāt q̄ ē q̄ null. p̄laguine. spōsā ē spōsā d̄bē p̄t l. eōuerlo. d̄ q̄ba bebiē i fra. ti. 2. **C**irca 2. sc̄dō q̄ spōsalia de fūto aut p̄bes ē pubē aut p̄bes ē ip̄bē. aut ip̄bes cū pubē d̄bit. **S**i p̄bes cū pubē straxerit et alē i m̄fio. p̄stiat et alē dissētiat. dicit q̄dā q̄ i spōsaliū d̄hēdis si iuramētū inuēit ā fides inēposita fuit is q̄ dissēti p̄cēsurā ecclā. **S**tica cogēt. al. n̄. C. d. spō. l. 1. et exp̄ssū videt ex e. p̄trea. 2. t. c. ē i tua. t. c. ex literis. 2. **E**t h̄ s̄mē videt ex ray. et bñ. eē sup̄. i. c. ex l̄is. et d̄ spō. ipu. de ill. 1. q̄ n̄ faciūt mētōz de coactōe n̄ qñ inuenerit iuramētū. **A**liq̄ vō dicit q̄ eē vbi spōsalia sūt nuda coactō locū h̄z. **N**ā eē pacta nuda fm can. suari debēt. vñ ex pacto cautēz dam. ex. de pactis. c. 1. t. 3. **E**t veniēs d̄ simplex vbi mortalit peccat. 22. q. 1. p̄dicand. et si sit licitū et possibile. al. sec. est. ex. de p̄. c. vlē. **A**g si infra. t̄p. a iudice p̄fixū n̄ parcat is q̄ vocat. ē ad iudiciū excoicabiē rōe p̄tumaciē. ex. de spō. n̄ ē nob. **E**t h̄ s̄mē ē hosti. et videt esse gōf. in sū. q̄ dicit in d̄istincte q̄ p̄bes dissētiens cogit d̄z

Et si in gof. bñ. et ray. talis excōicat. n̄ absol-
uit n̄ pareat qđ vey est eod̄ statu durāte. **Seco**
aut̄ est si status mutet. puta qđ straxit cum a-
lia p̄ verba de pñti. tūc enī inuūget pñti a d̄ fide
mentia et otumacia. t̄ absoluit licz n̄ satisfi-
ciat de eo p̄ quo fuerat excōicat. qz nō potest.
Soluta sūt enī sponsalia ppter fortis vinculu-
supueniens. t̄ id fiat si alter decedat. Qđ autē
dicit̄ est. s. qđ talis excōicat. nō absoluit n̄ pa-
reat t̄ est fm̄ eos ius cōe. cā. tñ esse p̄ i quo
finaliter n̄ coget ex cā puta si verisimilit̄ timeat
vroridōiū vel aliud sile pñti si coact̄ straxe-
rit. qñqz enī ex cā strahit̄ seueritati. di. 40. ut
stiteret. sic intelligit̄ illō ex. de spon. req̄st̄.
vbi dicit̄ qđ talis p̄sona monenda est pot̄ qm̄
cogenda. cū coactōes exit̄ diffiales soleāt fre-
quent̄ h̄re. **Ad** maiore aē euidentia notand̄
qđ ille due p̄dicte decre. ex. de spon. s. ex literis.
q. 7. req̄st̄. vident̄ sibi strahere. In p̄ma dicit̄
qđ p̄sona q̄ sub iuramento straxit ecclesiastica
censura cogi debet ad strahend̄ m̄rio. In scōda
vō dicit̄ qđ talis p̄sona est monenda. h̄ aē d̄rie.
tas soluit̄ vt patet ex p̄dictis fm̄ bñ. et gof.
p̄b. qđ p̄ma loquit̄ d̄ iure cōi. scōda vero d̄ casu
sp̄ali. vel et fm̄ eosd̄ expōi p̄ qđ d̄ in scōda. scz
pot̄ est monenda qm̄ cogenda. pot̄. 1. p̄us est
monenda t̄ postea cogenda. s. n̄ acquiescat. Et si
milis expōitio habet. 23. q. 2. non inueniē. t̄ tē
p̄cordat̄ p̄dicte decre. **Alias** solutiones aliquoz
bñ. poit̄. quas ip̄e destruit sup̄ decre. ex literis. i.
glo. 2. Si aut̄ pubes cū impubere spōsalia d̄
xat. tenet̄ pubes expectare donec impubes veni-
at ad etatē legitimā. ligat̄ enī pubes int̄m qđ il-
lud qđ semel approbauit̄ repbare n̄ p̄. vñ per
ecclesiasti cā censurā expectare coget̄ t̄ et m̄rio
strahere. qñ minor venerit ad etatē debitam si
ip̄e minor voluerit. **Sz** quare tenet̄ expectare
cū sine sensu ei. n̄ possit̄ int̄ eos m̄rio. et **R̄**
quia potest volūtate mutare interm̄ t̄ s̄ntare
minorē veniens ad etatē legitimā t̄ si n̄ s̄ntare
n̄ resiliere poterit̄ int̄ueniente auctoritate eccl̄ie.
vt d̄m̄ est s̄ i p̄cedenti ti. cau. 10. ex. de despon. i.
pu. de illis. 1. §. 2. et. c. a nobis. **Tec** mireris
si impubes non cogat̄. licet ei p̄. infātia t̄ aē
pubertatē spōsalia stracta tenet̄ nō tñ s̄t enī
efficada vt coactōz inducat̄ n̄ forte is de cui
coactione agit̄ sit p̄x̄. pubertati. vt notatū est
sup̄. Vel n̄ is qui s̄ntat̄ maxie iuramento i
toruiente qñ ad etatē legitimā puenerit n̄ cō-
tradict̄. **Sic** intellige ne stradicat̄. ex. de spō.
ex literis. 2. t̄ sic vn̄ cogit̄. s. pub. alter nō. s. i.
pu. t̄ in h̄ p̄ueniunt̄ et tan. 10. gof. t̄ ho. **Pu**
bes ei fortis obligat̄ qm̄ impubes. qz maioris ē
s̄lij vt d̄m̄ est sup̄. **Sepe** enī impubes ignorat
qđ vidat̄. C. de falsa mo. l. 1. ad fi. Vñ t̄ b̄ le-
ges sine sensu patris vel tutoris strahere non
potest. nā sine tutoris auctoritate strahere nō
obligat̄ licz aliū obliget sibi. insti. de muti. si.
§. publi. **Quid** ergo si p̄. noie filij impube-
ris s̄ntat̄ et ratificans spōsalia straxerit.
R̄ fili. alij nubere nō d̄. si tñ nupserit m̄rio
tenet̄. ex. de despon. impu. duo pueri. s. si fili. h̄

iurauerat ei. n̄ pñtibz est dāda pñti a d̄ fide mē-
tita. nā t̄ si pñtes h̄ iurauerāt ad aliud nō te-
nent̄ n̄ qđ bona fide laborēt vt m̄rio sequat̄. ē
enī alienū factū p̄mittat̄. dicen d̄ est eos ad hoc
tñ et non p̄. obligari. vt insti. de muti. si. §.
si q̄s aliū. et ex. de spon. ex literis. 2. t̄ 32. q. 2. c. 1.

Si vero impubes cū ipubere strahat spōsa-
lia tenet̄ dūmō sint̄ septēnes vel maiores. ius
tñ reclamādi manet̄ eis saluū. **Sz** si abo l̄ et al-
ter atra legitimā etatē reclamauerit cū m̄afi.
tas s̄lij siue d̄ discretōis in eis s̄fidat̄ m̄ime au-
diunt̄. ex. de despon. impu. de illis. 1. r̄iso. 1. **Sz**
et si alter cū ad pubertatē p̄mo puenerit nō re-
clamauerit decetero non audiet̄ fm̄ ho. **Sic** itel-
lige illō. ex. de spon. ex literis. 2. **Seco** si ille tūc
reclamauerit vel ali. qui est minor cū ad puber-
tatē p̄mo veniet̄ nec in alterz s̄ntare voluerit
ecclesiē iudicio poterit̄ separi. ex. de despo. ipu.
de ill. 1. §. 1. t̄ hoc siue straxerit p̄ verba de pñti
siue p̄ verba de fūso vt patz̄ ibid̄. c. a nob. **Dic**
tñ decre. de illis. 2. qñ ita fuerint etati p̄ximī
qđ potuerint copl̄a carnis giungi. i. ita qđ fue-
rint carnaliter giuncti cū nec de hac possit̄ aliē
apparere. vel h̄ dicit̄ qz n̄ deerat̄ n̄ triduū de eta-
te. et fm̄ hoc expone. potuerint. i. posse p̄suman-
tur minoris etatis int̄m. n̄ poterunt separi.
si vn̄ in aliū n̄s fuerit. subaudi p̄sūptōe m̄ris
et de iure s̄ntare. s. p̄ copulā carnis. ex. de spō.
is qui fido. vel p̄ verba de pñti qñ erant p̄ximī
pubertati vt sup̄ notat̄. **Sz** cuiuscūqz etatis sint̄
poterūt se p̄ violētā illatā excusare n̄ post vi-
olētā accedat̄ s̄ntat̄. subaudi. exp̄ss̄. l̄ t̄ adē
siue p̄sūpt̄. vt si cohabitēt patient̄. ex. de despo.
impu. ex literis. h̄ ho. **Rod.** vero exponēdo d̄m̄
c. de ill. 2. videt̄ intelligere qđ potuerint giungi
i. posse giungi p̄sumant̄. vñ dicit̄ ibi h̄ tñ cō-
siderat̄ an possint giungi vinculo sodari n̄ nu-
mer̄ ānoz. ex. de despo. impu. puberes. **Ray.**
vero dicit̄ qđ ille qđ p̄mo venit ad pubertatē tenet̄
expectare minorē donec pueiat ad etatē legitimā
ad m̄rio strahend̄. et tūc si alter eoz vel etiam
ambo relaxauerint nec s̄ntare voluerint. po-
terūt ecclesiē iudicio separi. t̄ h̄ vt dicit̄ rod. siue
sponsalia fuerint firmata fide siue iuramēto s̄
intelligit̄ illā decre. de ill. 1. et a nob. **Sz** qñ
n̄ dat̄ ipuberi licēda strahēdi cū alio ex quo re-
clamat̄ atra ānos discretōis ē tñ tē n̄ ligetur.
R̄ ppter infirmitatē s̄lij vt sup̄ d̄m̄ est. **Q**
Quid si pubes straxit cū ipubere sponsalia vel
m̄rio. et ipubes n̄ stradic̄ adueniēte legitia
etate. **R̄** dicit̄ quidā vt ray. qđ m̄rio s̄firmat̄
ita qđ cū alia decetero n̄ p̄ strahere. sic intelli-
git̄ dicta. c. a nob. et de ill. 1. §. fi. **Sz** ho. strah-
dicit̄ t̄ illō. c. de ill. 1. expōit̄ qđ ibi dicit̄. nō po-
terit̄ dissente. i. dissentiendo et stradicendo tñ
verbis ne contrahere cogat̄ efficere. et illō. c. a
nobis. exponit̄ qđ ibi dicit̄ s̄firmet̄ m̄rio. i. p̄ v-
ba de pñti strahendo cōi s̄ntu firmet̄. **Nūq̄m**
enī sponsalia vel m̄rio m̄ter impuberes habi-
tū qđ id est vt sup̄ dictū est. poterūt fm̄ ho. solo
tractu t̄pis s̄firmari n̄ m̄ueniat traductio vel
copula carnis. vt notatur supra. §. Potest etā

intelligi fm ho. mrio^o affirmari qñ simul mo-
rātes etatē explēt hi qui mrio^o nō sponsalia
straxerant. et sic pñt intelligi dicta iura. sec^o
est si sepatim morabant. vel si non mrio^o sed
sponsalia straxerūt sic notat sup. ergo quo ad
iudiciū ecclesie vt p mrimoio iudicet requirē q
psone sint nobiles. idonee et legitime. et q inē
eas intueat ofens^o tade^o vel exp^o vt sup. no-
tat. hēc ho. Ad h nota q p^o bñ. ex. de despo. i
pu. de ill. i. illi qui sub iuramento sponsalia cō-
traxerūt. mrimo^o qñ cogendi sūt non tñsi
sint maiores. s; et si sit vn^o maior et alter mior
vel etiā si sint ambo minores. dñ tñ fuerint do-
li capaces. quia etas illa plena est pñrijs. ex.
de delict. pu. pueris. Si vero sine sacro cogēdi nō
sūt. his eē scordat ho. in si. ti. de sponsalibz di-
cens. qñ si sponsalia in etate pupillari sint cō-
tracta. nichiloi^o tpe suo exerceat censura ecclesia
stica maxie si intueuerit iuramentū. Et h intel-
ligit qñ inter psonas de quaz pñmctione agit i
teruenerit ofens^o. sec^o est si inter pñtes. nō for-
te fili^o tade ratificasset. Sic itelligi pē lex quā
dicūt correctā. C. e. l. i. t. A. q. 2. desponsatua.
hēc ho. **Sed** corā quo stradicō h siue recla-
matio fieri debet. **Rē** corā epo. ex. de despon. im-
pu. duo pueri. §. i. vel corā missio dñico. i. offici-
ali. ex. de frigi. c. i. §. i. vel alio iudice suo i dōeo
spāliter ad h ab eo delegato. l. corā alio iudice ad
quē pñneat de mrio^o agnoscere. h i dō dico qñ i
diuersis ecclesijs diuersa obtinet ofuetudo. vt
diceat ifra ē ageē d mrimoialibz causis. Quid
si nō pē h fi epī copia l. officialis. **Rē** sufficit tē
q faciat corā pñrio pñbitero et in defectu eu s
corā vicariis. ar. ex. de appel. si iustus. et de offi-
dele. pastozal. §. fi. ita tñ q qmāto poterit veni-
at corā epo. et pñtionē suā pñnere nō omittat.
ar. ex. de sen. ex. decetere in fi. hēc ho. **Quid**
si nō reclamat vbo s; facto. qñ. l. cū fil. mozeatur
vn^o ab altero recedit āte legitimā etatem nec
postea ofentit. **Rē** talis reclamatō sufficē videt
nō inter tales nō spōsalia s; mrio^o stractū fuerit
sic loquit eē. de despo. impu. attestatōes. h ho.
Quid si pubes q straxit cū impubere nō expe-
ctat. sed mutata volūtate strahit cū alio pube-
re p verba de pñti. **Rē** q 2^o mrio^o tenet quia
pñti nō tenuit impediēte etate. **Forz** tñ ob-
ligat pubes qñ ipubes. et h si nō impub fact^o pu-
ber ofentiat aliter cogat ofentare et mrio^o ofu-
mare. h gof. et ho. **Quid** si impubes factus
pubes exp^o ratificauit s; ali^o dissēit. et voca-
t^o p epm in iudiciū strahit cū alia p verba de p
senti. **Rē** adhuc puto. q 2^o mrio^o tenet. vt pñ
in his que notant sup. de spōsalibz. et h intelli-
gas nō sponsa fuerit traducta vel alias simul
m ozarent vt sup. notat. traductio em et carnis
copula eqpanē. ex. de diu. lepro. c. fi. hēc ho.
Quid si q coactus strahat cū aliqua sponsalia
nūquid cogē ad mrimo^o cōtrahend. **Rē** spōsa-
lia debent esse libera ab oi coactōe. ex. de spon. cū
locū. pat tñ pē cogere filiū vel filiā i sua pñate
ofstentatos ad sponsalia vel mrimo^o strahendū
modica tñ coactōe. s. inter tātōe paterna. fi. de

ritu nup. l. si patre. et l. nec cogit. pñse at co-
gere nō pē. C. de nup. l. nec filiū. et i dōa lege nō
cogit. hēc gof. **Siqs** igit p vi l. metū q pē cadē
in ofstantē viz sponsalia strahat nō postea ei cō-
sentiat excusat a strahendo mrimo^o nec cogē
ex. de despon. impu. de ill. vbi de h. **Sec^o** tñ est
si met^o sic leuis. ex. de spon. de muliere. vbi de
h in glo. h jo. diē. et c. veniēs. Et eē de h habet i
fra. ti. de ofensu. ar. s. q. vlt. **Quid** si q iura-
uerit vnā de filiabz tñ ducere in vxorē. et pñea
cū altera dormiuit. **Rē** cogi debet illā ducē cū q
dormiuit cū alterā habere non possit. Et hoc i
telago esse vey. si ipa ofeplacōe tractat pñcedē
tis ei in copulā carnalē ofensit. ar. ex. de spon.
ex literis. 2. et c. is qui. et hui^o sñe sūt gof. et
bñ. sup. id. c. ex literis. et ho. ibid. dicēs. qñ ierti-
tudo ab iudicio declarata est. p carnis copulam
expof factō. vñ sic alia sponsalia ab iudicio ofi-
tionalia et incerta p carnis copulā sūt pura.
ita et ista. **Inno^o** vero sup. id. c. vult ofrū dicēs
qñ si nō intueuerint sponsalia nec mrimo^o mē
eos. nec eē intuenire possint nō inter certas pfo-
nas. strahere cū alia sibi licet. et est ar. p eo h.
6. de spō. ex spōsalibz. **Quid** si q strahat spō-
salia de facto cū duabz dicēs sic. iuro vel pmit-
to vobis q strahaz mrimo^o cū altera ex vob.
Rē cas^o ille filii s est pñcedenti. vt dicit gof. **Quid**
si q strahat sponsalia fil. cū duabz dicēs
iuro vel pmitto vobis q strahā cū vtraqz ve-
strz. **Rē** h esset d subam mrimonij. ex. de diuor.
gaudem. §. quia vero. et i dōo nichil agit. qñ qñ
aliqu. vbi cūqz at pbat mrimo^o et spōsalia. ff.
d spō. oino. h gof. **Quid** si vna illaz sit apra
ad mrimo^o et altera nō. **Rē** fm gof. qñ qui sic o-
trahit sic dictū est nō intendit strahere cū vna
s; cū vtraqz qñ nō potest. et i dōo nichil agit. s. nec
illō qñ vult qñ non pē. nō illō qñ pē qñ vult
ex. de offi. dele. cum sup. abbacia. h gof. **S; hē**
stra illō generale. si nō valet sic ago valet sic
valere potest s; nō est mltū curand. qñ rar^o ē ille
cas^o. tñ p gof. est ar. ex. de ofi. ap. c. vlt. h ho.
li. **Quid** si cū vna eay straxit et ea mortua
supstes in fletu q impleat iuramentum. **Rē** s;
ho. potest did qñ nō tenet. qñ qñ h iurauit aut in-
tellexit q vtraqz fil. duceret sic gof. intelligit et
sic non tenet. Aut diuersis tpibz et sic qñ ē
pñma straxit intendebat iuramentū suare. pñ
mrimo^o nullū fuit bono sacri. i. mrimoibilica-
tis deficiente. **Quid** si q iurauit aliquā du-
cere in vxorē s; bethā ea absente. nūquid stra-
here cū ea cogē. **Rē** fm ho. qñ sic si qñ ad eā p-
uenit raum habuit et si post talem ratificatio-
nem eā agnouerit mrimo^o pñsumptum est ex. de
ouer. diu. ex pte. et d iure iurā. si vero. **Quid**
si q iuret q cū aliqua mliere ofet s; nō expmit
cū q et postea carnalit vnā cognoscet. nūquid ē ea
oflere cogē. **Rē** fm ho. qñ nō qñ potest aliā eligē
nec deierat cū alia cōtrahendo. **Quid** si iurasti
michi dare filiā certā et notatā cū pñes bñes.
et si non possē eā habere aliquo casū impediēte
nūquid debuisti michi aliā dare. et si nec illam
an etiā et sic de alijs. **Rē** fm ho. pñ p decretalem

ex de spon ad audientia. q. ad pnam dāda nī
tēteris inē posse q. nec ad aliud te obligat iura
mentū nī q. eā michi dare labores. **S**z nūqō
tenetis ad scōz. **R**e fm eund aut pma sēnsit
exisse l' tādē. puta q. ea pntē scēte r nī dōicē
te sponsalia fuerūt cōtracta. vel ignorāte po
tea tū rāctificāte cū esset etatis legitime. r sic te
nuerūt spōsalia inter me et pma. ex. de spō. ex
licetis. r. c. siluā. **S**z scōz habere nō possit. ex.
de spon. ad audientia. **A**ut nullatenus in me sē
sic r sic tenetis ad scōz r sil' de alijs ē dicendū
vt pī ex. de despo. impu. ex licetis.

De ipso matrimonio ti. 1.

Consequenter considerandū est de matrimonio
Et pmo de ipso mōio. 2. de ei' cā effi
cientē. s. de sēnsu. 3. de bonis. 4. de dif
ferentijs. 5. quis strahere possit mōio et q. nī
de qbus manifestabit agendo de impedimentis
mōionij. 6. de nupcijs scōis. 7. de mōioia:
libi causis in quibz agit ad mōio' dūm gendū
vel dīuīgendū. 8. de filijs quoz cā mōio' dīuī.
9. de dōibz r donatōibz scōis ppter nupcias.
Circa pmu videndū est de mōionij essētia sig
ficatōe r nōiatōe. 2. de institutōe. 3. de obligati
one. **C**irca pmu qmū pīa. s. quid sit matri
monij diffinitio. **R**e vt habet a magistro sen
tentiar. li. 2. di. 24. habetur ec. 24. q. 2. §. 1. et
ex de pīp. illō mōio' est dūmctio maritalis vi
ri r mulieris int' legitimas psonas dīuīduā vi
te sūctudīez retinēs. **A**d cui' euidentiam scē
dū est q. ibi tādē gī. s. dūmctio. i. coadunatō
diuersoz qd est relatō. **H**ec at relatō ē m'plex
ex pte subiecti r sic signat hīs nōibz. s. vxor et
marit. r ē vna ex pte cause. s. final' q. ad eā:
dem numero gūationē ordinat r sic significat
hoc nōie mōio'. dūmctō at illa q. est i actu car
nali nī pntet ad essētia mōionij s. ad vsum.
Tādē ec ibi dīa trahens i spēs. s. marital' qā
cū mōio' sit dūmctio in ordīe ad aliqd vnu. ta
lis dūmctio in spēm strahit p illō ad qd ordīat
r hī est illō qd ad maritū pntet. q. d. mōio' est
dūmctio ad ea que officiū maritū requīr. q. enī
vt dīc apl'. vir nō est ppter mulierē. s. mulier
ppter virū. id hī dīa pot' sumit a viro q. a mu
liere. **Q**uia vero dūmctio mōioialis implicat i
se duo. s. legitimitatē psonaz r dīuīsiōnē pso
naz id ad maiore euidentia addit int' psoas le
gitimas dīuīduā vite sūctudīez retinēs. vñ
nō est de essētia diffinitōis s. explicatio pmi mē
brī. **E**t notandū q. ibi describit mōio' fm statū
pfectū. **A**d pplementū at matrimonij tria con
currūt. optet enī q. sit mīdatū p sēnsū aīoz v
bis expīssū. r q. sit dūmctū p dūmctiōnē sexūū
r q. sit ratū p fide strahentū. i. p fide sacm. vñ
sub illa diffinitōe nī splendit mōio' mīdatū
nec mōio' infidelū q. neutz eoz dīuīduā s
sūctudīnem vite retinet. s. in casu separi pē vt
habet infra. **S**i tū dīuīduitas intelligat fm
apītudīnem non fm actū. sicut rībile positū
in diffinitōe hoīs. illa diffinitio plectit vtrū
q. eoz. **V**trū matrimonij sit sacm noue le
gis **R**e q. sic. quod patz p hoc qd apl'us ad eplī.

q. de mōionio dīc sacm hoc magnū est. dīco
aut in xpo r in ecclesia. qd nī posset dīc de aliq
sacm qd esset in noua lege institutū. **E**t sic ma
trimo' pē acapī dupliciter. vno mō qntum ad
ipī institutōz r sic nī est sacm noue legis. qz
fuit anī nouā legē institutū. **A**lio mō quo ad
ei' effectū et sic licet fuerit anī nouā legē insti tu
tū. nī tū habuit tunc vim sferendi gratiā sic hī
mō In noua ergo lege mōio' nī est euacuātū s
sfirmatū r factū grē cā tū. r sic mōio' est no
ue legis sacm. **H**ec rich. **Q**uid est i sacmē
to matrimonij materia. r qd forma. **R**e essētia
hui' sacri sūstīc i sensibili actōe suscipientum
ipm. vñ verbū pmo placit ab altero eoz habz
rationem materie. r verbū scōs placit ab alio.
habet quasi rationē forme eo mō quo verba sē
forma i sacro. sic enī cū verbū acced' ad elemē
tū r sic sacm vt supi' est habitū. sic cū ad ver
bū illi' qui pmo dīc acapio te in vxorē acced'
vbi alteri' dīcētis. r ego acapio te i vīz l' ecō
uerso. sic sacramentū. r ita pz q. nī ē id matīa
r forma. nec de necessitate sacramētū q. verbū
viri pcedat verbū mulieris qz qdūqz istoz pce
dat nichil obest sacro. **N**ec dicendū est q. bñdī:
ctio sacerdotis sit forma hī sacramētū. **I**lla ei ē
qd sacramētale r nī ē qd pntēs ad essētia sacri
hīc rich. **A**lij dīcūt q. verba qbz sēs' mōioial'
expmīe sūt forma hui' sacri. materia at ē sē
sus. r hī dīc bñ. ex. de spon. tua nos. **O**bidē
at ptra pōit qz fm hū. de scō vic. sacm ē ex
benedictōe sūctificās. ergo omīe sacm habz bene
dictōz sibi essēdalē. **R**e hī vīz est de sacris i no
ua lege institutis. tale at nī est mōio' fm pē.

Quid ē i mōionio sacm. r qd res. **R**e fm
rich. ibi est sacm tū. expīssio sēnsuū. r obli
gatio mutua. q. p mutū sēnsū p verba d pī
ti expīssū est causata. **H**ec enī est res respectu si
gnificatōis exterioris q. est p sensibilia signa.
Et est sacm siue signū duplicis rei. s. caritatis
quā signat r dispositiue causat. r vniōis xpi
et ecclīe quā signat s. nī causat. **I**pa at caritas ē
res tū. **S**cōm alios at est duplex sacm siue si
gnū. vñū pncipale qd est verbū vel nut' expri
mens sēnsū. aliter annexū. s. copula carnalis.
dūmctio ec xpi et ecclesie est duplex. s. p carita
tē r p nate sformitatē. pma significat p cōse
sū aīoz. scōa p dūmctōz sexūū r hī sūe sūt ho.
cho. r pē. **V**trū i susceptōe matrimonij grā
sferat. **R**e q. strahentibz mōio' digne sferatur
grā gratū facēs. sic enī nāa nulli sferit poten
tiā qū etiā sferat dispositiōnē necessariā ad ido
neā executionē act' illi' potētie. sic ipē de sfe
rendo alicui potētatē aliquā p sacri susceptōez
sil' sferit dispositiōnē necessariā ad idoneā execu
tiōz act' pēatis illi'. p sacm at mōionij dāc ex
dīna institutiōe strahentibz mōio' pēas vt vñ
vtrā alio ad pcreationē plīs r ad remediū pēu
pi scēcie. c' pēatis actū exeq nō pnt idonee r di
gūe sine grā gratū faciente. ergo tē. **H**ec rich.

Vtrū copula carnis sit dī integritate mōio
nij **R**e duplex ē rei sēgētas sū pfectō. pma m
esse simpli. scōa in eē ppleto consistit. pmo

puer est opler non scdo mō. quia nō potest per
ficē que sūt hoīs. primo copla carnal nō est o
integritate mīonij s; scdo mō. quia licet sine
ipa hēat esse mīo. tñ n h; pfectā significatō;
et sic dicit aug. n est dubitādū illā muliere;
ad iungū n pñe cū quā doceat omixtio sexū
n fuisse. **Q**uīb; modis notat mīo. **R**e sic
elidit ex verbis yfidor. 9. ethi. tripliciter notat
sc; iungū. nupce. et mīo. In mīoio em est
siderare tria. pmo essentia et q est diunctō et sic
d; iungū. 2^o eius causā q est solēnis desponsatio
et sic d; nupce a nube. qz in solēni benedictōne
velant capita nubentū. 3^o effectū siue fructū q
est ples. et sic d; mīo. **E**t aug. dicit o faustū
qz nō d; mulier ad aliud nubere n vt sit maē.
Vel fm yfidor mīo d; quasi matris muni
um. i. officū. qz maxie feis incubit educāde p
lis officū. vnde sic possessio d; pīo. qz patna
soliditudine acqrit. sic plis acqritō mīo. et hec
est potissima iter oēs ethimologias lic; et alie i
uentant.

Articulus 11.

Quādo 2^o articlū q est de institutiōe mīomō;
querunt pla. s. vtz maemo. sic de iure na
ture. **R**e q sic aliq mō. vñ. ff. de iusticia et iure
l. 1. d; ius nafale est qd oia aīalia nafa docuit
et pax post. hic d; scēdit maris et feie diunctō quā
nos mīo appellam. **A**d c^o euidentia scēdū
q aliqō esse de iure nafe d; duplicat. vno modo
id qd causat ex nafali nēitate n coo pāte volū
tate n illū q nafa instituit. et sic dīam q de
iure nafe ignis est ascedere sursum. et sic mīo
nō est de iure nafe. **A**lio mō d; esse de iure nafe
illō ad qd nafa inclinat qūis p libez arbitriū;
pīat f; quē mod acc; vntū dīcū eē d iure
nafa. et sic mīo d; de iure nafe. qz ad ip; idēat
nafa gñis et spedei. et p opatō; ad pīopalē ei;
finē q est bonū. pīs et p opatō; ad scōariū q est
mutuū obseqū i reb; domesticis. **P** aut nafa
gñis ad h; aliq mō idinet declaro sic. pcreatō fi
lioz cōis est oib; aīalib; qūis ad h; n idinet na
tura vno mō i oib; qz qdā sūt aīalia quoz filij
nati statī pñt sibi vntū sufficientē acqrire. vel
ad quoz sustentatō; sufficiat vir p se. **E**t id qm
uis i istis nafa inclinet ad coitū n tñ est i istis
dēmiatio masculī ad feiaz. In illis aē i qbz filij
idigēt sustentatōe vntū pētis vsq; ad paucū tē
p dēmiata p nafa; diunctō masculī ad feiaz vt
p i qbz aīalib; filij aut hoīm idigēt cura vntū
vsq; pētis vsq; ad magnū tē. et idō in hoīb;
nafa inclinat ad dēminatā diunctō; maris et fe
mine vsq; ad mag; tē. qz ex h; n pēcludi q
nafa gñis inclinet ad isepabilē vnionē p totā
vitā. id nafa gñis n inclinat ita pfcē ad mīo
sic nafa spedei q ēē puenit hominī fm illō qd ē
hō. **P** aē ad h; inclinet nafa spēi pfectū qz nafa
gñis. declaro sic. **I**us nafe dēmi a nafa hūane
spēi. est qd nafalis rō hominis dīcat. **N**afal
aē rō hoīs n tñ dīcat filioz pcuratō; s; ēē edu
catō; et instructō; **V**ñ fm plz. s. ethi. c. 11. fi
lij hnt a pntib; esse nutimētū et disciplinā. **D**i
sciplina aē pntū indigēt filij vt in plib; p to
cā pntū vitā. n pnt aē pmode filij sic instrui n

hrent certos pntes. **E**t n esset indissolubilis ob
ligatio viri ad mulierē. si em essent pntes certi
n tñ obligati n ēē eoz tā pfcā et diligēs solidi
tudo ēca plis educatō; **V**ñ videm q nati de
fōnicatōe lū; etos habeāt pntes ab his tñ vt plū
mū negligunt. et id nafal rō dīcat debere ēē ob
ligatō; dēminatī viri ad dēminatā mulierē m
dissolubilitē p totā vitā q obligatō est mīo.
P ēē ad mīo inclinet nafa p opatō; ad ei; fi
nē scōariū q est mutuū obseqū sic pē ostēdi.
homines in defectib; et pfectib; hnt se mē se sic
excedentes et excessi. id dīcat nafale indidū ra
tionis homines debere sil; cohabitare vt mutuo
sibi inuicē suppleāt defect. pē qd dīc plis. 1. po.
c. 2. q hō nafa quile aīal est. qd scōdat dīcto
apli dīcē gal. 6. alē alēi; oīa por. **S**ili mō dīc
pē q ē i rō domesticis qdā mag; pueniāt viro
qm mulieri et econuerso. nafal rō dīcat n tā
tū cohabitō; viri et mulier in vna domo vt su
os defē; mutuo supleāt s; ēē cohabitō; p totā
vitā indissolubilē vt libet et fidel; sibi inuicē;
sibueant. **S**ñ plz. s. ethi. c. 12. viro et vxori aīa
cia videt f; nafaz inexistē. hō ei nafa iungale
aīal. **V**tz mīo institutū fuerit aī pē; **R**e
duplex est vlt mīonij. et f; duplex ē institū
vna i officū nafe mltiplicāde. alēa in imediū
clipe vitāde. q ad pīā pē dīc sacm large i rōe
signi n cāe. q ad scōaz vō pē in rōe signi et cāe
in qntū erat medicamentū oepie. pma instien
tio fuit fēa i paradiso aī pē; scōa vō ēē paradisu
p pē; vñ institutō ipi; in qntū ēē sacm pē p
pē; fuit n aī. **V**tz fuerit institutū a dō im
mediate. **R**e d; mīo instituentō pōint. ē vt
hēē gen. 2. dixit. n est bo; hominē esse solū fa
ciā; ei adiuto; sile sibi. mīo aē fēo instituit i
phate ē de costa ade dormiētis forma; mliere; et
adduxit eā ad adā vt hēē. e. c. **E**t ip; mīo v;
bo pōit. ē d; gen. 1. ēscēte et mltiplicam et sple
te trā et sibi dēte eā. **S**ñ au. 1. 2. de d. c. 22. nos n;
lo mō dubitā; fm bndictō; dei. crescā. et mul.
et re. ē. donū esse nupday. qz d; aīe pē; hoīs
ab inīdo ostiuit ēādo masculm et feiaz. **A**dā vō
dō inspirāte institutō; mīonij specifcat ē dīc
gen. 2. h nūc os ex ossib; m. et caro de car. m. et
parū p. qzobz derelinqēt hō pē; et mē; et adhe
ret vxō. sue. et erūt duo i car. vna. In qbz ver;
bis ēa bōa mīonij explicauit. s. bo; inseparabi
tatis cū dīc pē h; relin. hō pa. et ma. i. cohabitā;
onē patris et mris. **E**t bo; fidi ē d; adhe; vxō
ri sue n aliene. **E**t bo; plis ē dīc et erūt duo in
car. vna. s. plis vni; pcreande. **F**uit aē pueni
ens mīo; institui p dū et hoiez dimit; inspiratū
vt cā effectui rnderet. In mīo em ē vt spūal
i signando et effidēdo. et ad aliqō carnale. **E**t hu
manū. s. obligatō ad carnalē actū. **E**t hōa fē
de mīomō; institutōe. in qntū fuit in offi. In
qn; ēē fuit in imediū fuit institutū a dō p
pēcatū iplicatē ē dīxit mlieri. i dolore pīs filios et
sub viri eris pēate et ipē dñabif tui. et ade dīxit
qz audisti vocē vxoris tue et **E**x qbz et seqntib;
fil in vñū collēis videri pē dū mīnuasse copu
lā eoz iam n ēē in officū sed ēē in remediū.

Exssu^o aē instituit h^o de^o cum post diluuiū dī:
xīe noe et filiis eius. crescite et multiplicamini et
multiplica^o enī hoīm coniunctōe maris et fe. p^oficā
tur. Cū aē xpc dixit **Mat. 19.** quod de^o coniunxit
homo non seper p illa vba m^orio^o nō instituit
s; m^orio^o dū dū instituitū separi nō posse oñdit
Et hoc dixit ad instruendū eos q̄ de separabilitate
m^oriōnī nō bñ sētebāt vt p; p literā ibid. hēc
rich. Sedm aē scotū cū m^orio^o sit sacm noue
legis s; qd tenet ecclesiā imediate fuit a xpo i
stituitū s; et alia noue legis sacra. pbi aē illō i
stituerit nō habet plet^o q; **Mat. 19.** ibi enī strā:
cū m^oriōnī instituitū pū s; gen. 2. approbauit
nō instituit. et vlti^o stractū m^oriōnī sacm p
prie dicitū an exiit. qd accipi pē ex h^o qd addit qd
de coniunxit hō nō seper. vt nō intelligat de pāse
icellgēdo stractū m^oriōnī coniungere. s; coniūxisse
exē g^ose p institutōz sacri cū eo stātis m^oriōnī
stractū. **Obidē** aē qz qreā ea que de^o imme
diare instituit nulla potest fieri imutatio p ho
minem s; p ecclesiā mutatō sit ēca m^orio^o tota
die ergo tē. **Rē** qz mutatō p hoīm nō potest
fieri ēca m^orio^o qn^o ad ea qd dīna institutōe de
mīnauit. s; qd ad ea qd idēmiata p ecclīaz de mī
nāda reliq̄. h^o bñ.

Ar. iij.

Circa tertiū qd est de obligatōe m^oriōnī q;
runt pla. s. v. fuerit i pcepto aē pēem.
Rē qz sic. vt vult magister sen. li. 2. di. 16. Nā
cā institutōis m^oriōnī in officiū duplex ē vna
p statu innocēte. s. multiplicatō speciei hūa;
ne ppter op^olendū nūm^o electōz. altera p statu
culpe. s. p^ouatio spēi hūane p successione indi
uiduoz. ppter h^o datū est bis pceptū illō. s. cresci
te et m^ol. sel. aē peccatū i paradiso gen. 1. et sel. p
peccatū eiato diluuiū gen. 9. Dico ergo qz ante
peccatū m^orio^o et vlt^o ei^o fuit in pcepto. qz tñ fu
it pceptū affirmatiū nō obligabat nō p loco et tē
pore. Et iō pmi pntes nō fuerūt transgressōes
istū pcepti. h; nūqm fuerunt in paradiso carna
liter copulati. **Rē** c^o potest sic assignari. p^o qz
satis dīto p^o formatōz eue facta est illa trāsg^o;
sio ppter quā sit eiecti de paradiso. Sedo qz deter
minatōz t^ois quo impent coire expectabāt di
uina autoritate. et has duas tāgt au^o. 9. super
gen. Tercia est qz supfluitas cibi terda digesti
one digesti. qd est materia semis nōdū erat i eis.
Si obidē qz dam. li. 2. c. vlt. et silr li. 2. c.
16. sētre videt qsi hō statisset de^o gen^o huma^o
aliter qz p coitū multiplicass; dicendū qd illō diē
opmādo. vñ add^o fortassis non asserēdo. nec ei^o
opio esset in h^o tenenda. s; et au^o. 12. de cl. c.
3. re pbat eā. **Vt** copula iugalis fuerit
sub pcepto post peccatū. **Rē** m^orio^o p^o pēem fuit
et in officiū et i remediū. qd ad pmi fuit sub pce
pto p^o pēz donec fca fuit mltiplicatō sufficiēs
hoīm ad dīu dīu. Et tot vacātes erāt illi opī
qz meli^o erat manere aliq̄s in v^oginitate vel v^o
diuitate qm oīs copule iugali mtenere. Quo
ad 2^o aē nūquā fuit i pcepto qz moribū carnal
scupie hoīes efficac^o pnt tpare p exercitiū medi
tationū et affectōz spūaliū et v^ogustatōz celestū
et macerationem corpū qz p matrimonālem cō

cubicū. sic enī dīc bñ. in eplā ad p^orios pntes
gustato spū necesse est desipe carnē. affectatū ce
lestia terrena nō sapiunt. eternis inbiant fasti
dio sūt trāscitoria. Non igit obstat de beata v^o
gine. qz tpe eius iā facta erat sufficiēs multa
plicatio hoīm ad cultū dīu. et iō copula iu
galis iā nō erat sub pcepto. s; nec jo. ba. māt
moniū straxit. vel potest dīc qz p^ode pūilegia
te sic beata v^ogo. et jo. ba. erāt ab illo pcepto per
dīnam dīspēsatiōz secrete exempte. **Vt**rum
modo obligent hoīes ad illō pceptū. **Rē** qz non
qd p; p hoc qz apl^o. 1. cor. 7. A. v^oginitatē p^oulic
q̄ dīat copule iugali. Nā pceptū illō fuit af
firmatiū iō nō obligat ad sp s; p loco et tpe v^oe
nientibz. Et iō qdū fuit modic^o nūm^o ho
minū deū colentū illō pceptū obligauit qd cau
sa mō cessat. quia magna est multiplicatō ho
minū deū colentū. et tot vacant copule iuga
li qz expedit vt multi maneāt in p^omentia v^o
ginali et v^oiduali. Fuit eē illō pceptū satis reuo
catū p h^o qz apl^o p^ontētiā v^oginalē p^ofert copule
iugali vt p; 1. cor. 7. A. et p h^o qz cā in quo obli
gat nō manet. si tñ redigere^o mūd^o ad tā pūū
nūm^o hominū qz qbusdā castitatē suantibz
aliq̄ non sufficerēt ad sufficiētē multiplicatōz
hominū ad cultū dīu. tē m^oriōal copula oibz
illi actui vacare potentibz esset pceptū. tñ iam
tot credunt saluati et tñ sūt hoīes p mūdum
multiplicati. qz sicut dīc aug^o. de bono iug^o. si
oīs vellēt p^ontere ab oī scubitu de corde puro et
p^ocia bona nō ficta mltitudo dei ciuitas p^oplere^o
hēc rich.

De causa efficiente matri
moniū. s. de p^osensu t^o s^o

Postea p^oiderandū est de causa efficiente
m^oriōnī. s. de p^osensu p quē h; matrimo
niū strahi. et p^omo de p^osensu simplici
2^o de p^osensu p^ofirmato iuramēto. 3^o de p^osensu cui
supuenit copula carnalis. 4^o de p^osensu coacto.
5^o de p^osensu p^odiatonato. 6^o de p^osensu ad t^op^o. A.
de p^osensu p pcuratores inter absētes exp^ollo. 8^o
de p^osensu matrimonialis obiecto. i. in qd sit ille
Circa p^omū qrunē pla. s. v. p^osensus sit cā
efficēs m^oriōnī. **Rē** qz sic. vñ crisost^o. m^orio^o
nō facit coit^o s; volūtas. ex. de spō. duo. tuas du
dū. cū enī omē sacramentū habeat aliqd sēfibi
le et aliqd spūale. est enī inuisibilis grē visibilis
forma. op^oter qz habeat aliqd humanū et aliqd
dīuū. In m^oriōo ergo est aliqd hūanū et hē
consens^o hominis. et aliqd dīuū. et hē est insti
tutio dei. qntum ergo est ex pte hominis. sol^o
p^osens^o exp^ol^o facit matrimo^o v^oz p^ocurrente tñ
institutōe dīna. cum enī tam vir qm mulier
immediate subsint eidē dīo. sola volūtas eoz
nō pē trāsfere p^oatē eoz ab vno i altēz. nō vo
lūate et autoritate p^omunis dīni p^ocurrente. h^o pē.
Vt p^osens^o tacit^o sufficiat ad esse m^oriōnī.
Rē ad strahendū m^orio^o requir^o p^osens^o mutu^o p v
ba de p^onti vel p alia signa in nō valētibz loqui
exp^ol^o. p verba inquā de p^onti et cū dīc vir. ac
apio te in meā vxorē. et mulier dīc. accipio te in
meū. ex. de spon. si inē. vbi ponit dēa fōz v^oboz

vel etiā cū dicit alia verba filia sensui expmētia
de pñti. et addit vel p alia signa. qz multi pñt
strahere mñio p nut. ex. de spon. tue fraterni-
tati. Inter etiā abñtes r q nūquā se viderūt pñ
strahi mñio p pcuratores et literas sensus
mutuos expmētes vt etiā habet infra articulo.
A. hui. ti. dñ tñ fama vel auditu l aliquo alio
mō se nouerūt. 30. q. 4. nec illō in glo. 7. 32. q.
2. nō oīs. s. cū dñ in glo. Ratio autē quare requi-
tur expñsio mutui sensus p aliqñ sensibile sigñ
est. quia sic est institutū. cuiñ institutōis rō cō-
grua fuit. qz mñio est sacm et de rōe sacm est
vt sup dñm est q i eo sit aliqñ sensibile signum.
huiñ snie sūt rich. et cōiter omñ theologi. Et ec-
bi. ex. de spon. tue fraternitati. in glo. v. r. c.
tua. i glo. v. vbi dñt q ad esse matmonij duo
sūt necessaria. s. substantia siue materia r for-
ma. p substantia est ibi sensus. Et p forma
verba ad exprimendū sensui deputata. h id sen-
tit ec immō. ibid. Sed obiat q hoc. quia ex. de
spon. tue fraternitati. dñt sic. mñio strahit
in veritate p legitimū viri r mulieris sensui. s.
necessaria sūt qñ ad ecclesiā verba sensui exp-
mentia de pñti. ergo verba non requirunt ad h
vt in foro dei mñio strahat. s. tñ ad h vt ab
ecclesiā mñio strahat iudicet. R. in valentibz
loqui fm rich. licet verba sint nēcia qñtum ad
ecclesiā. nichilomī ec sūt nēcia ad hoc vt in iu-
dicio dei mñio strahat. bñ verba illi de re-
intelligi debent p appropriatōz qz in iudicio dei
pñcipalior est sensus interior qz expñsio et exte-
rior. In iudicio autē ecclesie est ecōuerso. fm vero
gof. verba requirunt tñ quo ad ecclesiā n quo
ad deū nec quo ad mñionij essentia. vt videt di-
cere dicta decre. requit em ecclesiā verba vt sen-
sus pñt. Nec fm eund suffiat si loquar tñtū
alter s. optet utrūqz sensui exprimē vñl si loq-
posset vterqz. fm vero hō nō requirunt verba n
ad mñionij essentia. nec quo ad ecclesiā s. suffi-
sens. Vñ suffiat q dicat sententia. ff. de re-
iur. nupcias. r ex. de clādes. despo. q nobis.
Suffiaūt ec sine aliqbz verbis signa in loqñte
Nam si is qui loqui non potest strahit p nu-
tū mñio magis q loq potest. ff. de le. 3. nutu. Itē
videt q sufficeret volūtatē suā scribere sine ver-
bis. ar. C. de tes. iubem. pl est ec sentire facto
qz verbo. ex. de ap. dilecti. vñd nō refert vñ fco
vel verbo quis sentiat. ex. de dñ. ser. c. fi. Vñ
si p nutū l sigñ spōsa sequat vñ r ipo facto
sine verbis sentiat in eū erit mñio. Silr si di-
cat volo te hñe in vxorē si vis me hñe in vñz.
et si in hoc sensus q sit vñz mñio osculeris me
et statim mulier osculet eū erit mñio sñ aliq-
bus verbis. ex. de mñio. s. strahit. ec. c. i.
Nō obstat illd. s. q verba sūt nēcia quantum
ad ecclesiā qz ibi debet subaudiri vel signa. qd pz
p hoc q sequit. nā r muti rē. Vel loquit illd
c. tue. de mñio vero et expñsio. hō in su. r ex.
de spon. dudū. c. i. Obiat itē. qz in illo. c.
ñ oīs. s. cum dñt in tex. r glo. r in illo. c. tue
fraternitati. in glo. habet q si strahat pñtes
filij pñtibz r scientibz suffiat eoz cadēntas.

R. dicit aliqui vt hō. et thō. q in cau pñto suf-
fiat sensus sine verbis eoz qui strahit. quia v-
ba pñtū et cadēntas filioz pñtū et verba itel-
ligentū equalent sensibili signo expmēti in-
teriore sensui. maxie qñ aliquo gestu annū-
t ex verecūdia loqui omittūt. si at verba dice-
rent p alios qz pñtes n sufficeret pñta cadēn-
tas pl ei in hoc valent verba pñtū eo q filij sē
aliqñ sube eoz. Alij autē pñtas glo. negāt. nec
ei in tex. ex quo acapimē fm rei veritatē pñt
haberi. hēc rich. Aliqui vero distinguūt ec. q re-
fert an agat de iūctōe eoz q sūt sui iur an alie-
ni. In pmo cau requit sensus expñs strahentū
mñio. In 2o suffiat cadēntas sensus ipoz cū
expñsio eoz in quoz pñte sūt ostenti. r sic di-
stinguit p. rē. ar. ad h. 32. q. 4. s. cū dñt. Nō
est mñt vñginalis pudoris eligere sibi virum ex
petita magis debet videri qm vñz expñsse. vere-
cūdia pñtēat ātōqz nubat qz iungum vere-
cūdia pl omēat. de h. vide. ff. e. ti. l. hui. legis
s. strahunt quoqz. Vñ in mñio sit op. sē-
ptura. R. q sic. ff. de spon. suffiat. lex tñ scri-
pturā de mñio desiderat qñ liberta ē senatore s
bit. l. vbi illustres strahit mñioia pñt barba-
ros i aut. vt liceat mñi r auie. s. qz. s. dudum
coll. s. l. siqz strahat ē scubia mñit. de nup-
s. vñl. h at vñtū intelligas qñtum ad legiti-
mationē filioz. quia fm leges non intelligun-
tur aliter legitimi. hēc hō. r azo. in ti. de nup. s.
Quid si dicat viro vis talē vel placet tibi
talit. et ille rñdet placet. r postea silr mulieri.
r illa rñdet placet. R. mñio strahit qz tal
interrogatio r mñio sit qñ qd est in epm pñtā
dus vbi strahit mñio spūale. hēc hō. ex d spō.
sponsa. Quid si vir dicat. pñtēto tibi q pñi
debo tibi tanquā vxori r illa id rñdet. R. fm
hō. i su. r ex. e. ex parte e. p matmonio est iu-
dicand n de intentione contraria pñtēnt dum
mō ad h vnerunt r ad h contrahend apti sint.
ar. ex. e. ex literis. Quid si dicat pñtēto ti-
bi q non dimittam te p meliori vel peiori. R.
fm hō. sup. c. ex pte eodem. idē est dicend qd
casu pñtēto. In talibz ei r silr dubijs semp ē
p mñio iudicand. ar. ex. de sen. r re iudi. c. fi.
Quid si dicat a viro pñtēto tibi q habeo
te p legitia vxore. et mulier silr ecōuerso dicat
R. p huiōi verba strahit mñio. ex d spō. ex
pñtē in tex. r glo. 7. 30. q. 4. nec illd. s. obiat.
quia hoc verbū habeo ad pñs r pñt referri pñt. ex
de mñio strahit. contra inter. ec. ex literis. scdm
hō. r gof. subaudiend est decetero vel ab hoc tē-
pore. qd tñ si fuerit expñsū non erit du biū. vt
patz ex. de iureiurā. quēadmod. Sec est si dicat
ducā te in vxorē. r id dñt 30. in illo. c. nec illd.
de hoc vide sup in cau fili. ti. 2. hui. li. Quid
siqz iurauit q velit aliquam retinere pñtuo se-
cū. R. mñio n est n dicat q velit eā retinere
in vxorē legitimam. in aut. quibz modis na-
turales eff. le. s. pñt. sec est fm cau. 32. q. 2.
solet. hēc 30. 30. q. 4. c. i. intellige q in pñtō
cau erit mñio fm cau. si agat vt in mñio strahit
vt ec dñ in glo. illd. c. solet. Vñ consensu-

expressus p verba de futuro faciat mrio. **R**e q
non quia nō est cōsens de sōlendo tē mrio. s;
facit spōsalia qz est pmissio de cōsentiendo. **A**
Vez cōsens expressus p verba de pñti si desit cō
sens interior faciat mrio. **R**e duplex est for
sq pñale et iudiciale. In pmo iudicat fm ven
tatem. In 2° fm allegata. ex de spon. tua nos
i fi. Dicend ergo q i foro pñali nec est mrio
nec mrio iudicand. cō rō est quia in omibz
sacris reqrit intentio volūcaria facendi illud
qz ecclesia facit. quia ergo talis non intente
bat stralere mrio. id non est mrio. In fo
ro vero iudiciale aut col pbari pē euidētibz
signis et sic ecclesia n iudicabit mrio. aut n.
et sic iudicabit. stabit em vbi. h. vñ. et tbo. et
quēunt cū eis pter theolog. et ray. et ho. **S**
obidē qz si sēns interior reqrit in veroqz sū
gū tūc neuter de altero scire poterit an sit ver
sūm. et sic qlibet mrio stralens piculo se ex
ponit. **R**e q de quolibet ē psumendū bō n mā
feste appareat stralrū. et id de oī psumendum ē
qz corde sēntiat si ore expmat n p signa euidē
tia fictio appareat. vñ ille ex pte cō non est col
excusat p ignorātiā a peccato. **O**bidē ite
rū qz si qd pte sēntiat in aliquā p vba o pñti
rogi p excoicatiois sūmāz vt eā hēat vxorem li
cet dicat defuisse sēnsū interiorē et si postea cu
alia straxerit interiori sēnsu verbis expsso. ec
hoc non esset si reqreret sēnsus mentalis ad
mrio. ergo non reqrit. **R**e i tali cāu ecclā co
git em ad stand cū pma vxore qz iudicat eū f
ea q foris apparent. **N**ec in iusticiā deapit licet
in fco deapit. ille tñ pot dēt excoicatioz su
stinere qz ad pma vxorē redire vel d; ad aliā re
gionē remotā fugē. h. tbo. **O**bidē ad h qz in
foro iudiciale credi cūlibet str. se testificat.
ergo si qd neget se corde sēntiat d; credi sibi. **R**e
qz ecclesia habet testio. i stralrū. Et qz etiā tale
testimo turpitudis est in pñtiā cāe mrioia
lis q est fauorabilis. **I**do talis viri testimo nō
audiet. In foro tñ scie credi sibi in quo hō su
am turpitudinem sēntet. h. tbo. **O**bidē
et qz dol et fraus nemī debent pfoanari. ergo
tē. **R**e qz ibi sūt duo. s. defect sēns q sibi pa
trocnat in foro scie vt non astringat vicio
mionij. licet non in foro ecclie i quo iudicatur
fm allegata. Et dol verbor. et hic i neutro fo
ro sibi pfoanāt qz in veroqz p eo punitur.
Quo si qd dicat ita pte acapil agnetē i vxorē
et ipe mdeat dñe. pte acapit agnetē in vxorē.
postea mērogat mulierē. **A**gues acapis p
et in viz et mdeat sic. mūqo p hēc verba mē ta
les est mrio iudicand licet pte dicat qz nun
quā sēntet. **R**e non absurde dicit pte qsi pñti
interrogatē publice an fores ecclesie sic fuerit p
tractū et postea secuta solēntas sūeta erit pro
mrio iudicand vt ē patet ex sup dictis. **S**i ac
alio interrogante et post talia verba secuta fu
erit copla carnal aduic p mrio stabit ecclā
Nam carnalis copula ē verba de fūso trahit
ad pñs tpus pñtiue. ex de spon. is qui. et c.
fi. et c. veniens. **I**dem videt si in domo sponfi

fuerit traducta dñ tñ inuenit corrupta. ar. et
in his q dicitur infra de frigidis. al mrio nō
faceret traductō sola. ff. de spon. qñto. Et h si
volūcaria fuerit traducta. **S**ec est si traducta
inuita et fugiat qz dñ habuit libertatē. ex d spō.
veniens ad nos. et de despon. impu. ex licentis.
vnde uersus. **E**ffuge ē poteris ne sēntisse puer
Et sic carnal copula i vigne et traductō i cor
rupta eqpant. vt ex de spon. veniens. et de sū.
le. c. fi. Et h mēbz distinctōis apte pbat litera
ex de spō. tua. ibi et inter eos tē. et ibi qz qñtē
tē. q. d. tu didis qz nūquā sēnteris in mulierē
nos tñ n videm qualiter h tbi sēntare possit et
exq eā agnouit. tñ ex vbi pñtiābz h iudicā
tū ex carnali copula subsecuta pñtiābz est
mrio psumend ar. expsso de spon. ap. p tuas. **S**i
aut eā n agnouit nec traduxit non iudicatur
mrio. et hoc est qd dicit illd. c. tua in fi. ibi cū
in eo nec suba tē. nec forma verbor. tē. subau
di. nec alia iudicia p q habet stralrū. h. tbo. **A**
Quid si dicat alter se aio ludendi verba pñti
se. **R**e fm hō. papa sup h esset sūlens qz ē ca
sus nou de maioribz cābz. ar. ex de transla.
epi. c. i. Et hoc in casu fili. pbat videt au. de s
se. di. g. solet qñ. **S**cōm iura tñ que modo cur
rūt dicit pte qsi vterqz iuret qz ludendi aio vba
pñtiābz nō intendentes stralere. et testes qpre
sentes fuerūt idonei iurent qz credūt vterqz iurai
se maxie quia erant potati nec erat hōa sobria
stra mrio iudicabit. **N**ā ebrī d; ignorans.
iq. q. i. sane diam. et sic n sēntet. ar. c. de do.
na. c. nec inuit. **Q**uid etiā si qd pñtiābz repse
tādo. cū aliqua famula. vestibz alienis induta
straxit. **R**e si ambo sēntent qz stralere intende
bant mrio. stand est sēntenti eoz. ex de clan.
des. despon. c. i. et 2. Si aut alter sēntet et al
neget papa bñ faceret si ius statueret qz mrio
teneret in penā ei qui clam straxit et qz modo
penitet. **V**n ad instantiā ei n videt mrio se
parand. ar. ex de eo q duxit in mrio. c. i. et. i.
q. i. si qd p ignorātiā. et sic in dubio iudicat. h. tbo.
Quid si dicat de aliqua qz non fuit vel i
est vxor. **R**e sufficit pbat qz eam i ecclesia pu
blice desponauerit et subarrauerit. vel qz cā ma
rimonij benedicta fuerint et postea eā in domū
suā duxerit et vxorē habuit et tenuerit. licz non
pñtiābz verba quia sepe p nimio tumultu verba
non pñti audiri. **E**t frequenter puella verecun
dia ducta suā n expmit volūcatē. pbat h ex
de spō. ex literis. i. qd ē vterqz n violētia allegat de
qua dicit infra. **V**idet et sufficere qz p stralrū
mrio eā in vxorē tenuit ac traduxit. l. q d;
xit qz nūquā eā dimitteret si ei sp adlaret. talis
em vxor dicit potest. di. 32. xpiano. **I**tem licet instru
menta nupcialia sola ad pbatōz mionij non
sufficiāt. c. de nup. neqz sine nupcijs vt etiā di
cet infra. pbat tñ mrio p instrumentum in q
se giugel vocat. et donatōz ppter nupcias mulie
ri facta tāq vxor. cū fama et alijs iudicijs. ex
de pñti. illd. et sic pē intelligi i. ff. d. riu nup.
in libe. et ff. de scubinis. in concubinata. alias
autēz mrio nō psumit si stupr. nisi volūtas

apria suffragauerit et alia vota succurrerint sibi
audi tacta vel expressa. ut patet ex pmissis. sic non
dicitur. sed concordat illud. 30. q. 4. aliter. et accedit
optio illud. ff. de sponsa. q. si. h. ex ho. Et breuiter
est in sum. **V**erba requiruntur non. et verum
sufficiens. pbatu sic non. relinquendo est fm
ho. arbitrio iudicis. q. inspecta qualitate personarum
et antiquitate typis et copula carnis et alijs etu
stantijs hec determinat. licet in magna pre p
dencia et sequentia quo arbitratu debeat instruat. **¶**
Quid si mulier veiat bndicenda an foras ecclesie
et postea neget se consensisse. **R**espondeo viro dnu legiti
pbatu non audiet tal mulier su teste. nec testis
recipit si carnaliter agita fuerit. ex. q. mrio. accu.
pos. in sup. s. si. ibi si postq. legitimo tpe accedet
te sel copule carnali consensit. **E**t intelligo non
agnita fuerit inuita et an et p. copulaz carnis i
clamasset. tunc enim non credere ei audiatz dnegat
da. ex. de spo. et ma. consensu an si. et ex de eo
q. cog. san. discretio. mso. i. ubi vo non apparz
de reclamatoe in fauore presumit in viz. consensisse
si carnaliter agnita fuerit. sic intellige illud. c. in sup.
presumit et consensisse si cu viro loga mora straxe
rit. ex. de spon. et ma. ad illud qd. **S**i si statim
fugit et vult pbare coactoz non est sibi audiet
tia deneganda ut dictu est sup. h. ex ho. **P**one q.
aliquis presteat coram plibz. et dicat q. oia q. dicz
et faciet. non faciet alio obediendo mrio. et p. ea di
cat publice consensio in te et mulier siliter di
cat nuquid erit mrio. **R**espondeo bñ. q. ecclesia d. p.
mrio. iudicare quia recurrendu est ad com. itelli
gentiam verborum. ex. de spon. ex literis. i. huius
ei verba non possunt sue intentioni desuere. **¶** **T**si p
bet prestatoz qua fecit. postea potuit ab illa volu
tate recedere et in ea consensire. et videt p. illud qd.
postea fecit publice. **E**t si dicat q. adhuc tpe de
ce. in ead. voluntate erat non credit ei q. d. eu i.
terpreto fieri debet q. doli adhibet ut d. in dea o
cre. h. ex bñ. ex. de spon. tua nos. et ho. s. p. dicta
forte sunt vera in iudicio ecclesie. sec. ad est in foro
scientie. ut patet ex p. dictis. **¶** **Q**uid si dicat te
nebo te in vxore donec moriar. ca. deapiendi ea
Respondeo dicunt quidam q. est mrio. indistincte et sic po
nunt casu. ex. de spo. ex literis. **S**ed certe si apparz
de dissensu et dolo non est mrio. et i. iudicio ecclesie.
non forte carnis copula sequat. ut patet ibide
tua nos. h. ex ho. **I**n iudicio vero p. scie nuqua est
mrio. non consentiat in corde. **N**ota tñ q. si q. di
cat se dixisse huiusmodi verba ca. deapiendi non audiet.
scz in iudicio ecclesie. si vo dicat se dixisse cau.
sa iusti timoris bñ audiet. ex. de spo. veiens. ij.
h. ex ho. **Q**uid si q. ut possit agnoscere mulierem fi
gat se cu ea sponsalia obere dicens. ego jo. p. scio i
te et tu vocat pet. **R**espondeo si tal. non consentiat non est mrio
nii. ex. de spon. tua nos. **¶** **Q**uid consulendu
est alteri coniugiu cu alter affirmat q. nuqua i eu
consensit nec consent. **R**espondeo consulendu est ei q. si non cre
dat. q. nec alteri coniugiu in h. credere teneat. ex. de
pbatibz p. tuas. **S**i autem temerarie credat q. alie
sum. v. dicat durate illa credulitate non liz. et
cu illo carnaliter omisceri nec ad petitoz. p. q.
credit q. non sit ei. coniug. nec ad petitoz. alie. q. i

si sibi p. iudicat q. d. se non esse coniugem affirmat si
ad postea se esse mrio. affirmat et debitu petat
si alter sum. in p. scia credulitate remaneat p.
plex. est q. d. illa credulitas durat. q. illa cre
dulitate p. manente non credit alteri suu. coniugem esse.
vnde si debitu redderet d. p. sciaz faceret q. nec e.
dic esse debitu imo indebitu. **S**i autem non reddat
etiam peccat. q. licet alter coniug. in dicendo se no
esse coniugem p. iudicaret sibi q. ad petate petendi debi
tu q. d. non reuocabat. tñ postq. reuocat. tñ
q. p. iudicau. illud expirat q. reuocato concordat v.
bis q. b. in stratu expressit suu. consensu de p. n. h.
rich. **V**erba consensu clauduntur faciat mrio. **R**espondeo
ad esse mrio. suffiaut h. duo. s. legitimas
personarum et unitas consensu. **A**d solennitate vo. et
decoru sine honestate requiritur p. n. traducto et p.
sibiteri bndicatio. et nichilomin. h. ex duo sunt i. p.
propter p. n. vitan. q. sepe q. d. h. ut occulte
petent et cu alijs p. n. h. de facto. et non possit
p. n. h. p. n. h. ecclesia n. c. o. p. n. h. t. s. t. e. n. a. t. d. v. e. r. i.
tate. et i. o. p. n. h. t. a. l. i. a. p. h. i. b. e. r. i. h. i. n. c. e. s. t. q. d. s. i. q. s. c. o.
trahit cum aliqua occulte licet sit mrio. p. e. c.
cat tñ sic fornicari. non tñ tñ q. d. fac. d. p. h. i. b. i. t. o. z.
ex. de clades. despon. c. 2. in glo. **A**d maiore ad
euentia nota. q. si mrio. clauduntur di. e. p. l. i. a. t.
ita etiam potest dici clauduntur consensu. vno
modo d. mrio. clauduntur q. d. p. n. h. i. s. i. n. p. n. t. i. a. t. e.
s. t. u. i. e. x. de clades. despon. q. d. nobis. 2. modo q. d. co
trahit non h. i. s. i. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. i. b. u. s. c. o. n. s. u. e. t. i. s. l. i. c. z. c. o.
tratum fuerit in p. n. t. i. a. t. e. s. t. u. i. 30. q. 4. al. 3. o.
q. n. h. i. t. s. i. n. e. p. m. i. s. s. a. d. e. n. u. i. d. a. t. o. e. x. d. clades. despon.
cu. i. n. h. i. b. i. t. o. z. v. b. i. e. t. i. a. m. g. l. o. p. o. d. a. p. o. n. i. e. p. o. d. a.
d. i. s. t. i. n. c. t. o. z. e. t. q. u. o. d. l. i. b. e. t. p. o. i. c. t. o. z. m. o. d. o. z. s. i. a. f. f. u. i. t.
consensu. m. u. t. u. p. v. e. r. b. a. d. e. p. n. t. i. a. e. x. p. r. e. s. s. i. t. v. e. z. e. m. a.
t. r. i. m. o. s. i. m. d. e. i. t. o. s. c. i. e. i. u. d. i. c. i. u. e. x. de clades. de
spon. c. 1. t. 3. q. 4. n. f. a. t. e. s. **I**llud tñ q. d. ita est clau
destinu q. d. non sit i. p. n. t. i. a. t. e. s. t. u. i. i. n. i. u. d. i. c. a. t. v. e. z. m. a.
t. r. i. m. o. s. a. b. e. c. c. l. i. a. q. i. n. d. i. c. a. t. s. i. m. a. l. l. e. g. a. t. a. v. n. s. i. a.
l. i. q. s. i. s. t. o. z. i. f. a. c. i. e. e. c. c. l. i. e. c. u. a. l. i. a. p. o. d. a. p. e. r. a. l. e. r. p. a. p. e.
e. i. p. e. c. c. l. i. a. z. q. d. e. a. s. t. a. r. e. t. t. a. d. p. m. a. n. a. c. c. e. d. e. r. e. t.
cui tñ p. c. e. p. t. o. o. b. e. d. i. e. n. d. o. b. e. r. z. q. n. a. d. r. o. d. i. t. o. z. c. a. r.
n. a. l. d. e. b. i. t. i. q. z. m. a. g. e. o. b. e. d. i. e. n. d. o. i. u. d. i. c. o. d. e. i. t. o. s. c. i. e.
e. t. e. q. z. i. u. d. i. c. o. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. o. q. s. i. m. p. s. u. p. e. d. e. s. i. u. d. i. c. a. t.
In q. d. tñ sñ peccato posset obedire ecclesie tñ obe
dire sic i. s. b. u. e. i. e. n. d. o. i. l. l. i. m. l. i. e. r. i. i. n. e. c. i. s. s. i. s. i. d. i. g. e. e.
et i. p. e. i. l. l. i. t. a. l. e. i. s. u. f. f. i. c. i. e. p. o. s. s. e. t. h. r. e. c. h. **S**i o. b. i. a. t.
q. 30. q. 4. al. i. e. d. i. c. o. d. e. c. l. a. d. e. s. t. i. n. i. s. m. r. i. o. n. i. s. q. n. s. i. t. e.
s. u. i. g. i. a. s. i. a. d. u. l. t. e. r. i. a. l. g. r. u. b. n. i. a. l. s. t. u. p. a. u. t. f. o. r. n. i. c. a.
t. i. o. e. s. **R**espondeo illud non est ita intelligendu. q. non sint legi
tima coniugia s. q. non h. i. n. t. d. e. c. o. r. e. t. d. e. b. i. t. a. h. o. e. s. t. a. t. e.
et s. i. u. t. d. p. h. i. b. i. t. o. z. et sic habet culpa. **V**el p. d. i. c. i.
q. illud intelligendu est de clades. i. o. c. o. s. e. n. s. u. n. o. n. e. x.
p. s. s. o. i. n. p. r. e. s. e. n. t. i. a. t. e. s. t. u. i. q. c. o. n. s. e. n. s. u. n. o. n. e. f. f. i. c. i. e. m. r. i. o.
s. i. p. s. u. p. e. d. o. z. et i. o. t. a. l. i. s. c. o. c. u. b. i. t. o. s. a. b. e. c. c. l. i. a. i. n. d. i. c. a. t. i. l.
l. i. a. t. e. l. i. c. e. t. e. n. i. c. o. c. u. b. i. t. o. i. m. r. i. o. s. i. t. l. i. d. e. r. e. g. l. a. n.
t. e. r. p. a. c. c. e. n. s. tñ a. l. i. q. l. o. c. o. t. e. p. e. p. t. i. l. l. i. d. e. t. e. e. v. t. p.
p. t. e. r. s. c. a. d. a. l. i. p. l. i. l. l. i. p. p. e. p. h. i. b. i. t. o. z. e. c. c. l. i. e. q. p. h. i. b. e. t.
a. l. i. c. u. b. i. c. o. i. u. g. e. s. c. a. r. n. a. l. i. t. e. r. c. o. p. u. l. a. r. i. a. t. e. q. z. a. d. h. i.
b. e. a. t. m. r. i. o. s. o. l. e. n. n. i. t. a. t. e. s. c. o. s. u. e. t. a. s. q. u. a. tñ p. h. i. b. i.
t. i. o. n. e. q. d. a. e. e. n. o. n. d. i. c. i. t. r. e. s. p. e. c. t. u. a. c. c. t. d. e. b. i. t. u. r. e. d. d. e. d. i.
s. i. r. e. s. p. e. c. u. a. c. c. t. p. e. t. e. d. i. **V**n. p. e. c. c. a. r. z. e. x. i. g. e. s. s. i. n. o. n.
p. e. c. c. a. r. e. t. r. e. d. d. e. s. h. r. e. c. h.

Sequitur videre de 2^o articulo. s. de consensu in
rameto fito. Et circa hoc quod videtur iuramentum
tunc adiunctum consensui expresso per verba de futuro faciat
matrimonium. **R.** quod non quia verba de futuro non habent matrimonium
si promittit futurum et per iuramentum tamen confirmat quod
in verbis significat.

Quod in

Sequitur videre de 3^o. s. de consensu cui supponitur
copula carnis. Et circa hoc quod dicitur per litteras. p.
Videtur consensum expressum de futuro cum carnali copula se-
quenti accedente consensui de presenti per verba tamen de pre-
senti non expresso matrimonium efficiat. **R.** quod sic si est
ex institutione sufficit ad contrahendum matrimonium consensus
de presenti per verba de presenti vel alia signa expressa
per carnalis copulam. Ita in relatione consensus sufficit
ad contrahendum matrimonium per litteras expressas per carnalis copulam
in relatione ad verba que consensus de futuro per
us expresserant licet neutrum predictorum sufficeret per
se ad expressionem predicti consensus eo modo quo re-
quiritur ad causandum matrimonium. **h.** **Verum**
sufficit ad matrimonium solus consensus de futuro cum
carnali copula sequente. **R.** quod in casu esse ma-
trimonium presumitur secundum ecclesie iudicium. eo quod ecclesia per
verba que precesserunt de futuro et per copulam carnis se-
quentem presumit consensus de presenti affuisse. et ipso
se mutuo matrimonialiter agnouisse. tamen non esset
ibi matrimonium vel nec secundum dei iudicium. quia matrimonium
re veritate sine consensu reali de presenti non potest con-
trahi. ex de spon. tua nos. **h.** **Alii** distin-
guunt et bene ut michi videtur quod tales sibi copu-
lantur aut affectu coniugali. ita quod vir credit co-
pulari cum sua. et e converso. et tunc copula sequens
facit matrimonium vel. non tamen propter consensus precedentem
de futuro. si est propter consensus tamen precedentem.
quod si nunc soluit quod promiserat se se eam ductu-
rum. Aut affectu fornicario. et tunc fit matrimonium pre-
sumitur non vel. Et hoc in iudicio forensi quod iudicat
de manifestis tamen. non autem in principali iudicabili esse
matrimonium. In hoc enim iudicatur secundum rei veram confessionem
In illo vero secundum signorum exteriorum presumptum. Et est
talis hoc presumptum quam non admittit probatio
quod est presumptio iuris et de iure. ex de spon. is qui fi-
dem. et c. veniens. hoc sine est per. et videtur esse.
bonum. **Quid** si quis ante carnis copulam prestet quod
non agnoscat uxorem suam de futuro animo consentiendi. et
postea cognoscat. **R.** secundum hoc. per matrimonium est iudi-
candum. ar. ex de appel. soliditudine. et de offi. dele-
gratum. si hoc forte est vel in iudicio ecclesie. sec-
undum autem in foro seculari. **Quid** si in presentia plurius fili-
arum dicat per. promitto quod unam de vobis
sponsam ducam in uxorem. et respondeant omnes placet
vel quilibet per se dicat. et ego promitto tibi quod si ele-
geris contrahere mecum. et ego ducam te in uxorem. et
ipse postea agnoscat unam earum. nunquam est matrimonium.
R. secundum hoc. quod sic. quia consentiunt ipso facto. ar. ff.
de legibus. de quibus. et ex de appel. dilecti. et c. ut
nisi. **Sed** iste casus filius est casus positi super. et c. 6
huius tractatus. quod si quis iuravit. et ideo dicit
videtur. **Utrum** post copulam carnis solus consen-
sus de futuro sequens aliud matrimonium contrahi possit.
R. aliqui dixerunt quod quicquid primum in matrimo-
nium non fuerit vel si presumptum tamen ex institutione

one ecclesie in sic contrahentibus gratia impedimen-
tum ne cum aliis contrahere possint. et si vir contraxerit
cum alia prima vivente et mulier cum alio viro
primo vivente talia matrimonium tanquam nulla sunt di-
rimenda. **h.** **Utrum** ex de spon. is qui fidem. de de matrimonio con-
tracto post matrimonium presumptum quod neque vel nec ali-
quod censetur matrimonium. et huic opinioni videtur assensum ibi
de glo. i. si. **Sed** quis hoc opinio sit probabilis tamen non est
vera. nec contra tenet a doctoribus. quia primum matrimonium
cum non fuerit vel si presumptum non gratia in sic con-
trahentibus vel impedimentum contrahendi cum ali-
is personis si presumptum. Et quia ecclesia iudicat de in-
terioribus per exteriores presumptores. 2^o matrimonium quod
vis est vel secundum dei iudicium. dimittitur tamen si in
iudicio ecclesie. et ad hoc copulam appellaret fuerit
tamen per ecclesiasticam censuram et sic intelligi debet illud. c.
is qui fidem. et filia. Tamen quia secundum rei veritatem con-
iuges non fuerunt. et vera sunt matrimonium quod cum ali-
is contraxerunt personis debet promittere potius quilibet
se excommunicari et quicquid penam aliam subire quam civiliter
copuletur potius. **Sed** dico de muliere respectu
viri. **Hec** propter hoc talis prolixus est quia in hoc casu non
obediens ecclesie non peccat si sustinetur excommunicatio
nisi hac de causa est sibi meritoria. **Huius** secunde
opinionis sunt inter theologos secundum hoc. i. si. et ex. e.
is qui fidem. **Quid** vero quod sunt secunde opinionis ut
per. sic distinguunt. et bene ut michi videtur quod si
illa copula aut infuit affectu coniugali. et tunc
fuit vel matrimonium per. et 2^o nullum. aut affectu for-
nicario. et tunc primum matrimonium fuit presumptum. et 2^o fuit
vel. et sic secundum eam opinionem ex primo matrimonio
non impeditur vere. si tamen presumptum. 2^o matrimonium. **Utrum**
in iudicio ecclesie que iudicat secundum presumptores. secundum
matrimonium iudicabit nullum. In iudicio vero prime
vel. Unde debet promittere se potius excommunicari quam
ad matrimonium primum reverti. **Sed** quid si talis ad
terram ignotam fugiat et de omni loco periret. **R.** si
licentia iudicis transierit non excommunicatur videtur tamen.
Si autem excommunicatur vel sine licentia. potest excommunicari et
quocumque vadat debet suam servare. ei est pericu-
losi si se ceteri ingerat. dicentes autem sibi proba-
bilis ignorantia excusat. ex de cler. ex. illud. c.
illud. et c. aplice. hoc hoc. **Sed** obicitur hoc scilicet
opinionem. quia ecclesia potest facere aliquas personas il-
legitimas ad contrahendum inter se ut patet in machi-
natione mortis viri vel uxoris. ex de eo qui duxit
in matrimonium. c. 1. et 3. cum igitur ecclesia personas quod per
consensum de futuro sunt carnaliter copulate iudicet 2^o
matrimonium non posse contrahi. ex de spon. is qui fidem.
videtur quod secundum matrimonium nullum sit. **R.** ecclesia ali-
quando prohibet aliquid fieri decedendo implicitum et explicite
te irritum et inane factum hoc prohibet. et sic per-
hibet contrahi matrimonium presumptum quod secundum veritatem nul-
lum est. **Alio** modo prohibet aliquid fieri non decernen-
do explicite nec implicite irritum si fiat contrarium.
Et licet faciens contra talem prohibitionem peccet.
factum tamen tenet non aliud obstat et sic ecclesia prohi-
bet contrahi matrimonium durante alio matrimonio presumptum quod
secundum rei veritatem nullum est. **Vel** potest dici quod ec-
clesia non prohibet 2^o matrimonium non supponendo ex pre-
sumptum quod primum sit vel. et ideo licet 2^o matrimonium realiter
sit vel si iudicium dei. tamen secundum iudicium ecclesie est nullum

et ita eo mō est nullū quo ab ecclesia fuit pbi-
bitū. hēc rich. Vnde in tali caū āteq; spōs⁹ du-
cat aliā teneē eā ducē in vxorē si sint eq̄lis cōdi-
tiois. s; si aliā duxerit facit⁹ est impotens ad sol-
uendū illd ad qd tenebat. et iō sufficit si de nup-
cijs ei pvideat. vel aliter sibi satisfadat. Et ad
hētiā non teneē ut quidā dicūt si spons⁹ sit mē-
to melioris cōditiois aut aliqd signū euidentis stu-
prij fuerit q; p̄babiliter p̄ p̄sumi q; spōsa dece-
pta nō fuerit s; deapi finxit. hēc tho. Et quēit
cū eo hō in sū. et in glo. ex. e. ex p̄e. e. **Alber⁹**
aē videt velle q; etiā si vir sit melioris cōditiois
eā ducere teneē. **Vt** illi q; p̄ vba exp̄men-
cia cōfessij de fūso carnaliter copulante mortaliē
peccet. **R⁹** huiōi copula aut sit affcū fornicar-
io et tūc est peccatū mortale nec facit m̄fio⁹ ve-
rū s; p̄supitū. aut sit affectu m̄fioiali. et tūc per-
sone ā sūt ignare uir et ecclesiastice cōsuetudis.
et tūc non est mortale. aut non sit ignare et
tūc puto qū sit clandestina copula s; p̄hibitō;
ecclesie sit peccatū mortale maxie ubi ecclie p̄-
hibitō ḡter obfuaē. hēc p̄. Vñ si spōsa spōsū
admittens credat eū velle m̄fio⁹ cōsummare ex-
cusat a peccato n̄ aliqua signa exp̄ssa fraudis
appareat. sic si sūt m̄lētū distātis cōditiois l̄ q; ad
nobilitatē l̄ quo ad fortunā l̄ aliud euidentis si-
gnū appareat s; tū spōs⁹ peccat i fornicādo et qd
pl⁹ est fraudem faciendo. hēc tho. **De iij**

Sequit̄ videre de q⁹. s. de cōsensu coactio. et
arca hoc querunt pl̄a. s. vñ cōsensu coa-
ctus faciat m̄fio⁹. **R⁹** q; nō q; m̄fio⁹ solo cō-
sensu strahit̄. ex. de spon. cū locū. coactio vero
excludit cōsensū ut dī ibid. **S**ciendū tñ q; ē du-
plex coactio quedā absoluta. s. p̄ vim. Est autē
vis rei maioris impet⁹ qui repellit n̄ p̄. ff. qd
me. ca. l. i. §. vlē. puta. cū q; capiet. ducit. tra-
hit̄ inuicē vel ligat̄ ip̄o reclamāte et renitēte
Et hēc coactio non cadit in cōsensu aī. s; cadere
potest in copulā carnis. vnde in quo caū copu-
la sequēs faceret m̄fio⁹ si sic sit copula coacta
non facit m̄fio⁹ ar. di. 40. p̄s̄bzos. et ex. d. spō-
veniens. ij. et 31. q. 2. c. i. et 2. Quedā vero ē co-
actio cōditionata. s. coactio p̄ metū. Est autē me-
tus instantis vel futuri p̄iculi cā trepidatō ut
dī i sup̄dicta lege. Et huiōi coactio est duplex
qdā iussuātes ut ea q; est p̄ metū leuē. puta cū
quis puū malū minat. ut cū dīc. n̄ hoc feceris
te non diligā. vel non habebis gratiā meam.
Vel cū talis minat de quo p̄sumit qd implere
n̄ possit. et hēc coactio non cadit in viz stantē
s; leuē. **C**ōstās aut vir indicat v̄tuos⁹ q; est mēsu-
ra in oībz hūanis opibz. ut dīc p̄lus. 3. ethi.
Quedam est sufficiens ut illa que est p̄ metu
instū. ut pote que cadere posset in stantē viz.
ut cū q; potens et volens inferre minat vel in-
tentat mortem aut grāuē corpis crudelit̄. ex.
de his q; in cū dilecti. Aut fuiturē vel stuprū.
ff. e. ti. nec timore. insti. e. §. i. 2. et 3. Et intelli-
ge p̄dicta q̄tuor siue in p̄sona p̄pria siue i p̄sona
liberorū. vel vxoris. aliqū em̄ affect⁹ patris ma-
gis in filiis q; in seip̄o terre. hēc aē scda coa-
ctio excludit et excusat cōsensū m̄fionij. ex. d. bis

q; ui. platū. et. c. ad audiaz. et de spō. veiens. ij.
Et hoc p̄pter defectū p̄fecti et liberi cōsens⁹ q; dī
esse in m̄fio⁹. et in tali coactōe restitutō peti p̄
in integz. et illd repugnat indiuisibilitati ma-
rimonij. **A**lia vero coactio. s. iussuātes non
facit cōsensū adeo defectū q; impedit m̄fio⁹ ḡhē-
dum l̄ q; dirimat iam contractum. **N**ō ip̄erat
et restitutō; in integz. vñ n̄ opponit indiuisibi-
litati m̄fionij. hēc bōn. **Q**uidā tñ dicūt q; si
assit cōsens⁹ licet coact⁹ interi⁹ est m̄fio⁹ quo ad
deū s; non quo ad ecclesiā q; p̄sumit ibi n̄ fuisse
cōsensū interiōrē p̄pter metū. **H**ui⁹ siue videtur
esse rōd. et hu. q; videt h̄ velle. 31. q. 1. in p̄n. **S**i
h̄ est q; ecclesia n̄ debet p̄sumere de aliquo p̄cto
quousq; p̄bē. peccauit aē si dixit hoc se cōfessisse
s; iudicabat illū cōsensū extortū in sufficientem
esse ad faciendū m̄fio⁹. hēc tho. **P**otest etiā dici
fm̄ aliquos q; ecclesia aliquo mō implicite cōsti-
tuit ut p̄sona p̄dicto mō coacta sit illegicia ad
strahendū m̄fio⁹ durāte coactōe p̄dicta cū illa
ad quā ducendā cogit. sic em̄ ecclia reddere p̄
sonas aliquas illegitimas ad ḡhendū m̄fio⁹ in
se p̄ quocūq; tpe. ita p̄ reddē aliquam p̄sonā
illegitimam ad strahendū m̄fio⁹ cū aliqua p̄so-
na determinata p̄ aliquo tpe et sub aliq; cōditōe.
quā p̄ alio tpe et sub alia cōditōe cessāte illa cō-
ditione reputat legitimā ad strahendū et illa ea-
dē p̄sona. hēc d. rich. **Q**uid ergo ē dicendū si p̄-
cessit coactio et met⁹ qui caderet in stantē viz.
s; tñ sic opul⁹ facit⁹ est volēs. nūq; tē erit ma-
rimonij. **R**ūdet rōd. q; sic. ex quo tñ stat de coa-
ctione p̄sumet non cōsensisse n̄ p̄bē stratiū.
Nūquid talis postea habebit exceptionē q; me-
cā. fecit. **R**ūdet rōd. cū hu. q; n̄ q; h̄ exceptio locū
non habet in m̄fio⁹ nec etiam in alijs contracti-
bz quo ad deum. **S**i tñ i his duobz q̄stioibz ḡ-
trarium est tenendū ut p̄ ex dīs in solutōe q̄sti-
onis p̄cedentis. **A**d h̄ nota q; met⁹ aliq; cadit
in vñ q; non diceret cadere in aliū. q; non ē ve-
rile hōiez dare dignitatis in vbe timuisse vl̄
q; rex metu pui militis timeat. ff. q; me. ca. nō
est verisile. et 31. q. 2. lotari⁹. **S**i tñ ap̄ssimas p̄-
bationes habeat repellit p̄sumptio que est stra-
talem viz vel regē. ut dīc ibid. Et sic index
fm̄ diuersitatem p̄sonaz et locorū iudicabit q;
lis est met⁹ et iudicabit m̄fionij aliquod vel
nullū esse. hēc ray. **Q**uid si quis patrem ali-
cui⁹ puelle velit occidere et illa metu patris sui
strahat cum eo matrimonium. **R⁹** fm̄ hō. ex. d.
spō. c. locum. n̄ ē m̄fio⁹ ff. q; me. ca. illi qdē. et
ex. de spō. veiens. ij. **A**lii dicunt q; si
p̄ aliquis exis capteus strahere matrimonij **R⁹**
fm̄ hō. ex. de spon. cum locum. si sit cap⁹ p̄ pe-
cunia extorquenda tenet m̄fionij i vicul strac-
tum q; et tē p̄curatorē cōstituerē p̄ n̄ sit cap⁹
ab hostibz et sit facit seru⁹. vl̄ n̄ sit cap⁹ ad ta-
le matrimonij ḡhendū. **V**ñ coactio cōsens⁹ p̄
metum impedit spōsalia iuramēto firmata.
R⁹ dicunt quidam q; sponsalia p̄ metum cadē-
tē i cōstātē virū stracta et iuramēto firmata tē-
nēt et obligāt strahentē i foro cōscie. in foro tñ
ecclesie non reputaret obligat⁹ q; p̄sumet q;

nō fuisse ibi interior sensus. Si huius responsio
nis r'pbatio patet ex p'p'is in solutio illi q'sti
onis. v'z sensus coact' tē i re p'p'acōe scōe opi
nionis. Iteō dicit aliq' q' sponsalia p'dco modo
tracta nō tenet ipso iure. nec in foro eccl'ie. nē
in foro scientie quia nec de' nec eccl'ia iuramē
tū tale voluit esse obligatoriu' respēu eoz i q'bo
maxie requirit libtas. de quoz mō est tract'
sponsaliū t' p'fessio in religione q' q'dē scā p'pter
metum mortis non obligat p'sentē. ex de his
q' ui. c. i. t. i. q. i. non est. d' q' volūtariū mi
licē eligit sibi xpc. **V**tz p'sona s'ntiēs i ali
am sibi nō s'ntiēs tractare possit m'io' illa
viente. **R**e' p'sona nō s'ntiēs in corde aut exte
ri' s'nt se s'ntiēs aut nō. si nō nō est m'io' quia
non videt posse trahi m'io'iale vinculu' nō
cum mutua obligatōe causata p' mutuu' s'nti
sū. v'z m'io' non potest claudicare. ex de spō.
tua nos. t' sic licebit cuilibet illoz cū alio s'nti
si at non s'ntiēs in corde significet p' verba d'
p'nti se s'ntiēs m'io' ē p'sūptū. **V**n p'sona q' cō
sentit debet reputare v'z m'io' esse tractum
etiam si illa p'sona p' t'p'is interuallū notabile
iuret se nūquā s'ntiēs in corde. q' sic d' ex d' p'
batōib' p' tuas. nimis indignū est iurē legiti
mas s'ntiēs. v'z q' quisq' p'pria voce diluc
de p'fessio est in eū casū p'prio valeat testio i
firmare. **V**n nō credo q' in h' casū sit licitū p'so
ne q' s'ntiēs cū alia tractare illa viente. quia
si tractet se p'abili p'iculo adulteri exponeret.
Si tū nō s'ntiēs que verbis significat s'ntiēs
incōmēti renocet p'sūmi pot' q' ex errore p'mu
dictū p'ulit. et tūc p'sona que s'ntiēs stare po
tēte verbis scōe p'atis. ar. ex. d' testio cogēd' i
p'etere. Et in h' casū credo q' p'sone que s'ntiēs
h'et cū alia tractat p'ori viente. **S**i aut p'sona q'
in corde nō s'ntiēs t' s'ntiēs verbis significauit
postea in corde s'ntiēs duratē s'ntiēs alci' effi
cē v'z m'io'. q' tūc ex v'ra q' p'ce assunt oīa
que requirunt ad v'z m'io'. h' rich. **V**trū
m'io' tractū p' s'ntiēs metu coactū ratificet
p' sequentē s'ntiēs tacitū. **R**e' m'io' tractū p'
s'ntiēs coactū metu cadente in s'ntiēs v'z ā ē
tractū p' coactōz s'ntiēs v'z vel m'io'is tantū
aut v'z s'ntiēs s'ntiēs p'mo mō ille qui libere s'ntiēs
sic ligat' est alē nō. si tū postea tacite s'ntiēs t'
libere p'sona ligata in s'ntiēs p'stino p'stite ve
nū effi cē m'io'. et tūc v'z est ligat'. q' licet ta
de s'ntiēs p' se nō sufficiat. sufficit tū ē exp'ssio
ne exteriori que p'cessit. **S**i aut p'sona ligata re
siluit a s'ntiēs ante sequentē s'ntiēs alci'. tūc
distinguo. q' aut tractat m'io' aliud. et tūc
illō scōm m'io' tenet licet p'cauit tractando
si s'ntiēs t'p' nō expectauit s'ntiēs alci' tacitū l'
exp'ssū. aut nō tractat aliud m'io'. et tūc s'm
indiciū eccl'ie p'sūmet in eodē s'ntiēs manē. q'
qui in aliq'z s'ntiēs s'ntiēs am p' nō pot' dissen
sire vbi alci' nō negauit suū s'ntiēs p'stare. ex de d'
sponsatione impu. de ill' s'm tū dei iudiciū nō ē
v'z m'io'. q' tale nō pot' esse sine s'ntiēs mu
tū s'ntiēs interioris. **S**i aut v'ra q' p'sona fuit
coacta. tūc ad h' q' sit v'z requirit nou' s'ntiēs

ex v'ra q' p'te s'ntiēs exterior exp'ssio noua. h' rich.
Vtz tale m'io' ratificet p' copulā sequentē
Re' post s'ntiēs aut h'etā p'etere reclamādi p'mit
tit se cognoscā t' tūc p'sūmet tacite i m'io' cō
sentire aut cogit ad carnalē copulam aut ergo
p' vim absolutā sic nō est m'io'. aut p' metum
aut ergo p' sufficientē. t' nec sic est m'io'. aut
insufficientē. t' tūc p'sūmet in iudiciō poli. h' pe.
de hoc i'fra titulo de d'is m'io'is in fi. **V**tz
m'io' tractū p' s'ntiēs metu coactū ratificet
si iuramēto firmet. **R**e' dicit q'dā q' sic saltē in
foro scōe. q' nō ē tract' q' non tenet nō firmet
p' iuramentum l' in p'p'itōz fidei valit' effi cē si
p' alci' illoz firmet. ex de his q' ui. ad aures.
vbi d' q' renūciatō electōis facta ad terrore lai
coz non tenet nō iuramēto l' fide interposita fir
met. **A**lii dicūt t' p'abiliter q' m'io' tractū
coactōe p' metū cadente in s'ntiēs v'z p' iura
mentum firmatū nō tenet nec in foro eccl'ie.
nec scōe. q' aut illo iuramento iurauit aliq'
p'etere aut aliq' p'ns. aut aliq' futurū. si p'mo
mō nō p' ratificare m'io' q'd alia esset nullū
quia si coact' iurat q' vere s'ntiēs tale iuramē
tū nō p' facere s'ntiēs iā p'etere esse validū si an
tea nō valuit. **S**i 2' mō ē ratificare nō p' q' si cō
tractando iuret q' in rei veritate s'ntiēs interi
in corde t' non s'ntiēs est p'mu'. **P**eriu'itū aut
m'io' ratificare non potest. **S**i aut vere s'ntiēs
licet v'z iuret illō tū iuramentū non ratificat
m'io' q' tale iuramentū est assertoriū. v'z p'
illō nō sit nō testificat' de p'ndā s'ntiēs interioris
v'z si interior s'ntiēs de se est inualit' ad cōtra
hendō m'io'. testificatō p'ntiēs talis s'ntiēs nichil
facit ad m'io'. **S**i aut iuret aliq' de futo sic.
iuro tibi q' s'ntiēs in te. tale iuramentū nō p'
ratificare m'io' tractū p' verba de p'nti q' p'cel
sit. q' tali iuramēto non firmat nō p'missio d' o
tractū hūdo. **V**erum at talis p'missio iuramē
to firmata teneat. dictū est sup'. **T**enentes autē
h'et scōz opionē ad illō. c. ad aures. dicit q' nō
est s'ntiēs. q' maior libertas requirit in contrahendo
m'io' q' in renūciando electōi. ex. c. i. abbas.
in glo. h'et de rich. **A**d h' nō. q' qualicūq' sit
met' vel violentia in tractando m'io' si mu
lier q' allegat metū steterit p' anū t' dimidiū cūz
marito vel etiā m'io' t'p' si tū iuxta arbitriū
boni viri sit tantū t'p'us quod p'sūmi debeat p'
cōsentire. **V**l' etiā si cōsentit s'ntiēs in carnalē copu
lam. nō debz postea audiri si metū vel violentiā
am allegat. ex de spon. ad illō et ex q' m'io' ac
cu. pos. insu p' adieasti. et ex d' eo q' duxit i m'io'
moniu' quā pol. p' adu' significauit. h'et ray. **V**tz
aliq's p'cepto p'ris cōpelli possz ad m'io'.
Re' cū in m'io' sit quasi quedā s'ntiēs p'etua
p' non pot' cogē filiū cū sit in h' libe cōdicōis ad
m'io' tractandū vel g'nalit' cū quacūq' m'io'
vel specialit' cū aliqua detata. ex de despon. im.
pu. c. i. s' p' eum inducē ex racōnabili causa t'
tūc sic se habz fili' ad causā illā ita se habz fili'
ad p'ceptū p'ris. v'z si causa illa cogat de necessi
tate vel de honestate et p'ceptū s'ntiēs cogat. **S**ed

obicit qd pda qz ad col. 3. di. filij obedite pntibz
vestris p oia. **R**e qd n intelligit simpliciter vlr
si de oibz pntentibz ad potestate paternam. **A**
Obicit itez qz si parentes non pnt cogere fili
os ad mrio. strahend videt qd temerit mat
moia liberoz. **R**e qd n iurat temerit qz subintelli
git ex nafa stract. si placuerit liberis. Et ipi
obligant ad inducend eos bda fide. Obicit ec
qz pater spualis. s. papa p cogit aliquem ad mat
mosum spuale. s. ad accipiend epatu. ergo filr
pr carnalis filiu carnale ad mrio. carnale. **R**e
qd n e filie qz dnt papa maioribz bz pcat sup me
bza ecclie qz pres carnales sup filios suos. Et ec
strahens mrio. spuale melioris oditdis effia
e qz strahens mrio. carnale. Nec e dicendū qd
papa n possit cogere psonā idoneā ad reapien
du epatu. s. qd possit pot. est a sterend. scdm
rich. tho. et pe. Quidā tū vt bon. dicit qd si sub
dit. sarz se isuffidentē et idignū et sibi videre
e imminere piclm n tenere obedire. h ei obediē
tia modicu aut nichil dz hre de suo papue mo
dero tpe. **Q**uid si fili. coactoe pris iduct.
psentaret i aliquā quā alias n ducet. nūq ma
trimo. esset. **R**e qd sic. ff. de ritu nup. si pre. qz
eā voluisse videt. cogit tū n p a pre. vt dz ibid
l. n est. vñ imputet sibi si ofensit qz dicit potu
it. **S**ec. tū est de filia fm leges. Nā illa dicit
n p n p dicit et turpe vel moribz suis idig.
ff. de spō. s. qd pris. fm canones tū id dicend e d
filia qd dcm est de filio. ex. de despo. impu. c. 1. et
in glo. a. **S**obidit qz. 32. q. 2. honozant. dz qd
pater debet filie spōsu querere et ibidem. c. h. s. i.
dz qd filia n dz ex pris voluntate nubere et idem i
aug. 32. q. 3. patrem. **R**e hē iura loquuntur de
honestate n d nēitate. Lex at. s. illa qd pat. qd
qd patri danti sibi viz filia dicit non potest
intelligit subaudiendo sine vido ingratitudis
incurrat ei ingratitudinē. et potest exheredari in
aut. vt cū d ap. agnoscat. s. alicui. col. s. **S**z nec
mrioia nec spōsalia tenebūt n ofens filij et filie
accedat. ex. de despo. ipu. c. 1. h. gof. i. si. **S**ed
qd si de coactoe fci sup dca iura n loquūt. s. d co
actoe iur. nā ita bñ l. meli. et faibari. pnt pen
tes oimari et verberare sic extranei. ergo mrio
niū sic stractū non tenet. ex. de despo. ipu. ex li
teris. nā et mine exhereditatōis pnt timeri de q
bz forte loquit. d. c. vbi aut ofens. liber alic. re
qrit. dz ois violētia et coactōis materia remo
ueri. ex. de spon. cū locū. mior tū met. ofensuz
mulieris impediret qz viri. ar. 32. q. 6. indignā
tur. qz est fragilior et cū terref. vt ibid dz. s. il
lud. **R**e non est verisile qd p filia mēficet. ec
si nūquā ofent. breuiē ergo bon. iudex exaib
et dērmīabit inspecta qualitate psonay vi ife
rentiū et patientiū et violētie sue coactōis loc et
tpis assiduitas mīay ratificatōis tadte l. expf
se vel pmutatōis dissol. vtz debeat iudicari l.
n. h. ho. d. h. vide eē s. ti. de effectu spōsaliū. q. qd
si qd coact. tē. **A**d h nota qd ad insti metū n
suffic regis l. pntū iperū. ar. ex. qd clēd. ifinu
atōe i rex. et i glo. **I**nsup vxoz nō dz a pncipe
pnt. s. pncips stratiū faciens meret deponi. vt

dz ibidem in glo. quia matrimonia debent esse libera.

SEquit videre de. q. s. de ofensu oditōato.
Et orta h qrunē pla. pmo vtz p talē ofē
si fiat mrio. **R**e oditō appōita in mrioij o
tractu aut est oia substāciā mrioij. et tē mae
mo. nullū est. sic eē sup de spōsaliū dicitū est
ex. de odi. appo. c. vlt. **A**ut n e oia subāz ma
trimonij. et tē aut est epis aut ipossibil. et tē tē
mrio. qz vtraz p n adiecta habet. vt p m. c.
pōto. **A**ut est hōesta et possibil. et tē aut e de p
terito. vt si dicat. straho tecū si vir tu. e mor
tu. a de pnti. vt si dicat. straho tecū si es vgo.
et tē est mrio. exētibz rebz in oditōe appōis.
aliter n. et sic intelligit. ex d. odi. sup eo. liz vider
e de spōsaliū loq. **A**ut e de fuo vt si dicat. straho
tecū si placuerit pti tuo. et tē indicand e sic de
spōsaliū s. b oditōe stractis qz vt dz i dco. c. ff.
eo. huiōi ofens. n est de pnti hūo. liz p vba de
pnti expmāf euident. qz i alio arbitio nōū ha
bito s. hūo ofensit. Cū ei substācia stract. i ar
bitio alic. pō. stract. ille null. redd. n ille ar
bitret. c. de dēn. ep. l. vlt. h bñ. sup illd. c. ff.
eo. **V**n si p mrio. sub tli oditōe stractū dha
an oditōis euentū aliud mrio. pure. s. si odit
one. illd mrio. tēnebit. nec postea exēte cō
ditōe reuocabit. ex. de odi. p tuas. in glo. 2. de
hac materia vide s. vbi agit de mō dēdi spōsa
lia s. b oditōe. **Q**uid si aliq mulier dē i vxoz
alicui h pacto sine oditōe l. mō. qd sp dēbant sil
morari. et i cto loco forte i domo aicoz ipi. mu
lieris nūq vir tē suare pactū. **R**idet ho. qd sic
i traditōe ei rei sue qlibz pē pactū qd vult appo
nere. ff. de pac. i oditōibz. **E**t dēce. ex ouētoe le
gē acapiūt. et ff. de re. iur. stract. **E**t h n e d h
pot. fm legē qz sil morari debet. ergo e suand
vt dz. ff. de pac. iur. gen. s. ptoz ait. **E**t h videt
expfū. 32. q. 2. si qd nēitate. **D**ico at pactū suā
dū n aliq nēitas supueiat q i pēdiere vir n pos
sit ibi omode stare. puta ppter inimiciā ca
pitales ifirmitatē aeris l. aliud sile qd iudic ar
bitrio omittit. tūc ei vxoz sequet viz ne omitt
eā adulteriū et tunc pactū s legē iaper eē. ar.
13. q. 2. vnaqueqz. **A**d vi

SEquit videt de. 6. s. de ofensu ad tpe. vtruz
faciat mrio. vt cū dz acapio te i meā vx
ozē. vsqz ad. x. ānos. **R**e qd n. ex. de odi. ap. c.
vlt. **N**ā ofens. n fac mrio. n eaten. qten. pre
suppoit dīmā institutōz. dīmā at institutō respi
at agnū signatōe. qz ergo mrio. fm dīmā
institutōz. s. iēt mō dissolubile sūnctōz. idō deus
instituit ipm esse indissolubile. **E**t h etiā dēat
ius nāale. et id vt ofens. ofonet institutōi ne
cesse e qd sit ad omē tpus alioqn cā pclaris n
gordaret vli. idō nichil sit nec ofensit in calēz
vt in vxozē s. pot. in oebimā. **S**z obiat qz
c. de oebimā. l. 1. dz nemī licēda cōcedat con
stante mrio. panes se cōcubimā hre in q videt i
nui qd nō cōstātē mrio. tal licēda pē cōcedi. g.
vī qd cōcubimā sit mrio. s. cōstāt qd n est nisi
ad tpe. **R**e qd lex dēat cōcubimātū n oced. s. hōi
n vxozato pmitat tēqz hūana lege n pūendū

Nec ex h' sequitur q' puniri nō debeāt lege dīna
q' ut dīc' au' .i. de libero arbitrio. lex hūana mī-
ta relinquit spūmīta que recte p' dei pūdentīaz
indīcant.

Act. vii

Sequit' videre de .A°. s. de sensu exp'sso p'
verba d' pūti p' pcuratores. vtz faciat ma-
rimo' inter absētes. R' q' sic .32. q. 2. honozan-
tur. s. cū ergo. t' ex d' ouer. sūm. ex pre. ij. i. tex.
et glo. b. Ad h' aut' q' q's sit pcurator idoneus
p' alio dīre mīo' debet sup' h' spāle mādātum
habere. Et licet alias is q' p'stituit pcur' ad ne-
goda possit pcuratorē aliū dare. In h' tū cū p'
per magnū qd' iminet pīcl'm. nec p't dare ali-
um n' h' ei specialiter sit omīssū. li. 6. de pcur'. p'
curator. sūm. jo. an. ibid' requīr' spāle mādātum
de p'sona certa et exp'ssa p' legē. ff. de ritu. nup.
gīali. ad h' ex. de arbi. innotuit. Quid si aliq's
p'sentē in absētem p' verba de pūti dīmde mittit
pcuratorē ad eā t' atequā illa sūl'r. p'sentat ipse
dissentit t' postea illa p'sentat credēs cū in p'mo
durare p'sentē. R' si ille q' reuocauit mādātū et
reuocatio puenit ad pcuratorē ateqz illa p'sentat
nichil actū est ar. ex. de pcur'. in nostra. Si vō
puenit postqz illa iam consenserat t' de h' p't fi-
et eccl'e fidel' nō tenet sūl'r mīo' qz nec vere nō
interpretatur pcurat' p'sent'. Si tū p'sent' eccl'e de
p'mo p'sent' sūl'r in et de mādato pcuratoris t' de
p'sent' mulieris subsecuto t' non p'sent' de dissensu
puato cogēt vir ppter pbatōis defectū p'suma-
re mīo'. quia eccl'ia non iudicat de occultis
ex. de simonia. sūl'r tūis. Et sic p' h' diuersimode
diuersa iura loquūt' de h' et aliqua loquūt' in p'
mo cū. aliqua in 2°. si at postqz misit pcura-
torē h' p'sent' nec dissensit tradēs forte factū hu-
iusmodi obliuioni ppter occupatōz l' alia cām
videt' simpl'r stand' p' mīo'. tū ppter ei' fauo-
rē tū q' n' h'z p'uarie volūtatē obicē. ex. de sen.
t' re iudi. duobz. et ex. de bap' maiores in fi. b.
ray. Quid si cū q' p'uarie p'sentat atequā ab-
sens p'sentat reuocatō tū ad pcuratorē l' absen-
tē n' veiat cū quo p'uarie. nūqd' tenebit factū
pcuratoris. R' q' n' qz ibi defici' p'sent' in idēz
q' pcurat' sūl'r q' mīo' n' tenet. 21. q. 2. suffici-
at. Ar. at in p'uarie ex. de pcur'. in pūtia. s. h'
esse credim' in mīo' speciale. s. q' mīo' nō te-
net etiam si reuocatio non pueniat ad pcurato-
rem dūmodo de dissensu p'uarie p'sent' h'ec
immo. ex. de spon. inueis. t' li. 6. de pcur'. vbi dī-
q' pcurator atequā p'uarie mīo' a dño
fuerit reuocat'. mīo' postea p'uarie ab illo. s.
pcuratore n' t' licet reuocationem huiūdi cā pro-
curator qm illa cū qua contraxit. p'f' ignorz.
Si cū n' sufficiat p'sent' n' p'sent' exp'matur t'
notificat' mīer p'sent' qūo p't eē mīo' mē ab-
sentes p' epl'am vel nūcū donec ille ad quē mīe
t' epl'a vel nūcū reuocauerit p'sentem suū
absēti. R' q' ille cui mīet' nūcū pcurator
reuocicat ipi nūcū suū consensu id est ac si t'
notificaret mīetenti. qm aut' licet mīet' p' nūcū
cū qui nichil scit de facto s; nudum mīsternūz
potēdi l'f'az ē ei omīssū. tē si illa l' illa cui mīe
t' huiūdi licet nūcū notificat' p'sentem suū. Cre:

dīc' rōs q' qntūclīqz p'sentat n' est mīo' dīctum
s; tūc demū cum nūcū notificauit p'sentem l' absē-
ti qui licet mīet' vel eē aliq. ar. 32. q. 2. honozat'
t' ex. qui cū. vel vō. veiens. t' de ouerli. pūg.
ex publico. Forma at' verborū qua nūcū dīz vti
habet' s. ti. 2. h' libri. quasi statū p' p'f'. vbi ve-
ro p' nūcū.

Act. viii

Sequit' videre de .S°. s. de obiecto p'sentis
mīoim'. s. in qd' sit p'sent' q' fac' mīo'.
Cū hoc scēnd'. q' circa h' fuerūt pl'es modi dī-
cendi quibus omīssis gratia breuitatis. dīcē-
dū est sūm bon'. q' p'sent' qui fac' mīo' ē p'sent'
in mutua cōp'm p'tatē. t' h' sonāt vba cū dīcē-
acapio te in meā vel in meā. t' sic p'sentit bea-
ta virgo t' ioseph. **S**ed nota q' aliter dat' po-
testas corpis in p'uarie mīoim'. alit' i p'sentio-
ne. In p'uarie em illa dat' vni vt n' possit illo
viuente dari aliq' t' vt ins h'eat p'tēdi t' nōce sit
reddere p'tenti n' moriat' ipi mīdo p'solēne vo-
tū castitatis et ingressū religiois. Qm igit' bea-
ta virgo nouerat dīna inspiratōe vel angelica re-
uelatōe. vel fortassis ipi' ioseph relatōe edo-
cta. q' nūquā vellet vti corp' ei' p'tate s; eius
vīginitatez custodire idō potuit t' dūit ei omīe-
tere siue dare. Scēbat em q' si vellet exigere q'
posset publicāco votū p'ta ire. si ergo velimus
istā mutua cōp'm p'tatē vocare copulā pūga-
lē. sic beata vgo p'sentit i copulā vt oēs nubētes
In mīoim' at' p'sumatōe trāssert' oīno p'tas.
ita q' nec voto puato nec solēni possit p'tenti
debitū aduersari. Vn bea vgo p'sentit scēbare.
tū certa fuit q' nūquā mīo' p'sumaret. t' hoc
scēuit l' dei i relatōe l' ioseph r' l'oe qz p'siderabat
d' notū publicatōe qd' i lege p'ceptū erat suare s;
nll' fuerat aus' h' vouere. Et hoc tangit i libel-
lo quem transtulit bea' hīero'. de natūitate
beate marie. qui licet sit apocrif' p'tinz tū mul-
ta verisimilia. Hic igit' est mō' dīcendi bon'. cui si
milis esse videt' mō' scoti. t' h' hūc mō' bea
vgo nūquā p'sentit in copulā carnalē nec expli-
cite nec implicite vt aliq' voluerūt. sic em dīcē
anb'. decebat vt mater filij dī ea pūitate ni-
teret qua maior sub deo nequit icelligi. **S**i ipa
angelo loquēt' sibi de p'te ex ea nascēda dixit.
quō fiet istud qm vīz n' agnosco tē. si aut' aliq'
modo. s. explicite vel implicite in copulā carna-
lem p'sensisset questio illa nulla fuisset. Vnō
aug'. n' q'sisset si p'ubica nup'sisset. **S**i obicē-
t' q' au'. dīc'. t' habet'. s. sūm. dī. 28. q' omīe-
tens vīginitatem suam deo consensit in copulā
carnalē n' illam appetendo s; dīme inspiratōi in
vtrōqz p'scendendo. Ad qd' dīcend'. q' illd' verbu;
n' est aug'. s; magistri positū mīn' caute. n' em
consensit in copulā carnalē aliquo mō. qz de p'
erario erat c'ta t' ad ipm istructa. Et ē vniūss;
vīginitatē iustinctu spūssacti nullaten' suspīca-
ri debebat q' spūssct' p'uarie inspiraret t' id nūl-
lo modo debebat in suo p'posito vacillare t' h' eē
opio jo. fratr's minoris quondā archiep'i can-
tuar'. in postilla sup' matheū.

De bonis matrimonij
in cōi. arul'. 9°.

Deinde considerand est de bonis misionij. et primo de ipis bonis matrimonij i coi. 2^o in speciali de bono fidei. 3^o in spali de bono sacramenti. Circa primum primo vident est de bonis misionij in se. 2^o inquantu hnt excusare actu singule a peccato. Circa primum plura scz vtz debeat esse aliq bona misionij excusantia. **R**e rea ro docet n ee faciendo aliqd ab hoie in q iactura sustineat n p recompensatoe boi equal l maioris. s; i dendo misionij obligat se ho saltu iplidte ad copula carnis sub oditoe. s; si alter diux exegerit. et n diux exact religioni ifra de bitu tpe itrauerit. In carnali at copula ro patit iactura qn ad sui vsu qz i illo actu ipedit vsus rois. **V**n plis. A. ethi. c. 8. dic de venere q furat intellectu spisse sapietis. Et. 22. q. 2. onubia. di q in illo tpe in quo singal act gerit p fctia spiffi no dat ee si ppheta ho esse videat q gnatdis officio obsequitur. ergo ho in strahendo misionij. obligat se saltu iplidte et sub oditobz pdictis ad patiend iactura quatu ad vsu rois. **E**xistetes ee in misionij iactura patiuntur ppe so: litudinez et carnis ebulatoz. **V**n apls. i. cor. 7. A. dic q tribulatoz carnis habebit huiodi. Et id obuerit esse aliqua bona pccas iactas recompensa da. et sit illa q coitu singale excusat. **Q**uot et que sit bona misionij. **R**e fm an. li. de bono singali tria snt. s; fides. ples et sacramentu et. 21. q. 2. omne itaqz. quoz sufficietia sumi p ex pte cause instituentis siue efficietis. et sic sumit a triplici bnficio. s; a deamie nate vt vir coeat cu muliere ad sruatoz hiane spedei et sic est bo. plis. **A** deamie rois ree vt coeat cu sua et no cu alia et sic est bo. fidei. **A** deamie gfe vt sigficeat vnio ome nate et hiane. et sic e bo. sac meti. **N**otand aut q in ple b intelligit non tm pcreat plis. s; ee educato ad qua sic ad fi ne ordinae tota pcat oym int viz et vxorem inqn sit misionij diuncta. qz patres natalie tbe saurifac filijs. vt pz. 2. cor. 13. et sic i ple qfi a pnapali fine ali finis quasi scdarii includitur. **P**otest at ples queri triplici itentoe. primo vt educaet ad cultu dei. 2^o vt succedat in hereditate. 3^o vt quis appareat gl'os in plis magnitudine. et pulcritudine. p^o e bo. sub roe boi. 2^o sub roe idntis. 3^o est bo. deforme siue ad malu stract Bonu igit misionij qd est bonu simplr est. ples cu tali itentoe et tali ordinatoe. si at alijs duobus modis habeat. habet quide aliqd bonu s; n sic est institutu. s; ad pcurand ple ad cultu dei. **F**ides aut vt ia patet ex ois n sumit hic pte est vt theologica. s; pte est ps iustide fm q fides de ex h q fuerit oia in sruatoe pmissoru quia in misionio cu sit quida stract est pmissio quedam p qua talis vir tali mulieri determinatur. **A**d fidee ee pmet vt neut ad altez thoz accedat et qz sibinuice debitu reddat. In sacro vo intelligit idiuisibilitas. Et ee oia illa q ssequitur misionij ex h q est diunctois xpi et ecclesie signu. **V**tz ad strahedu misionij necessariu se illa tria bona esse in strahentu itentione. **R**e pdicta bona esse in strahentu itentoe p du i

relligi. s; aut in bitu et iplidte. aut i actu et ex plicite. dico ergo q n p^o dhi misionij n bonu sa: cramentu sit i itentoe strahentu alio deoz mo: doz qz optet q strahentes sferat i inseparabil: tate vinculi. roe e est i misionio bo. saci. **Q**uid ergo de illo q strahit misionij cu vna ite dens ee misionij strahere cu alia. **R**e talis itentoe p^o esse. aut dimissa ista. sic n est misionij. a ista itenta cu alia sic est misionij. sic fuit de patibz a tiqs. **V**n talis itentio pmo mo siue expmat v bo siue n. misionij tollit. licz pbat no possit qm a strahentibz n est expssu. **V**t no. hu. 22. q. 2. so: let qri. sic ee n est misionij vbi n est sferat aloy bñ. at no. ex de regularibz vt elid. qz siqs copule mulieri eo pposito vt nolit cu ea stare et h st pat. pbare n est audiend quia in sponsalibz et misionijs recurrit ad omune intelligentia v boz. ex de spon. ex literis. i. **N**ecessariu est etia bo. fidei esse in itentoe strahentu aliquo mo. et a: liquo mo n. In bono em fidei duo snt. vni effeciale qd n e negare vsu corporis sui si ale con iunx petat. **A**ltez accedente siue accessoriu. s; n exhibe alei qz suo singi vsu corporis sui. rone pmi neem est bo. fidei esse in itentoe strahentu admiu bituali. et iplidte. **V**n itentio sria ex cluderet misionij. roe at alteri n est neem ad p^o hnd misionij. **B**onū ee plis eplidte sumi p. s; a p plis susceptoe et educatoe absolute. aut sub oditoe si de ea dederit. aut p no pcurado ipedi mentu aliqd plis. pmo mo non est necessariu bonu plis esse in itentoe strahentu nec actu alit nec bituali. nec iplidte nec explicite. s; 2^o et 3^o mo est neem admiu bitualiter et iplidte. **V**n si strahentes intendat n susape plem nec educa: re si de ea daret vel sterilitate pcreare misionij se stractū nullū esset. **L**oquendo at de ee in strahentu intentione actualiter et explicite sic ad strahedu misionij no est neem aliqd pccoy bonoy ee in itentoe strahentu. sufficiat eni q in strahendo ite dat illd qd int strahentes requit ad misionij. hec rich. **V**tz ad ee misionij neem sit bona illa ee in obligatoe. **R**e qz sic. in oi eni misionio est obligatio ad inseparabilitate. ita q ab illa cou: ges se mutuo absolnere non pnt vita corporali durate si eni misionij sit ssumatu licet b possint an misionij ssumatione p religiois ingressum. **E**st ee i oi misionij neia obligato ad plis susce: ptione et religiosā educatoz si ples affuerit. et obligato ad fidei obsuatoz qn ad illd qd e bo. fidei eendiale et qn ad id qd e accile que duo snt. i bono fidei vt pccz e i solone qonis pcc dentis. **Q**uqz ei snt obligat strahere ad aliqd ad qd actualit differt du snt snt h q stract sit irrit. et ideo licet siue prolis successione et fidei obseruatione posset remanere matrimo. tñ obligato ad prolis susceptionem si venerit et obligatio ad fidei obseruationem ita sit essentia lia misionio q ab ill sepa n pnt n ab obligat: tione reddedi debitū mutuo se absoluat p p: nentie votū ex vtsqz sferu. l. n inueniat sepa tio qn ad thoz ob cāz fornicationis. h rich. **V**tz ad sruatoz misionij neem sit illa ee in

adulterij. Rñdēt q licz ibi sit mai⁹ pctz q ad
h qd ē agnosce n suā. tñ i elī coitu ē mai⁹ pctz
q ad mod. vñ vitado fornicatōis l adulterij n
ē cā sufficēs sic coeūdi. t sic volūt q manēte i
pedimēto vtqz tē gñē. Tenētes at pma opio:
nē ad ea q tagunt. p opione scda rñdent q so
l⁹ ille coit⁹ est q naturam q n est in debito va:
se qz ibi totaliter frustra intēto nafe. t h vi:
de hñ p glo. sup illd ad ro. i. relicto vsu nafa
li q diē. quid est inquit vsu nafaē mutare i eū
qui est q nafa. n sublato vsu pcesso alit vt qz
est pcessu cū ps illa corpis n hēat huiōi vsum
a nafa sibi datū. Opio tñ scda tutior esse vide
tur. t intelligo eā de modo bñtali. totū tñ sa:
niori iudicio relinquaē. in coitu at pōo ē mi
nor rō essendi q nafa. qz fm alios modos.
Quid si mulier supgssa abutaf viro. Rñ mor
taliē peccat. qz mod⁹ ille est q nafaē ē n gñē
at semis infusione quo ad viū. nec receptōi q
ad feiaz. t ita frustra totaliter intēto nafe vñ
et pctz illd metodi⁹ inter cās dīluuij numerat
vt habet ē i hystoris scolasticis dīcēs. mulieres
in vesaniā verse supgssse vñs abutebant de ali
is pñentibz ad pctm q nafa. dēm ē m 2^o libro
hui⁹ sūme.

De bono fidei ti. 10^o

Deinde considerandū est de bono fidei in spe:
ciali. Ad h aē pñent duo vt dēm est
sup. vñ est q iunges tenent non acce
dere ad aliū thoz. 2^o est q tenent sibi reddere de
bitū. Contra pñū posset fieri dup⁹. s. l. ples
vxoies hñdo l. ocubinā tenendo. d. qbus duobz
qz nulla est iā int xpi fideles difficultas omic:
to. Vñ restat considerare de 2^o. s. de mutua obli
gatōe iungū ad reddendū debitū. t pmo de hac
obligatōe absolute. 2^o p opatōz ad votū gñen
tie. 3^o p opatōz ad accūs supueiens. 4^o p respectū
ad locū et tēp⁹ in quo debitū peti pē. Circa p
mū qrunē pla. s. vñ reddere debitū sit nccita
tis. Rñ q sic. vñ. 1. cor. 1. papit apl⁹. q vxori
vir debitū reddat. filr at t vxor viro. In casu
tñ in quo vir n posset vxori debitū reddere sal
ua incolumitate corpis pñij n tenet reddere qz
noluit de⁹ viū obligari mulieri in his q sūt q
rectā inclinātōz nafe. Recta at inclinātō nafe
hñ hñ p pñs est ad actū nutiue quo gñatur
pñm indiuiduū qm ad actū gñatiue q ordinat
ad gñatōz spēi. vñde natura pñs pñdet q nu
trimēto qd est nccim indiuiduo t supflūū refer
uat actui gñatiue. Et id hñ nō tenet ad actū
gñatiue i notabile pñdiciū icolumitatis cor
poris pñij. Obiaē at qz fm hiero⁹. t habet
33. q. 2. s. dātis. q vxori debitū reddit n pē agni
carnes gmedere. s. ab hñ null⁹ excludit pē i ple:
cōz pcepti. ergo tē. Rñ hiero⁹. loqē tñ d mīstris
ecclesie n de alijs q sūt suo indicō relinquēdi qui
pñt ex reuerentia dimitte t sūmē corp⁹ xpi sū
pctō. Vel pē dīd q a gñone gñeit excludi non
tñ pē pctz pñm s. etiā ppter reuerentiā sacri. si
cut t iust⁹ iudex irreglans excludit ab ordine
sacro n pē pctz s. ppter reuerentiā sacri. hñ th. A
Vñ vir t mulier in actu matrimonij sit eqles

Rñ q duplex est equalitas. s. quātitatis qactē
dīe inter duas qñtates eusd mēsure sic bīcu
biti ad bicubitū. t eqūlitas pportōis q actē dīe
int duas qñtates pportōatas s. pportōz. qdē
spēi liz vna sit maior alia. sic dupli ad subdu:
pli t 2^o sic qñuoz ad duo. t duoz ad qñuoz.
Loqñdo ergo de pma eqūlitate vir t vxor n sūt eq
les i mīrio nec q ad actū iungalē i q illd qd no
tabili⁹ est viro debet. nec q ad dīspēsātōz dō⁹ in
qua vxor rñt t vir rñt. Nec ē q ad moy isd
matōz. qz vt dī. ff. d. adul. si vxor. vir dī ē mu
lieri actor colēdi bonos mores. et vt dī. 32. q. 6.
n mehaberis. si vir est caput mlieris meli⁹ qz
mulier dī viuere. t i oibz bōis fēis eā pcedē. al
vbi mulier meli⁹ viuit qz vir. caput dō⁹ deor:
sū pñdet. S. q ad scdam eqūlitate sūt equales
i veroz. qz sic tē vxor viro i actu iungali t dī
spēsātōe dō⁹ ad i⁹ qd est vxoris. ita vir vxori.
ad illd qd est viri. vñ n ad iparia iudicant. 32.
q. 1. siqz vxor. in fi. Vñ dīx peccet si se red
dat impotentē ad debiti redditōz. Rñ si quis red
dit ipotens reddere debitū ex cā ex mīrio secu:
ta. qz p⁹ reddidit debitū t ex h est ipotēs vlti⁹
soluē ipm. n hñ mlier ius petendi t in petendo
vlti⁹ magis exhibet se meretricē qz iungē. Si
at reddat ipotens ex alia cā si illa est licita. sic
itez n tē nec pē mulier exigē. si nō est licita tē
peccat. t pctz vxoris si pē h fornicet aliq modo
sibi imputat. t ideo debet quantū pē opam da:
re q vxor gñeat. hñ th. A Vñ vir teneatur
vxori debitū reddere solū si petat. Rñ q n. n pe
tat vel expsse vñs. l. interpretatue vt expsis si
gnis. tē eñ licet p verecūdia taceat. tñ vir tē
sibi reddere debitū. exigē vñ n opet n petat al
tero istoz mōz. hñ th. t pe. Quid si n petat
vxor. s. nec verbis nec signis tñ vir videt picu
lū imimē. Rñ q dī ē cē tñ n petenti vir debitū
reddere. qz tacite exacc⁹ intelligit hñ n expsse ex
igaē. hñ pe. A Vñ vxor n teneat reddere dñtū
viro n petat. Rñ q n est in h de viro t de mlie
re sile. qz vir n erubescat nafaē debitū petē sic
vxor. qz hñ in actu iungali nobilioz prem.
Vñ vir possit vxorē petēte auertē pabz ne pe
tat. Rñ q n dī n pē rōnabile causā. t tē cē nō
dī cū magna instantia eā auertē pē pīclā imi
nentia. hñ th. A Vñ dñtū exigē sit aliqñ
nccitatis. Rñ licet sit nccitatis reddē debitū nō
tñ petenti expsse s. cē petenti p aliq signa. tñ ex
igē pē loqñdo nūquā est nccitatis. null⁹ ei tē
vti iure tñ p se introducto. eē d reglans. ad
aplicā. Nec aliqz de suo debitore debitū suū co:
gñt repetē nec dñtū offerre si est tale debitū qd
n debet si n petat expsse l. tacite cōmōi ē debitū
carnale.

Ar. 11

Sequē videre de 2^o. s. de obligatōe mutua
iungū ad redditōz debiti p respectū ad vo:
tū gñetiue. Et cā h qrunē pla. s. vñ iunges
p copulā carnis sine mutuo gñsensu possit vo
tū emitte q n reddat debitū. Rñ q n. vouere ei
volūtatis est vt cē ipm nomē oñdit. vñ potest
tñ esse de bonis illis q nre subiaccēt voluntati.
cui⁹ mōi non sūt ea in quibus vñ⁹ alteri tenet

Et ideo in talibus non potest aliquis votum emittere sine consensu alicuius tenentis. unde in epistola ad armatarios
um et est. 33. q. 4. vna. non exigit de aliquo ex ali-
eno vouente aliquod. si potest alienum usurpare ve-
tat. unde cum iunges teneant inuicem sibi reddere non
potest vno sine consensu alterius vouere quod debitum non
reddat alteri. Et si vouerit peccat nec de votum te-
nere si de voto maleficio promittat. agere. 31. q. 4. vna.

Vnde post carnis copulam possit vno coniugum
sine consensu alterius vouere quod debitum non petat. Respondeo
aliquis sic. non potest ad vouere quod non reddat quod in primo
votum est sui iuris. si non in secundo. Alii vero dicunt
quod neutrum potest sine consensu alterius vouere. quod si aliter debet
non potest petere ex hoc infirmitate onerosum alteri reddere
dum optaret eum per confusionem debiti petendi subire
et hoc est opinio eorum. Prima vero est bona. per. et ray. et
fina. non est securior et sanior. non enim ex hoc quod aliter
vouet non petere reddere infirmitate alteri magis
onerosum sed magis leue. quod reddere debet sepe
est penale. et quo ad reddendum debet quod vouit ma-
net in seruitute alterius et aliter efficitur liber. Vnde
vouere continentiam sine consensu coniugis sic peccatum
mortale. Respondeo a. ferre intentio deitate ad non reddere
dum debet nec exigendo et tunc scienti iura infirmitate
est peccatum mortale si fiat ex deliberatione. aut in consensu
et tunc non est peccatum quod saluari potest in eo quod licet est
in non exigendo. Vnde post copulam carnis li-
cet viro uxore prohibente accipere crucem in sub-
ditio terre sacre. Respondeo satis est probabile quod uxor de-
beat ad hoc velle omnino per subueniendo necessitati ec-
clesie generalis. Et ideo in fauore negotii per quo si-
bi crucem daret institerunt est quod vir sine consensu uxoris
non possit accipere crucem. ex. de voto. ex multa. 5. 2.
in si. si est posset domino suo terreno sine consensu eius
mutare. Nec tamen subtrahitur ius suum uxori quia
uxor potest esse sequens. ex. de voto. quod super his. 5. si. Nec
est simile de uxore ad virum quod cum vir debeat regere
uxorem magis tenet uxorem sequens quam e converso. 32.
q. 2. vna. 33. q. 2. Et preterea uxor cum maiori periculo
castitatis discurreret per terras quam vir et cum minor
in utilitate ecclesie et ideo uxor non potest habere votum facere
sine consensu viri sui. hoc tamen vult quod uxor si sit no-
bilis huius tamen preter dote quod potest prestare subsidium ere-
scere potest esse inuito marito votum illud emittere. Vnde
ad possit votum illud personaliter exequi distinguunt.
quod aut est suspecta et infamata. l. nimis inuoluntaria
et tunc non exequitur personaliter. absque enim ve ab ec-
clesia talis recompensatio admittatur. ex. de usuris.
super eo. si redimet votum et sit inhabilis ad eundem
ex. de voto. quod super his. 5. rursum. Aut est antiqua et ma-
trona bone fame et tunc ibi si multos bellatores
secum ducere possit. quod tunc eadem ratio est de uxore quod est de
viro. ergo ideo in. c. ad l. falci. l. si. in si. ar. ad
hanc distinctionem. ex. de quer. diu. cum sis potest. et.
c. uxoris. Et hinc has duas vias varie sunt acci-
pienda diuersa iura potest. Thoma. ad dicitur in quada-
m de quolibet. quod si uxor sit talis quod sequens non possit
vix propter aliquod impedimentum legitimum. et de eius
incontinentia timeat non est viro consulendo quod cru-
cem accipiat et uxorem dimittat. Secundo est si volunta-
rie omnino proponat vel velit et possit sequens suum
Albere. ad dicitur super 8. sen. di. 34. quod quatenus proba-

biliter periculum futurum uxoris melius facit non per-
natio esse per pignatorem terre sancte. Respondeo hoc est secundum
et hoc ibidem. quia necessaria non debent pretermitti.
propter ea que sunt proprie voluntatis. necio autem inuenit
viro gerere curam uxoris quia vir est caput mu-
lieris. 1. cor. 11. si crucem accipere est voluntatis. 9.
et. Vnde iunges post carnis copulam debeant sibi
morari et seruicem sequi. Respondeo cum iunges sint vna
caro non debet alter sine altero dimitti. 9. morari. ex. de
iung. lepro. c. 1. si quantum extendatur dimittit ibi
non determinat et ideo in arbitrio boni viri consistit.
Et est sic de in glo. dicitur. c. e. vir tenet uxorem sequens.
sic est et non ad ipsam indicent. 32. q. 1. si quis uxorem
si. Et si ex iusta causa recedit aliquis eam potestatem re-
neat maritali. 33. q. 4. cum caput. Et uxor sibi tenet
vix sequens. 13. q. 2. vna. 33. q. 2. non ea trahere vellet ad in-
fidelitatem. ex. de duor. quod siuit. l. non fiat vagabundus
d. unde ex. quod infirmitate. accu. pos. reuelatum habet in
glo. A. quod uxor tenebat vix sequens qui de ciuitate fu-
git metu mortis non forte vagabundus discurreret
quia tunc eum sequi non posset. Forte ideo dicitur quod opus
est distictione secundum aliquos. aut enim est vagabundus
necessitate inueniabili. et sic tenet eum sequens aut preter
necessitatem. et tunc a tempore strage. sanis eum esse tunc et tunc
etiam tenet eum sequens aut nescit. et sic non
tenet. 32. q. 2. si quis inueniabilis. et c. vna. 33. q. 2. in glo.
hu. tunc dicitur quod si tenet eum sequens. et quod illud. c. si quis est ab-
rogatum. Glo. vo. super. c. si quis dicitur. quod secundum aliquos
illud. c. vna. 33. q. 2. ubi dicitur quod vna. 33. q. 2. mulier sequens
est vix suum sine in vita sine in morte est consiliu. unde
si vir vult vagari uxorem non tenet eum sequens. aliter uxor non
posset aliam eligere sepulturam quod tamen si non est. ex. de
sepul. de uxore. Vnde diuinus dicitur alteri coniugi
licentiam vouendi possit illam postea reuocare. Respondeo
aut dat eam in facie ecclesie et coram suo ordinario. et
sic datam reuocare non potest. a. in puato et tunc a tequam
voueat reuocare potest. Ius enim hoc procedit quod tales li-
centie clam fecerunt periculo. et quod licet dat. ante vo-
tum non est nouo vinculo obligatus. ideo melius est quod
reuocatur ad coniugem quam diuinus in fornicationis pericu-
lo remaneat. Si vero multi dicunt potest voti emissio-
nem non potest impleri voti impedire l. prohibere. Nec i-
bi tenet mulier sibi obedire quod in alio vinculo li-
gata est et de licentia viri quod habet potestatem cedere. et hinc
sine consensu boni. et per. et magis sen. li. 2. di. 32. c.
2. et decretum. 33. q. 4. manifestum. 5. ex promissis. ubi
dicitur de coniugibus. cum quilibet eorum alterum a suo iure ab-
soluerit ad preteritum suum iuramentum ipsum reuocare non
poterit. et eadem. q. c. qui uxorem. de quod qui uxorem suam
am velare promissit aliam non accipiat. si sibi querat.
Alii dicunt quod non licet ab altero coniuge au-
toritate dyoc. epi. et non licet a monasterio inue-
niri l. votum castitatis emittat in seculo remanens
et talis etatis quod de ipso non possit probabiliter oriri
suspicio. iura decernunt talem licentiam ad petitionem
eius coniugis si dedit eam quando in se fuit irritanda.
Et licet peccet hoc petendo tamen ad eius petitionem ille qui
itrauerat religionem potest et debet reuocari. Et per hac
optionem expressum videtur esse illud. ex. de quer. diu. c. 1.
ubi dicitur quod si laicus de licentia et promissione uxoris
professionem fecerit in religione non uxorem ad religionem
transierit aut perpetuam castitatem obsequare promissit.

vir potest et debet de monasterio reuocari. huius
opionis videtur esse ray. q. dicit q. si uir q. in se-
culo relinquitur. p. mittat in manu vel p. n. epi
stinentia. **U**t enim addit red. talia maiora n. de
bent expediri n. p. ep. m. l. aliu. de m. dato. c. 1. **E**t
sic ibi tria sunt neccia. s. autoritas epi. exp. l. li-
ceda. singis sue. et votu. p. petue. stinentie cu. tra-
sitiu. ad religionem si sit suspecta. al. p. in selo re-
manere. **E**t h. e. sentire videtur b. ex. de quer. o-
ing. c. 1. et inno. ibid. i. glo. q. d. as. licet. d. voue-
di n. impedire p. p. hoc debitu. exigere n. et ipe
voueat. et id. dicit ho. ibid. in glo. **S**i t. p. alia p-
sona fieret inferiori si alias rite scm. esset p-
pter h. eps. reuocare n. deberet et peccaret si d. fa-
cto reuocaret maxie si loc. s. uetudo esset fieri ta-
lia p. minor. epo. h. ex. red. **I**de. videtur dicend. i. cau-
suer. s. q. vxor. intrare potest religionem r. ma-
nere in selo viro sene. et n. suspecto de incotin-
tia. q. in huius n. ad imparia iudicant. ex. de o-
uer. o. i. ad aplicam. **S**i quis vult tene. opi. p-
ma. p. dicere q. d. m. c. loquit. de illo qui de lice-
da vxoris ignorate epo. in religione p. fite. et
talis reuocari p. fm. foy. iudiciale. q. talis lice-
da n. fuit debito mo. data nec accepta. l. q. di-
cta licet. da. suffident. p. b. n. n. potuit. q. vt. voluit
aliq. si potuisset. p. b. n. mulier. debuisset. religionem
intrare. opelli si inueis erat. ar. 33. q. 4. qui vxore
vel t. m. castitate voue. si sene. e. r. **Q**ui vo. vo-
luit tene. sc. d. op. ionem p. n. dicit. ad. d. t. allega-
tu. q. e. a. q. i. v. b. u. s. i. l. r. ouertat. itelligend. e. sic. s.
n. malit. suu. oing. r. uore. **E**t sic soluit. q. d. a. et
glo. soluit. ibid. **V**l. p. dicit. et meli. q. id. d. s. i. l. r.
ouertat. q. reuocando. peccat. licet. ad. petito. ei. a
lius. debeat. p. iudice. reuocari. q. iura. ex. ca. r. o. n. a
bili. decernit. tale. licenda. p. petito. alteri. oingis
irrit. ad. m. q. n. h. fieret. multa. p. icula. imminere
posset. oingis i. selo. remanenti. h. de. r. d. **V**erz
oingis in selo. remanentes. possint. felidate. abiu-
rare. et. p. petua. stinentia. p. mittere. **R**e. quidam
dicunt. q. n. ar. ex. de quer. o. i. ex. p. te. tua. in. fi.
Jo. vo. dicit. q. imo. e. sine. aliq. iuramento. se. possit
ad. stinentia. p. petua. obligare. ar. 33. q. 4. q. d. deo
et. b. n. ex. de regl. ar. b. veniens. in. glo. b. hosti.
etiam. vult. q. possent. vouere. stinentiam. ad. te-
pus. et. i. p. petu. pari. s. sensu. **E**t. t. fm. ray. etia.
si. vir. alias. p. mitteret. et. votu. frangeret. t. vxor. in
voto. p. seuerare. deberet. stiter. vt. p. m. illo. c. q. d.
deo. et. c. vna. sola. **N**ec. obstat. illo. ex. de iure iu-
ran. tua. n. q. ibi. n. fuit. scm. votu. stinentie. **C**o-
sentit. e. p. d. c. s. inno. et. ho. ex. de quer. o. i. in
glo. c. 1. t. n. vt. dicit. ibi. inno. p. p. huius. votu. z
v. u. s. q. n. p. v. n. sine. licet. da. alteri. religionem
intrare. **V**erz. ate. copula. carnale. possit. vn-
oing. altero. nolite. stine. **R**e. talis. aut. p. ponit
deliberare. de. religiois. ingressu. aut. n. si. sic. sta-
tuend. est. sibi. ep. duoz. m. s. i. fm. g. o. f. ex. de o-
uer. o. i. ex. publico. vl. fm. ho. et. b. n. ibid. ep.
statui. d. z. arbitrio. iudic. ita. q. intret. l. vxori. ad-
hereat. et. si. tr. a. seat. quilibet. recuperat. q. n. de. suo. pe-
nes. alioz. residebat. ex. de quer. o. i. ex. publico
et. c. ex. p. te. q. d. intelligit. f. ca. p. f. s. i. o. n. e. b. ho. **S**i
vero. illo. termino. elapso. n. tr. a. s. i. e. n. e. cogat. p. ex.

cutoz. satisfacere oingis. **S**i. t. n. elapso. termino. illo. in-
traret. d. m. d. an. carnis. copula. ingressus. tenerz
ex. de quer. o. i. ex. publico. h. ex. ray. et. b. n. **S**i. a. t.
n. p. p. o. i. t. deliberare. p. uo. q. exact. ab. alio. stat. i.
p. o. t. r. a. c. t. u. debito. mo. solenitatu. m. s. i. o. n. i. o. b. i. e. n. t. i.
sibi. reddere. tene. cu. n. h. e. a. t. exceptoz. legitima. z
ad. repellendum. de. hoc. t. n. vide. i. f. r. a. t. i. d. differ. e.
t. i. s. m. s. i. o. n. i. j. q. n. u. q. u. i. d. p. e. c. c. a. t. m. o. r. t. a. l. i. t. e. r. q. r. e.
Esto. q. i. n. f. r. a. t. u. s. i. n. d. u. l. t. u. a. i. u. r. e. i. n. u. i. t. a. c. o.
gnoscat. a. v. i. r. o. n. u. q. u. i. d. i. n. g. r. e. d. i. p. e. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u.
Re. cu. p. s. e. n. s. u. m. u. t. u. u. s. i. t. i. a. t. r. a. s. l. a. t. a. p. e. s. c. o. r.
p. o. z. l. i. c. e. t. n. o. i. n. o. e. f. f. i. c. a. c. i. t. e. r. c. o. p. u. l. a. s. e. q. u. e. n. t. n. o. n.
e. s. t. o. i. n. o. v. i. o. l. e. n. t. a. s. i. u. e. i. n. i. u. r. i. o. s. a. s. i. i. p. r. e. t. n. i. v. n.
q. d. a. m. o. e. s. t. v. s. u. s. i. u. r. e. s. u. o. a. r. e. x. d. e. e. l. e. c. c. i. a. e. c. c. i. a.
v. u. l. e. r. a. n. a. et. i. d. o. s. i. m. a. t. m. s. i. o. n. i. o. e. t. i. d. e. o. n. o. n. l. i. c. e. t.
p. o. s. t. e. a. a. l. t. e. r. o. i. n. u. i. t. o. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. i. n. t. r. a. r. e. **S**i. v. o.
e. a. g. n. o. s. c. e. r. e. t. p. o. t. p. p. f. e. s. s. i. o. i. s. c. u. m. v. i. n. c. u. l. u. i. a.
s. i. t. s. o. l. u. t. u. p. a. t. e. r. e. t. p. e. n. a. 2. a. q. 1. s. i. q. s. r. a. p. u. e. r. i. t.
b. h. o. **B**ar. v. e. r. o. i. n. q. s. t. i. o. i. b. r. u. d. e. t. q. t. a. l. i. s. m. u. l. i. e. r.
s. i. c. v. i. o. l. e. n. t. e. r. o. p. p. s. s. a. p. e. i. n. g. r. e. d. i. m. o. n. a. s. t. e. r. i. u. v. i.
r. o. i. n. u. i. t. o. q. u. i. a. v. i. r. d. e. l. i. n. q. u. e. s. n. o. n. d. e. b. e. t. e. s. s. e. m. e.
h. o. r. i. s. o. d. i. c. t. o. i. s. q. z. n. o. n. d. e. l. i. n. q. u. e. s. f. f. d. e. r. e. u. i. r. n. i.
f. r. a. u. d. a. t. s. n. e. m. o. **S**ed. q. u. a. r. e. d. a. n. t. e. i. n. d. u. d. e.
Re. p. p. t. e. r. t. r. i. a. p. m. o. v. t. p. o. s. s. i. t. i. n. t. e. r. m. d. e. l. i. b. e. r. a. r. e.
d. e. r. e. l. i. g. i. o. n. i. s. i. n. g. r. e. s. s. u. 2. v. t. p. p. a. r. e. n. t. n. e. c. i. a. a. d.
s. o. l. e. n. i. t. a. t. e. n. u. p. d. i. a. z. 3. n. e. v. i. l. e. m. h. e. a. t. v. i. r. d. a. t. a.
h. a. c. q. u. a. d. i. u. s. u. s. p. i. r. a. u. i. t. d. i. l. a. t. a. **Q**u. i. d. s. i. q. s. e. t.
h. a. t. c. u. c. o. r. r. u. p. t. a. et. d. e. m. u. a. l. t. e. r. v. u. l. t. i. n. g. r. e. d. i. r. e. l. i.
g. i. o. n. e. et. a. m. b. o. i. u. r. a. r. e. v. o. l. u. t. q. s. e. m. i. m. e. g. n. o. u. e.
r. a. t. n. u. q. u. i. d. c. r. e. d. e. n. d. o. e. s. t. e. i. s. h. o. d. i. c. q. s. i. c. a. n. t. r. a.
d. u. c. t. o. z. v. t. e. x. d. e. q. u. e. r. o. i. n. e. x. p. r. e. t. u. a. 2. p. o. t. o. u.
e. t. o. z. a. t. n. o. n. c. r. e. d. e. t. e. i. s. i. n. p. i. u. d. i. c. i. u. m. s. i. o. n. i. j. e. x.
d. e. e. o. q. u. i. o. g. s. f. a. n. s. u. p. e. o. e. t. e. x. d. e. d. i. u. o. r. q. n. t. o.
Ad. h. n. o. q. q. u. i. d. q. u. i. d. d. i. c. t. u. m. e. s. t. d. v. i. r. o. z. e. q. u. a. n.
t. u. m. a. d. v. o. t. u. m. c. o. n. t. i. n. e. n. t. e. i. t. e. l. l. i. g. e. n. d. o. d. e. v. i. r. o.
q. u. i. a. i. n. t. a. l. i. b. u. s. s. e. c. u. d. u. z. o. m. n. e. s. v. i. r. e. t. v. x. o. z. a. d.
p. a. r. i. a. i. u. d. i. c. a. n. t. 3. q. 1. s. i. q. u. i. s. v. x. o. r. e. m. e. t. q. 4.
p. r. e. p. i. e. **U**l. m.

Sequitur videre de 2. s. de obligatione ad ro-
dicoz. debitu. p. respectu ad accens supueiens
puta lepra vel furia. et circa h. q. r. u. n. t. p. l. a. s. a. l. i. z.
v. t. z. o. i. n. x. s. a. n. t. t. e. n. e. a. t. r. e. d. d. e. r. e. d. e. b. i. t. u. o. i. n. g. i. l. e.
p. r. o. s. o. **R**e. n. o. n. e. s. t. i. d. q. r. e. r. e. v. t. z. t. e. n. e. a. t. d. e. b. i. t. u. i. d.
d. e. r. e. et. v. t. z. t. e. n. e. a. t. e. i. c. o. h. a. b. i. t. a. r. e. c. o. h. a. b. i. t. a. r. e. e. n. i.
e. s. t. m. a. g. i. s. o. s. i. l. i. u. q. z. p. r. e. p. t. u. p. p. t. e. r. p. i. e. l. m. i. n. f. e. c. t. o. i. s.
Vu. q. d. d. i. c. e. x. d. o. i. n. l. e. p. r. o. c. 1. s. 1. v. x. o. r. e. s. v. i. r. o. s.
et. v. i. r. i. v. x. o. r. e. s. s. e. q. u. a. n. t. q. u. i. l. e. p. r. e. m. o. r. b. u. i. n. c. u. r.
r. u. t. et. e. i. s. o. i. n. g. a. l. i. a. f. f. e. c. t. o. e. m. i. s. t. r. e. n. t. e. x. h. o. r. e. a. t. e. s. t.
n. o. p. r. e. p. t. u. v. t. p. z. p. l. r. a. z. i. m. e. d. i. a. t. e. s. e. q. u. e. n. t. e. n. i. c. h. l.
e. n. i. e. s. t. h. u. a. n. i. q. z. s. p. o. s. i. t. et. s. p. o. s. i. t. i. n. f. o. r. t. u. i. t. s. c. a. i. b. o.
e. s. s. e. p. r. i. a. p. e. s. f. f. s. o. l. u. t. o. m. s. i. o. n. i. o. s. i. c. u. m. d. o. t. e. m. s. i. f. i.
m. a. r. i. t. u. s. **S**ed. r. e. d. d. e. r. e. d. e. b. i. t. u. m. e. s. t. p. r. e. p. t. u. v. n. d.
d. i. c. e. t. q. u. i. n. q. s. i. v. i. z. s. i. u. e. v. x. o. r. e. l. e. p. r. o. s. i. t. f. i. e. n. t. o. i.
g. e. n. t. et. i. n. f. i. r. m. a. s. a. s. a. o. c. a. r. n. a. l. e. d. e. b. i. t. u. e. x. i. g. a. t. g. e.
n. e. r. a. l. i. p. r. e. c. e. p. t. o. a. p. l. i. q. d. e. x. i. g. i. t. e. s. t. s. o. l. u. e. n. d. u. m.
c. u. i. p. r. e. p. t. o. n. u. l. l. a. i. h. c. a. u. e. x. c. e. p. t. o. i. n. u. e. n. i. t. et. i. d. o.
v. t. d. i. c. g. l. o. i. b. i. d. n. o. s. e. x. s. e. n. s. u. n. r. o. e. x. a. p. e. n. d. e. b. e.
m. u. s. **V**u. f. m. h. o. o. i. n. g. e. s. q. u. v. n. e. s. a. l. e. l. e. p. r.
s. u. s. s. i. n. t. m. o. n. e. d. i. q. d. d. e. b. i. t. u. s. i. b. i. r. e. d. d. a. t. et. n. o. l. i. t.
m. o. n. i. t. i. s. a. c. q. u. i. e. s. c. e. r. e. n. c. o. g. a. n. t. s. i. o. i. n. t. i. n. e. n. t. i. a. v. o.
l. u. t. s. u. a. r. e. e. x. d. e. o. i. n. l. e. p. r. o. s. i. t. a. t. n. o. l. u. t. l. n. p. n. t.
o. i. n. t. i. n. e. n. t. i. a. s. u. a. r. e. c. o. g. a. n. t. s. i. b. i. d. e. b. i. t. u. r. e. d. d. e. e. x. e.

e. r. g. v. l. e. vnde dicitur ista ppe locum ei stare ut ei possit ministrare et debitum coniugale reddere. Et dicit ibidem h. o. e. c. i. q. sufficit leproso q. suo debitor non fraudet. nec oportet q. in eod. loco l. lecto moreretur. Itē reddendo debitum non est sic periculum de infectioe sic de permanendo assidue. quia actus ille d. to. trāsit. et quis ex tali scubitu ples genita ut in plib. infectio; lepre nō euadat maxie vi: ro exite lepro tpe coit. magis tñ ponderand. ē omniū plicū fornicatiois q; infectio plicū. maxie cū sit meli. lepro ē q; si nūq; exiisset in esse. Vñ magis esset d. bo. plicū si lepro nūquā gharēt q; si ples nascerent ex eis. hui. sūne sē bon. pe. rich. cho. bñ. et alan. Gof. vō dicit q. coniugale pso sepatim manēt teneat coniugale san. cohabitare s; manēt cū alijs leprosis n. tē. Et dicit q. decretal. ex. de sim. le. c. i. loquitur monitorie n. pceptorie. s. ut leprosi inducant ad emend. et n. fiant impbi ad debitum exigendum vel decretalis illa corrigat p sequentem. pma opio tolerabilior videt. Quid de filiis leprosoz. R. p. g. et h. o. cum sano remanere debent ne inficiant cū ille morbo sit stagios. ppter qd. d. de pfectu digne gñali approbata iure canoico et iure veteris testamēti. leprosi sepatim a cōione hoim. ex. de sim. le. c. i. in tex. et glo. Vñ dicit teneat reddere debitum coniugale furioso. R. hñti luduū inter nullū reddendū est debitū i illo iternallo. q. tūc reddi p. sine ppe psonē pliculo. Furioso autem actu exñti i furia n. tē alē coniugale debitū reddere q. nec debitū est p illo tpe coniugale. Tñ idiote se hñti q. ad discretio; ad mod. pueri reddendū est debitū. quia talē ē sine pliculo psonē ppe p. reddi. Vñ error lepre impedit mñio. R. q. non q. licet lepra obuiet cohabitatio n. tñ obligatōi. Vñ nota q. l. lepra supueniens soluat sponsalia pcedentia ut sup. dictū est. Et h. itelligit h. o. n. forte spons. iā traduxisset spōsam in domū suā. ex. de sim. le. p. l. f. as. et de iureiuran. quēadmod. Nō tñ mñio soluit. e. c. i. r. 2. Vñ tñ illd. c. l. f. as. dicit q. atēq; id mñio sic pñtiā solui possit. s; q. dicit pñtiā exponere. a. g. tractū. Vel id dicit h. o. si esset pñtiā tñ. indi: care pñtiā mñio. vñ dicit pñtiā tñ. subau: di. nec g. tractū. et sic spōsalia tñ soluit. ex. de iureiuran. quēadmod. ergo fm hosti. si traducta erat vel si p. verba de pñtiā g. traxerāt. n. potuerit separi n. an copulā carnis alter coniugum voluerit ad religionem transire. et tūc is q. remanet p. in dño habere. ex. de spon. omis. Et h. itelligit qñ spōsa est virgo. si em corrupta est; post traductōem separi n. posset n. p. mortē ut p. p. sup. d. de mō. d. h. o. mñio. h. o. Alij vō volūt q. si spōsa esset traducta nichilomī lepra s. n. ueniens solueret spōsalia n. post traductō; fuisset corrupta.

De mñio.

Sequit. videre de q. s. d. obligatōe ad reddendū debitū p respectū ad tpus et locū. Et circa h. q. rñt. p. l. a. s. vñ tpe sacro liceat debitū exigere vel reddere. R. dies festiui et ieiunioz et pñtiā sūt instituti ppter mētē eleuatōez a carnalib. ad spūalia. In vsu vō coniugali mēs

de pñtiā a spūalib. ad carnalia. et id. agrue ē in stitutiū q. coniuges tūc abstineāt ab illo actu. S; ecclia n. p. iuri dño et nāali pñdicare. nec intendit filijs laqum ponere. vñ cū redditiō debiti sit de iure nāali et eē dño. debiti vero petitiō sit licita. i. cor. 1. nolite fraudare inuicē n. ex sensu ad tpe v. vacetis orationi. ecclia n. intēd. reddi tō; aut phibere aut dissuadere. peti tō; vō itē dicit tūc dissuadē n. phibere. vñ dicit au. et habet. 33. q. 2. xpiano. q. a licitis est abstinentiū ut licita faali. impetrent. P. atē dicit ibid. q. n. licet tūc xpiano cū coniuge coniugare. h. dicit n. q. sit phibitū s; dissuasiū. qui ergo debitū reddit n. peccat. qui atē petit aliq. infirmitate duct. sine pteu vel irreuerentia tps vel ecclesiastice exhortationis nec peccat mortaliter. h. p. Bon. vero dicit q. tē potest reddi debitū sine oī culpa dñi tñ reddat ē displicentia et dolore. peti autē n. p. sine culpa. Et si aspect. sit ad delectatōez est culpa gñis et mortalis. fm alex. an. in scdo. li. Si autē lubricū carnis et suā infirmitatē ē est scd. vñ scia vellemente timeat. et ideo petat potest eē cl. pa. vñalis. vix tñ coniugit q. in dieb. p. pñtiā sit culpa grauis. Si obidē illd. grego. pmo dya. q. mulier q. fuerat a viro agnita nocte veniens ad pñtiā arrepta est a dyabolo. hoc atē n. fuisset n. mortaliter peccat. ergo tē. R. h. n. fuit ex eo q. debitū reddidit s; q. se remē post modū ad dñm s. pñtiā ingessit. h. tho.

Sed esto q. sit pasca in q. vñq; tē gñare. nūquid tē reddere debitū. videt q. n. q. ecclia statuit q. n. accedat quis ad pñtiā qñ agnoscat vxorē. R. qñ reddat inuicē et cū dolore n. arceat ab ingressu ecclie. nec a pñtiā. posset tñ pñtiā differri de cōsilio sacerdotis. h. bon. Notand. atē q. d. 33. q. 2. apl. q. vir nec ad tpe vxore inuita p. ozare itelligit fm q. dicit aliq. de spūali et puata ofoe ut si tota die vel nocte vel magna diei pte vellet in ecclia eē. tñ in ofone gñali p. intē vxore eē inuita. ut in vespers et missis fm hug. ppter ofoz gñalē l. spūalē d. q. petiti debitū dene gare eē in pasca. s; pmo reddat et postea ad ecclia vadat. et ea q. sūt faciēda fm exigentiāz diei faciat. h. ro. et glo. sup. c. apl. et gñit cū his alex. an. in 2. li. Vñ in loco sacro liceat debitū reddere vel exigere. R. q. nō. n. eē si mile de loco et tpe. q. faali. mutari p. loc. q. tē pus. Et pteca loc. ita pollui potest q. indig. recōlatione. vñ in loco sacro n. licet carnale debitū reddere nec exigere. si tñ p. lōgū tpus essent violenter reclusi i loco sacro videtur q. tē licitū esset eis i loco sacro exigē et reddē. In talē casu n. videt illa phibitō dñre itelligi q. n. ponend. laq. aīab. ppe mñitiā loci. h. rich. Vñ liceat debitū petere l. exigere tpe ipregnatōis. R. si sine pliculo aboz. vir p. carnalē copulari sue vxori pñtiā tē sibi debitū reddere et ab ea p. exigere sine peccato mortali. q. scubit. mñionalis non tñ est in offidiū s; etia; in remediū. et mulier pñtiā frequent. pl. appetit scubitū q. qñ n. est pñtiā. Si atē n. p. cū ea carnaliter copulari sine pliculo aboz. tūc nō

debet sibi reddi debitū nec exigī ab ea. qz mīo
nū pūcipali⁹ est ordīnatū ad plem pcreandū
qz in remediū. Vñ fm alex. an. in 2^o si psumā
ē vehementē de piculo part⁹ petēs mortaliē pec
cat et alter reddere nō tē. Si vō mulier p babilī
ter nō psumat de piculo p⁹ reddē tē licz sciat euz
peccare. cū dolore tū. Nec dī ei pferre quo ad
peccatū. s; quo ad h qz petīt qd est suū et ne fiat
pei⁹. h alex. an. Nec obstat qd dīc ambro. et ha
be⁹. 33. q. 2. si causa. Ipa inquit rō pcept⁹ et p⁹
iuxta legē cessare debere temporibus his vsu;
carnis demōstrat. quia intelligit de debito hone
statis nō nēccitatis et de exigendo nō de reddēdo.
h pe. Quod at dīc auct. 9. de aialibus. c. de for
matōe embonis in spālī. qz mulier pgnās aliū
fētū pape posset. raro accidit. et qñ accidit. vt
in plib⁹ abortit vt dīc ibid. **U**tz tpe mēstru
oz liceat debitū petere vel reddere. **R**z quidam
dicūt qz tpe mēstruoz nō est licitū debitū exi
gere s; licitū est reddere. pūmū em qd est in vo
lūtate pūgū lex phibet non 2^o qd est de lege
natē. vñ eē dñs nō pāpit mulieri nō reddē s; hōi
nō accedē. leuit. 18. ad mulierē qz patē mēstrua
nō accedas. et exed. 18. vir qz iusticiā fecerit. et i
fra. ad nīstruatā nō accesserit tē. ac p h nō exēit
mulierē a tencōe. s; vir obligat vt scienē petere
nō possit sū trāsgressiōe. Et h videt dicere mōr
sen. li. 2. dī. 32. licet inqz debitū sit petēti solnē
dū oī tpe. nō tū licet oī tpe petere. Et fm h itelli
gi debent autoritates de h loqntes. tñ aliq mō d
bet se difficilem reddē aliqz oēonā pēndēdo l in
firmitatē allegādo si petat ignoratē. l p bō et
monitis auertendo si petat scienē. finalē tñ si
vir nō desistat debet debitū reddē cū dolore si dōat
al scādālū viro pstare l ei piculū alio corrupti
onis dammabilis imminere. Non est aut tūtū qz
suā passiōē viro sp indicet ne forte ex h eā ab
horreat nō de ei⁹ discretōe psumat. Alij dicunt
qz si illa passio accōdat nāsaliter. s. i. sciatate se
mel in mēse determinato tpe. tē nō licz nec exi
gere nec reddē. et h expmī videt leuit. 20. qui co
ierit cū muliere in fluxu mēstruo et reuelauit
turpitudinē ipa qz aperuerit fōtē sangnis
sui inēscientē abo. **C** rō ē qz tūc mulier pē pape
et ppe maximā corruptōz qz est in corpe mulier.
vt ostendit fetoz eaz illo tpe. et infectō specti p
aspectū eaz. vt dīc phus de sōno et vigilia. se
men viri qd tūc in ea recipit aliqz incurrit infe
ctionē et illō qd mīstrat mulier est immund. et
iō ex tali scubitu gemit vt in plib⁹ efficiunt le
psi. vel alijs grauib⁹ corruptionib⁹ inficiuntur
vñ glo. hiero. sup illō. ysa. 62. omēs iusticie ve
stre quasi pān⁹ mēstruate. dīc qz tpe mēstruoz
viri debent ab vxorib⁹ abstinere. tūc ei sapumē
mēbris dammati. ced. claudi. le. psi. et huiōi. vt
qz nō erubuerūt sic in pclauī amisceri eoz pēa
pateāt cūctis et apte redarguant in puul. hē
glo. Talis em scubit⁹ est in pūdiciū plis. nō li
cet aut vti scubitu pūgali ad remediū quā
do est i plis notabile pūdiciū et p babilē. qz pū
cipali⁹ ordīnat⁹ ad plē pcreandū qz ad remedi
um. pterea tal flux⁹ pāz durat. et iō si scienē

petat nō excusat si vō ignoratē petat vt vō
lent reddat excusat. Si aut mulier imafaliē pa
tiat vt sūt aliq que quasi ex infirmitate patiūt
sangnis fluxū tūc licet exigē et reddē. tū qz al
cū tal flux⁹ sit ppetu⁹ l dūm⁹ opterz qz vir p
petuo abstinere. tū qz mulier tē pape nō pē vt dī
cūt qdā. qz vt dīc auct. 9. de aialib⁹. c. de forma
tione embonis in spālī. s. anguis mēstru⁹ dū
dīc se in impūgnata fm cres pres. s. in abū pu
eri. et alia ps ascendit ad mamillas. et terda p
est supfluitas qz qdāt int⁹ vsqz ad tpus pē et
tē auct. Vñ autoritates de h loqntes sūt intelli
gende de fluxu nāsalī. **S** esto qz vir nesciat
qz sit tpe mēstruoz. et mulier timeat dīapfu ei⁹
qd facit mulier. **R**z si credat eū desistere dī ei in
firmitatē dicē l saltē infirmitatē silare. Eci nō
sic desistat qñ pē ei resistē dī. qz si eā violenter
agnoscat ipa est immunis a culpa. alr at ppe vi
tandā viri culpā nō dī ipa facit culpā. **Q**uid
si sit mulier sterilis. videt eū qz tūc debitū peti
posset et reddi qz tūc nō timeat deformitas pūf.
Rz qz nesciat qdū mulier hz mēstrua siue
menstrua vtz sapiat. et iō mulier tal obliga
tō imo pcepto sic alie mulieres qz pape pūenerūt
Ecce habes duos modos dicēdi. quoz. 2^o. nich.
mag a dīxerit. pmo vō magis adīxerit bon. pe.
et tbo. vñ bon. dīc qz licet scō⁹ mod⁹ videat eē
p babilior. pmo tñ est securior et sanior qz ē stā
dū p mīo⁹. Et videt valde dūz qz viro instā
ter petenti mulier nō reddat debitū qñ nō apparet
ifirmitas gūis. et time⁹ viro fornicatōis l oī
piculū. Hūc eē p⁹ mod⁹ videt sētre mōr sen. vt
hītū ē s. et hu. dī. 4. ad ei⁹. **A**d h nō qz leuit.
14. 18. et 20. agit dē eo qz agnoscat mēstruatā. dū
simode tñ fm alex. an. i 2^o. qz i. 14. agit de eo qz
agnoscat ignoratē. potat ei tal expiari p sacfi
cū l p lotionē vestiū. In. 18. agit de accedēte sc
enter vbi phibet ppe piculū pē. In. 20. vbi loq
tur de pena mortis loqur de agnoscatē et pecca
tū suū publicatē. Vñ dī ibi et reuelauit ibi ē
pitudinē ei⁹. Et silr dī d muliere ibi. ipa quoz
aperuerit fontē sangnis sui. **E** qd de muliere
qz pepit. **R**z si est purgata ab ill corruptioni
bus et pmoionib⁹ qz sūt in mētrib⁹ aliqñ post
petū reddendū est debitū si petat. licet nō dū adue
nerit purificatōis sue ab ecclia tpe determinatū
s; an iō tpe abstinē dī ab exigēdo saltē dūto cō
gruitatis. Qd aut dī dī. 4. ad ei⁹. qz vir nō acce
dat ad mulierē atēqz puer ablectet abrogatū ē l
mag ē moitio qz pceptū. **R**z at dē moitiois ē
vt subdit ibid qz mīes pueros nutrire dōt qd
facē nō possēt si a viris agnoscerent et ipregnare
ē qz tē lacte careret. Si at pūa pūetudie filios
suos ad nutriend tradiderunt alijs. admisceri nō
debent vxorib⁹ suis nō p⁹ tpe purificatōis dī ma
teria hui⁹ articuli plenius tractat alex. an. in
scdo libro.

De bono sacramēti. 119.

Postea pūderandū est d bono sacri i spālī
li. Et ad h pūnz insolubilitas mīonū
qz est sig⁹ ppetue pūcedis xpi et ecclie
Vñ pūderandū est de insolubilitate mīonū

Et primo de ipsa in se. 2^o p respectu ad ingressum religionis. 3^o p respectu ad peccatum fornicationis. Circa p^o q^{uod} h^{ab}et v^{er}u m^urio^{rum} sic indissolubile. R^{es} p^{ro} sic. ex. d. q^{uod} uer. g^{en}u. v^{er}u. sic eni d^{eu}m est supra m^urio^{rum} g^{en}uatio est maris et feie. indiuuam vite retinens s^uietudiez. n^{on} p^{er} ergo solui n^{on} per morte. Sc^{ien}d^u eni q^{uod} duplex est g^{en}uatio ma trimonii. 7 duplex mors co^om^udens illi. Est et g^{en}uatio sp^{irit}ualis p^{er} s^{en}s^u animozum que im^uat m^urio^{rum}. Et est g^{en}uatio carnal^{is} p^{er} g^{en}uatio^{em} sexuu q^{uod} s^umat m^urio^{rum}. q^{uod}lis at est g^{en}uatio p^{er} cl^{er} mortem soluit. v^{er}u q^{uod} g^{en}uatio est sp^{irit}ual^{is} soluit p^{er} mortem sp^{irit}ual^{is} q^{uod} mort^{is} h^{ab}o m^udo p^{er} m^ug^ussu religiois. Et h^{ab} p^{ro}bat ex. d. q^{uod} uer. g^{en}u. ex p^{re} tua. 7. c. v^{er}u. p^{ro} q^{uod} vo f^uit est g^{en}uatio carnal^{is} soluit p^{er} mortem carnal^{is} de quo plen^{ius} infra dice^{re}. R^{es} at effectia h^{ab}o indissolubilitatis est p^{ri}ncipal^{is} institutio di uina. ordina^{re} eni d^{eu} vt vt post mutu^{um} s^{en}s^u su maneat ill^{ud} v^{ic}ulu indissolubile p^{er} tota vi tam ip^{so}z sibi mutu^{um} s^{en}s^uentia. v^{er}u q^{uod} 19. q^{uod} d^{eu} g^{en}u^{er}it h^{ab}o n^{on} sepe^{re}. Sc^{ien}d^u a^u vo ro est di cam^u legis nate. m^urio^{rum} eni ex intentio^{ne} legis nate ordina^{re} ad educato^{em} p^{ri}lis. n^{on} t^um p^{er} aliq^{uod} t^{em}p^{us} s^u p^{ro}ta v^{ic}ia p^{ri}lis. v^{er}u de lege nate est q^{uod} p^{ri}ntes filijs el^{er}auri s^{er}et 7 filij s^unt p^{ri}ntu heredes. Et id^{em} eni p^{ri}les sit coe bo^{rum} v^{ir}u 7 vxoris o^{mn}z eoz so decate mouisam p^{er}petuo p^{er}manere s^um d^{eu}cam^u le gis nate. Ratio vero disposita est s^ug^uo eius. quia signat v^{ic}iu^{um} indissolubilem x^{risti} 7 eccl^{ie} s^um s^uformitate nate. Sed obid^{em} quia n^{on} vi det solui m^urio^{rum} s^umatum p^{er} carnal^{is} mortem quia d^{eu} ad h^{ab}o. 11. acceper^unt mulieres de resurre ctione mortuos suos. R^{es} a. filios s^um glo. v^{er}u si de v^{ir}is intelligat t^{em}p^{us} eos receper^unt de nouo s^use su. l^{it}z ei h^{ab}o resuscitae sit id^{em} h^{ab}o n^{on} t^um p^{er} nate s^u p^{ri}ntu s^um.

Ant. ij.

Equit videre de sc^{ien}do. s. de dissolubilitate m^urio^{rum} p^{er} respectu ad ingressu religionis. Et circa h^{ab}o q^{uod}run^{us} p^{ri}la. s. v^{er}u m^urio^{rum} im^uat^u q^{uod} sit est t^um in g^{en}uatio^{em} a^uoz soluat p^{er} religionis ingressu. R^{es} duplex est religiois ingress^{us} v^{er}u ad p^{ro}b^{an}d^u q^{uod} sit p^{er} v^{er}u assu^{er}pt^uz. Alter ad p^{ri}ma nend^u qui sit in p^{ro}fessione tacta vel exp^{re}ssa. 2^o n^{on} p^{ri}mo soluit m^urio^{rum}. q^{uod} in 2^o mort^{is} p^{ri}mo h^{ab}o m^udo ex. d. q^{uod} uer. g^{en}u. nullu. v^{er}u de relic^{to} in sc^{ien}do t^{em}p^{us} eu expectare vsq^{ue} ad t^{em}p^{us} p^{ro}fessionis sue. et si vsq^{ue} ad an^{nu} expectare nolit ep^{iscop}us ad req^uisit^uz a^u alteri s^um canones t^{em}p^{us} duoz m^{en}su p^{ro}fige pos set infra q^{uod} aut p^{ro}fitere^{re} aut m^urio^{rum} s^umataret. ex. d. q^{uod} uer. g^{en}u. ex publico. alioq^{uod} eni exc^oicet. vt d^{eu} glo. ibid^{em}. In casu t^um s^umitat^u arbitio indi ds vt ep^{iscop}is p^{ri}la l^{it} m^uio indulgeat ad p^{ro}fitend^u. vt et habet ibid^{em} in glo. s^um b^uu. im^uo. 7 h^{ab}o. Sc^{ien}d^u t^um aliquos si p^{ro}fessio fiat a^ute t^{em}p^{us} determinatum a iure. s. a^ute an^{nu} p^{er} nulla rep^ucat^u s^um nouam decretal^{is}. ex. d. de regularibus. non solu. 7 id^{em} t^{em}p^{us} est id^{em} indi^u q^{uod} de voto simplic^{is}. v^{er}u sic post votum simplex vir tenet mulieri deb^{itu} redd^{ere} re cu alia eni n^{on} potest s^utrahere. ita et hic Et h^{ab}o opio t^{em}p^{us} et etiam h^{ab}o. qui d^{eu} q^{uod} a^ute p^{ro}fessionem non soluit v^{ic}ulu 7 m^ugress^{us} habet a canone annu. v^{er}u si inde^{re} min^{us} t^{em}p^{us} s^ucedat sup^{er}pletur

a lege ff. de re. iuris. l. 2. Expectet ergo mulier n^{on} obstante q^{uod} de lapsu carnis timeat. vt ex. vt lite n^{on} s^uresta. q^{uod} frequenter. s. si at d^{eu} carnali. Si enim tenetur expectare v^{ir}um cruce signatum q^{uod}q^{ue} anis. ex. d. spon. in p^{ri}ntia. et ex. d. voto. ex multa. multo fort^{ius} t^{em}p^{us} expectare p^{er} an^{nu}u igre d^{eu}ientem religion^{em} cum h^{ab}o votu v^{ic}icat p^{ri}mu vt p^{er} ex. d. voto s^upture. h^{ab}o. i. s^uu. a. de q^{uod} uer. g^{en}u. Ex p^{ro}dis patet q^{uod}si remanens in seculo a^ute p^{ro}fessione al^{io} s^ubat^u alio n^{on} t^{em}p^{us} m^urio^{rum}. 7 altero a^ute p^{ro}fessione rede^{re}te tenet ad eum redire n^{on} ip^{sa} velit s^ulr religion^{em} intrare. h^{ab}o p^{er}. Sc^{ien}d^u et q^{uod} q^{uod} v^{ir}u s^umentia p^{er}ari voto vouet t^{em}p^{us} neuter re n^udat v^{ic}ulo s^ungali. et id^{em} adhuc manet. Sed q^{uod} alter t^{em}p^{us} vouet t^{em}p^{us} q^{uod}at^u est in se ren^udat. id^{em} reliqu^{um} soluit a v^{ic}ulo illo. h^{ab}o t^{em}p^{us}. et ideo potest cu alia s^utrahere siue al^{io} intrauerit eo s^use tiente siue eo s^udicente. h^{ab}o. t^um d^{eu} q^{uod}si s^use h^{ab}o ip^{so} v^{ir}u s^umentia vouisse. q^{uod} t^um n^{on} est. S^{ed} ob^{id} c^otra p^{ro}dicta ill^{ud} m^uio. 19. q^{uod} d^{eu} g^{en}u^{er}it h^{ab}o non sepe^{re}. R^{es} d^{eu}s loq^uet de m^urio^{rum} s^umatu v^{er}u p^{ri}mit tit 7 erit duo in carne vna. Vel dicendum q^{uod} ill^{ud} m^urio^{rum} est insolubile suo m^o cu sit sacram^{en}t^u nec sepa^{re} ab ho^{ie} s^u a d^{eu}o p^{ri}mit^u sol^une s^umentie votu cui^{us} sepa^{re}ois exempl^u dedit iobem vo c^odo de nup^{er}is. vt d^{eu} hiero^{us}. de q^{uod}bo leg^{is} jo. 2. h^{ab}o b^uu. 7 p^{er}. Quid si t^{ra}seat ad heremu vel reclusio^{em}. h^{ab}o. no. 21. q. 2. de s^upsat^u. q^{uod} est h^{ab}o p^{er} i uito viro d^{eu} t^um votu emittat s^umentie. q^{uod} ibi est vt ip^{se} d^{eu} artioz religio q^{uod}m in eccl^{ia} regulari. s^u rod^{em}. n^{on} credit q^{uod} h^{ab}o possit n^{on} sol^uenter ren^uciat se culo ita q^{uod} teneat ad continentiam ob^{id}az 7 p^{ro} r^u ren^uciationem. B^uu. vero notat ex. d. q^{uod} uer. g^{en}u. ex p^{re} tua. in glo. v^{er}u. q^{uod} vita heremitica s^um aliquos soluit m^urio^{rum}. ar. 21. q. 2. s. ecce. Se c^udu vero alios n^{on} soluit quia heremita p^{er} habe re p^{ri}m. 19. q. 3. s. s. Quid si n^{on} vult religio^{is} intrare s^u quasi s^uuatura p^{ro}positu castitatis i se culo. remanere vult in p^{ri}ma domo s^uscepto aliq^{uod} religionis velo. R^{es} n^{on} suffic^{it} s^u nichilomi^{us} est ma trimo^{us} s^uccum s^umatand^u an^{nu} hui^{us}di p^{ro}positu n^{on} vo to se ast^uerit ad ob^uuantia regular^{is}. In q^{uod} cau cogi p^{er} vt relicto sc^{ien}do religiois p^{ro}positu exequa tur. ex. d. q^{uod} uer. g^{en}u. ex p^{re} tua. in fi. t^{em}p^{us}. Si t^um votu castitatis deuoueret al^{io}u religioni in p^{ri}ma domo remanendo bene sol^uentis are^{re} votum 20. q. 1. vidua. et ex. qui d^{eu} l^{it} vo. in s^unuate. et i d. c. ex p^{re}. et glo. v^{er}u. Quid si a^uteq^{ue} cogat^u l^{it} exequat hui^{us}di p^{ro}positu siue votu vol^utarie co gnoscat a viro. nuq^{uod} m^urio^{rum} erit s^umatum. R^{es} credit rod^{em}. q^{uod} sic n^{on} p^{us} ast^uerit se ita ad regular^{is} ob^uuantia q^{uod} fecerit p^{ro}fessionem tad tam vel exp^{re}ssa s^um al^{io}u religionis forma. H^{ab}o eni votu q^{uod}cuq^{ue} castitatis quoc^{uod}q^{ue} modo sol^uentis fatu p^{ro}dis s^uscepto^{em} vel regular^{is} p^{ro}fessionez tacta vel exp^{re}ssam. h^{ab}o rod^{em}. v^{er}u p^{ro} im^uat^u m^urio^{rum} stat^u teneat g^{en}u^{er} exact^u redd^{ere} deb^{itu} siue v^{er}u v^{er}u g^{en}u^{er} an^{nu} copula carnis al^{io}u no lente s^uanere possit. 7 v^{er}u si im^uita s^ugnoscat a viro infra t^{em}p^{us} indultu a iure. s. duoz m^{en}su nichilominus intrare possit monasteriu. h^{ab}o.

supra. de bono fidei. ar. 2. **U**terque mīo in dā
tū soluat eē p ordīs sacri receptionē esto q̄ red
piat epō ignorāte et vxore nesciente. **E**t videt
q̄ sic. q̄ id est acsi intrasset religionē q̄ h duo
eq̄panē. ex. de vi. et ho. cl. i. clericus si conſuram.
et. 30. q. 2. c. 2. **N**ec videt mātmonij violator q̄
omitat illō in meli. ex. de voto sc̄p̄e. S. 5. nō
inuenit exp̄sū in iure q̄ in hoc casū mīonum
soluat. ergo nō debet did. ar. ex. de ouer. qui. ex
te. 2. **R**e. bertrād. dīc q̄ nullo mō soluit ibi vī
culū. imo si h fieret nec al' religionem intraret
tenet mīo. **E**t id videt sentire hu.
24. q. 2. desponsatam. **N**ec videt cogendus in
trare cū ad h nūquā intendit se obligare. cū h
eē sit fori. et ar. q̄ votum p̄mittit. et ad hoc
plā addūct. **S**ed op̄ionē istā tenēdo difficile ef
set iuribz strarijs rēdere. **I**tem ho. dīc q̄ talem
cogēt religionē intrare q̄ ip̄e tē eligē viā illā p
quā possit licite votū p̄mittit. suare qd̄ ē anezuz
ordini sacro. q̄libet enī. vouēs tenet facere illud
qd̄ p̄ ad h q̄ fuerit votū. **I**ntrare religionem
cogit aliq̄s p̄pter suū delictū. di. 30. fraternitat.
S. esto q̄ iurauerit nō intrare. tale iuramētū nō
tenet. **E**t legi. 22. q. 2. c. 5. fi. **E**t adhuc credit ip̄s
cogendū eē. q̄ videt autoritas sup̄ioris esse exce
pta maxie ne tli p̄textu penā euitet et h modo
vinculū est solutū fm omēs. **A**liq̄ tū dīc vin
culū mīonij solui indistincte et sine dubio p
his sūt potiora iura. **N**ō obstat id qd̄ obidē in
trariū. s. q̄ nō inuenit tē. q̄ de filiis ad filia p
cedere debem. ex. de res̄p. inter ceteras. multo
forti. de his de q̄bz mī. videt ad ea d̄ q̄bz mag
videt. **S**ulas autē papā si te dīgerit dubitare.
fm ho. **S**ed esto q̄ iungat vxore p̄sentiente
et p̄mittit p̄petuā p̄ficiet p̄moueat ad ordies
sacros. nūquid h sufficet vel req̄ret q̄ vxor eē r
ligionem intret. **E**t videt q̄ h sufficet. ar. ex. d̄
ouer. qui. iungat. et de eli. qui. sane. qd̄ vez ē
fm glo. ibid q̄n est senex et sterilis. ita q̄ nul
la suspitio habet de incontinentia eius. ex. de
uer. qui. cū sis. al' sec. est. **V**el fm glo. ibidem
dic cū alano q̄ i casū p̄posito sufficet q̄ p̄ p̄sen
su veq̄ p̄mittit. p̄mittat ut dīcūt p̄ma iura
q̄ eē h possit facē sine receptōe ordinū i selo re
manendo. 33. q. 4. q̄ deo. q̄n vero iungat intrat
religionē locū h. c. illō cū sis. et illō. c. ad apli
cā. ex. de ouer. qui. h glo. p̄ dīc magis placet
michi. **U**terque mīo p̄sumatū solui possit p
religiois īgressū. **R**e. duplex ē diuisio diuictio
nis mīonij. s. quo ad vinculū et quo ad tho
rū. **S**ilr duplex est diuictio. p̄ma de pen
det ex siḡtōe q̄n dū ei siḡt diuictōz diuictibilem
xp̄i ad fidē aīaz. s. dū est tū i diuictōe aīoz tā
dū est diuictibile eē quo ad vinculū p religionis
īgressū tanq̄ p mortē spūalē. postq̄ vero siḡt
diuictōz indiuictibilem xp̄i ad nāz humanam
sue eē ecclēsiā iā inter fideles non est diuictibi
le quo ad vinculū p religiois īgressū tanq̄ p
mortē spūalē. **E**st tū diuictibile quo ad thoꝝ di
plicat. aut culpa alteri. iungis. s. p̄p̄ fornicati
onē. a ex mutuo p̄sensu p ordīs susceptōz. sine p
religiois īgressū. sine vero p̄sensu iungis nō.

quia p̄sumatōz fca est opleta et efficax p̄tatis
corpis trālatō. **N**ec fieri p̄ obligā siue donū
de aliena re nō p̄sentiente dno. **S**i autē intrauerit
ad iungē redire tenet nō in duobz casibz s. ray.
vn. est si illa fuerit publice fornicata et īgre
diens vixit caste. si enī fornicat. fuisse āte in
gressū l' post. s. āte p̄fessionē eā repellere nō pos
set. si etiam illa fornicata fuisset occulte nichil
omīn. sibi restitui deberet si illa p̄fiteret se inui
te fornicatā fuisse āte īgressū vel post. **S**i qd̄
si vir nolit exape. **R**e. bñ. et inno. ex. de ouer. 9
in. veniēs. dīcūt q̄ monasteriū eo inuito p̄t ex
ape et eū defendere ne trahat in malū statū. ff.
de libali. cā. l. 1. et 2. **L**icet ei p̄mo nō tenuerit vo
tū tenuit tū quo ad vouentē et illa q̄d̄ for
nicata fuit ius petendi p̄didit et monasteriū in
eo ius plenū habuit et exceptio p̄petēs viro mō
est acq̄sita monasterio. **Q**uid si exiret et exa
pere nollet. credit bñ. ibid. q̄ potest eā reape.
q̄ p̄t et remittere nō obstat mōasterij dīcōne
q̄ votū ex toto nō tenuit nō vxor religionem in
trare voluisset. l' nō vir p̄fessionē fecisset postq̄
vxor fornicata fuisset. **A**lter cas. est si fuit in
ter eos lata s̄ma dīnoꝝ ad separatōz thori. 24. q.
6. multoz. **P**ost s̄maz ei i hac cā latā nō pot de
monasterio reuocari. ar. ex. e. c. fi. **A**n autē s̄maz
non potest irrenocabiliter ingredi. q̄ si alē pe
teret restitūtoz nō obstat sibi exceptō adulteri
omīsi an spoliatoz. ar. ex. de resti. spo. **I**tem cū h
Licet obstat sibi adulteriū omīsi post spolia
tione. sic intelligit illō ex. de ouer. qui. p̄stituit
et ex. d̄ dīnoꝝ. siḡficasti. qd̄ ray. intelligit p̄ p̄
casū. i. adulterio notorio. et sic quod ad casū p̄mū
gof. nō dueit cū ray. quia fm gof. h nō h̄z veritā
tē in p̄mo casū. s. q̄ nō teneat redire ad iungē. s.
tū in casū 2. **H**o. vero videt id sentire qd̄ ray.
et de dīnoꝝ. ar. 32. q. 1. dīc dñs. et p totum. et ex
de dīnoꝝ. ex lris. et de adulterio. c. fi. de hoc vide
infra ti. 36. ar. 1. q. esto q̄ sententia tē. **S**i obi
ctō p̄dicta quia fm legem humanam p religi
onis īgressū soluit mīo. p̄sumatū. ut dīc
ggo. et habet. g. sen. di. 24. ergo multo magis
fm legē dīnā q̄ spūalibz boīs magis fauz. **R**e.
lex dīna magis fauet spūalibz boīs q̄ hūana est
sine p̄iudicio alieno. puta lex hūana cōsiderat
mīo. tū inq̄ntū est in officiū et carnale. sed
lex dīna inq̄ntū est spūale et sacm i quo h̄z i
diuictibilitatem oīmodā et id nō est file. **S**ed
nūquid vir q̄n vxor est publice adulterata sic
licite p̄t ingredi ordinē. ita eē in selo remanēs
possit ad sacros ordines p̄moueri. **R**e. q̄ sic fm
bñ. ex. de ouer. qui. p̄stituit. quia vxor ius nū
sit qd̄ habebat in eo. ex. de dīnoꝝ. siḡficasti. **I**n
noē. vero dīc ibid q̄ nō monasteriū feret. vñ
fm inno. et ho. ex. de ouer. qui. veniēs. **I**n tali
casū remanēs in seculo strahere p̄t post mortem
intransis quia nichil vult. **S**ed secus est de or
dinibz quia non p̄t vir remanēs i selo ordi
nari vxore inuita. **E**t rō est quia vxor cui libet
i sacris p̄stituti tē p̄tne post ei mortē. di. 20. q.
sūt. et di. 32. seriatī. s. ad h inuita cogi nō potest.
Esto q̄ aliq̄s p̄sumatōz mīonij intrauerit

inuito iunge et postea reddere sic illi. nūq̃ p̃
 ei mortē ad mōasteriū redire tē. **R**e cum vir
 vult ingredi religionē aut vxor s̃sentit aut n̄
 Si n̄ nō d̃z. **N**ec ingress⁹ tenet. Et tūc ab ea i
 nocat⁹ ip̃a mortua non tē ad mōasteriū re
 dire. s̃ p̃t strahere q̃ n̄ potuit votū solēnizare
 Nā si solēnizat⁹ tener⁹ tē ius reddēdi et exigē
 di debetū tollere. e. de sta. mo. cū ad mona
 steriū in fi. vñ e. de quer. coniu. placet. d̃z q̃
 tal nō est cogend⁹ ad mōasteriū. s̃ pot⁹ ē mo
 nend⁹. h̃ ho. Inno. vero idē dīc in glo. q̃ ad sa
 cres ordines p̃mot⁹ sine vxoris s̃sensu et ei re
 stitue. si post mortē vxoris straxerit m̃fio⁹ n̄
 tenebit. Si aut̃ s̃sentit aut non est suspecta de i
 cōmentia et tē potest i sc̃lo remanē cū voto s̃
 timentie p̃petue. et postea vir su⁹ p̃t votū solē
 nizare religiois. e. de quer. diu. cū sis. q̃ f̃co n̄
 p̃t ad sc̃lm redire. **N**ec ē vxor ei⁹ in sc̃lo rema
 nēs eo mortuo p̃t m̃fio⁹ strahere. t̃i straxerit n̄
 tenebit. ar. 32. di. seriatī. et di. 28. q̃ sūt culpe
 h̃ ho. **R**od. vero dīc t̃i de voto. q̃ vxor in tali
 cāu n̄ potest strahere. t̃i straxerit m̃fio⁹ non
 tenet si votū solēniser. s̃ emittēdo illd̃ votū in
 maū ep̃i vel alteri⁹ de mādato ei⁹ al̃ secus est.
Votū enī simplex emissū solēnizat in p̃fessio
 ne vel ordinatōe absoluti. quia iunges sibi m̃i
 cē s̃cant actōes. 30. q. 2. si q̃ vn⁹. sc̃dm gōf. Et
 h̃ est vey fm̃ jo. quādo mulier certificata fuit
 q̃ sibi p̃petuo p̃iudicabat. al̃ si simplex et ignara
 iuris non intendebat sic se p̃petuo obligare. ma
 trimo⁹ ab ea stractū teneret viro mortuo. ar.
 e. de quer. diu. veniēs. sic intellige illd̃. c. 24.
 q. 2. sūt q̃ et filia. Si vero inuita licēdet n̄ nocz
 33. q. 4. notificasti. n̄ trahit ep̃is ratificet. e. q̃
 cū. rur⁹. **N**ō tū suffic q̃libet ius. e. q̃ cū. i. si
 mulier. h̃ ho. **A**ut est suspecta quia iuuecula. et
 tūc ē d̃ s̃sensu ei⁹ vir n̄ d̃z intrare n̄ et ip̃a itret
 vt e. de quer. diu. cū sis. **E**t si intrauerit n̄ solē
 nizat efficacit oīno votū. vñ adhuc cogi p̃t ad
 vxorē redire. vel ip̃a cogat ingredi l̃ p̃fiteri. e.
 de quer. diu. significauit. quā tū mortua q̃ de
 s̃sensu ei⁹ intrauerat sublato oī impedimēto tē
 redire ad mōasteriū nec p̃t m̃fio⁹ strahere. Et i
 tali cāu. s̃. q̃n q̃s intrauit de s̃sensu iungis dīc
 tur e. de quer. diu. ex p̃te. q̃ tal debet cogi p̃ ex
 cōicātōz vt sc̃da vxore dimissa ad mōasteriū
 reuertat. h̃ gōf. p̃. et ho. Inno. aut̃ e. de quer.
 diu. s̃. c. 1. dīc q̃ licet mulier iuueis et suspecta
 cogat mōasteriū intrare. n̄ tū coget monaca
 fieri s̃ ibi custodiē ne possit vagari et luxuria
 ri. Et e. ti. sup. c. ex p̃te tua. dīc q̃ talis muli
 er debet cogi facere p̃fessionē alicui de regul̃ ap
 p̃batus. vt e. e. ti. cū sis. **I**te dīc inno. sup. c. q̃
 dā q̃ q̃dā dīcūt et bñ. q̃ votū q̃d sic vxore inui
 ta vel eē q̃d pl⁹ est volēte s̃ n̄ vouēte nec ordi
 nē intrante est votū simplex. et iō impedit ma
 trimo⁹ strahend⁹. s̃ n̄ dirimit stractū vt m. c.
 placet. Si tū post ingressū ratū habuerit votū
 ad p̃tionem viri tenet ingress⁹. et ip̃a coget i
 trare. **I**te est cū ip̃e vir post mortē vxoris p̃ozē
 ingressū q̃ non tenuit ratificat ta dte vel exp̃s
 se. e. de bis q̃ ui. c. p̃mo. **R**atificat eē si p̃ mo

mentū in religione steterit post mortē vxoris.
 q̃ votū ei⁹ sit solēne eē si ignorauit mortē vxor
 is. **I**te dī sup. c. s̃suluat. Et intelligit h̃ ratifica
 tio q̃n est p̃missa p̃fessio tacita l̃ exp̃ssa licet illa
 p̃fessio viuente vxore non teneret vt dīc ibidē
 inno. sup. id. c. **Q**uidam tū dīcūt q̃ eē q̃n q̃s
 intrat sine s̃sensu iungis illa mortua non po
 test strahere cum alia quia quātū est i se potu
 t p̃t nē n̄ tū tē itrare q̃ potuit n̄ exigē s̃ tenebat
 reddere. Et hui⁹ op̃i. sūt bñ. et rich. bñ. etia
 de quer. diu. quidā in glo. 3. dīc. q̃ hec op̃io ve
 rior videt quia tū ad stinentiā suandā votum
 p̃ p̃fessionē solēnizauit. vñ si straxit d̃z separi.
 ar. e. de quer. diu. ex p̃te. et c. s̃suluat. **S**c̃dm
 vero hu. talis etiā tenet ad mōasteriū redire
 q̃ q̃n p̃fessionē fecit q̃ntū in eo fuit ad viuē
 dū p̃petuo in religione se obligauit. cū ergo s̃b
 latū sit illd̃ q̃d impediēbat votū exequi d̃z ip̃m
 Et q̃n dī in. c. placet. q̃ n̄ est cogend⁹ redire. h̃
 est vey fm̃ eū ad p̃tōz eoz ad quos intrauit
 q̃b̃ se subicē n̄ potuit. ep̃s tū de officio suo eū
 ad h̃ cogē poterit. **Q**uid si vir cui m̃lier dedit
 licentiā fornicē in mōasterio. nūq̃ eū repetē
 p̃t. **R**ndz bñ. et inno. e. de quer. diu. veyens.
 q̃ n̄ q̃ p̃dīdit oē ius i eo. Et p̃ sequēs delictū
 fuit amissa n̄ recuperat. de s̃e. di. 2. q̃ris. sed se
 cus esset si esset abo in seculo et p̃pter fornicatio
 nē esset diuisi. e. de dinor. ex l̃ris. Et h̃ idō q̃
 ius q̃d mōasteriū h̃z in eo p̃pter delictū ei⁹ p̃de
 n̄ p̃t. **Q**uid si q̃s de licēda vxoris solēnē p̃
 fiteat in religione. vxor at̃ nec ad religionē tū
 feat nec stinentiā p̃mittat. nūquid t̃z monaca
 eus cū forma posita sup̃ n̄ sit suata. que habe
 tur e. de quer. diu. ex p̃te. puta vxor ei⁹ cū sis.
 ad aplicā. **R**ndz bñ. sup. c. vxor ei⁹. et sup. c. ex
 p̃te. q̃ credit q̃ tal sit monachus et votū oīmode
 solēnizauit quo ad se ita q̃ n̄ possz mōasteri
 um exire nec vxorē eū repetere q̃ licentiā sibi de
 dit. **E**p̃us tū ex officio suo p̃t eū d̃ mōasterio
 reuocare et vxori reddē ne ip̃a fornicet et sit su
 specta. et ea mortua tē a d̃ mōasteriū redire.
 Et licet in p̃dīs. c. dīcāt q̃ alē iungū n̄ recipia
 tur n̄ alter ad religionē trāseat l̃ stinentiā p̃mit
 tat. **N**ō tū dī i q̃ monacat⁹ n̄ teneat si n̄ fuit
 mō i p̃fess⁹. q̃ m̃lta fieri n̄ d̃bēt q̃ tū f̃ca tenēt.
Quid si vxor q̃ relinquitur stinentiā p̃mittat tā
 tū ad tyus vice viri. **R**e si p̃ hui⁹ votū f̃cm
 vir eius fuit recept⁹ d̃ f̃co. q̃ de iure n̄ d̃z. mor
 tuo viro potit m̃fio⁹ strahere si sic stetit vsq̃
 ad mortē viri. q̃d iō dīco q̃ sic notat hu. 33. q.
 4. q̃ vxorē viuēte viro debet cogi mōasteriū in
 re vl̃ saltē stinentiā p̃petuam vouē q̃d satis cre
 dit rod. si ip̃a fuit iuris ignara al̃ nō eēt co
 gēda s̃ postea vir reuēdi d̃z si ip̃a non possit in
 duā ad intrādū q̃n ē suspecta. vl̃ ad p̃petuā st
 nentiā q̃n n̄ est suspecta. **V**tz inuito eo q̃ in
 uit dimiss⁹ iēre potit. **R**e a r̃uōt ille a iunge i
 d̃it iā ad sc̃lm et tē n̄ p̃t. ar. 33. q. 4. q̃ deo. a n̄
 et tūc p̃t. 24. q. 2. agathosa. et 33. q. 4. q̃ vxorē
 h̃ inno. et ray. bñ. p̃. et h̃of. **S**i videt q̃ nō ob
 stante q̃ reconciliatus est ip̃a religionem pos
 sit intrare eo inuito. quia ip̃a iam non potest

ab eo debitū exigere. Et sic ille ea inuita renū-
ciat exactōi debiti singal. ita et ipa eo inuito
renūciare potest seruituti quam habet in ipm. et
hoc est vtz quantum ad eius suutem qz ipe
debet ad monasteriū redire vbi fuit pfectus.
ex. de ouer. sim. placet. Tū quo ad alia que dī
vir vxori et euerfo. n. videt qz eo inuito ad re-
ligionē transire possit postqz en de monasterio
eduxit et est ei recōdiliat. qz iunges n. tū ad rō
dendū sibi debitū carnale tenent. s. ē ad mutu-
um auxiliū et obsequium qz in qbusd mōio est
legū auxiliū. 2A. q. 1. nupciat. h. notat ex. de cō-
uer. sim. quidā intrauit i glo. c. Scōz at hosti. si
ipa educat en d monasterio et statū pteat et ve-
lit iterare videt qz h. facē possit ate copulā carna-
lē. ar. ex. d. sim. ser. pposuit. Immo. at diē sup. c.
intuit. qz aliq dicūt et vt videt meli. qz mulier
qz n. vout qū vir est monasteriū ingess. nō pē
igredi viro inuito religionē et igressā pē educē
ar. 33. q. 4. qz deo. qz n. tenuit ingress. ei. vt hic
sec. at esset si i igressu viri voutisset qz tē eius i
gress. teneret. et sic loquit. c. agathosa. De risti-
euto at diē id cū pōis. Quid si vtz n. petita
licendā ab altero monasteriū intret. nūqō pnt
se repetere. Rūdet rōd. qz n. quia neut pē dicē
se ab alio spoliatū et vtz renūciat iuri qd ha-
bebat in aliey. Vn. votū vtzsqz tenuit qd ad de-
bitū reddidit et petidit. Quid si vtz credēs al-
tey esse mortuū intret monasteriū. nūquid op-
ta veritate pnt abo l. alter exigere et semuicem
repetere. R. hu. nō. 2A. q. 2. agathosa. qz sic. qz
nent itradō voluit monacari n. alē mortu. est
sic mulier credēs suū vtz esse mortuū nub. aliq
et opta veritate licite redit ad pmi. S. inno. c.
ex. de ouer. sim. sup. c. quidā. diē qz abo sim.
ges siue ignozātes siue scētes aliey viue mōa-
steriū sūt ingressi votū aboy videt ratificatū et
solēnizatū p pfectionē volūtate ingredientis.
Vtz restituit dungi debitū petere possit. R.
qz n. rōdē tū pē et tē qz pē renūciare iuri suo ea
tū mortua ptenere tē. Nō tū cogit ab ecclia ad
monasteriū redire. Ipe tū peccat si n. pficiat qd
vout exquo impedimentū cessauit. ex. de ouer.
sim. quidā intrauit. in glo. a. b. Si ecclia mor-
tua cū alia mōio pstraxerit tenebit vt dēm ē s.
n. tū poterit s. hu. debitū petere sic nec poterat
a pma. et h. opio est sanior. vt diē ray. lic. jo.
et ples aliq pstratū dixerint vt patuit sup. i. si.
solutois illi. qstiois. Esto qz aliqz tē. Vtz
iā cōsurat vxori reddidit teneat insignia religi-
onis vel ordōis deferre. R. cōsurā l. habitū reli-
gionis deferre n. debet ppter vitand religiois cō-
temptū et vxoris scādālū. Cōsurā vero et ha-
bitū ordōis clericalis suscepit pē deferre sū lu-
dibrio et scādalo vxoris. et tē dī. a. n. et tē dī di-
mittē. hec pe.

Ar. ij.

Sequitū videre de 3. s. de indissolubilitate
mōionij p respectū ad pētm fornicatōis
seu adulterij. et circa h. ptingit duo cōsiderare. p
mū est. Vtz licitū sit l. debitū dimitte iungēz
ppter adulteriū. 2. q. ē qūter dī separi mōio si
ue fieri mōionij diuorziū pē illō pēz. p. respi

et diuisionis sbaz. scōz qūter siue mod. de p.
at cōsidera bī. hic. d. 2. inferi. vbi traceabit qūo
sit pcedend in causis mōionalib. Cirē p.
f. qūter pla. pmo vtz liceat viro dimitte vxorē
cā fornicatōis. R. qz sic. hāc en cām exapit ē.
stus. 19. n. liz inqz viro dimitte vxorē n. ex
cā fornicatōis. h. at pcessit in penam fidei fran-
gentis et in fauorem fidem suātis. et id in casu
bī in quibz l. n. est culpa adulteratū l. adiūgē
culpa alteri. iungis n. licet dimitte. h. at casu
sūt. A. de qbz habet ifra vbi agit qūo h. fieri dī
uorziū ppter fornicatōz. Vtz vxor possit dī-
mittere vtz fornicatōem. R. qz sic. qz in cā dī.
uorziū ad equalia iudicant vir et vxor. 33. q. 1.
siqz vxorē in iungio. et q. 4. pcept dīs. n. tū iū-
dicant ex equali cā. qz plus peccat vxor d. iura
mōionij. vno mō. s. q. ad bo. plis. alē mō. equi-
ter. s. quo ad bo. fidei. et qz h. est cā p se suffici-
ens diuisionis id iuste licet vtzqz dimittere.
Quis gūi. peccat adulteratō. s. vir l. mulier.
R. in adulteratō inuenit de rōe pēti illō qd in
fornicatōe simplici et vltiori qd magis grauāt
lesio mōionij. si ergo cōsideret illō qd est cōe vt
qz pēz viri et mulieris hūc se sic excedentia et
excessa qz in muliere pl. est de hūore et id mlie.
res sūt mag. ductiles a cōcupiscentijs. Vn. cōs.
d. qz ppa passio mliet luxuria. et pl. A. et hī
co. diē qz mlietres dicunt in ptenētes ppe loqndo
ppe facile inclinatōez in cōcupias. qz nec bruta
aīalia pnt ptenere qz n. hūc aliqō qd possit cōcupi-
scētis obuiare. si in viro est pl. de calore qz cōcupi-
scētis exēat. Vtz sex. muliebri est mī. sta-
bil. p. nafaz. viri. vero mīozē h. p. nafaz. verēctū
diā et maiorē h. cōcupiaz. Simplicē tū loqndo i
simplici fornicatōe vir peccat pl. ceteris pibz.
qz pl. h. de rōis bono qd pualet quibuslibz mo-
tibz corpaliū passionū. S. quo ad 2. s. lesionez
mōionij quā addit adulteriū fornicatōi ex q.
diuorziū causat mulier pl. peccat qz vir. et etiā
qz maior onē ex peccato mlietis ifamia tā viro
qz mulieri. Vtz vir teneat vxorē dimitte
ppter adulteriū. R. vxorē dimitte ppter adulteriū
ordiat ad correctōz adulter. ā ergo mulier q. est
adultera est correctā et tē n. tē cā dimitte. qz n.
est nēcia pena corrigēs vbi correctio iā pcessit.
Silt. si pata est corrigēi se vt iustū est. n. tē eaz
dimittere qz n. est nēcm penā apponē gūiozē ad
corrigend delictū qd mīonij pē expiari modo.
Aut pphabiter psumit incorrigibil. et tē credo
qz teneat cā dimitte ne suo cīm videat ptenere
dū correptionē debitā n. apponit. Tē at psumit
incorrigibil. qū ptiad aīo se corrigere recusat
aut qū correctōz pmittēs ex cōsuetudinē relabiē
vū diē mgr. sen. li. 2. dī. 34. c. 4. vir dī peccatū
cē reape q. pma. egit s. n. sepe. non nimis fre-
quēter. s. vltra illō qd sapiēs dēi aret cā esse re-
apiendā. In h. cā qū vxor pphabiter psumit
incorrigibilis diē cōs. sup. m. et habet. 32. q.
1. sic inquit crudelis et iniqu. est q. castā dimit-
te. ita stult. et iniust. qui retinet meretricem.
Sed obiaē qz. 1. cōz. A. diē glo. qz dīs pmitit cā
fornicatōis vxorē dimittere. ergo non pcept.

Re pmissio illa intelligit p puatoz phibitois et sic non diuidit pceptu qz eē qd cadit sub pcepto non est phibitū. **O**biat itez q nō debz reddi malū p malo. ergo vir nō d; dimittere vxorē fornicantē. **R**e si h liuore vindicte faciat peccat. Si aē ad cauendā ppāz infamiā ne videat pceptis cōmīs. vel ad corrigendū viciū vxoris vel ad vitandam incertitudinēz plis n̄ peccat.

Vtz ppe pūptōz fornicatōis liceat vxorez dimittere. **R**e triplex est pūptio vel suspitio. q dā leuis vt cū quis videt mulierē loquentem ē viro suspecto. quedā pbabil vt cū videt loco l tpe suspectis loquentē cū viro suspecto. quedāz violēta vt qn inuenit nudū cū nuda. solū cū sola in eodem lecto iacentem loco t hora secre: as t ad h omōdis que suspitio tal est q ea pba ta fornicatio pbata videt qz sp solet adhxere fornicatōi. p hac sola suspitōe licet coniugem di mittere licet nō p alijs du abo. 33. q. 1. c. 1. scōz ho. Nam eē vt habet eē de spon. inter opa. In vxorē ducere meretricem publicā vt a meretico desistat ad remissionē pficit. **V**tz vxor pos sit dimitte viū t euerfo ppter peccatū s̄ na: turā. **R**e q sic. 22. q. 1. omēs accusatōes. t. c. adulterij m̄fionij. s; nō tū ita fit mēcio de ipo tū qz est passio innotabil. tū qz rari? accidit. tū qz n̄ ita cansat incertitudinēz plis. Quid si vir cū ppia vxore faciat tale op? **R**e hu. no. 32. q. 2. meretices q ppe quālibet pollutōz exordiatāz pē vir vxorē dimitte et euerfo si alē agat cūz altero i mēbro innatāli l posteriori. ar. 22. q. 1. omēs accusatōes. et. c. adulterij. Quid si pol luit alia qz vxorē eē claustrū pudoris. l si aliq l aliq polluat se maibz pprijs. nūquid ppter h peccatē vir dimitte vxorē l euerfo. **A**rguit q sic. 22. q. 2. meretices. vbi d; nōie mechie ois illud? xubie? atqz illoz mēbroz illegiti? vs? i teligi d; tū dīc hu. q n̄ credo q ppe h dimit tere possit. Jo. etiā notat sup. c. omēs accusati: ones. Et id dīc innot. q ppter sodomā n̄ pot vxor viū dimitte siue polluat eā eē vasa siue polluat se maibz pprijs. ar. 34. q. 3. exordiatāz. **V**tz ppter volūtātē fornicatōi sine actu pos sit coniūx dimitte cū hūdi volūtās fornicatio dicat. 32. q. 4. nō solū. **R**e cū d; q ppter forni catōz vxor vel vir pē dimitte. verbū fornicati onis qz acapi cū effectu. ar. de pe. di. 3. §. h at v. ba. **V**tz ppter fornicatōz spūalē. s. ppe infi delitatē coniūx possit dimitte. **R**e q sic. 28. q. 1. ydolatra. t eē de diuoz. qst. Et h id qz ē s̄ mat monij bo? eo q ples n̄ possit bñ educari ad di cultū. Sed tū aliē qz ppe fornicatōz carnalē. qz ppe vnū actū fornicatōis carnalē pcedi d; ad diuozatū. n̄ aē ppe vnū actū ifidelitatis. s; ppe ofuetudinēz q pmaāā oñdit i q ifidelitas pficē. de h reqre infra. ti. 21. de disparitate. cul. ar. 2^o. **V**tz eē ppe alia pēta mortalia saltē qz forni catōe siue gūioza coniūx dimitte possit. **R**e forni catō est directe s̄ bona m̄fionij. qz p eā certitu: do plis tollit. fides frāgile. et signatō n̄ saluaf dū alter diuidit carnē suā plibz. t id alia cmi: na licet sint fornicatōe maiora non tū causant

diuozatū. eē. de diuoz. qstuit. de h infra. ti. 21. ar. 2. **V**tz vxor adulterās de viri licenda non tū a b eo coacta dimitte possit quātū ad thozū et cohabitātōz. **R**e si a viro n̄ opellit. nec p me tū nec alio mō ppter tale adulterū pē ab eo dimitte qn? ad thoz et cohabitātōz peccie iū: diaū. ar. eē de eo q ofan. vbi d; q vir vxorē n̄ pē adulterū obicē qz cā adulterandā tradidit pferē inuitā. **P**er h ei q dīc pferē inuitā videt dare intelligi qsi ad h non fuiss; tradita iuita vir id adulterū sibi posset obicē qz vt d; ibid i glo. mādātū non obligat in his q sū peccato mortali n̄ pnt omitti. vñ dīc ead glo. q p h q dīc pferē inuitā videt rñdere cadte qstioni. et fm eandē sumit ibi pferē p tū. hēc rich. **V**tz vir vxorē suam quam n̄ dū agnouit tra: des adulterandāz inuitā ofangneo pprio possit postea s̄ illi? volūtātē ingredi religioz. **R**e tal fm aliquos religionē posset s̄ vxoris volūtātē ingredi qz non dū vna caro sūt effecti. **A**li aē magis aspiciētes ad iuris natālis equitatem t ad viri iniquitatē et ad vxoris ofusionē quam ē passa inuita. et ofiderantes q corruptōis vxorē vir est cā pūdpal qui coegit ad patiendū illam corruptionē. dicūt q p illam corruptionē acqsi: vxor in corpus viri tantam pēatē vt s̄ volun tatē ei? ingredi n̄ possit religionē. **V**ñ de eē de eo q cog. ofan. discretōi. d; de quadā muliere q n̄ dū a viro cognita ab eo ofangneo viri fuit iui ta tradita qui ocubuit cū ea inuita. et qmāto fuit tradita libtati ab eo fugit et se pōri viro f stitui postulauit. qsi moita vt pūctam fuet ad h indua non potuerit vir pōz cogat ad ipāz redire et eam affectōe maritali ptractare. hēc rich. **V**tz vir possit a tali vxore debitū petē. **R**e q non ppter oftractam affinitatē inē ipz viū et vxorē suam de volūtate sua t pcepto et ipo ad id eam cogere. vñ n̄ mī? sibi pūdicare videt affinitas illa qz si iacuisset cū vxoris sue ofangnea qz nec h faciendo tū pūdicatū feciss; vxori qn? fecit sibi ipam inuitā adulterandāz tradendo pprio ofangneo. h rich. **V**tz possit vxor a viro debitū petere si fuit ab eo tradita adulteranda ofangneo viri sui. **R**e illa mlier aut fuit a ofangneo agnita p coactōem absolu: tā aut p coactionē q est p metū cadentē i cōstā tem viū. aut p illam q est plenē metū que nec coactio debet dici. Si pmo mō nullū pūdicatū fēm est mulieri etiā si sic fuisset oppressa n̄ d vo lūtate viri qz vt d; eē de eo q cog. ofan. discre: tioni. affinitas q post oftractū m̄fio? iniq s̄biē ei n̄ debet obesse q hūdi iniquitatis pceptis n̄ exi stit. Si 2^o mō. mulier mortaliter peccauit pmit tendo se a ofangneo viri sui agnosca. t incestuz omisit. credo tū q in detestatōz iniquitatis viri q eā ad tale crimē sic coegit nō sit inēdictū muli eri debitū a viro petere et vir petentē tē reddē. Si tercio modo credo q sibi n̄ licet debitū petē. t si petat vir n̄ tē reddē qz pē ei adulterū illud obicē. ar. i glo. sup pūctū. c. discretōi vbi d; qsi vir occasione adulterādi dedisset vxori ni chilomin? imputaret ei salic; vxori. h rich.

Virz scubito soluti cu iungata a viro nō dū
agnita sit adulteriu. **R**e q sic qz licz nō vna
caro sint effecti. sūt tñ iunges veri et inē ipos
est mrio ratū. vñ in glo. sup. c. dēm. discretō
ni. dīc q adulteriu omittit cū spōsa a viro nō
dū agnita. **V**irz vir pō iudicio possit di
mittē vxorē adulterāte. **R**e vīz dimitte vxorē
pē adulteriu intelligi pē dū. aut qñtū ad
thoz tñ. ā qñ ad thoz et cohabitātōz fil. pmo
pē vir vxorē pō arbi. dimitte statū cū scit ad
ulteriu eā omittisse. nec debitu tē exigēti reddē
n p eccliaz spulsi. s. sic reddēdo n p iudicaret si
bi qñ agē possit ad diuorziū maxie si ptestatōz
pmitte q ad illā copulā accedat n vt velit int
suo cedere. s. tñ ne sit iobediēs ecclie. vīdēt tñ ali
qbo q exq. pōit q vxoris emē ad diuorziū agē.
q ecclia sibi n debet pape vt carnalit cū ea copu
let donec agnouerit et diffinierit de cā. **S**cdo vō
mō loqn do de sepatōe. ā inē vīz et mulierem ē
mrio clādesti. tñ. aut ptractū i facie ecclie vī
saltē corā testibz. **P**o pē vxorē pō arbi dī
mittē. qz licet dā dēu a n optet ad iudiciū ecclie
n i foro pñe. **M**ō n licet sibi eā dimitte sine
iudicio ecclie. et si aliter dimittat spelli dī p ecclie
fiā ad cohabitandū n vir incōtinētū possz q vxorē
adulteriu pbare. cū enī dñs scellit vxorē pē
fornicatōz posse dimitte ius p mulgavit. **P**o qd
sma dī in iudicio ferri. **E**t qz sma est applicatio
iur ad pculare fēm iō non bñ dīcūt dicentes
q sine iudicio ecclie possit vxor dimitte eo q
dñs eā posse dimitte sūauit. **H**o sūe est rich. et
cū eo queit bon. tho. pe. gof. et hu. **H**o vō et jo.
et ples alij sūt dñe opōnīs dicētē q pē dimitte
autoritate pñia qñ fornicatio est notoria. sed
de hoc vide infra ti. 33. ar. 2. i pñ. **S**i obidat
q m. 2. ioseph occulte voluit dimitte mariam
qz vīdēt eā gūidā. **R**e q ioseph nolebat eā dimit
tē tñq suspectā q fornicatōe. s. qz se spūtabat i
dignum ipā. **N**ec tñ est sile qz in iudicio sma
goge agebat ad lapidatōz adultere. in iudicio
vō ecclie ad correctōz l thori sepatōz. **V**irz pō
diuorziū vir alij nubere possit. **R**e duplex est
sepatō mriōnī vt dēm est. s. ā quo ad vīcl m. ā
quo ad thoz et cohabitātōz. pñā pē facē ipedi
mentū ācedēs. et tē licz vīqz alēi nubere. scēu
dā vō n pñā pē facē impedimentū supueniens
fornicatō ergo supueniēs sepat quo ad thoz n
q ad vīcl m. vñ n licet nubē alēi vt ei dīc au.
li. de bono iungali. manet. inter viuetes iunga
le vīcl m qd nec sepatio nec cū alio diuinctio pē
auferre. et apl. 1. cor. 7. A. papius inquit n ego s
dñs vxorē a viro n discedere qñ discesserit ma
neat innupta. **S**i obidat q pñā qz null. ppe
tuo pñere tē. cū ergo vir vxorē in adulterio p
seuerantē teneat dimitte ppetuo vīdēt q possit
alij nubere. **R**e p se null. tē ad pñētiā n velit
p acēns tñ et iōrē teneri pē. vt si vxor talē eg
tūdiez icurabilē icurrat q copulā carnis n susti
neat et filr eē ē si icorrigibilē spūali ifirmirate
et fornicatōe laboret. **V**irz adulter iterare pos
sit religionē iūito inocēte. **R**e q n ne pñt suū
delictū a pñentis iungal vīcl o libere. ar. eē. de

psue. ex pte. **E**sti diuorziū sūa fuerit lata. quia
adhuc pē velit nolit recōdliari. 32. q. 1. n erit. et
c. q. at. h. ho. in sū. et iō dīc gof. ti. de voto. **S**i
tñ tūc innocēs sepi. admonit. adulteriu recōdli
are noluerit non audiet si ipm post pfectionē
recōdliare velit. **A**n vō sūa latā pē. j. biēti
um eū recōdliare. h. ho. in glo. eē. de pcur. tue.
et de conuer. coniu. gaudeamus. et idem dīc.
raymundus.

De dñis mriōnī ti. 12.

Deinde pñerandū est de diuīsiōe mrio i
in suas spēs siue differētiās. **C**irē qd
scēdō q mrio aliud est legitimū ali
clādesti. **M**rio legitimū est qñ puella a pñi
bo seu vicē pñtū gerētibz in vxorē ab aliq pñi
ē. desposat. dōtā. a pñbo vt moris ē bñdī. ac
solēniē acapit. si alē pñmif n est iungū. sed
adulteriu vel fornicatō dī. vt. 30. q. 4. alē. et tē
dī clādesti. **S**m ray. **C**lādesti vō dī explīc. vt
dēm est. s. c. de pñsensu pñderato in se. q. vīz. pñ
suis clādestim. faciat mrio vbi etiam dī qñ.
c. illō aliter intelligi dī. vñ pñulēd est ill. s. q.
pñtraxerūt clādestime mrio i foro pñe q de no
uo pñtāt l. recognoscāt et approbēt publice i
facie ecclie qd fecerūt oclēte et faciāt pñam qz
scādalifauerūt eccliaz dū. s. fil. mālērūt vt forni
cari. quia non reputabāt iungati. et expōue
rūt se magno pñculo et dīscmī. possēt ei alē al
tey dī fco dimittere et cū alio pñtrahere et sic i ad
terio pñter pñatōis defectū impune remanere
hēc ray. **D**ebet atē mrio taliū qui clādestime p
traxerūt et postea in facie ecclie volūt publica
re n cā rōnabil. obstat. et pñanguinitas vel
aliud sile. ab ecclia approbati tāqz a pñ. fūissz
pñtractū in pñpectu ecclie. eē. de clādest. de. c. 2. et
sic intelligit illō. 30. q. 4. s. his ita. et illō. c. adl
ter. in fi. **E**t hoc vīz est quo ad mriōnī firmi
tatē qz eē āte approbatōz firmū erat. et q ad ecclie
sie approbatōz. n tñ oīno q ad filioz legitiatōem
sūm ho. licz aliq pñtrariū sētiāt. eē. de clādest. de. c. 2.
inhibītō. s. sūqz vō h. de h. ifra. e. ti. m notabi
li qd inapit. **P**ē pena tē. et infra. ti. 30. vbi tra
ctat de filijs. **Q**d si alter eoy neget mclibit pro
batio viro. vt eē. de clādest. despon. c. 1. quasi dī
cat si mrio pñtes pñari non potest. et tñ cō
iunges sponsalia cōfiteat. si vir dicat mrio fir
matum p copulam carnis et mulier neget vel
econuerso. standum est verbo viri. quia est ca
put mulieris. vt dī. 33. q. 4. cum caput. et 2. q.
1. si quis accepit vxor. **N**am si iuret se cogno
uisse eam credet sibi. vt eē. de despon. impu. cō
tinebat. responso. 1. quod est vīz nisi mulier p
bet se virginē pñ aspectum. **E**t idem est si vir iu
ret se n agnouisse. vt ibid. c. duo pñeri. qd in
telligas quando vir pñat eam virginem pñ aspe
ctum alias credet mulieri p mriōnīo stanti.
vt etiam dīcēt infra ti. de diuor. pñter impetū
tiam coeundi. **E**t sic clādestina matrimonia p
cedentia pñdicant matrimonijs publicis pñra
hendis. **E**t h. vbi ābo b. pñfiteat etiā si secūda sit
firmata iuramento vel fide data licz scōis fiat
elusio occulta. qz i dubijs via tutior est eligēda

Alij stradicunt. ar. ex. de san. sup. eo. s. h. c. po.
 ti. facit p. via p. ma. q. s. eam. quia et p. ba.
 ex. de spon. iuuenis. et est tutior q. m. malū ē
 deierare q. adulterari impetū nec p. sumo q.
 deieret. ar. i. q. A. sanam. vni tñ stralentiū
 nō credit in p. iudiciū scōz spōsaliū dūmō eēne
 iurata s. m. quosdā. vt ex. d. spon. p. terea. 2. q. dā
 erimōia at scō stracta publice in face ecclie p.
 iudicat in foro iudiciali m. fionis p. cedēbz clā
 destinis. s. q. p. testes legimos. p. bari n. p. n. q.
 ecclia dīmare non potest. ex. vt b. n. f. a. vt ve.
 strū. sec. at est in foro p. n. ali. Nec eē vnq. est ē
 dēdū spon. sis si etiā abo p. f. tenē p. p. mo clāde.
 s. mo ex quo atēq. 2. stralere non fuit f. cā f. d. f.
 ecclie p. testes vel p. f. sionē. et h. p. p. ter vid. col
 lusionis. ex. de testibz. sup. eo. 2. h. ho. **U**z nun.
 quid est p. siliū vel p. ceptū q. s. h. uidi solēnitatō
 fiat in strabendo m. f. iō. Rūdet rod. q. bāna t.
 solēnitates p. d. i. cte p. s. uete. dūm t. n. debent sine
 cā. t. q. h. facit peccat mortaliē. h. s. m. p. est veruz
 q. n. illi n. sūt ignari iur. maxie vbi ecclie p. h. i. b. i.
 tio cōiter seruāt. sec. at est si sūt ignari iur. h.
 p. seqtur etiam rod. Ex cā at p. n. dūm t. sic
 notat h. u. 30. q. 4. in p. n. puta q. forte vir est
 senex et erubescit stralere cum tanta solēnitare
 aut acapit ignobilē cū ipe sit nobilis. a. nobi
 lē cū ipe sit ignobilis. et timet ex. p. n. tes v. l. for
 te dū m. aserūt sic vir et vxor et erubescūt mō
 adhibere solēnitatē bānoz et b. n. d. i. c. tōis nupci
 alis. crediē at q. in talibz possit ex cā p. p. m. di
 spensari nec sufficiat dispensatio m. i. m. o. r. i. s. p. l. a. t. i.
 Si nūq. sufficit sola dissilā. epi. Rūdz rod.
 q. sic si fiat aīo dispē. s. d. i. aliter n. **N**ūquid
 mortaliter peccat qui aī b. n. d. i. c. tōz nupcialē p.
 s. f. s. i. d. i. p. s. e. r. a. t. o. e. et s. n. cā iusta faciat h. vbi
 p. s. u. e. n. i. t. h. u. i. d. i. c. t. o. adhiberi. **D**ic. eē ho. q. v.
 q. peccat quia venit s. g. n. a. l. e. m. p. s. u. e. t. u. d. i. n. e. m. ec
 clie et p. e. p. t. o. r. ecclie. s. t. i. c. e. p. s. u. e. t. u. d. i. s. p. u. n. i. t. i. s. i.
 cū p. u. a. n. c. a. t. o. r. legis dīne. vt d. d. i. i. h. i. s. 2. l. i. z.
 eī vxor m. f. i. o. stracto de p. n. t. i. statī teneat red
 dere debitū viro et e. u. e. r. s. o. n. t. n. t. e. redde statim
 ita q. l. i. statim dē. m. i. a. t. in finitū. v. n. d. e. 30. q. 4.
 n. f. a. t. e. s. in f. i. d. i. q. stralentes p. debent in ecclia
 b. n. d. i. c. t. o. q. m. carnaliter p. i. u. n. g. i. In h. e. n. s. m. g. l. o.
 i. b. i. d. h. u. a. t. p. s. u. e. t. u. d. o. r. e. g. i. o. i. s. et de h. s. u. p. t. i. d. e. cō.
 s. e. n. s. u. ar. i. in f. i. et ar. 3. in f. i. **I**dem dīc. si omī
 t. a. n. t. b. a. n. i. t. o. e. s. t. a. l. i. e. p. s. u. e. t. e. solēnitates. tñ h. u.
 notauit. 24. q. 2. cum m. i. d. i. a. t. q. s. i. q. s. spon. sam
 agnoscat atēq. eam traducat vni. ā. n. i. est ei p.
 n. i. c. e. n. t. i. a. i. n. d. i. c. e. n. d. a. s. m. quosdā canones p. n. a.
 l. e. s. q. tñ i. c. a. n. o. n. i. s. c. o. r. p. e. n. h. a. b. e. n. t. h. n. t. i. i. b. z. o.
 c. a. r. d. o. l. i. c. v. g. i. n. e. s. **N**ūquid peccat reges
 p. i. a. p. e. s. et m. i. l. i. t. e. s. q. strabūt hodie sine bānis.
Rod. credit rod. q. n. peccet mortaliter vbi n. est
 p. s. u. e. t. u. e. o. z. m. f. i. o. i. a. bāniri. Et q. d. d. e. x. de clāde.
 cū m. i. b. i. t. o. n. e. x. t. e. n. d. i. t. a. d. m. f. i. o. i. a. nobiliū q. in
 ecclia n. p. s. u. e. u. e. r. ū. t. bāniri. **S**cōz eē ho. n. est ne
 cesse bāna p. p. o. n. i. q. n. q. s. vxorē vocat a remotis t.
 publice m. i. t. t. i. t. nūdos. sic eī in face ecclie p.
 trahi poterit m. f. i. o. i. o. i. n. t. e. o. s. nec erit s. m. e. n. t. e. z.
 i. p. i. o. s. t. o. i. s. t. u. t. i. t. n. est vt in ecclia p. p. o. n. a. t. u. r.

publice hodie in h. cā. t. assignet termi. v. l. q. i.
 diē crastinā in qua desponsē. vt sic mēs t. ver
 ba ei fuē. Et iō eē ibi dī p. p. e. t. e. n. t. i. t. m. i. o. d. e. q. v. i.
 de infra t. i. de i. n. d. i. c. t. o. e. c. **Q**uid de eo q. postq.
 straxit cum vna p. verba de p. n. t. i. occulte postea
 strabit cum alia in face ecclie. **N**ūq. ad p. e. t.
 tionem p. me teneē i. p. a. z. agnoscere saltem occul
 te. Rūdet rod. q. non teneē si sit in loco vbi cō
 s. u. e. n. i. t. ā. t. e. c. a. r. n. i. s. c. o. p. u. l. ā. et t. r. a. d. u. c. t. i. o. n. e. m. a. p. h. i.
 b. e. r. i. b. n. d. i. c. t. i. o. n. u. p. c. i. a. l. i. s. **Q**uid faciet iste tal. si
 non possit ab ecclia b. n. d. i. c. t. o. z. obtinē cū p. m. a.
Rod. s. m. rod. cū eo i. p. o. q. straxit cū p. m. a. teneat
 ei cohabitare et n. c. c. i. a. e. x. h. i. b. e. r. e. et d. e. b. i. t. ū. r. e. d. d. e.
 vel religionē intrare. n. potuit se obligare scōe
 vñ teneē scōam dimitte t. cū p. m. a. esse seu ad
 p. m. ā. redire. **I**udicō tñ ecclie et b. i. t. a. b. e. n. e. d. i. c. t. i.
 o. n. e. s. i. f. i. e. r. i. p. o. s. s. i. t. **S**i at non possit q. forte veri
 tas p. b. a. r. i. nō p. e. d. i. c. e. n. d. o. e. s. t. s. i. n. e. p. i. u. d. i. c. i. o. q. h.
 a. u. t. o. r. i. t. a. t. e. p. p. r. i. a. f. a. c. e. p. o. s. s. e. t. et eē t. e. e. s. i. e. c. c. i. a.
 p. h. i. b. e. a. t. p. s. e. r. u. m. s. i. p. m. a. n. o. n. f. u. i. t. i. n. c. u. l. p. a. v. e. l.
 s. i. i. g. n. o. r. a. u. i. t. i. u. s. q. d. p. h. i. b. e. t. c. l. ā. d. e. s. t. i. n. a. m. f. i. o. i. a.
 ar. ex. de sen. ex. i. n. q. s. i. t. o. i. **N**o. eē h. u. 30. q. 4. ali
 ter. q. q. n. aliq. s. clādestine straxit cum p. m. a. et
 postea m. a. i. f. e. s. t. e. c. u. m. s. c. o. d. a. s. i. e. x. c. o. i. c. e. t. a. b. ecclia
 p. e. o. q. v. u. l. t. a. d. p. m. ā. redire dimissa scōa. p. o. t. i.
 o. z. o. b. e. d. i. r. e. p. s. e. i. e. q. m. e. x. c. o. i. c. a. t. o. i. ecclie. de h. eē est
 p. h. a. b. i. t. ū. q. v. r. y. p. s. e. n. s. i. c. l. ā. d. e. s. t. i. n. o. t. e. **N**ec obui.
 at p. o. c. i. s. i. l. l. d. q. d. s. o. l. e. t. n. o. t. a. r. i. 33. q. 2. in p. n. t. c.
 s. e. c. u. l. a. r. e. s. cū s. u. i. s. p. c. o. r. d. ā. t. i. s. q. v. i. r. n. d. i. z. v. x. o. r. e.
 d. u. m. i. t. t. e. r. e. s. i. n. e. i. u. d. i. c. i. o. ecclie. h. e. i. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. q. n.
 e. s. t. i. n. t. e. r. e. o. s. a. l. i. u. d. i. m. p. e. d. i. m. e. n. t. ū. q. s. i. t. p. e. c. c. e. n. s.
 m. f. i. o. i. o. v. e. l. s. o. l. e. n. e. v. o. t. ū. p. p. e. r. q. d. v. e. q. z. o. m. i. s. c. e. r. i. n.
 p. e. s. i. n. e. p. e. c. c. a. t. o. m. o. r. t. a. l. i. cū s. c. o. d. a. **I**te p. n. a. c. l. ā. d. e.
 s. t. i. n. e. i. n. o. n. p. m. i. s. s. i. s. b. ā. n. i. s. v. e. l. s. i. n. t. e. r. d. i. c. t. ū. ec
 clie stralentiū est q. s. i. straxerūt m. f. i. o. i. o. q. d. de
 i. u. r. e. s. t. a. r. e. nō p. e. q. z. n. o. l. u. e. r. ū. t. f. o. r. t. e. s. e. r. u. a. r. e. f. o. r.
 m. ā. s. t. a. t. u. t. ā. ex. de de clādes. cū i. m. h. i. b. i. t. o. v. i. d. e. n. t.
 i. g. n. o. r. a. n. t. i. ā. a. f. f. e. c. t. a. s. s. e. et iō e. o. s. i. g. n. o. r. ā. t. i. a. n. e. x.
 c. u. s. a. t. s. i. f. i. l. i. j. q. n. a. s. c. u. n. t. i. m. p. e. d. i. m. e. n. t. o. d. r. e. c. t. o. q. a. d.
 e. c. c. i. a. z. i. l. l. e. g. i. t. i. m. i. c. e. n. s. e. n. t. d. e. i. g. n. o. r. ā. t. i. a. p. e. n. t. u. m.
 s. u. b. s. i. d. i. ū. n. u. l. l. ū. h. i. t. u. r. v. t. i. n. p. o. i. c. t. a. d. e. c. r. e. t. a. l. i. cū
 i. h. i. b. i. t. o. s. i. q. s. v. b. i. d. e. h. i. n. g. l. o. c. l. ā. d. e. s. t. i. **C**once.
 p. t. i. tñ d. e. c. l. ā. d. e. s. t. i. n. o. m. f. i. o. i. o. p. o. s. t. tñ cōceptōz appo
 b. a. t. o. p. ecclie. s. i. d. e. m. ū. p. p. e. r. i. m. p. e. d. i. m. e. n. t. ū. c. a. n. o.
 n. i. c. ū. s. e. p. a. t. o. l. i. c. e. t. p. o. s. t. s. e. p. a. r. o. z. n. a. t. i. d. e. b. e. n. t. l. e. g. i. t. i.
 m. i. r. e. p. u. t. a. r. i. s. m. h. o. e. x. q. s. i. f. i. n. t. e. l. e. q. n. o. b. i. s. **A**liqui vero intelligūt dictā decretalē sic litera
 iacet et male. **V**t vult ho. ibi d. d. i. c. e. t. e. s. q. n. de
 b. e. n. e. l. e. g. i. t. i. m. i. r. e. p. u. t. a. r. i. n. g. n. a. t. i. p. o. a. p. p. r. o. b. a. t. o. z.
Ite de hac m. a. t. i. a. v. i. d. e. i. n. f. r. a. t. i. 18. ar. 2. q. v. r. y. f. i.
 l. i. j. s. u. c. c. e. d. a. n. t. t. e. **V**lterū scēdū q. s. m. h. o. s. t. i.
 m. f. i. o. i. o. i. n. i. d. i. a. t. p. v. e. r. b. a. d. e. f. u. s. o. l. p. s. p. o. s. a. l. i. a. s. s. d. e.
 s. p. o. l. i. t. 30. q. 4. n. f. a. t. e. s. **C**ōtrahit p. verba de
 p. n. t. i. e. x. de s. p. o. cū locū. **R**atificat in fide. i. i. f. i. d. i.
 s. a. c. r. o. s. b. a. p. o. q. u. i. e. s. t. f. ū. d. a. m. e. n. t. ū. o. i. m. s. a. c. r. o. z. v. t.
 p. b. a. t. e. x. de p. s. b. i. z. o. n. b. a. p. v. e. n. i. e. s. r. ū. s. o. i. t. d. e. d. i.
 u. o. z. q. u. o. s. i. v. e. r. o. a. l. t. e. r. f. i. d. e. z. **C**onsumat p. car
 n. i. s. c. o. p. u. l. a. m. e. x. de p. u. e. r. o. i. n. e. x. p. u. b. l. i. c. o. a. d. f. i.
 et. c. ex p. r. e. 2. a. d. f. i. **S**z t. p. s. ū. m. a. t. ū. s. u. m. i. t. q. n. q. z.
 p. s. t. r. a. c. t. o. tñ. e. x. de s. i. n. l. e. l. r. a. s. **S**cōm tñ r. a. y.
 m. f. i. o. i. o. i. n. i. d. i. a. t. p. s. p. o. s. a. l. i. a. d. e. f. u. s. o. r. a. t. i. f. i. c. a. t. p. o. s. e.
 s. ū. d. e. p. n. t. i. p. s. ū. m. a. t. p. c. a. r. n. i. s. c. o. p. u. l. a. m. t. s. cōm

h ratu et stractu est idem. Si h distinctio n pla
cet ho. qz mrio p sensu de pnti strahit et no
ratificat ppe qz pus hz stract fieri qz ratificari

Sdeno tn q tria vltima eoz que ponit hos.
i dicta distinctioe sua occurrut ad ppletu eē ma
trimonii qz dū enī mrio defict aliquod illoz
erū est solubile eē sine morte qz ipēm. Nam
si r stractu et ratu n tn psumatū soluit p re
ligiois ingressu. si est stractu et psumatū n on
tn ratū est solubile p puerionē ad fidē. mrio

Ite mrio aliud est legitimū r n ratū. s. qd
legali institutioe vel pūinde moribz non p pce
ptū dñi strahit. Et hoc est eē inter infideles in
ter quos n est mrio ratū qz sit sine fide. s. ar
ticuloy. et sic intelligit qd dīc au. 28. q. 1. s. nō
est ratū giugiu qd sine deo est. Aliud est mrio
ratū et n legitimū. s. qd inter fideles r legittas
psonas. s. sine legitima solēnitate strahitur.
de quo dcm est in pñ h. 2. i. huiodi enī mrio ē
ratū et indissolubile. Aliud est legitimū r ra
tū. qd. s. inter psonas legitimas r fideles cū de
bita solēnitate est stractu. Hec distinctio pbat.
28 q. 1. s. itē ali. r ex. de diuor. q. 1. c. gau
demus. Ite mrio aliud vey aliud psumptum
vey est qñ inter psonas legitimas ad strahendū
mrio. interuenit sensus legitimus de pnti. psum
ptum vero aliud est p carnis copulā verbis co
ditionalibz vel indirectis vel coactis pcedētibz.
Aliud p traductōz volūntariā. Aliud p subarra
tione vel alias psumptōes. Aliud fm quosdā ve
fm ray. vt diuinitate seu cursu tps vt in eo
qñ reclamatur qñ pueit ad legitimam etatē. vt
ex. de despon. impu. de ill. Quod qdem indistin
cte dcm non placet alijs vt ho. vt dictum est
sup ti. 2. ar. 2. s. de etate apta sponsalibz. r ti. d
effectu sponsalibz. q. qd si pubes. Qd aē dcm est
p carnis copulam causari mrio psumptū. In
telligit qñ sensu in copulam carnis. secus est si
puella inuita et renitens deflozaret. vey si de
reclamatōe n appareat mrio. psumit sensu
se. ex. de pñ. ap. de ill. r. ff. de scubimis. in scu
bitu. de hēc habitū est sup ti. 8. ar. 2. s. de sen
su coacto. q. vey tale tē. Scdm aē gof. qñ inter
uenit tractat de mrio strahendo r fidi datio
vel subarratio vel iuramentū vel pmissio si po
stea copula seqē mrio est psumptū. Pcedis autē
dñs explanādis n iusto. qz patet ex sup dōis de
modis pñdi mrio r spōsalia.

Quis potest strahē mrio r de impe
dimentis eius in cōi. ti. 1. p.

Consequentē pñdendū est qñ potest co
trahere mrio et qñ non. Circa qd scā
endū q strahere mrio potest qñbz qui non p
hibet. Edictū enī de mrio est phibitorū. ex.
de spon. et ma. cū apud. Qui aē phibeant vide
bis agēdo de impedimentis mrio. Et iō agē
dū est de ipis. r pmo in cōi. 2. in speciali. **A**
Circa pñ scdeno q mrio hz plā impedimēta. s.
quedā impediūt ex agnitate. r h dicunt impe
dire mrio strahendū s. n dirimūt stractū. Et
ista sūt duo. s. ecclesie interdictū r tps feria 2.

qz talia respiciūt solēnitates mrio. qdā vō
impediūt de nēitate qz n stat cū eis mrio.
vñ impediūt strahendū r dirimūt iā stractū.
qz licet esset de fco stractū n tn erat in veritate
mrio. r h sit. 12. q. his vñbz stinent. Error.
pñtio. votū. agnatō. cōmen. Cule. disparitas.
ius. ordo. ligamē. honestas. Si sis affinis si for
te coire neqbis. Hec facienda verat. pñbia iū
cta retractant. Ho. tn addit vñū impedimen
tū. s. defectū sensu. vt in furioso. vñ vbi dī m
terdo vsu. si sis ipe dīc sē et affinis. r expoit
sensu. s. deficiens.

De impedimento erroris. ti. 12.

Postea pñdendū est de impedimentis
mrio in spāli. Et pmo de ill q i
pediūt mrio strahendū et dirimunt
iam stractū et h in eo ordine quo in sup dōis ver
sibz ordinant. Vñ pmo pñdendū est de impedi
mento erroris. Et cū h de furia q sub ipo stinet
qz deest vtrobiqz vsu rōis ad pñtendū. Defect
eē etatis ad ipm reducē qz tūc plen vsu rōis
nō habet. s. de h bitum est sup vbi determinat
de etate apta ad strahendū spōsalia. Circa aē hoc
impedimentū. pmo de ipo errore. 2. de furia. **A**
Circa errozē vero qrunē plā. s. vey error ipedi
at mrio. **R**e qz sic. Et h tēpū iure. pmo iure
natāli. qz qdqd impedit cāz de sui natā impet
effectū. sensu aē est cā mrio vt sup dcm est.
Et iō qd euacuat sensu euacuat mrio. Cōfē
sus aē est actū volūntatis q psumptū actū intel
lectū. ois enī sensu et ois volūntas sequit aliquā
agnitōz. Inuisa enī vt dīc au. diligere possū.
incognita aē neqquam. deficiente aut pmo ne
cesse est defectum pñgere in scdo. qz ergo error
agnitōz impedit. sequit eē in ipo sensu defē.
et p psequēs in mrio. et sic error de iure natā
li habet q euacuet. Scdo impedit error d iure d
uili. fm qd ius qui errat non pñtē. ff. de iur.
oim iudi. l. si p errozē. Et errantis nulla volū
tas est. C. de iur. et fac. igno. cū p test. r. l. n
idēco. Ex quo sequit q qui errat in mrio pñ
do mrio n strahit. Tercio iure canoico fm qd
ius error pñone vel pñtōis non admittit pñ
sū et p psequēs nec mrio. 29. q. 2. his ita.
Sed nōne inter liam et iacob. fuit mrio vey
rū cū tn error fuerit ibi. **R**e mrio illd n fuit
pfectū ex coitu qui pñgit ex erroze s. ex pñsu q
postea accessit veyz tn excusat a peccato. vt p.
2. sen. di. 30. **V**ey ois error impediāt nat
monū. **R**e in stractibz et sacris quedā sūt sū
stācialia. quedā vero acēntalia. Defect aē i sū
stācialibz facit deficiere stractū r sacm. dīc vō
i acēntalibz n. vñ optz q error q impet mrio
sit alie eoz q sūt de esse mrio. Duo aē iclu
dit mrio. s. duas psonas q giungunt. et mu
tuā corpis pñatē in inuicem in qua mrio pñ
stie. Primū tollit p errozem pñone. 2. p erroze
pñtōis quia su n pñ libere potestatem sui cor
poris tradere alteri sine pñsu dñi sui. et ideo hi
duo errores mrio impediūt. et nō alij errores
scz qñ quis credit esse diues et est paup. et erroz
qualitatis. s. quādo quis credit nobilis. virgo

et filia. et n̄ est. cū sine arca accētalīa m̄fionij
nō impediūt ip̄m. 29. q. 2. his itaqz. Error nā
qz nobilitatis dupl̄. 1. utingere p̄. aut qz errat ar
ca subiectū nobilitatis et hic est error p̄sone
et impedit m̄fio. ut si cui p̄mittat filia regis
quā nō agnoscat et supponat filia rusticā. Aut
arca nobilitatē subiecti et h̄ est error qualitatis
nec impedit m̄fio. ut si qz s̄sentat in p̄sonam
notā sibi quā credit esse nobilē ē sic ignobil.
hec p̄. **Ad** h̄o. aē maiore euidētiā notandū
qz ad h̄ qz aliqz. v̄l aliqz. errat s̄sentando in v̄nū
quē putat esse aliū. nec est qz p̄ visu vel audi
tū famā h̄eat noticiā. aliquā illi. absētis quē
credit istū eē p̄ntē. qz in p̄ntē. ignotū nec affe
ctū nec s̄sensū dirigē possum. **ut** dēm est sup̄.
ar. ff. de straben. emp. l. cū ab eo. §. massā fm
abā l. 1. v̄n. cū s̄sentat in p̄sonā absētē aliqz. h̄e
ut dēm est sibi notā quā putat eē p̄ntem. s̄stat
qz n̄ s̄sentat in p̄ntē. s̄ in eā quā p̄ntē esse cre
dit. et sic n̄ est m̄fio. qz in p̄sona errat. **Si** v̄o
nullā noticiā habeat mulier de p̄sona absētē
n̄ errat in ea s̄ deapit in p̄ntē. verbigra scdm
ray. si aliqz rusticus veiat de āglia ad aliquā no
bilē mulierē dicēs se esse filiū regis. c̄ regis l.
cū filij vel ip̄i. loquētis noticiā n̄ h̄z illa mu
lier et illa strabat cū eo credens eum esse filiū r̄
gis n̄ impedit m̄fio. qz n̄ fuit error p̄sone. s̄
poti. qualitatis fm ray. Scdm aē fm ray. qz ē
dīc aliqz in hoc casu. ego sum fili. regis. distin
guendū est. qz si fili. teneat substantiē sub h̄ sen
su ego sū talis et talis fili. regis vel sū ille qui
est fili. regis distinguendū est ut sup̄. s̄. v̄t. sic
not. aliquo modo mulier vel non. si aut tene
at adiectie sub h̄ sensu. ego sū gnat. a rege. i.
rex gentis me. et p̄pter h̄ illa cū eo straxit non
est error p̄sone. sed filiatis tū. **ut** n̄ impedit
m̄fio. siue rex filiū habeat siue non. **Ordem**
tū exemplū de rustico anglico qui dīc se esse fili
um regis āglie. h̄o. repbat. qz cū ubiqz terrarū
nū habeat noticiā regis āglie saltem p̄ famam
videt qz ille sit error p̄sone. non enī in p̄ntē p̄
sonā s̄ in p̄sonā filij regis āglie videt. s̄sentire.
nec enī refert v̄t. p̄cat. sū. p̄p̄o. noīe exp̄sso. l.
qui nat. est de illa ācilla. ff. de rei ven. si in rez
ar. ex. de s̄sang. tua. **ibi** noīb. p̄p̄is vel equi
pollentib. idicis. **ut** dīcendū ergo qz h̄c qd ē
ray. fm h̄o. locū h̄z qz n̄ exp̄mit aliquā arcū.
locutōz. p̄ quā habeat noticiā p̄f. et p̄ s̄sequēf
filij. puta qz dīc se filiū r̄gis vel comitis in gñe
n̄ aut dīc cū. v̄l si specificat et nulla habeat no
ticiā p̄f. vel filij. **Quid** si iohes dicat se esse
petr. qui petr. est mortu. et illa strabit cū illo
h̄c non est m̄fio. quia error est in p̄sona. h̄c
ro. **Quid** si aliqua mulier sciat aliquē m̄l.
tos filios h̄re quoz. tū null. ē not. sibi. et v̄n.
eoz. mentat se p̄mogeitū esse et illa s̄sentat in
eū p̄pter spem successionis p̄fnoz. bonoz. **h̄c** n̄
est error p̄sone s̄ fortune siue religionis. s̄. p̄.
mogentē et id m̄fio. non impedit. sic notat
hu. 29. q. 1. in p̄n. h̄c ro. **Quid** si fr̄c viri
in quem se s̄sentare credit offerat mulieri et cū
eo carnaliter p̄misceat. nūqz poterit redire ad

illū in quē s̄sentare se credit vel cū ei. fr̄e stare
debeat. **h̄c** si āte n̄ s̄sentat in fr̄em ei. p̄ eum
quē p̄ errore accepit retinē p̄pue si agnita sit
carnaliter ab eo quē accepit. si aē consēsat in
p̄. p̄ v̄ba de p̄nti n̄ p̄ h̄re. s̄ p̄ l. 2. relinqz
vel ad p̄. redire. **Et** ignorācia facti peccatum
excusat sic excusaret si post s̄sumatū m̄fio. a
sangneo viri sui fraudulentē agnosceret quia
fraus alteri. sibi p̄indicare n̄ debet. **hec** tho.

Quid si qz despōsat p̄ verba de fūso corruptam
quam credit esse virginem. nūquid postea op̄.
to āte carnalē copulā qz sit corrupta opellend.
est cū ea m̄fio. s̄sumare. **h̄c** qz n̄. sic no. hu.
21. q. 2. raptor. quia p̄b. impediret ei. p̄motio
ad ordēs sacros. **Quare** error ponit mag
impedimentū m̄fionij qz ignorācia. **h̄c** quia
ignorācia de sui rōe n̄ p̄ h̄re aliqz agnitiōis
actū. s̄ error p̄ h̄re iudiciū rōis p̄uersū de aliqz
tū quātū ad impedimentū volūtariū n̄ d̄nt.
qz nulla ignorācia p̄ m̄fio. ipedire. n̄ qz h̄z
rozē adiūctū. eo qz act. volūtatis p̄suppoit estia
tiōne siue iudiciū de aliquo in qd fert. v̄n. si est
ibi ignorācia op̄. ē error. et id error ponit i.
pedimentū qz cā p̄xia n̄ autem ignorantia. **hec**
thomas.

Equit videre de 2. s̄. de furia. et circa h̄ qz
runē pla. p̄mo v̄t. furia m̄fio. impedi
at. **h̄c** aut furia seq̄tur m̄fio. siue ratū siue s̄
sumatū et sic n̄ dirimit ip̄m. 22. q. 1. illi qz maē
monū. aut p̄cedit et tūc aut furios. h̄z ludā
interualla et tūc licet dū est in illo interuallo n̄
sit ratū qz strabat m̄fio. qz plē nescit educa
re. tū si strabit est m̄fio. p̄ enī tē oīa facē qz
illū p̄nt. A. q. 1. qmuis triste. et. C. de codicillis.
nec codicillos. **Aut** non h̄z ludā interualla. et
tē si strabat l. et qz n̄ h̄z n̄ erit v̄t. m̄fio. qz n̄
potest esse s̄sens. v̄bi d̄est rōis v̄s. 22. q. 1. n̄
furios. et. 22. q. 9. iudicas. **Quid** si mulier cū
furioso scēter strabat. **h̄c** in nullo sibi p̄iudi
cat n̄ in amissione array n̄ forte habuisset lu
cāda interualla. C. de spō. l. v̄l. **Quid** si furio
s. strabat tpe furie et postea in ludā interual
lo ratificat. nūquid est m̄fio. **h̄c** qz nō quia
tpe strace. n̄ fuit m̄fio. et qz nichil est ratifi
cari n̄ p̄ fm jo. qd v̄t. est n̄ mulier in p̄mo s̄
sensu p̄seueret. fm h̄o. ex. de spon. intellecte. **Quid**
de ebrio. **h̄c** ebri. qz rōis v̄sū p̄iudit qz n̄
p̄ s̄sentare n̄ p̄ strabē. qz cū aliqz straxerit. et
eā carnaliter agnouerit n̄ est m̄fio. n̄ postea ra
tū habuerit. si vero rōis v̄sū non p̄iudit tunc
m̄fio. tenet.

De impedimento dicitōis ti. 14.

De impedimento dicitōis ti. 14.
Cū de s̄siderandū est de impedimento cō
dicitōis. i. fuitutis. et p̄mo resp̄u ip̄o.
rū singū adinūicē. 2. res. cū d̄iōrū.
terao v̄t. fuit. possit supuenire m̄fio. 2. d̄ p̄
le fuoz. **Circa** p̄. q̄runt pla. s̄. v̄t. error s̄
dicitōis ipediat m̄fio. **h̄c** error dicitōis est tri
plex. aut melioris. ut cum quis strabit cū libe
ra quam credit ancillā. aut paris. ut cū fu. cō
trabit cū ancilla quā credit liberā. **Aut** d̄cō.
rī. ut cū liber strabit cū ancilla quā credit liberā.

Prim^o error nō impedit mīo⁹ qz nō ledit in aliquo sic strahens. **S**ilr nec 2^o qz eq ledit vqz vñ in neutro errore deapit. **N**ec hz qd obidat alteri. ar. 29. q. 2. p totū. et ex de dinor. signifi: casti. **P**rodictū de mīo⁹ est phibitōrū. vñ de ad ipm strahendō admittit qñqz non phibet. ex. de spon. cū apud. **T**erc^o vero error impedit mīo⁹. 29. q. 2. siqz ingenu⁹. **R**ō h^o est qz alter tñ ledit sine sua culpa. et h^o grauit^{er}. quia ledit in bono plis quā non habebit in pēate. **E**t i bono fidei quia non poterit ei obitū reddē libe et in bono sacri. s. in cohabitōis i sephabilitate. et ideo ex eqtate nāali pūsiū est vt error dōitō nis deterioris impediāt mīo⁹ strahendō et dū mat iam stractū. et h^o est opio cōis. et scōm ho. s. q. p m^o nec 2^o error impedit mīo⁹ quam tenent bonū. cho. pe. hu. gof. et inno. ex. e. p pōit licet quidā aliter dixerint vt referūt in sua sū: ma gof. et ho. **S**i tñ postqz ei⁹ dōitōz agnouit i eā tadte vel expsse verbo vel facto. s. p copulā carnis sēnsit nō poterit sepan. ex. de sū. ser. p pōit. et. c. ad nīaz. in glo. b. vbi notat bñ. qz mīo⁹ strahit aliqñ ipō fēo sine verbis. s. tñ qñ aliq vba pcesserūt ad sēnd mīo⁹ l spon salia hēz tñ n hēnt effectum. **S**i tñ a pñ^o dōitōnē ei⁹ sūit extūc vey mīo⁹ fuit. 29. q. 2. si qz liber. **S**ed; tñ aliquos eē error dōitōis deterioris nō impedit mīo⁹ ex sui nāa s; ex ssticūō ne ecclesie qñ h ssticūisset mīo⁹ n impedit; si tñ n impedit error qūitatis aut fortune. **E**t h^o est opio rōd. videt eē eē bonū. **S**i nūqz poss; ec clesia h idē ssticūē de errore qūitatis et fortune. **R**ō qz sic. sic nōt hu. 29. q. 2. in pñ^o. **E**rror aē p sone de sui nāa sine ssticūōne eccie impedit mīo⁹ adeo qz ecclesia n poss; statūē qz tal error mīo⁹ nō impediret. **S**ciend aē qñ p pōitōz sūitūis mīo⁹ impediēt vir vxori redd; qd qd acapit noie dotis. ex. de sū. ser. p pōit. **V**ey error libertatis dōitōis vel asēptāe l originane impediāt mīo⁹. **R**ō qz nō sic nō. hu. 29. q. 2. i pñ^o. qz oēs tales sūt liberi licet ad quā solā opaf pl^o ceteris teneant. h^o ho. **S**ciend eē qz qñs strahat cū filia liberta non soluit mīo⁹ ppter p citam seruitutē mīis. si possit ostendere qz ante mīo⁹ mater fuerit manumissa. ar. ex. d. na: cis ex libero ventre. indecens. **T**horand eē qz rōe seruitutis mīo⁹ solui non debet ad pēitōz mulieris. si vir possit oñdere qz p sū^o cō dōitōnez sequebat sūm legem pūicie seu dōitōz patrie. licet olim fuerit seru⁹. tpe tñ sue mortis p libe ro se gerebat et tāqz liber dōitōit testamētū. et fili⁹ ipe postea p decem ānos nec noie suo nō mine pñs ē pass⁹ strouersā stat⁹. vñ rōe tps et in fauorē libertatis vir est liber et mīo⁹ sta bit. ex. de sū. ser. liq. vbi de h in glo. decennio **S**ufficēt tñ qñquēniū vt dī ibid. vñ sūm hōf. cū dīc. x. ānos. subaudi. maxie. **V**el dīc scōm ho. eē qz sufficēt qñquēniū q ad b. s. ne noie pa tris sui qstionē patiat. s; dōcēniū requirē si suo no mie qstioz motā voluerit vicare. ar. c. d. p scp lon. tem. q. p libertate. l. i. dūmō bonā fide ha buerit. et h^o mē pñtes. **N**ā mē abñtes. 20. āni de

fiderāt vt dī ibid. l. fi. **I**nsup nō qz puella hñs libm auū et p fēz suū dī seq in nupijs sēndis poti⁹ volūtate aui qz pñs. 22. q. 2. c. i. et h^o itelli gīe de honestate. **Q**uid de illo qui straxit ig norāter cū āalla quā dñs maūmisit. nunquid ibi est mīo⁹ cū iā ābo sūt liberi. **R**ō ā maūmis sionē ignorat credēs tñ eā esse liberā sic tpe con tracti mīo⁹ credebāt. aut scē eā maūmisaz p stractū mīo⁹. et eā fuisse seruā tpe stracti mīo⁹. **S**i pmo mō copula carnalis sequens maūmis sionē pōcēm mīo⁹ n ratificat sūm ali: qz qz adhuc liber sūmisceē ei ex pmo sēnsu q n l^o fuit et sibi n pūdicat. **E**t h^o sūm sūt tācre. gof. ho. in sūma sua. inno. et bñ. ex. d. sū. ser. ad nīaz. **A**ly dicūt qz ipa maūmisā statū ē ma trimo⁹ vey. qz sublatum est impedimentum. **E**t hāc sūmāz credit esse veriorē ipe rōd. **S**i 2^o aut sūmisceē affectu mīo⁹ niali ā fornicano. si p mo mō efficiēt mīo⁹ ratū n ppter sēnsu q pre cel sit qz null⁹ fuit. s; ppter nouū sēnsu tactū qui ē vñs de pñti q pcesserāt mīo⁹ fac. **S**i 2^o mō tūc licet n sit mīo⁹ in sēpectu dī eē tñ p iudiciū eccie eo qz psumeret interiorē sēnsu af fuisse. **Q**uid si quis liber strahat ignorāter cū filia serui et libere. vbi sūm sūctudiez tpe pto les seqt pñez. ex. de sū. ser. licet. nūquid mīo⁹ dūrimet. **R**ō videt qz sic. si sūctudo tpe sit psc: pta. ar. ex. de sū. a. spūal. sup eo. sūm ho. **Q**uid si liber cū āalla sūat ignorāter et illa du rāte ignorātia ei⁹ sūat cū alio scēte dōitōz ei⁹. nūquid valet illō mīo⁹ 2^o. **R**ō qz sic. ē mīo⁹ p^o nullū fuerit. **V**ey liber volēs cū āalla manere quā credebāt esse liberā tpe stract⁹. pos sit ab āalla dūmicti. **R**ō inter libez et āallam quam tpe stract⁹ credebāt esse liberam nulluz fuit mīo⁹ i rei veritate qz licet valuerit sēns ex pte āalle nō valuit tñ ex pte liberi. **A**d h^o ei vt valeat mīo⁹ stract⁹ requirē sēns mutu et ideo sūgnita dōitōne seruitutis in ea. ipa nō cogit stare cū libero qñ est ex ui mīo⁹. 29. q. 2. siqz ingenu⁹. in glo. **V**ñ si sūheret mīo⁹ cū alio teneret mīo⁹. rōe tñ fidei pmissē bñ tene tur ei qz quilibet tē fūare qd pmittit libe. ma xime si fidē firmet iuramēto. tñ seruari p sine salntis detrimento. **V**ñ spellenda est tal⁹ dō no in eā sēntire et cum eo remanere. ar. ex. de eo qui duxit in mīo⁹. c. i. et d. sū. ser. ad nīaz in glo. **S**i tñ pendente spulsionē cum alio strahet mīo⁹ scōm teneret. vt etiam dīc ho. in sū. et gof. **V**ey mīo⁹ liberi cum āalla quā credebāt liberam ratificet p sequentem copulā carnalem. **R**ō aut copula carnis sequit certam sūgnitionem seruilis dōitōnis alteri⁹ sūgnis. ā pūabilem pūpūonem. aut leuem sūspūonē. ā ātecedit. **S**i oīa illa antecedit non ratificat mīo⁹ pōcēm. quia adhuc liber sūmisceē ei ex pō ri sēnsu qui fuit null⁹. **S**i aut sequit leuē sū spūonem tancū etiam non ratificat mīo⁹ p dīcū. tūcūans enī p ignorante habendus est. ex. de sū. ser. p pōit in glo. **S**i aē sequit pūa bilē pūpūez et dīcretam tē dīstīguo. qz aut illa carnal pūpūo fca est ad pceptum ecclesie

aut si non. tunc aut facta est affectu infirmo. aut fornicatio. si primo modo. tunc dico. quod ratificat matrimonium. propter primum sensum de nouo. qui est sine carnali copula cum verbis de primum quod processit matrimonio. ratificasset non alter primum quod est huiusmodi. Si autem facta est affectu fornicario infirmo. non ratificat in conspectu dei quoniam inuis ratum presumere iudicio ecclesie eo quod presumere interiore sensum de nouo affuisse. Si autem liber cum aliqua carnali copula est per impulsione ecclesie dicit aliquod quod illa copula sibi non iudicatur. Si non videtur quod verum dicat. quod si carnali omni sceret cum ea affectu infirmo ratificaret. propter non tunc sensum. ex de primum. ser. proposuit. si autem affectu fornicario mortaliter peccaret. Si autem copula illa sequitur certam cognitionem in libero de fuitate alterius. tunc si omnes siue omiscat cum ea per impulsione ecclesie siue non per infirmo ratificat in conspectu dei. si illa omixio fiat affectu infirmo. si autem affectu fornicario quoniam non ratificaret in conspectu dei. ratificaret tunc si iudicium ecclesie propter causam super dicitur. hunc rich. **¶** Vt lib. quod straxit cum aliqua qua credebatur libera possit ab ea separari licet aliter quod per iudicium ecclesie. **¶** **R.** a straxerunt in facie ecclesie. a non tunc straxerunt coram testibus per quos straxerunt potest probari. aut ita secrete quod nullo modo potest probari. Si modo primo straxerunt per iudicium ecclesie separandi se quod quoniam in rei veritate infirmo fuerit nullum tunc ecclesie debet ostendere de impedimento quod in forma iudicii cognito significabit infirmo nullum fuisse. **¶** **V.** nemo per quacumque causa publica potest ab uxore sua se parari sine iudicio ecclesie. ex de diuor. porro. hunc rich. **¶** Si hunc hunc non est verum. de quod vide super tit. 11. ar. 3. q. 1. **¶** Vt vir proprio iudicio. tunc. tunc infra tit. 33. ar. 2. in primum. **¶** Si autem straxerunt modo est per iudicium ecclesie separandi se. quia cause peractum infirmo moniali quod probari primum in iudicio ecclesie ad iudicium ecclesie debent referri. aliter multi possent fraudes committere in dimittendo uxores suas falso eis obediendo notam huiusmodi. Si autem straxerunt modo. tunc distinguo quod aut fama est eos straxisse se aut non. si fama est adhuc videtur probabile posse dici quod non in per iudicium ecclesie debet separari ad vitand scandalum. Si autem de huiusmodi nulla est penitus fama non video quare non possit eam propria autoritate dimittere si certum est de eius seruili obedientia. hunc rich. **¶** Quid si quis occasione diuorij se faciat huiusmodi ut per huiusmodi infirmo. **¶** **R.** hunc legem seculari quod dicit quod huiusmodi suppone infirmo dirimit ipsum infirmo dirimere. **¶** Si hunc canones talis uxorem dimittit non potest nec vxor sit serua. si sine sensu suo huiusmodi se fecerit. 29. q. 2. relatum. **¶** Quid de eo qui mouet obedientiam questionem uxorem. et illa pendente lite petit sibi debitum ab eo reddi. **¶** **R.** non debet omisceri sponte et ne iudicet sibi. hunc aliquos tunc tunc reddere debitum exactum ab uxore. et ad hoc per ecclesiam appellendus. nec ideo iudicatur sibi. exigere autem non debet. **¶** Tancre. vo notauit ex de primum. ser. proposuit. et est gof. in sui. sua. quod nec exigere debet nec reddere est ad mandatum ecclesie. licet propter hoc ex coice quod si eam affectu infirmo agnosceret iam vxor esset et ei iudicium fieret. si autem affectu fornicario

tunc mortaliter peccaret. et ideo obedire non debet. **¶** **S.** com vero aliquos. ut 10. 20. q. 2. c. ad mandatum ecclesie reddere potest sine iudicio suo quoniam non est certum de huiusmodi additione eius. licet habeat inde aliquas presumptiones. **¶** Et agnoscat eam in huiusmodi casu ex primo sensu quo consensit in eam ab initio non ex nouo. secus est si ostendat de fuitate uxoris. quod tunc reddere non debet. hunc siue est huiusmodi. ex de primum. ser. proposuit. in glo. audiuit. eiusdem est siue videtur esse tunc. **¶** **H.** vo dicit si huiusmodi liber reddere et exigere potest quoniam tunc sit certum de seruili obedientia alteri. **¶** **S.** iugis. propter dubium euentum iudicii. ar. ff. de adul. denudasse. quia nunquam iue nit quod debeat potest excoicatus sustinere quod debitum reddere non ubi si redderet mortaliter peccaret. **¶** Si querat quo affectu agnoscat eam. dicens quod primum. gali non tamen libera nec tamen sua si tamen illa cui fuit obiectum. **¶** Et sic euentus iudicii declarabit. **¶** Vt cogat eam retinere vel non. ar. C. de iudi. rem. si noua. ante eam non debet eam relinquere propter temeritatem. huiusmodi opinio est multum probabilis. **¶** **R.** de plurimum probabilis ad casum. propositum habet ex dictis rich. in illa. q. vix liber tunc. que ponit aliquantulum. ut patet intuenti. **¶** **I.** tunc huiusmodi. super. c. proposuit. dicit caudam. s. quod si scia sibi dicat quod non sit eius vxor nullo modo eam agnoscere debet. et sic videtur corrigere prius dictum. **¶** **¶** **¶**

¶ **S.** Equiv. videre de secundo. s. de impedimento infirmo seruorum respectu dominorum. **¶** Et circa huiusmodi querunt plures. **¶** **V.** tunc huiusmodi et adde possint infirmo strahere sine sensu dominorum suorum. **¶** **R.** hunc leges. huiusmodi non potest strahere infirmo. unde lex copulas suorum subinat. l. subinia vocat non nuptias. C. de incest. et inuti. nup. cum ad illis. **¶** **S.** com vero canonones ut per ex de primum. ser. c. 1. seruus strahere potest infirmo. et inuito et contradicente domino dabo secundo. secundo. tunc iungi tantam peccatum in corpore suo quantam potest scilicet saluo iure domini sui. unde non minus debet obiecta et consueta seruici domini prestare. **¶** Quid si quis ducat ancillam suam in vxorem. **¶** **R.** ancilla fit libera. C. de latina libertate tollenda. autem. ad huiusmodi. **¶** Nota tunc quod quod strahit cum ancilla fit irregularis. hunc 10. 29. q. 2. c. 2. di. 29. si quis vidua. et huiusmodi ideo quod talis presumitur esse vilis. ut dicit in glo. **¶** Quid si eod tunc dominum seruicium aliquod imponit. et vxor debitum petit cui potest satisfacere. **¶** **R.** si huiusmodi domino sciente et volente. vel saltem permittente infirmo straxit. debet potest vxori satisfacere. quod quod procedit principale procedere intelligitur et accessorium. ar. di. 8. quo iure. t. 16. q. 1. si monach. **¶** Si autem domino ignorante l. edicente dicit quidam quod dominus magis obedire non probabili liter vxori fornicationis periculum imineat vel magni iudicii fiat. quod vir cum onere suo ad uxorem trahitur. **¶** **D.** decretalis est supradicta dicit quod debita et consueta seruici non minus debet propriis dominis prestare. **¶** Alii vero dicunt quod vxori prius debitum reddere debet cum per huiusmodi iudicium vel saltem modicum domino sit. at propter horam modicam non forte dominus in persone auxiliium seruici petat l. patere quod iudicium et in moris esset periculum. huiusmodi opinionis est huiusmodi. in glo. potest de decretalis et est huiusmodi. **¶** Alii dicunt per quod in his multa pericula considerari debet si et in omnibus actibus humanis. s. periculum castitatis imminens vxori.

Impedimentū qđ ex debiti reddidōe gñaref ser-
uicio dñi. Et alia huius quibz rite et discrete
pensatis indicari poterit. cui magis debeat obe-
dire. s. dño vel vxori. h. sñe sūt boni. et tñ. nñ
eē vidēf rōnabil. **N**ota eē qđ dñs āallā tā
qz liberā tradat alicui libero in vxorē ei dedisse i-
telligit libertatē. vñ stabit mñio mte eos eē si
vir ignozasqz eā fuisse anallā. in aut. de nup.
s. si vero ab initio coll. g. et fm bñ et gōf. eē.
de dñi. ser. ad nñaz. **P**ec est fm hñ. si dñs āal-
lā tradat viro in vxorē sctibendo dotē qđ in li-
beris seīs tñ fieri solet. Scēdō eē qđ dñs vidēf
at seruū cū libera l' anallā suā ē libero scten-
tem et dissilet suū empīē i libertatē sūt et and-
lā. vt pz. l. pōicta fm gōf. et hñ in sūt. Quid
si vir sit suū dñi vñ et vxor sua alteri dñi.
Nichilomin⁹ n debent dñi illi debitis ipozz
huius defraudari. eē. de dñi. ser. c. i. et 29. q. 2.
dictū. **N**ec tñ tales sūges sūt ita distrabēdi
qz sepeñ. C. cōia vñsqz iudicij. l. possessionum
h gōf. Quid si sint dñi diuersaz regionum
ita qz sūges illi mutuo agnosce carnaliter se
ñ possint. **R**e vt eūtef materia fornicatōis co-
gat alter dñoz p ecclesiā vētē alē volē emē.
C. dñi. ser. l. i. s. et gñaliē. h gōf. **Q**uid si neu-
ter dñoz emē velit. **R**e cogat alicui vendere in
puinda sñi l' venalem exponat. et si null⁹ em-
ptor appareat eccia emat. di. 48. fñitātē. sū-
ges enī n sūt sepandī. 33. q. 2. qđ de. 7. 29. q. 2.
c. vlē. h gōf. Quid si dñs vendere velit seruū
suū alicui ducturo in ptes exneas et rñoras.
Re notat alan⁹ eē. de dñi. ser. pposuit. qz h fa-
cere posset. et vxor eū seqtē eē si liba sit. et scdm
hñ. h glo. ibid. h opio est vera. qñ seru⁹ sñit ē
libera scēte. **A**ly dīct qz vēdīao talis est. pbi-
benda. ar. C. cōia vñsqz iudicij. l. possessio. et ar.
di. 48. fñitātē. et eē de iudicis. c. vlē. **I**nterest
ei sine expedit republice ne quis re sua male
vtat. in sūt. de his qui alieni vl' sui iuris sūt. s.
pñl. hñ sñe est bñ. eē. de dñi. ser. c. i. et tñ. et
pe. et inno. ibid. et hñ. eē in sūt. **V**n iudex eccia
stic⁹ ad denūdatōz seruū dñm ex officio suo co-
gere pē. ar. eē. de offi. pñec. vñ. l. i. s. qz aut. Se-
cūdū at hñ. in glo. h locū hñt qñ ābo sūt seruī.
Aliqui vero distinguūt qñ seru⁹ et āalla sñit
dñis stradicentibz sibi pñdicāt n dñis. et ideo
si dñs indigeat pē eos vendere et si n pē eos vē-
dere in terra sua siue si nō inueiat iustū ēptorē
in terra sua. pē vendere in aliena. **S**i tñ pē eos
vendere i terra sua tē. alioqñ manifeste iniuriat
sūgi eius. et abutit re sua in pñdiciū alienū.
Si vero strahāt dñis sñentibus n pē vēdi ali-
qđ eoz a dño in pñdiciū sūgis. et si alter ven-
dat alē dñi opelli qz redimat. l' n eū emē l' ā alle-
licenciā dare qz vñ sequat. **E**t hñ sñe est bon⁹. et
eē scot⁹. n qz scot⁹ dīct qđ dñis iniuriis straxere
licet eos mittere vel vendere vbi volūt sic pus-
eis licebat. qz illi sic strahendo n pñerūt i ali-
quo diminuire seruitutē. **S**i nūquid vxor d-
bet seq vñ si gñalibz venūdet. **R**e dñs su⁹ non
debet eū vendere gentilibz qz est ibi pñclm fidei.
si tñ de fco vēdat. si vxor n timeat pñclm pñā

qz sit in stumeliā dei l' alie⁹ alie⁹ fornicatōis
pē et dñi seq vñ. s. n video qño possit eū seq sñ
fidei pñulo. ā aliq alio mō sñ pñto. h bon⁹. **Q**uid
si n seqt eū. nūquid diuidit mñio. **R**e
licet cohabitātō de fco diuidat n tñ diuidit ma-
rimonij quo ad vñclm. sibi aut i putet qz eū
eali scēte straxit. pē tñ dñs cogi vt vēdat ēpto
ri hñas sñitōes afferēt n gñes et oñofas mñio
hec petrus.

Item vij

Sequit videre de tercio. s. vñ fuit mñio
supuente possit. et arca h querūt pñā. s.
vñ vir in seruū se vēdere possit alij. vxore no-
lēte. **R**e vir in vxoris est pñate i his qz pñent
ad reddidōz debiti carnalis. In oibz aliis est sui
iuris. **H**inc est qz saluo iure vxoris eē si dissentit
at dare se pē in fuitutē alteri. **N**ec pñter hoc
mñio dñi solui nec quātū ad vñclm qz erat
legitime stractū. nec quo ad tñoz. qz seruic⁹ se
quē est acqñita saluo iure mñionij. **V**n dño
aliqō pñpiēte et vxore debiti petente ead hora
magis dñi obedire vxori qz dño. si vñ vxor sñen-
tiat tē pleno iure trāsīt in dñm alie⁹ et sibi p
iudicat. h bon⁹. **S**i nūquid qñ vēditōni viri
vxor sñentit sit coipo āalla. **R**e qz n sñi ius ei di-
mittit i vñz vt iā dñs ei⁹ possit eū occupare qñ
vxor vellet debiti sibi reddi n fornicatōis p-
babile pñclū immineret. **A**ut eē in terra alie-
na possit vendere. hec pe. **V**ñ vxor possit
se vendere viro nolēte. **R**e qz non quia liz vir
et vxor quo ad carnale debiti ad parā iudicē
tur. tñ quo ad regimen dom⁹ et familie. et alia
huius supaddita. **V**ir est caput vxoris non eē
uerso. et ideo eam corrigere debet non eēuerso
hec thomas.

Item vij

Sequit videre de 2. s. de ple seruoz. et cca
h qñrunt pñā. s. e⁹ pentis sñitionem dñi pē
sequi. **R**e qz dñi sequi sñitōz mñis de iure cōi qñ
tñ ad libertatem et seruitutē. **E**t hñc scordat
lex dñi. vt patz exo. 21. et eē de nñis de libero
vētē. c. vlē. **R**o hñ est vt dīct pñ. 9. et hñ. c. s. qz
mñes sūt magis amātes filioz et pl⁹ laborauē
rūt in generatōe eoz et certiores sūt qz sūt fili-
eaz qz pñes. **E**t vt habet. 14. de āalibz i gñatōe
āministrāt tot⁹ sbe corpis mātiaz. **S**eruit⁹ at et li-
bertas sē sñitōes qz maxie respiciūt corp⁹. **M**ag
eē iñitendū est cōi qz iñcto. **C**ōuēnti⁹ eē est vt
iura atēbūt pñi sñitōes pñis ipaz mag dñi.
gentis et qz in cōi gñatōe pl⁹ laborauit. **D**e sñue
tudie tñ spāli aliqz tñaz pē seqt pentē sñitōi
sñitōis siue sit pñ siue mñ. **N**ō tñ si p⁹ pactū
mñio pñ se vēdit i seruū vxore nolēte. 3. q.
2. liberi. **I**bi dñi qz p⁹ sñi sequit deteriorē sñitōē
si hoc intelligit scdm sñuetudinem lombardani
si lex romana aliud tenet. C. de rei ven. parus
l' glo. deteriorē. s. femineā. eē. de ser. nō ordi.
dilect⁹ in glo. **E**t hoc adeo vñ est qz si fuerit ali-
quo momento in ventre libero liber nascet. ff. d
sta. ho. l. seruoz. **S**i at vterqz parens est seruū
sñitōis et sūt diuersoz dñoz sit diuisio libroz
fm numez si pñes sūt. **E**t si vñ est tñ dñs. il-
le penes quē pñes remanebit recōpensabit alē
dño pñi iustū. hec rich. et pñueniunt cū eo alij.

In honoribus et muneribus et nunciis per seque
premi. C. de decurio. l. eos. Et si inter est verum quod
decutione accipere licet si natus ad idem sequi per
ibid. l. 2. **V**erum per vendere possit. plene uxore i
uita. **R**es filij non pnt nec debent vendi sine cl
pa si sit paupertatis vel famis necessitas in quo
cau vxor debet consentire. **P**er in alio cau vendere
velit si potest qui vxor dissente. sic enim vir no po
test vendere nec alienare dotem vxoris quauis sit
dus domus. sic et in proposito. **P**er a tpe necessitatis
et famis vendi possint. pbat per illud quod scribit
nec. q. h. bon. **P**otest aut pater vendere filium in ne
cessitate ut cu pao a filio vendito vel quocumque
filio emptori reddito sit ingenuus. C. de patribus
q. si. di. l. 2. et multo fortius pignori obligare. ff.
de re. iur. si debet quod plene est. **S**ed nuquid
sit seruus. **R**es q. sic fm azo. **A**lij d. cu seruire dz
ar. C. de iura. de ma. l. 1. **N**ec in alio cau pater fi
liu vende per q. lex phibet h. gualit. si in cau poi
cto. mater aut h. no per q. n. lex ei pcedit nec h.
filii i pte sit per. h. bo. **V**erum alijs possit se
ipm vendere. **R**es q. e emptio vel venditio ad obseq
um humanu. **E**t ad huius dnu. dmo a. offcio n
repugnat obsequium hois siue huius corpali. sed
fuit spualis q. est huius peccati. dicend. ergo q.
q. fideles redempti sunt et templu dei facti sunt non
pnt se vendere ut faciunt mala. pnt tu se vende
ad obsequia. h. bo.

De impedimento voti. **S**ententia. ti. 16.
Einde considerand. est de impedimento
voti. **E**t circa h. q. runt pla.
scz. verum mrio. impediat per stannende
voti. **R**es duplex est votu. s. simplex et solene.
Et per verum impediat mrio. d. x. no a. d. rimi
tur iam stractu per votu simplex si per solene ut
ex. q. cli. vel vo. soluit. t. c. rur. t. c. insinu
ante. et disputat. h. questio. 24. q. 1. vbi pmo
ostendit q. mrio. stractu post votu no t. v. q.
ad. s. his autotantib. **I**bi vero allegat. strati
um vsq. ad. s. v. l. et dimittit. q. stio insoluta.
en soluit di. 24. s. v. l. **I**ta. s. q. pma. c. intelli
gunt de voto soleni alia de simplicia. et est opio
poicta quasi cois theologoz et canonistaz. **I**n
in ea fuerit jo. t. g. h. di. 24. s. v. l. t. c. v. l.
Tenerit et ea bon. nich. tho. t. pe. hu. vero s
tratu sentit. **I**n fm eu in nullo cau est mrio.
post pteue stannende votu quo ad deu ut recitat
bn. ex qui cli. rur. et fm bn. dictu hu. tutus
videt. cui cu bn. no est assentien. in hac pte. ro
a. quare votu solene si simplex dirimit mrio.
nu stractu est fm scotu q. q. dicant alij. quia
ecclesia illegitauit vouentem soleniter no a.
vouentem simpliciter. et hoc ronabiliter scdm
leo. quia ille se posuit in potestate eccie q. n. ad
stannend. ille vero si. q. ergo se posuit in ma. di
ecclesia soluit sibi q. si strabat ne s. votu veiat.
q. si s. veiat relinquit eu in dicio dei. no ei eccia
oia mala punit nec ei phibendo sy penas inu
git eo q. forte mai. malu seqret ex illegitima
tione talu q. m sequat. ex stratio. **I**n fm ho. vi
det. excepta autoritas pape in voto sic in iura
meto. ex. de iureiur. veniens. s. fi. **V**n papa

reddat aliquas psonas inhabiles per ostentem
ad vouend. puta pupill. maior i. fante si pe
vouere phibente ostentem eccie q. tu pe morta
lie peccare. ex. de delict. pu. ergo multo fortius pe
inter vouentes distinguere et diffinire q. si so
leniter voues strabat mrio. si teneat. t. q. si si
pliciter voues strabat teneat. **N**u statuta eccie hac
materiam in multis sunt ve potuua et dependet ex
voluntate sola. **S**i ei vera et naturalis ro. eccia q. si
derare vellet pot. statueret q. votu simplex di
rimeret mrio. qua agnatio legalis l. spualis.
h. et pla alia de hac materia pot. ho. ti. q. cli. v. l.
vo. **S**ed obiat q. dic. demes. papa ex. q. cli.
rur. apud deu si m. obligat votu simplex
q. solene. si ergo illud si dirimit mrio. iam co
tractum nec solene dirimet. **R**es verbu illud ve
ru est in his que spectat ad deu ut est separat. a
deo per peccatu mortale. q. mortaliter peccat fra
gens votu simplex sic solene. licet iste grauius
ut sic fiat opatio in genere non i. determinata i.
ar. q. l. itate. si quo ad mrio. quo ho. ho. obliga
t. si d. q. si sit eqlis obligat. d. si in gne q. ad q.
da obligat votu solene ad q. si obligat votu si
plex. h. bo. **V**el intelligas q. si m. obligat t.
quia ab inido eqliter sunt seruata. **V**n glo. ex.
ponit illud nec m. i. miori tpe. q. verum imp.
petuu obligat. **Q**uid si simplex votu vouit et
postea de strahendo iurauit. **R**es votum suabit
pma imposita de temerario iuramento. ex. q. de
ri. vel vo. rur. h. bo. **Q**uid si quis
iurauit aliquam ducere in vxore et postea vouit co
tinere. **R**es fm gof. et ho. pu. alet iuramentu q. p
cessit votum. **A**ccedit ad h. illud ex. de spon. co
missu. sic stangit de duob. iuramentis stratis
valet ei pmi q. verum est licet. v. si post fide
data de strahendo. votu emittat a muliere. q.
votu ei si est oimode obligatoru. viro cui fide
cederat mrio. stante dat mulieri licentia sthe
di. ex. q. cli. vel vo. veiens. potest tu et alie h.
c. veniens intelligi. s. de opatua pmissione. q.
scz si cotinere no pe mulier illa ne deteri. inde
stangit dat ei licentia nubendi in dno ab eccle.
sia. i. o. n. d. si negata. t. q. si straxerit mrio. te
nebit et iponit ei pma de fide metita. **V**l. pe di
q. q. ibi dispesat papa ex certa scia. tu ppe ai e
bat. q. q. q. d. m. pterita mulier illa votu emi
sit. tu q. h. si fecit ex inspirat. si in fraude. sps
si. s. ab eo diuertere posset. tu ppter mai. pi
culu vitand. quia for. a. pte dicebat q. pot. se
metimet. ar. ad h. ex. de spon. iuuenis. **P**er etiam
intelligi q. mulier illa i. straxerat cum inmi
e ibi si fide metita. et expoe illud mrio. strabat. i.
mrio. stractu teneat. cui vult. i. voluit. licet
am. subaudi. in ecclesia solenifadi et publice de
spofandi. ex. de clades. despo. c. ij. et sic plana est
decretalis. quia cu votu simplex fuerit mrio. s
tractu tenet. licet sthere non debuerit. et intel
lecte. iste magis placet ho. h. oia ho. de h. vide
sup. ti. qualiter sponsalia possint dissolui in p
mo casu. **V**erum strahens per simplex stann.
de votu peccet mortaliter sy quando reddit de
bitum. **R**es non obligat quis efficacit per mrio.

ad reddendū carnale debitū p̄ma vice āte m̄fio⁹
 p̄sumatū qz p̄ eligere monasteriū. et id p̄ma
 vice mortaliter peccat reddēdo q̄ d̄bit post sim-
 plex p̄tinentie votum. s; alijs viabus quia est
 m̄fio⁹ iā p̄sumatū tenet reddē nec peccat qz qd̄
 erat in volūtatē f̄m est sub iuris nēditate. h̄ tñ
 d; facē cū dolore qz p̄ culpā suā venit in nēdita-
 tē istā. debet autē reddere siue vxor exp̄sse petat
 siue interpretatē siue tacite et p̄pue si timet ei de
 p̄culo castitatis. h̄c p̄. **V**tz sic d̄bens debi-
 tum petere possit sine peccato. **R** qz n̄ qz ex v̄l-
 culo m̄fionij n̄ obligat ad debitū petendū scdm̄
 rich. et eho. **Q**uidā tñ dicūt qz p̄ petere ne n̄
 mis oīosū reddat m̄fio⁹ vxori sp̄ petēti. **S** si
 recte inspiciat h̄ est reddē vxori debitū petenti
 interpretatē. h̄ de ho. **V**tz sic strahens vxore
 mortua strahere potē cū alia. **R** quo ad ea i
 q̄bus n̄ est f̄s impotēs suare p̄tēdē votū. or-
 dinat ad huc post m̄fio⁹ stractū ad suandū. p;
 p̄ter qd̄ mortua vxore tē totaliter p̄tinere. h̄c
 eho. **Q**uid si duo q̄ p̄mo voverūt simp⁹ p̄t;
 nētiā postea sil strahit m̄fio⁹. **R** jo. 24. q. 1.
 de viduis dīc qz m̄fio⁹ n̄ tenet qz neut̄ debitū
 petere p̄t. **A**liqui vō dicūt qz ita q̄si vn⁹ eoz
 altero viuēte 2^o straheret m̄fio⁹ 2^o n̄ teneret
 m̄dēbūt igit̄ siuges tñ cū cubiculo seq̄strato.
Itē si vir p̄tinentiā voueat et mulier h̄nēdāt
 nubit ei sine culpa. 14. q. 2. nos nouim⁹. **E**t ex
 h̄ argumē a stratio sensu. q̄si mulier votū eius
 sciret d̄bendo scdm̄ mortaliter peccaret. **Q**uid
 si is q̄ simplex votum emisit me p̄sulit vtz cō-
 trahere possit. **R**espondēbo secūre qz nō. **Q**uid
 si dicat si straxero. nūquid tenebit. **N**ō respō-
 debo. qz si respōdē nō. mentiar. si rñdēbo sic. oc-
 casione dō ei d̄bendi et p̄sequēs mortaliter p̄-
 candi. ergo est tacendū. 22. q. 2. ne quis arbitret̄
 f̄m quosdam. **S**ed certe f̄m h̄ videt qz papa sta-
 tuendo q̄si talis strahat m̄fio⁹ teneat mortali-
 ter peccauerit qñ n̄ tñ asserit s; autoritatem et
 firmitatē p̄buit. **S** dicē qz papa i talib; p̄t dī-
 sp̄sare. nō tñ itēdit in h̄ cau ab inīdō disp̄sa-
 re et id est tacendū. **V**tz si videat qz n̄ p̄t
 nere p̄pter mai⁹ p̄clm̄ vitandū possim sic rñdē-
 re tenebit. **R** qz non. s; sic de p̄silio meo p̄tinēb.
 quia si straxeris mortaliter peccabis. eē. q̄ cle-
 r. veniens. p̄us tñ dīcū est tūa. h̄c ho.
Quid si f̄gress⁹ cui de iure liz ingredi assūptā p̄-
 ligationē s; h̄z nēce ingredi laxiorē post egressū p̄-
 ine et āte ingressū scdm̄ strahat m̄fio⁹. nūquid
 tenebit. **R** qz gof. dīc qz nō. qz et si h̄t sol⁹ non
 solēnīsat votū q̄ntū ad religionē assūptā. solē-
 nīsat tñ in gñe q̄ntū ad religionem in quam
 p̄sensit intendens absolute mutare vitam. et
 idō habitum assūpsit. **A** Si q̄ras c⁹ monaste-
 rij sit monac⁹. **R** qz null⁹. **N**am et in p̄pria do-
 mo potest quis esse p̄fess⁹ et erit religio⁹. 24. q.
 1. de viduis. sic ille q̄ renūciat ep̄atui null⁹ ec-
 clesie est ep̄s. est tñ ep̄us. **S**cdm̄ h̄ p̄t intelligi il-
 lud eē de regularib; n̄ solū vt. s. q̄uis p̄fessio
 f̄ca infra ānū n̄ astringat p̄fessū religioni ali-
 cui sp̄ali p̄stitutiōe p̄hibente in penam recipien-
 tū q̄ p̄ceptū pape astringit tñ religio⁹ in gñe.

om̄ quis exp̄sse seculo et bñficio renūciat ip̄i⁹
 c. eē de regularib; statum⁹. et c. n̄ solū. et bituz
 induit religio⁹. h̄c ho.

De p̄sanguinitate ti. 14^o.

Postea p̄siderandū est de agnatione. **E**st
 autē triplex agnatio. s. carnal. sp̄ual.
 et legal. **E**st autē p̄mo p̄siderandū de
 agnatione carnali q̄ reliquas duas naturalē p̄cedit.
Hec autē dī p̄sanguinitas. et circa h̄c plā sūt nar-
 randa et q̄renda. **S**cndūz igit̄ qz p̄sanguinitas
 est vīcālū p̄sonaz ab eod̄ stipite descēdētū car-
 nali. p̄paga tōe stractū. stipēs atē vocat̄ p̄sona a
 qua plēs descēdūt. **D**istinguit̄ atē p̄sanguinitas
 p̄ lineas. linea atē est ordinata collectio p̄sonaz
 p̄sanguinitate diuinctaz ab eod̄ stipite descēdētū
 um diuersos grad⁹ h̄ns. **E**st atē quedā linea a:
 scēdētū. quedā descēdētū. quedā trāsuersa:
 liū. 24. q. 4. p̄mo gradu. **Q**uelibet vero h̄az line-
 az distinguit̄ p̄ gradu⁹. **I**n qualibet enī eaz sūt
 plēs et diuersē p̄sone a se m̄uicē distantes diuer-
 simode. quaz vni⁹ ab altera distanq̄a determi-
 nat⁹ gradu⁹ dī. qui sic describi solet. **G**rad⁹ ē ha-
 bitudo distantū p̄sonaz qua agnoscat̄ q̄ta ge-
 neratōis distantia due p̄tes distāt inter se. et
 colligit̄ h̄ dī f̄finitō eē. d̄ p̄sanguinitate. ex literis
 et. c. qz dīlco. **S**cōz p̄mā lineā ita op̄uat̄ gōns
 scz p̄t et m̄. au⁹ et auia. p̄au⁹ et p̄auia. attā:
 u⁹ et attauia. **S**cōz scōz sic. fili⁹ et filia. nepos et
 nepis. p̄nepos et p̄nepis. abnepos et abnepis.
Scōz terciā sic. dno f̄fēs. filij duoz f̄fēs. q̄ dīcūt
 patrueles. aut filij duoz soroz q̄ dīcūt p̄sobri:
 nī q̄si p̄formij nepotes duoz f̄fēs. **E**t sic due linee
 descēdētū vnā faciūt trāsuersaliū. et filiū du-
 oz f̄fēs attēnt sibi lineā trāsuersali et q̄libet eo-
 y descēdit ab auo gī. et sūr̄ intelligendū ē d̄ alū.
Et nota qz triplex est dīa frat̄y. s. germani q̄
 ex eod̄ patre et eadem matre sūt nati. p̄sanguinei
 qui tñ ex eod̄ p̄re. et vterini. qui tñ de eadem
 matre. h̄ bñ. eē. de p̄san. tua nos. s. qz auē. **I**ta
 sūt gradus op̄uandi et distingūendi colligit̄
 in d̄co. c. tua nos. **R**ecte atē collco p̄sonaz ordi-
 nata f̄m emō dīaz h̄itudis lineā dī. qz a p̄re.
 fili⁹ et ab illo ali⁹ fili⁹ et sic d̄inceps. **S**cndū
 atē qz p̄dicta dīf̄nitio gradu⁹ sūt f̄⁹ ius canoī
 cū non auile. sic ei f̄m canones f̄t et soror fa-
 ciūt vnū gradu⁹. sic f̄m leges faciūt duos. qz il-
 la h̄itudo q̄ est fratris ad sororem non est illa
 eadem que est sororis ad fratē. **V**n f̄m auē.
 3^o. meth. c. x. f̄f̄nitas q̄ est in vno f̄fē resp̄u al-
 ter⁹ n̄ est f̄f̄nitas q̄ est i alio resp̄u h̄⁹. **C**anones
 atē istas duas h̄itudines acapiūt sub vno gra-
 du. et id n̄ est realis dīctio inter canones et le-
 ges. **S**ūt eē h̄c quedā regl̄e notandē viles.
 ad scēdū quoto gradu quis attēnt alicui. **P**ri-
 ma est qz p̄sona addita p̄sone p̄ carnis p̄pagati-
 onē addit gradu⁹. **S**cda est qz quot sūt p̄sone de
 quib; querit̄ op̄uatis intermedijs vna mī⁹ tot
 sūt gradu⁹. **V**n si sūt q̄nq; p̄sone quatuor sūt
 gradu⁹ vt p̄sona vna subducat̄. et ille due regu-
 le locū h̄nt in lineā descēdētū. **T**ercia regl̄a est.
 qz toto gradu p̄sone descēdentes a stipite distāt
 iter se. quoto distāt a stipite. vñ nepos ex vn⁹

filio et pñepos ex altero filio distāt a se in scdo gradu ex vna pte. et in 3^o ex altera. gradu tñ id vñuolior est in linea descēdēte q̄ i trāsuersali ut fili⁹ a pñe distat in pmo gradu. duo frēs int se attinēt sibi in pmo gradu et tamen plus attinet fili⁹ pñi q̄ frī frī. Sili⁹ fili⁹ filij attinet auo in gradu 2^o. filij aē duoz frīm attinēt sibi eē i gradu 2^o. tñ fili⁹ filij magis attinēt auo q̄ filij duoz frīm inter se. Vides ergo q̄ id g^o dus s̄anguinitatis in linea descēdēte est fortius vinculu q̄ in trāsuersali. Quarta regula est q̄ qñ pñone distāt iēq̄lter a stipite. verbigra vna in 2^o gradu et altera in 2^o gradu s̄anguinitatē dī sputari s̄m gradu magis remotū a stipite eē de s̄an. c. vlē. h^o aē rō est. qz rō s̄anguinitatis mē aliq̄s i linea trāsuersali ortū h̄z ab illa q̄ est ad stipitē. Vñ pl⁹. s. ethi. c. 12. diē. oī no s̄gnata aīdā dependere vidēt ex pñia. et id in linea trāsuersali vñ n̄ pē esse pñinq̄or aī q̄ stipitē. Et h̄ reglā et pcedēs locum h̄nt in linea collatā. dī tñ eē de s̄an. q̄ dilectō. q̄ liz gradu s̄anguinitatē sputari debeat a remotiori tñ si s̄uetudo est alicui sputari a pñinq̄or stā. dū est s̄uetudini ppter scādālū euitandū. Quīta reglā ē q̄ quoto gradu distat aliqua pñō a cōi stipite toto gradu distat a quolibz descēdēte ab eo. et h̄ est vñ solū vsqz ad equalē gradu. Vnde pñepos alic⁹ sic 3^o gradu distat ab eo ita ab oībus descēdētibz ab eo vsqz ad 3^o gradu. s̄ pl⁹ distat ab illis qui transcēdunt 3^o gradu. eē de s̄an. c. vlē. Et has regulas pñt gōf. in sū. **N**ota eē q̄ pñentē dīcūt q̄ pñe et matrem assignāt trūcū q̄m pñō q̄ fratrē et sororem pñt trūcū ut habet li. 9. ethi. A. c. vñ q̄ s̄m assignatōz pñōi sūt in gradu. 3. s̄m aliā sūt in 2^o. Vñ s̄anguinitas pñt in pñi. mētū mñio. **R**e s̄anguinitas mñio ipēd. In aliquo gradu pñt dictamē legis nāte. In aliquo gradu ex dictamē legis dīne. In aliquo vñ pñt statutū ecclē. pñt dictamē legis nāte i pñi mñio filie cū pñe et filij cū mñe. Vñ et i lege nāte dēm est gēn. 2. relinq̄t hō pñe et mñe et adherēbit vxori sue. Vñ apud oēs et oī tpe obfuarū est ut fili⁹ mñi vel filia pñi nō iūgāt. Ius em nāte dīcat maiorē reuerentiā debēri pñtibz q̄ s̄ingibz. Et dīcat non sic debere tractari pñt pñtes sic se stractāt s̄ingēs. magis tñ est s̄ ius nāte mñio filij cū mñe q̄ filie cū pñe. quia vxor debet esse viro subiecta. s̄ autēz ius nāte est ut fili⁹ matrē teneat subiectam. Vñ et quedam alia bzuta abhorrēt coitū cum mñe sua q̄dūi s̄gnoscat eam esse mñe suam. q̄d p̄z p illd q̄d narrat plūs. s. de aīalibz de ca. melo qui cū saltasset sup mñe suā coop̄tā post q̄ recognouit esse mñe suā interfecit seipm. Narrat eē de quodā equo qui cū saltasset super matrē suā et eā recognouisset postq̄z discoop̄t dāt fugit et pñcūt se d alto et mortu⁹ ē. Ex dictamē legis dīne pñbent mñio mālīe copulatio s̄anguinei in pmo gradu et 2^o. ut patet le mē. 18. **R**ō est qz si possēt mñio mālīe copulatio dare īcentiū luxurie. eo q̄ tales pñōe solēt

frequenter in eadō domo habitare. **P**er statutū ecclēsie pñbent mñio mālīe copulatio etiam in 3^o et 2^o gradu s̄anguinei. qz vsqz tūc s̄ueuit i ter hoīes satis durare amīcīa ppter s̄anguinitatis nāte vinculu. s̄ post illū gradu cōced^o eos posse copulari ad aīdā q̄si fugientē reuocandā ut sic caritas inter hoīes dilate^o. eo q̄ s̄ iūx ad s̄anguineos sui s̄ingis multū afficiat. **S**i q̄ vñ sine dispēlatōe straxerint in gradu. pñbīto nulla lōgīq̄tate defēdunt ānoz. qz dīuē nitas tps n̄ minuit pñm s̄ augēt. eē de s̄ā. nō dī. **V**ñ aliq̄s tñ distare possēt a stipite q̄ lictē possēt cū eo strahere. **R**e q̄ n̄ qz rō naturalis dīcat q̄ ordo nāte gñatōis dī pcedē nō retrocedere q̄ aliquo mō fieret si aliq̄s l aliq̄ s̄iūgeret suo stipiti in carnali ope gñatōis. Nāte eē maiorē reuerentiā dī hō illi a q̄ essen dī s̄upstī mīcū gñatōe nāte lictē mediate q̄m debeat s̄ingī. ar. insti. de nup. s̄. mter eas. 7. 34. q. 3. pñenim. Et h̄c est opīo rīch. pñ. hu. ho. 7. 230. s̄m legē q̄ habet. c. de nupcīs. nemi. **G**of. tñ dīc q̄ neqz in linea descēdēti impedit mñio s̄anguinitas n̄ vsqz ad illū gradu vsqz ad q̄ tñ impedit in linea trāsuersali. S̄cēdō eē q̄ liz s̄anguinitas quo ad ius impediendi mñio n̄ pñendat nūc vltra quartū gradu nec olim pñendat vltra septū. quantū tñ ad ius succedendi in hereditate pñendit vsqz ad x. gradu legalē. 34. q. 4. ad sedē. h̄ gōf. **Q**uid si s̄bant duo quoz vñ distat a stipite in 4. gradu alē in 2. **R**e mñio tenet eo q̄ tales attinēt sibi in 4. gradu. ut patet p tērdā reglāz s̄uppositam. Et id dīcendū est in 4. et 3. l. 2. **S**ed nūquid id erit de 4. et pmo. **R**e ho. dīc q̄ n̄. et sic ille q̄ distat a stipite in 4. gradu s̄bire n̄ potest cū filia stipitis. sic nec possēt cū stipite. ut dīctū est s̄. **I**d dīc de 6. et 1. gradu. et sic de alijs in infinitum. Et sic cū quibz non potest strahere stipes nec fili⁹ ei⁹. et est rō s̄m eum. quia filia et stipes vna caro esse pñant adeo q̄ s̄m aliquos i ter eos null⁹ est gradu. **E**go aē credo strariū. qz null⁹ ali⁹ doctor inuenit exape pñū gradu nec h̄ p tēx. h̄fī pñ. **A**d h̄ nota q̄ bñ. dīc eē d̄ s̄gnatōe spūali. sup eo. q̄ forte dīc possēt q̄si in aliquo loco ppter s̄uetudīez ecclēsie illius esset magnū scādālū et horror q̄ aliq̄ s̄biret in 4. gradu. **I**llō n̄ toleraret n̄ obstāte s̄tōe illa. eē de s̄an. n̄ debet. quia ppter scādālū multa s̄ ius admittunt. ergo multo fort⁹ vbi aliqua alia rō subesse vidēt. ar. in dēo. c. sup eo. **H**of. vero dīc sup id. c. sup eo. q̄ s̄uetudo n̄ pñi dīcat mñio n̄ sit approbata p papā et in corpus unis redacta. **I**cē dīc in sūma q̄ s̄uetudo p papā approbata pñt ipedimentū inducē et remouē in his q̄ papa possēt ut in gradibz institutōne canoīca pñbītis et s̄ilībz ar. eē d̄ s̄ā. qz ēca. se c^o est de pñbītis lege dīna in quibz loquūt iura straria. s̄uetudo vero ex quo p papā repbat n̄ excusat. eē de s̄an. q̄ sup his. de h̄ eē vide i sequētī tī. in s̄i. illi⁹ q̄stionis. s̄. mter quas pñōnas q̄c. et dīc ut ibi. **V**ñ papa dispensare possit in gradibz pñbītis. **R**e q̄ non pñ

rō est quia ut ibi dicitur vir et mulier effecti sunt
 una caro per mīō⁹ sūmātū. Si tū alter sūm
 nō esset baptisat⁹ nō trāsiret ad eū sūmātō spi-
 ritualis quia non esset capax eius. **U**t p⁹ ex su-
 p⁹radicis. Si autē aliq⁹ efficiat⁹ una caro p⁹ forni-
 carā copulaz nō ppter h⁹ trāsiret sūmātō ab uno
 in aliū q⁹ p⁹ rē pure carnalē nō sūmātō spūal⁹ sūma-
 tio sūm rē et rōd. Quidā vō dicūt ut tū q⁹ co-
 gnātō spūal⁹ trāsiret et a viro i⁹ vxorē p⁹ mod⁹ c⁹
 dā affinitatis et eodēso. **U**n⁹ eē parī rōe vidē-
 tur trāsire ad mulierē carnaliter sūmātō licet nō
 sit vxor. **I**nno. vō vtrāq⁹ opionē refert s⁹ neu-
 trā p⁹fert sup⁹ c. martin⁹. p⁹ma opio mag⁹ plac⁹
 michi. Si tū aliq⁹ suscipit de sacro fōte filiū
 alteri⁹ sūmātō int⁹ q⁹ sūmātū ē mīō⁹ siue fue-
 rit nat⁹ a⁹te sūmātōz mīōniū siue p⁹ d⁹ alia p⁹
 sōa q⁹ de sūmge nō efficit⁹ op⁹ nō ill⁹ sūmge c⁹ ē fi-
 li⁹. 30. q. 3. q. spūalē. in glo. **R**ō est quia tū q⁹
 tū ad sūmndō sūmātōz sūmges inter quos cō-
 sūmātū est mīō⁹ sūmēt sibi suas actōes. nō tū
 suas passiones. q⁹ h⁹ induceret nīmū on⁹ et pe-
 riculosū mīō⁹. **E**t dic⁹ ut dic⁹ glo. ibid⁹ q⁹ ille
 sūm⁹ q⁹ nō est pater pueri carnalis nec spūal⁹ per
 se nec p⁹ actū vxoris p⁹ p⁹ regnātōz illi⁹ fieri cō-
 pater regnātis. Si autē vir vel vxor a⁹te sūmātō
 mīō⁹ vel a⁹te sūmātōz mīōniū sūmātō leua-
 uit filiū a⁹te de sacro fonte vel tenuit in cōfir-
 mātōe nō ppter h⁹ ad alteri⁹ sūmge trāsiret op⁹ni-
 tas vñ in h⁹ cāu⁹ possit vñ⁹ vir duas sūmēs ha-
 bere in vxores. **U**nā p⁹ mortē alteri⁹. 30. q. 3. p⁹
 vxoris. et h⁹ siue mī⁹ p⁹ d⁹os sūmges sequat⁹ carna-
 lis copula siue nō. q⁹ p⁹ vñōnē carnis ad vñō-
 nē spūalē p⁹cedentem non trāsiret. ut habet⁹. e.
 1. **E**t h⁹ his versib⁹ sūmēt. que michi l⁹ c⁹ mea
 natū fōte leuaui. h⁹ mea sūm⁹ fieri mea nō valz
 vxor. Si qua mee natū nō ex me fōte leuaui.
Et sic patet distōz gradani quam ponit. e. c. 5.
 1. notād⁹ est. quā eē pōit mī⁹ f⁹ sen. li. 2. c. 22. nō
 lā esse. ut eē glo. dic⁹ ibid⁹. dic⁹ enī sic. f. q⁹ ille
 p⁹hibet sūm⁹ vxoris copulati qui reddidit sūm⁹
 tū sue vxori postq⁹ ei⁹ vxor extitit. Ille vō pmit-
 tit mīō⁹ copulati. f. sūm⁹ vxoris siue c⁹ vxor
 a⁹te sūm⁹ efficit⁹ et post h⁹ a viro suo non sūm-
 geat. q⁹ d⁹ est falsū. Non enī refert an post op⁹ni-
 tatem cognouerit vxorē vel nō cognouerit dū-
 modo. itea nō sūmouent. **E**ritas vō sūm⁹ int⁹
 regnātū et filios carnales regnātis. 30. q. 3.
 p⁹iraq⁹. et c. se. et eē. e. ex literis. et h⁹ siue car-
 nales filij nati sint a⁹te sūmātō op⁹niatē inter
 suos p⁹ntes carnales regnātis et p⁹ntes car-
 nales regnāt siue post. eē. e. c. tua nos. **F**ili-
 j autē p⁹ q⁹ neut⁹ ad op⁹niatē est p⁹uētū p⁹nt inter
 se libere copulati mīōniatē. **S**ū. tū dic⁹ eē. e.
 1. q⁹ sūmātō spūal⁹ sūmātō mīō⁹ sūmndō etiāz
 int⁹ duoz op⁹ni filios illos p⁹ q⁹ nō est spūal⁹ co-
 gnatio sūmātō si h⁹ h⁹at illi⁹ ecclesie sūmētudo.
 et h⁹ si sit tal⁹ sūmētudo q⁹ siat sūm⁹ ei⁹ g⁹net ex h⁹
 scāda lū. non tū dūmēt ppter h⁹ mīō⁹ iā sūm-
 etū. **U**n⁹ nō dic⁹ dic⁹. c. sepant⁹ sūmēt. f. q⁹ nō
 debent ppter scāda lū sūmgi. multa enī nō fieri
 p⁹hibent que tū facta sūmēt. eē. d. iurēiurā.
 quēadmodū. et hūc sententie consentit hū. et

gof. in sū. **I**d⁹ tū bñ. e. ti. c. sup⁹ eo. d⁹ q⁹ si sit scā-
 dalū magnū alicubi q⁹ tales sūmgan⁹. vel re-
 maneāt sūmēt. nō solū impediēt int⁹ eos sūm-
 mīō⁹ sed eē dūmēt iā sūmātū sūm ius a⁹te q⁹
 q⁹ d⁹ habet. 30. q. 3. post sūmceptū. nō obstante con-
 stitutōe que postea manauit in sūmātū q⁹ ibi d⁹
 habet. **E**t sic bñ ibidem ap⁹te sūmāt sibi p⁹ ut p⁹
 intuenti duas p⁹dictas glo. tū magis sūmētend⁹
 est p⁹me glo. **N**ā sūm hō. tolerabili⁹ est aliq⁹ cō-
 tra statuta hōim copulatos dūmēttere sūm. q⁹m
 sic sūmētos sūm statuta dei sep⁹are. eē. de testibus.
 licet. **U**n⁹ vbiq⁹ mī⁹ p⁹ suas glo. mīō⁹ sol-
 uūt. **N**ec ius exp⁹ssū adducūt. **S**i inueneris a-
 liquē doctōrē scribentē sūmātū sequaris eū. ar.
 eē. de regularib⁹. licet ex quadā. h⁹ hosti. eē. e. si
 vir. **D**ic⁹ eē ibid⁹. e. ti. c. 1. q⁹ sola sūmētudo appro-
 bata p⁹ papam inducūt impedimentū ne matris
 moniū sūmāt et ut mīō⁹ sūmātū sepe⁹ et h⁹ in q⁹
 busq⁹ casibus h⁹ canonica sūmētudo facē poss⁹
 ut patz. c. sup⁹ eo. approbatio enī pape vim sūm-
 etōis habet. sūmōdat eē inno. ibid⁹. **P**ater eē
 spūal⁹ licet p⁹ dūcere in vxorē carnalē sūmōrez
 filij sui spūal⁹. et eē filiā ei⁹. et eē filiā spūalēz
 filij sui carnal⁹. q⁹ licet sūmātō spūal⁹ a p⁹re i⁹ fi-
 liū transeat nō tū ei⁹. nō ei⁹ egrediēt p⁹sonas cū q⁹
 bus est sūmātō. vñ nō h⁹ ramos cū h⁹ nō inuēiat⁹
 cautū. et edictū de mīō⁹ sit p⁹hibitorū. eē. de
 spon. cū apud. 1. 30. q. 3. post sūmceptū. f. sūm⁹. et
 c. se. **E**x p⁹dictis p⁹ abrogatū esse illō q⁹ d⁹ i⁹ d⁹cto
 c. p⁹ sūmceptū vsq⁹ ibi. quia leges d⁹ enī ibi q⁹
 q⁹ ex op⁹re et sūm⁹ fuerint nati mīō⁹ non p⁹nt
 sūmgi. q⁹ patet ex dictis esse falsū. canō enī il-
 le corrigiēt p⁹ alios canones posteri⁹ editos.
Ut vxor et vir sūm⁹ leuare possint puer⁹ de sa-
 cro fonte. **R**ō inter patrem et matrē spūalem
 nulla sūmātō spūalis sūm⁹. sec⁹ est de carnali
 sūmātōne q⁹ ad eā vtrūq⁹ vñ⁹ q⁹ vtrūq⁹ sūm⁹ mixtio
 nccio requirēt. ad sūmātōz vñō spūalē alē sūm⁹ficēt
 vñ nō vñūmēt. **I**nde est q⁹ vtrūq⁹ sūm⁹ puer⁹ sūm⁹
 tenere nō impediēt de nccitate s⁹ ex q⁹ dā honesta-
 te ut dic⁹ mī⁹ sen. li. 2. di. 22. c. solz eē. **Q**ū vō
 vtrūq⁹ sūm⁹ sūm⁹ tenet duplex cognatio spūal⁹ cō-
 trahiēt i⁹ vtrūq⁹. **U**nā directa p⁹ sūm⁹ sūm⁹. altera i⁹
 dūm⁹ p⁹ sūm⁹ a⁹te. **N**ec est h⁹ sūm⁹ sūm⁹ nec q⁹
 vna mulier alicui sūm⁹ sūm⁹ fil⁹ et affinis inue-
 niat. **U**t iude⁹ licet possit sūm⁹ sūm⁹ sūm⁹ l⁹
 filia spūali. **R**ō hū. notauit. 30. q. 1. puenit. q⁹
 iude⁹ cū iudea sūm⁹ sūm⁹ licet sūm⁹ et eē cū filia
 spūali quā in cathe⁹ sūm⁹ sūm⁹ si nōdum est ba-
 ptisata q⁹ non astringiēt sūm⁹ ecclesie. **D**ic⁹
 eē q⁹ hūm⁹ sūm⁹ spūal⁹ sūm⁹ inter iudeos
 q⁹ vñ⁹ tenet vel suscipit filiū alteri⁹ in bap⁹
 vel sūm⁹ sūm⁹. **S**ed ip⁹ errauit in h⁹ q⁹ dixit
 q⁹ sūm⁹ spūalis contrahiēt inter iudeos. quia
 non baptisat⁹ nō p⁹ sūm⁹ aliquā cognationem
 spūalē. nō ei⁹ est capax ei⁹ dūm caret baptis⁹mo.
 qui sic dūm est sūm⁹ est sūm⁹ oim⁹ sac⁹ozuz
 et cognationum spūalium q⁹ p⁹ sac⁹ra contrahi-
 ē. **Q**uid sūm⁹ puellā baptisauit i⁹ tpe nccitatis
 sez laic⁹ vel in minorib⁹ ordib⁹ constitut⁹. nū-
 q⁹ postea potit sūm⁹ cū ea. **R**ō hic errauit sūm
 hō. tancre. et ray. sequ⁹ sūm⁹ dicēs sūm⁹ mīō⁹

Shere cū ea. si si qras vtz mīo^o stractū mētr
eos sic dūmēdō gulas papā cum sit nou^o ca
sus. dicendō ergo sine dubio q dūmēdō q. quia si
suscipiens sine dubio separet. multo magis ba
pās q est pīapal. si satis pbat ēē. 30. q. 1. oīs

Quid si fili^o pībri q puellā baptisat ē illa cō
trahat. nūquid tenebit mīo^o. Rē tūcre. d^o q
sic. si ipe in hac qōe fm ho. sic in pcedenti erra
uit. vñ dūmēdō est vtz. **V**tz fili^o carnalis epī
possit in vxorē dūcre. qā ep^o sfirmavit Rē
cū edictū de mīo^o sit phibitorū t iste cas^o sit
nou^o. si straxerēt mīo^o mter tales essz papa o
sulend^o fm rod. Nichi at vīdēt dicendō idubi
tāter qā hīe n possz. sic nec illā quā ep^o ba
ptisasset. qz ead rō est de baptismo t sfirmatōe

Quid si qz n tangat si tangere se silet ba
ptisatū rīdēs sū cū alijs pīnis ad mērogatō
nes t ē alijs noīans eū. Rūdet rod. q n effiat
patrīn^o n tāgat eū vel tenēdō dū baptisat l le
uando de sacro fonte vel tenendo ad sfirmatōz
liz oīa mīdeat vt dēm est. **Q**uid si teneat t n
rūdeat cū alijs pīnis mēdēs pī facē ne opf
efficiat. et sic possit cū mīori pīto postea cogno
scere pueri matrē vel eam dūcere in vxorem.
Rūdet rod. q sū pūdiādo credit q effiat opat
ex q ipe t puez l tāgat t eū tenēl tāgē itendit
h eū est agere qd agūt ven pīni. Nec cred^o q
rū sio pīnoy sit de suba q ad opaternitatem o
trahendam.

De agnatōe legali c. 19

Postea cōsiderandū est de agnatōe legali
Et qz legal cognatio est pīmētas p
sōay ex adoptōe pueniēs. Id dicendū
est p^o de adoptōe. 2^o de legali agnatōe. Cirē ad
optionē qūit plā. s. qd est adoptio. Rē fm pla
cen. 101. et ho. adoptio est legal actio ad solatū
eoz fca. i. mūēta. subaudi pīapalē qui libos
n hūt. i. hīe non poterant pene nāfz imitans
Ideo ei nat^o mīor n pē adoptare maiorē quia
mōstruosū esset q pī esset filio mīor. **Q**uor
sūt spēs adoptōis. Rē due. s. adoptio t arrogat
tio. vñ qz ei hoī est spēs adoptōis gūalis. sic
vñ et pacēs sūt spēs acētis gūaliter dicti.
Dīnt at m qtuor. pmo qz arrogat qui est sui
iur. i. q n hz pīez nec mīez l si hz est emancpat^o
adoptat at q est alieni iur. i. qui est in pēate pa
tris. Secdo qz arrogat et ei^o fili^o et nepos si qz
hz in pēate. transeūt cū bonis suis in potestatez
arrogantis. Et dī hīc nepos pīrie fili^o. s. filij. l
fili^o ffrīs. vñ adoptato pīe adoptat ēē illi alijs p
dā. Adoptat^o vñ n trāsit i pēate adoptat^o. vñ
adoptat^o fili^o filiās t manet i pēate pīs n ab
auo pīno vel mīno adoptat^o. Et idem intellige
fm ho. de pīno vel alio supiorī a quo recte dīcē
dit. tē ei fm ius quile et canoicū tranfit i pēatē
tē adoptantis. ff. e. l. 1. t. 2. vñ uers^o. Arrogatō q
sū^o est t hz mē^o esse nēce. pīs adopto sūū nec
pīs desinit esse. Tercdo qz arrogat tū sit pīn
cipis auctoritate in e^o pēate sē ēē q sūt sui iuris
Adoptō vñ sit auctē cōlibet mīgrat^o opatētis dū
modo actio sit apud eū. s. qui hz merum impri
um t mixtum t iurisdīdōz. ff. e. l. 2. et iō ap^o

delegatum n vīdēt posse fieri. Quarto arrogat
e^o hz nēcio legitimam pīem in bonis arrogatē
vñ siue eum emanapet siue decedat dī ei qrtaz
pīem bonoy suoy relīnqre. i. legitimam suam.
Adoptat^o vero non hz in bonis adoptantis le
gitimam. vñde aliqō ei relīnqre non tenet si tū
abintestato decedat adoptat^o ei succēdit. h pro
bat. ff. e. l. 2. et. l. si pī. t. C. e. ti. l. 1. t. pñl. Ex
pōis pī q sūt gūa^o nāfalis quedam est impfe
cta q non dat filio ius i paterna lreeditate n^o
patri ius patrie potestatis m filiū vt gūatio il
legitima. quedā est pfecta q dat vtzqz vt gūa
tio legitima ex mīo^o. Itā duplex est gūatō le
galis qdā ipfca ex qua n transtert adoptat^o m
pēate adoptantis nec acqrit nēcio ius i lreeditate
adoptantis. t h gūali noīe dī adoptatō. qdā pfe
cta q pōca pcedit. t h spāli noīe dī arrogatō. qñ
qz tū arrogatō dī adoptō. vt līl. de adoptōibz
vbi dī m pñ^o. q n tū nāfalis libi fm ea q dī
xim^o i pēate nra sūt. s. ēē hī quos adoptamus
Dī at arrogatō quia adoptans rogat. i. interro
gat an velit eū quē est adoptat^o sūū esse filiū. t
is qui adoptat^o iterroga^o an iō fieri pīit. ff.
e. l. 1. vñ infans n potest arrogari s. tū a dōp
tari quia reqrit ibi verbū expfssū. ff. e. l. 2.
Quis est effect^o adoptōis. Rē q multiplex. p^o
vt acqrat filiātō et patria pīas intū q pater
nēcitate famis instante filiū vendere possit. C. d
patb^o q filios dīstra. l. vī. licet vīdēt sōi cere
vbum ibi pōitum. s. sangnolētos. s. exponit.
i. sangne pūiendos. 2^o vt spēdiat mīo^o vt dī
cet mīfra. 3^o vt talis fili^o pīi succedat. s. h oīa m
telligi debēt sane intelligēdo fm ea que dīa sūt
t dicent mīfra. **Q**uis pē adoptare. Rē n qui
libet potest adoptare s. tū ille cui pīmittē a le
ge. sic n quilibet pē gūare. vñ nota q vir pōt
adoptare n mulier n ei m solatū libroz i acie
amīsoy a pīape pcedat. ff. e. nā et fēie m fi. et
C. e. mulierē. It pater filiās q sūt iur est non
fili^o filiās. Item qui pē gūare nāfali. n q non
pē gūare ppter dēfēm nāfē. sec^o esset si n pēstz
gūare ppter aliqō acētis supnemēs. vñ castra
e. i. caste nat^o. i. nāfalter frīgīd^o n pē adoptatē
s. spado q cū gladio l spata testīclōs amīst pī.
vt dīc ho. e. l. 2. s. illō. **U**t arrogare pē maīd
lx. ānis n mīor n ex alī qā nēcessaria vt ē mor
bo aut valitudo aut alia iusta cā. vt si psonā si
bī gūmctam velit arrogare. qz ante tē illō dī i
tendere gūatōi nāfali. mīor tū lx. ānis pōt
adoptare. vt t^o ho. opēz at vt adoptans adopta
tū plena pubertate pcedat. i. ānis. is. ita qz pōt
set eum nāfalter genuisse. ff. e. si pater. s. vī.
et. c. arrogato. **Q**uis potest adoptari. Rē qz
bet tam mascul^o qz fēia siue sit sui iur siue alie
ni dūmodo sit etatis mīoris adoptante patre
ita qz pōtset nāfalis fili^o ems ēē. ff. e. adoptat^o.
2. nec aliquis potest adoptari n pīs et volūtari
us. ff. e. nec absens. **S**ūt ēē quedam alia p
ter pōicta spēcialiter cōsideranda in arrogatō
ne. s. an arrogans velit arrogare pīs q n pī
mittē. An libertum alienū vel maiorē se l dī
uitē ē ipe arrogas sit paup vel i honestate vīte

et eū cū tutelam vel curam gessit si sit minor. 24
 Anis. Ne forte id arroget ut rōz nō reddat. ff. e.
 l. 2. et ex. de cognat. le. c. 1. In his enī omnibus
 dēnegatur.

Art. 11

Sed d. 2. articulo. s. d. cognatio legalis. Circa
 quam querit p̄la. s. quid est agnatio lega-
 lis si hoc dictū est sup̄ in p̄m articulo p̄cedētis.
 Quot et quē sūt species ei⁹. **R**es. tres. vna est
 q̄si descendētū q̄ est inter adoptantē et adopta-
 tū. scda q̄si collatālū q̄ ē int̄ liberos adoptiuos
 nātāles. h. ē extendit ad nepotes adoptantis.
 1. ad filios filioz. terda q̄si a ffinitas legalis q̄ ē
 inter adoptantem et vxorē filij adoptiuū l. eo. i.
 ter adoptiuū et vxorem adoptantis. **S**i quare
 non est eē vna spēs ascendētū. **R**es. qz humor
 venit ad ramos a radice et nō eōuerso. qz igit̄
 filij sūt rami patris id agnatō legalis dīcat̄ a
 patre filijs et nō eo. **M**otandū at̄ q̄ ille q̄ ad-
 optat efficit agnat⁹ illis sol⁹ q̄ sūt i p̄tate p̄ris
 adoptantis. ff. de adop. q̄ i adoptōe. **V**erū co-
 gnatio legalis dīcat̄ b̄ veritatē aliq̄ vīculū **R**es.
 q̄ sic vñ nicola⁹ papa d̄ int̄ eos nō d̄hiē d̄iungi
 um quos adoptatio iūgit. h. at̄ vīculū ē trās-
 sūptū et h̄z originem a agnatōe carnali. sic et
 agnatio spūalis. p̄ris enī carnalis est filiū edu-
 care possessorez dimittere. hinc est q̄ ē ibi p̄ris
 affect⁹ et officiu ac p̄ h̄ aliq̄ vīculū. h. at̄ a le-
 gis statutū est in solaciū filioz qd̄ est int̄ ce-
 tera ip̄is singatis maxi⁹. et sic patz q̄no agna-
 tio legalis est vīclū. **V**erū adoptio siue legalis
 agnatio ip̄ediat m̄rio. **R**es. sic d̄sangnei et affi-
 nes ita et adoptiuū fil in eadē fālia solēt coha-
 bitare. lex at̄ p̄pue p̄sonas illas excludit a
 iūgio rōe honestatis quas necesse est cohabitare
 et ita sic d̄sangneos et affines ita et adoptiuos
 excludit a iūgio pari. **S**ed ut iam dicet̄ quosd̄
 sp̄ quosd̄ ad t̄pus. s. durāte adoptiōe. **L**icet
 aut̄ m̄rio n̄ subiaceat legi adoptionis inquam
 tū est lex seculi. subiacer̄ tū ei inq̄n̄ est ab ecclē-
 sia suscepta et approbata ex. c. vno. **Q**uā et
 qualit̄ impedit. **R**es. q̄ cum sit triplex species
 agnatōis legalis ut dictū est sup̄ p̄ma et terda
 m̄rio ip̄edit. scda vero ad t̄p̄. s. q̄ndū durat
 adoptio. 1. q̄ndū sūt in eisd̄ p̄ris p̄tate. **E**a q̄z
 soluta morte vel emāpatōe filij adoptiuū l. na-
 turalis vel alio mō quo adoptio h̄z solui postea
 n̄ impedit. qz h̄z phibitio tū introducta est ra-
 tione cohabitātōis. **S**ed phibitio respectu adoptā-
 tis et vxoris eius introducta est rōe reuerentie
 quā eis sp̄ debet. h. d̄firmat̄ m̄sti. de nup. q̄. 1. 2.
 et 3. et ex. e. siqua in tex. et glo. et 30. q. 3. ita
 diligere. et. c. p̄ susceptū. **V**erū agnatio le-
 galis trāsseat ad nepotē. 1. filiū filij adoptiuū **R**es.
 q̄ sic. s. p̄ cohabitātōz. nec tū p̄ h̄ h̄uōi agna-
 tio h̄z grad⁹ qz in eod̄ gradu attinz p̄ filio et ne-
 poti. **V**erū adoptiu⁹ q̄ nō trāsīt i potestatem
 adoptantis strahere possit cū filia nātali legiti-
 ma p̄ris adoptiuū. **R**es. d̄ari p̄ fm hu. q̄ notat h̄
 30. q. 3. in p̄m q̄ adoptio q̄ non est arrogatio
 n̄ impedit m̄rio inter filios. h. ē vult h̄. **I**n
 h̄ ē innoē. magis videt̄ d̄sentire. **A**rrogatio vō
 impedit dum durat sed ea soluta nō impedit

Secūm alios vero non potest adoptōe durāte. qz
 et si nō trāsseat talis in p̄tate adoptantis acq̄run-
 t̄ tū ei iura quedam ex adoptōe q̄ dissoluūt̄ per
 emandpatōz. c. de adoptōe. l. p̄nl. s. sup̄ autem
Iura eē canonica indistincte loquūt̄ de ado-
 ptiōe nō dīstinguēdo. s. inter arrogatū et ad-
 optatū. **V**ñ idem uis inuuit quo ad h̄ ē in vt⁹
 qz cān. ex. e. c. vnico. i. glo. et 30. q. 3. c. 1. h̄ etiāz
 verū reputat h̄. **V**erū fili⁹ alie⁹ nātali et le-
 gitim⁹ strahere possit cū filia mulieris arrogā-
 te a suo p̄re. **R**es. q̄ sic. cū enī mulier nemīez ha-
 beat in p̄tate sua. filia filie arrogate trāsire nō
 p̄t i p̄tate arrogantis. et id nulla agnatō orta ē
 inter ip̄m et illam ex arrogatōe m̄ris sue. ff. de
 adoptōe. si p̄. **N**ō posset tū talis strahere cū fi-
 lia viri arrogati a suo t̄pe si hēbat eā in p̄tate
 sua q̄n fuit arrogat⁹. h̄ h̄. **V**erū filij adopti-
 ui possint d̄here int̄ se. **R**es. q̄ sic. sic notat hu.
 30. q. 3. ita sic. **E**t spūales filij alie⁹ int̄ se d̄here
 p̄nt et eē spūales cū adoptiuis. ex. e. c. si q̄ i glo-
 sa. qz h̄ n̄ inueniē phibitū. **S**ecūm vō h̄z dīsti-
 guendū est int̄ arrogatos et adoptatos p̄p̄ d̄cos
 nā inter oēs illos qui sūt in p̄tate adoptantis p̄-
 hibent̄ nup̄ce celebrari vsqz ad gradū p̄ legem
 phibitū. et ideo inter duos arrogatos ab eo-
 dem non p̄t d̄hi m̄rio. s. iter duos adoptiuos
 filios eiusdē p̄ris adoptantis p̄t d̄hi. **Q**uid si
 adoptiu⁹ durāte adoptōe strahat m̄rio cū fi-
 lia legitimā adoptantis. nūquid m̄rio soluet̄.
Res. quidā dixerūt q̄ n̄. eo q̄ impedimentum ē
 t̄pale. ut refert glo. e. c. vnico. et siqua. **S**i h̄ n̄
 ē verū qz liz illd̄ impedimētū sit t̄pale fm se. **I**n-
 ducit tū p̄petuū effectū. **E**t ponit̄ ex. in glo. il-
 la. s. q̄ iste non p̄t m̄rio d̄here ē hac singata
 c̄ viro mortuo poterit d̄here cū ea. et h̄z s̄ m̄e fu-
 it hu. rich. et rod. **V**erū fili⁹ adoptiu⁹ d̄here
 possit cū filia illegitima p̄ris adoptiuū. **R**es. credo
 s̄ p̄iudicio q̄ sic. qz sic notat hu. 3. q. 3. in p̄m
 cū d̄ q̄ fili⁹ adoptiu⁹ d̄here n̄ p̄t ē filia nātali.
Nātalis fili⁹ et filia quo ad h̄ legitim⁹ fili⁹ vel
 legitimā filia. s. de legitio m̄rio nati. **E**t cū eo
 ueniūt h̄z innoē. bñ. e. c. vno. **N**ā fili⁹ illegiti-
 m⁹ n̄ est in p̄tate p̄ris. ut patz m̄sti. de nup. c.
 vlē. et ideo potest copulari filie adoptiue p̄ris.
 n̄ tamen copulari posset filie spūali. 30. q. 3. c. 1.
 in glo. **A**.

De impedimēto cōnis. ti. 20.

Postea d̄siderandū est de impedimento
 cōnis. vbi videndū est p̄mo p̄pter q̄ cri-
 mia impedit m̄rio d̄hend. 2. p̄pter q̄ ē
 m̄ia dirimē m̄rio iam stractum. 3. de impe-
 dimento incest⁹ in spāli. 4. de impedimēto vxo-
 ricidij. **C**irca p̄mū notandū q̄ quedam crimina
 impediūt m̄rio d̄hend p̄pter ip̄oz enormitatē
 s̄ non dirimūt iam stractum quoz p̄mū est
 incest⁹. ut cū quis scīenter agnoscat suam d̄san-
 guineā vel affinem vsqz ad 2. gradū iclusīue
 32. q. 1. si quis viduam. et. c. qui dormient. et
 ex. d̄ eo q̄ ag. d̄san. c. 1. et 2. **S**ecūdū est incest⁹
 p̄p̄ie vxoris. 33. q. 2. admonē. et. c. m̄fēctozes.
 3. est raptor sponse alteri. 21. q. 2. statutū. 4. est
 leuatio p̄p̄ij filij de fōte sacro maliciose. s. ut

possit vxore suā debito carnali p̄uare. 30. q. 1. d. eo autē qd est interfectio p̄sbr̄i. ex. de pe. et re. q. p̄sbr̄m / 6. moialis scilicet i vxore acceptio. 24. q. 1. hu. igit qui. Et isti sex casus ponunt i illa glo illi. c. qui p̄sbr̄m / 4. est solēnis p̄ma fm aliquos. et est rō fm eos. qz solēnter penitētes intelligunt vouē. sū sub hac regula ecclesie debent viuere. de pe. di. 4. strariū. Et censent persone ecclesiastice. 11. q. 1. aliud hu. vō dicit qd qd libet p̄ctēs p̄ m̄rio. s̄tere n̄ sit alicui iniunctū noie p̄me ne s̄bat. h̄ tñ fallit vt dicit in t̄bo casibus. s. in vxoriādo. in raptu sp̄se alteri. Et in incestu. In q̄bo s̄tere phibent. et rō est qz in his m̄rio. stamma. Ab his tñ casibz inueniunt exapit. Ambas has opiones p̄tē ho. Et isti vñ. casus p̄dī his vñbz stinent. P̄sbr̄m vxore necās natiqz patrū. Incest. raptor solēnis non sodant. Addit et quidā de illo qd occidit p̄ priū filiū. ex. de his qui p̄pos filios. c. 1. Gof. et addit de eo qui violat iusticiam publice hone. statis. 24. q. 2. si quis spon sam. Licet at cūta p̄ dicta et forte quedam alia m̄rio. impediat cō trahend. Adolescentibus tñ de quibus timent de icōtinētia p̄ ep̄us licentiā dare s̄tendi. 33. q. 2. an tui. et c. in adolescentia. et ex. de eo qd agno. san. ex literis. Vel forte suffiat dispensatio qd ad h̄ p̄sbr̄i p̄p̄. imo de s̄uetudine hodie non seruat rigor iste. s. vt petat dispensatio i h̄ casu. h̄c ray. et rod.

Sequit̄ videre de 2. Circa qd sciendū qd erit : mina qd est m̄rio. dirimūt iā stractū sunt tria. primū est cū quis adulterat cū aliq̄ iunga ta. et ip̄a l̄ ip̄e machinat. fuit in mortē vxor̄ adulter vel vir adultere cū effcū ita. s. qd m̄ds subsecuta fuerit. machinat. in qua eo aio vt s̄ hanc postea fil. tūc em̄ tales n̄ p̄nt s̄tere fil. tñ straxerint sūt sepandi. 31. q. 1. si q̄s. et ex. de eo qd dux. in m̄rio. quā pol. p̄ adul. sup̄ eo. Secus est si alia de causa interfectisset. tūc em̄ n̄ esset sepā di. vt notat. hu. in dco. c. si q̄s. et bñ. t̄ ho. i di. cto. c. sup̄ eo. Et idēz dicendū est si mandauit vl̄ p̄ceptū vel s̄suluie inficiā. et factū est ita. Idem em̄ est ac si interfectisset. sic et notat idē hu. i di. cto. c. si q̄s. Si at in ei. mortem non opatus sit s̄ tñ cū inficere ratum habuit n̄ p̄t h̄ m̄f̄ moniū dirimē. qz edictū de m̄rio. est phibito riū. Et ille casus n̄ inueniē phibit. et sic notat laur. et bñ. ex. d. quer. infide. laudabilē. i glo. vlē. Qñ vero quis interficiat vñz alic. mulieris vt cū ea postea s̄bat n̄ tñ eā polluit viro vimen te et si tales postea s̄bat fil. fm aliquos. s. hu. ho. et inno. ex. c. sup̄ eo. m̄rio. dirimē. ar. ex. de quer. infide. laudabilē. vbi nulla mēto fit de adulterio. et tñ dicit ibi. qd nec et p̄pter fidei fa uorem sustineat m̄rio. stractum inter sarace nū ouersū t xp̄ianā qd vñz suū fecit interfici p̄ illū adhuc in captiuitate viri s̄stituti. Cū p̄dī cis et ouenire videt bñ. i p̄ma glo. sup̄ dcm. c. qz n̄ dicit ibi nec et alibi qd requat cū machinati one adulteriū. Scdm̄ vero alios. s. gof. mari moniū non dirimē. 31. q. 1. relatū. et c. se. vbi sit exp̄sse mentio de adulterio. ex. d. eo qui dux.

c. vlē. Vñ fm gof. tria sūt necia ad h̄ qd m̄rio. dirimat p̄textu machinatōis. s. adulteriū occi sio actualis. et qd eo aio fiat vt strahat fil. Sed dicendū qd iura qd gof. adducit nō p̄bat intentū ei. qz nullū ins inueniē dicēs ad h̄ requi machi nationē et adulteriū. Intelligendū et qd si tñ ba p̄sbr̄m machinat. esset in mortē effcū nichil omin. post baptis. eā ducere n̄ possz. ar. ex. de quer. inf. c. 1. s. ad fi. Ad h̄ nota. qd si q̄ m̄lier i mortē viri sui cū alijs fuerit machinata. t̄ ip̄e aliquē eoz se defendendo occiderit post mortem vxoris aliā ducē possit si voluerit. Ip̄a vō ifidi atē p̄me sū spe iugij d̄z eē subiecta. si tñ ip̄a s̄ traxerit m̄rio. tenebit ex. de duoz. si qd in rex. t̄ glo. Scdm̄ cimen est cum qd p̄stat fidē aduultē qd eam ducet post mortem viri ei. legitimi. vel post mortē vxoris ip̄i. adulteri. 31. q. 1. relatū t̄ ex. d. eo qd dux. s. b. t. c. significasti. t̄ c. veniēs. Et idē intellige si p̄missio firmata fuerit iura mento siue fidei datione. qz quo ad h̄ equalent interpositio fidei et p̄statio iuramēt. ex. de his qd ui. ad aures. Si querat quare huiōi fides data adultere dirimit m̄rio. dicendū qd de re n̄ vacā te p̄missio fidei fieri n̄ debet. vt de p̄benda l̄ h̄re ditate vuentis ne qd desideret p̄ximū mortem et h̄c est rō statuti ecclesie in h̄ casu. S̄ pone qd adulter p̄missione nudam faciat adultere d̄ s̄tendo post mortē viri ei. nūquid mortuo eo si s̄bat tenebit m̄rio. int̄ eos s̄ctū. R̄ quidam dicūt qd sic. qz vt dicit ex. de spon. cū apud. cum p̄ h̄bitoriū sit edictū de m̄rio. s̄tendo quicūqz n̄ phibet admittē. n̄ inueniē at in iure phibi tū vñz s̄tere cum adultera post mortem viri eius n̄ viuente viro eius fidez s̄derit l̄ iurauere l̄ n̄ alter eoz i mariti mortē p̄pter h̄ fuerit ma chinat. Alij dicūt s̄ctū. quia sponsalia nuda p̄ missione s̄bi p̄nt nec soluitur p̄ sponsalia si de vel iuramēto firmata. Vñ cū adultero nu da p̄missio de s̄tendo causare videt illō idem pe riculū de quo fuit facta phibitio. Vñ volūt qd in p̄dicto casu 2. noie fidei intelligat quelibet p̄ missio nuda vel n̄ nuda qd p̄missio est qd que dā desponsatō de fuso. et h̄ s̄me fuit hu. sic ap paret. 31. q. 1. relatū. s̄sentit et ei ray. t̄ rod.

Esto qd p̄. solat̄z berthā at illa s̄fēat sibi ta li pacto qd ip̄e p̄ fidem p̄mittat martine ip̄ius berthē s̄fāgnē. qd post mortem viri ei. acapiet in vxore illā de qd s̄sult ei martina. Intendens t̄ p̄babiliter credens qd martina ei s̄sulat d̄ ip̄a met. s. berthā. cū petr. s̄sentit. et postea p̄ficiēs illō qd p̄misit berthā de s̄silio martine p̄ mor tem viri berthē in vxorem accipit. mō querit. vñz illud m̄rio. teneat. R̄ qd nō qz berthā sc̄ ens qd ille si daret sibi fidem postea non possz eā h̄re in vxore fraudulēte fecit illam p̄suationē et fraus nemī debet p̄rocinari. Si tñ berthā p̄dī ctā p̄missione p̄curasset n̄ intendēs sup̄dictam fraudem s̄poti. qd petr. utiliorē et honorabiliorē vxore h̄ret. si de s̄silio martine vxore acaper et qd acapiēdo vxore de s̄silio martine p̄ mortē viri sui sibi solaciōsior esset. m̄rio. int̄ eā t̄ pe t̄z s̄ctū tenerz. Tercū em̄ est cū qd adulterā

puccaliter dicitur et cum ea dicitur. quod est pl^o q³ fides
de ducendo dare. ex. de eo q³ duxit. cu³ h³et. r. c.
exultare. facit ei p^o m^oio q³ n³ valet 2^o. q³ p^o
m^oio fuit legitimu³ et vez. n³ si n³ fuit vez
sed tantum putatum non impedit 2^o ma:
trimo³. ex. de sp^o. venies. r. de m^oio d³ m^oio
ex literis in fi. Si eni³ p^o m^oio fuit i³ facie ecclie
d³ r³ al³ ate diuozau³ p³ eccliaz celebratu³ r³ ec:
clie m^oio cu³ alia d³bat peccat r³ p³iaz agē
d³. Si nichilomi³ m^oio r³ vt d³ i³ decretali p³
rimo allegata. Quid si q³ d³bat cum aliqua
de p³ti et ea n³ agnoscat e³ p³uenit morte vel p³
ligide. si atequa³ illa moriat³ l³ religionē intree
cu³ alia d³bat l³ alij fidem det eaq³ agnoscat. nun
quid illa potest ducere in vxore. R³ fm inno.
q³ sic fm at³ h³o. q³ n³. ex. de eo q³ duxit i³ m^oio.
si q³. Si vo null³ sup³dictoy triu³ casu³ i³ue:
nerit et adulter mortua vxore sua vel viro adl³
tere straxerit cu³ ea qua³ p³ adulteriu³ polluit e³
m^oio. ex. de eo q³ duxit. sup³ h³o. significasti. veni
ens. Qd³ at³ oem est sup³ q³ q³ adulter fidem dede
rit adultere vel straxit cum ea viuente viro ad
ultere vel vxore adulteri d³ separi. Intelligend³
est veroq³ sciente impedimentu³ q³ sic straxerit
Si ei alter ignoraret credēs eū cu³ quo straxit
esse solutu³ posset cu³ eo esse legitime si vellet et
h³ in odiu³ alter³ et fauore i³scia q³ adulteriu³ nō
omittit p³ter bonā fidē qua³ habuit. ex. de eo q³
duxit. p³positu³. et. c. veniens. et de sp^o. e³ i³ apli:
ca. Nūquid mortua vxore legitima s³firma
e³ coipo m^oio inter i³scia r³ adulter. R³ q³ n³
si p³ m^oio s³ens³ fm iura fuit adulter³ et iō nō
u³ s³ens³ requirit³ ad h³ vt m^oio s³firmet³. Et va
lebit nō a tpe p³mi s³ noui s³ens³. Est igit³ i³ po
testate mulieris i³scia a viro putatuo separi.
l³ iplozare opelli ipm publice s³entire si vout.
sp^ote vt i³ d³o c. venies. et ex. de s³im. ser. p³posu
it. Si eni³ illa q³ p³ i³scia fuit post mortē vxoris
certificata de morte ei³ sel³ copule carnali s³en
te postea reclamare n³ potit fm h³o. ar. i³ d³ctis
c. Quid si quis vxore p³ma viuente cu³ pl³ib³
d³bat eis i³scia. R³ fm h³o. loc³ erit gratificatō
m³. quia quācūq³ certificata de morte p³me vx
ris agnouerit p³mo. vxor eius erit. ar. in d³ctis.
c. De h³et infra videt³. de impedimento ligami
nis in q³stioib³ vltis. Quid si q³ hui³di adul
ter nouū s³ensu³ cu³ scda p³ueniēs straxit cu³ alia
de p³ti. R³ illd³ 2^o m^oio tenet. ar. in illo. c. ve
niens fm g³of. Quid si q³ mulieri diugate ē
qua³ nōū adulteriu³ s³misit dedit fidē de ducen:
do eam post mortem viri sui legitimū et vxoris
sue si ipse est diugat³ vel strabit cu³ ea de facto.
nūq³ si straxerit p³ mortem vxoris sue l³ viri
adultere sūt sepandi. R³ d³terminatū est in nouo
iure. q³ siue ate siue post fide³ datā l³ m^oio de fa
cto stractu³ sup³siste tū legitima agnouit eā oī:
no separi debet. Si vo nec ate n³ p³ inuenierit
carnalis copula. licet veri³q³ eoz³ q³ grauit³ deli³
rū sit p³ia inuigēda. m^oio tū q³ cu³ ea stra
xit post vxoris obitu³ nō est dirimend³. C³ tū cō:
trariū hu³. notauit. 31. q. 1. relatū. Sed ius ē ex
p³lle p³cum. ex. de eo qui dux. si quis vxorem. et.

hui³di sine sūt ray. ho. et g³of. q³ dicunt q³ forte
opio hu³. saluari p³ de m^oio i³nt tales d³bedō. n³
at de m^oio dirimendo. **Ar. iii**

Sequit³ videre de 3^o. s. de crimie i³cest³ quo q³s
agnouit s³anguinea vxoris vtz impedit ac
m^oio. R³ talem incestū dup³ intelligi pot³ q³s
omittere. s. aut ate m^oionij stractōz. et eē post
sp³salia de fuso. et eē nullū est m^oio stractu³
p³ter affinitatē. vñ sūt iudicō ecclie sepandi
et mulier nubere p³. vir at³ q³n³ est de iur³ rigo
re nō p³ nubē. Aut post stractōz m^oionij et h³
eē dup³ p³ intelligi. s. aut de m^oio iam stractō:
cto. aut de stralendo post mortē vxoris. p³ mō
n³ soluit vñm m^oionij. tam i³cestuos³ amittit
ius petēdi obitu³ ab vxore attinēte illi ē q³ omi
sit i³cestū. ex. de eo q³ g³of. s³an. c. 1. Et eē ab vx
re nō attinente ei cu³ qua³ s³misit incestū. e. n³.
transmisit. tene³ tū reddē debitu³ vxori petēdi.
vt habet. e. c. quia peccatum q³s p³re iudicare
vxori non potuit n³ sceleris cōs³cia fuerit. Si tū
ignorant³ sorore vxoris agnouerit n³ putās eā
esse vxore suam iurabit q³ h³ i³scia fecerit r³ rō
det et exiget. Illa at³ sū diugio manē d³ 32. q. 1
in lectū. Si 2^o mō sic nō licet si post mortē vx
ris m^oio d³here. vt habet ex. de eo q³ g³of. s³an. c. 1
et. c. transmissit. q³ est intelligend³ n³ cum eo fue
rit dispensatum. dispensaret ei cu³ iuene. e. ti.
c. 1. in glo. et ar. ad h³. 33. q. 2. i³ adolefcentia q³ ta
li tunc ē d³ i³continentia. Si tū sine dispensatōe
straxerit m^oio tenebit. quia n³ est p³hibitio cu³
statuto irritate si d³ru³ f³z fuerit. tū ab illa vx
re sibi debitu³ petere non licebit tenebit tū red
dere. vt in c. transmissit. Scdm tū h³o. secum d³
spensari p³ si sit iuuenis de debiti petēdi. cu³ eē d³
licenda ecclie possit stralere. et sic fm eum si
n³ possit omne petē p³ debitu³ de licenda ecclie.
Volūt eē quidam q³ tales ad tpe³ separi debeāt
ad p³iaz faciendā. peccant ei sū licēda ecclie
d³hendo. 10. tū notat. 33. q. 2. in adolefcentia q³ iu
uenis sine dispensatōe p³ d³here s³ senex indiget
dispensatione. **Ar. iii**

Sequit³ videre de 2^o. s. de crimie vxoricidij
et arca h³ querunt pla. s. vtz in aliquo ca
su liceat vxore occidere. R³ vñ i³ntficere vxore³
strangit dup³. vno modo p³ iudiciū ciuile r³ sic n³
est dubiū q³ sine peccato p³ vir zelo iusticie n³ li
uore vindicte vel odij mort³ vxore adulteram
in iudicio seculari de adulterio criminalit³ accusa
re et penā mortis a lege statutā petē. n³ at³ i³ iu:
dicio ecclieastico. q³ ecclia n³ h³z gladiū materia:
l³. s. q³n³ ad executōz. 33. q. 2. in l³. Alio mō p³
ipaz p³ seipm in iudicio ciuile et sic ex³ actum
adulteri quātūcūq³ sciat eā adulterā. nec fm
legē ciuile. nec fm legē s³cie licet. s³ lex ciuilis q³
si licetum reputat q³ i³ ipo actu inueniens eam i:
terficiat. 33. q. 2. in l³ in glo. ar. eē ad h³. C. ad le
gē iulīā de adulterio. l. grat³. Sed illa lex loqui
t³ q³n³ ad pene i³ntficēns mitigatōz. nō quasi n³
p³hibens s³ quasi hui³di h³icidij penā n³ i³fligēs
p³ter maximū inatamentū. s³ ecclia ad h³ nō
est stricta legib³ hūanis vt iudicet eum sine rā
tu pene ecclie vel pene ecclieastico iudicio i³fligēde

et id in nullo cau licet vxore occidere viro ppa
auete. **S**i h obidit qd. A. q. i. sic. d. q. vxor
a viro indicari d. eo viuent. **S**i h fm jo. e. ve
ru eam in domo corrigendo. 23. q. 2. duo ista. s.
n verberando qz illa sut ab ingenuis aliena. C.
d. repudio. p. sensu. vñ p. ea t. p. te castigare cu
sic de failia ei. sic dñs fuu. s. n p. ea in foro in
dicare qz null. p. sibi vel suis ius dicere. ff. de
iur. iur. o. iudi. qui iurisdicōez. qñmo si vir
flagell. l. fustib. verberauerit vxore n. p. cau. f. i
iure exp. sis dabit ei tercia pte donatōis quā d
derat ei. p. p. nupcias in aut. vt li. m. l. auie. s.
siqs. at. **S**i at nō dedit donatū. p. nupcias pū
tur in q. tra pte tota sube sue. si suba ei. n. exce.
dit. cccc. aureos. si at excedat. c. aureos dabit ei
C. de repud. l. 2. **C**lericū tñ pñt vxores suas si
peccauerit custodire t ligare i domo sua p. ne
cē et eas cogere pñt ad ieiunia salutaria. Ita tñ
q. cu eis n. omedat donec peiteant. 33. q. 2. pla.
cui. h. at fm jo. laia non pñt facere vxoribus
suis. **A**d h. nota q. fm leges p. dñs ius occi
dendi quēlibet adulteratē cu filia quā habet i
p. te et nulli alij pñt h. ius dñs. Non tñ vbi
cūq. dēphēderit p. ei p. mittit occidē. s. s. si i do
mo sua l. sui generi dēphēdat. Ita tñ q. verūq. si
mul occidat. et h. incōnēti faciat. ff. de actōib.
l. p. f. **M**ane. at tñ p. occidē hūilē psonā cui
n. d. reuerentiā s. si iuenerit i domo sua n. i do.
mo soceri. ff. e. marito. h. ho. **V**tx vxorū dñ
um ipeditat mñio. **R**e. p. p. iatē pñgit vxorē oc
cidē. s. a. p. seqñdo culpā vt qñ. p. p. adulterū oc
cidit. a. p. seqñdo natāz qñ. s. p. p. odu. p. dñ. aut
p. seqñdo mñio. qñ. s. vir occidit vxorē vt tra
bat cu adultera. p. mo mō est p. m. mag. 2.
mai. 3. maximū. p. mo mō et 2. ipedit mñio
dñnd. s. n. dirimit iā stractū. 33. q. 2. mēfiores
3. mō respēu aliaz psonaz silr ipedit mñio. d
bndū s. non dirimit stractū. respēu vō ad
tere ipedit et dirimit. ex. de eo qui dux. sup. eo. t.
c. significasti.

De disparitate cul. ti. 21.

Deinde considerand est de disparitate cul
te. et pmo de ifideliū iungio. 2. d. ipo.
rū dimozio. 3. de eoz ple. **C**ir p.
qñmē plā. s. vñ fidel possit stralxre ē ifideli.
l. dñr istā materiā dicend. q. aliud ius fuit
ate legē moyfi. a. tpe leg. a. tpe euāgelij. **A**nte
legē ei potat dñre fidelis cū ifideli. qz nulla le
gē phibebat sic fec ioseph cū egipciaca gen. 21.
et moyses cū madianitide. exo. 3. **T**pe at legis
fuit eis phibitū dñre cū chananais spālē p. p.
eaz pueritatē et obstinatōz i ifidelitate p. p. quā
ec dñs mandauerat eas occidi. vñ deut. 2. A. nō
iūbis cum eis fed. nec sociabis cū eis iungia.
Nō fuit at phibitū cū oib. ifidelib. gñaliter.
vñ n. licebat dñre cū chananais n. relicto cltū
ydolatrē pñterentē ad fidē sic straxit naason
cū raab. de q. genuit booz. p. 1. cū alijs vō lice
bat maxie qñ n. timebat p. dñm subuersiois fi
deliū. **T**pe vō euāgelij n. liz dñre cū vllō ifide
li mñio. nec simplr. nec sub dñtōe pñterendi
ad fidē. spōsalia tñ licet dñre n. qdē simpliatē s.

sub dñtōe. s. si pñteratē ad fidē. 28. q. 1. s. ex bis
et. c. caue. et. c. n. optet. **I**n q. ec. c. no. hu. q. ma
trimo. stractū cū ifideli. ec sub dñtōe pñterē
di ad fidē n. valet. **S**ponsalia vō sū dñtōe pñ
tēdi n. tenēt. **C**ōtracta vō sub tali dñtōe valēt
Si post pñterionē est op. nouo pñsensu ad mñi
moniū. qz pñm fuit ad spōsalia tñ. **S**i atē
dñ q. ifidel. p. quis duplicatē dñc. vñ qz car. fi
de et tal. disparitas vbi est bñ impedit mñio. q
trahend. s. n. dirimit iā stractū. vt si catholicus
dñat cum heretica baptisata. **E**t h. notat hu. 28.
q. 1. caue inquit amb. xpiane ne iudē aut gē
tilē aut alienigenā. i. hereticā vel a fide tua alie
nam accersias tibi vxorē. **S**i h. dñc. ab. n. quia
mñio. stractū cum eis n. sit vñ. s. qz pñculosi
Alio mō dñ quis ifidelis qz caret fidei sacro. s.
baptismo q. sacroz est ianua et fūdamētū. et ē
tali liz ec fidēz bēat n. p. fidel. dñre fm sacra ec
clesie. et si dñat nichil facit. vñ dirimit mñio.
iam stractum et h. notat hu. di. 32. s. vñ. **A**d
h. ec facit i. d. c. caue. v. si xpiana sis n. est satis
n. sitis ambo iniciati sacro baptismatis. **A**d at q.
re non tenet mñio. stractum inter fidem et
ifidē qui baptis. n. suscepit quidquid dicant
ali. est. quia iura reddūt fidelē illegitimam per
sonam ad dñnd. cum tali ifideli. vñ. 28. q. 1. sic
dñ. n. n. eusd. religionis et fidei maneāt copula
ta iungia. **E**t sile dñc. v. pñter. si xpiana. hu.
iusmōi at ifideliū fuit rō pñrua. qz n. dec. cri
stianū dñre mñio. q. n. ell. rō sacri s. i mñio.
tali n. est ratio sacri qz nō poss. h. rōz sacri ex
p. te iungis vñ. t. n. h. ex p. te alter. **I**lle at q.
n. est baptisat. nullū ad sacm suscipere p. vt s.
visū est. **E**t id n. tenet mñio. stractum intē ba
ptisatū t. n. baptisatum. ec si credat oēs fidei ar
ticlos vt oñdit dñ. v. si xpiana. qd. exponendū
est fm glo. catholizata. **V**tx mñio. possit
esse intē ifideles. **R**e. q. sic. ex. de dimor. gaudē.
Cōsiderand at est q. mñio. est institutū in offi
ciū. in remediū. in sacm. et in fed. hūanū. vt
ec dñm est sup. et ista h. ap. fideles plene. ap.
vō ifideles semiplene. **E**st ec in officiū pñterdi
plē s. apud fideles ad cultum dei apud ifideles
n. **E**st ec in remediū qd. excusat actum iungalē
a culpa. s. apud fideles cum h. ec dñc. gñā imit
tens occupam rōe bñd. iudicis adiuncte. **A**pud
ifideles at n. dñc. gñā. **E**st et iā in sacm qz sūt
vñionē dei et aie siue dñe natē et hūane. **S**ed
apud fideles sūt actu. apud ifideles at tñ ap
titudine. **P**rima rō sacri mñionij pñstet maxi
me in ratificatōe vñculi. **A**pud ifideles at n. h.
ratificatōz pñfectā. t. h. p. p. dñm sacri fidei. t. p.
p. ter statuz qz i tali statu iūct. ē vxori in q. pō
vñiri vñculo foridori. s. suscipiēdo sacm ba
ptismi et xpo alligari a q. statu n. p. phiberi. **E**t
ideo in cau potest illd. infirmari. p. p. qd. dñ au
gustm. n. est ratum iungitū qd. sine deo est. t. ha
bē. 28. q. 1. h. tñ ratificatōz vt solui n. possit
vñroq. i illo statu manēre. **E**st ec in qdā fed.
hūane societatis. s. apud fideles est qdā fed. so
cietatis indissolubil. **A**pud vō ifideles ē fed. i
societatis dissolubil. s. in casu vt dictum est.

Vtriusq[ue] m[er]ito e[ss]e possit i[n]fideles diuersoru[m]
rituū. puta iudei cū pagana. **R**e hu. nōr. 28. q.
1. g. v[er]z. q. sic. Et q[uod] disp[er]itas cult[us] nō impedit
m[er]ito i[n]ter fidelē et infidelē. Et q[uod] phibitō
iuris gē. d[icitur] q[uod] d[icitur] d[icitur] i[n]s gentiū. nō est adeo efficax
q[uod] strabi possit m[er]ito i[n]ter tales. Alij dicūt
q[uod] licet m[er]ito sit de iure naturali p[er]fectū. reapit
tū determinatōz a iure sc[ri]pto l[et] diuino l[et] hūanō vñ
licet tales nō ipediāt strabē p[er] ius n[atu]rale nec p[er]
ius diuinū nec p[er] ius canonicū. q[uia] ecclesia nō iudi
cat de his qui foris sūt. 1. cor. 6. p[er]t[inet] tū ipedi
ri p[er] p[ro]p[ri]a et sp[eci]alia statuta ip[s]oz. q[uia] etsi nichil
statue p[er]t[inet] circa m[er]ito i[n]q[ui]tū ē sac[ra]m[ent]u[m] possit
tū i[n]q[ui]tū ē ibi fed[us] humanū. t[ame]n h[ec] ē p[er]t[inet] p[er]t[inet].

Esto q[uod] in m[er]ito i[n]fidelium interueniret pactu[m]
h[ec]. s. q[uod] q[uod] vellēt dato libello repudiij abinuicez
separent. nūq[uam] m[er]ito esset inter eos. **R**e q[uod] nō
q[uia] t[ame]n iudicio est contra subam m[er]itionij. si uo
inuenit. licet h[ec] p[er]ea p[er]t[inet] de facto. est g[en]o
matrimonium inter eos. ex d[icitur] diuor. q[ui]to. h[ec] i
glo. ex de p[er]sā. de i[n]fidelib[us]. **V**triusq[ue] m[er]ito i[n]fidelium
excuset actu singulē a p[er]t[inet]. **R**e tria bōa matri
monij s[un]t q[uod] sūt i[n] m[er]ito excusat actum singula
lem a p[er]t[inet]. q[uia] igit[ur] in singulo fidelium sūt o[mn]i p[er]t[inet].
excusat o[mn]i p[er]t[inet]. quia vero in singulo infidelium sūt
inco[m]plete excusant inco[m]plete. In m[er]ito enī fide
liū est bonū prolis in generatōe et educatōe ad
cultū dei. bonū fidei nō tū hūmāe s[ed] et diuine q[uia]
singules sūt adinuicē sibi fidē et ad deū. bō[na] sa
cram[ent]a quo ad signatōz verā. t[ame]n tū verā s[ed] et
p[er]fectā q[uia] p[er]petuā. q[uia] illō m[er]ito ē i[n]dissolubile.
Est etiam ibi signatō actu nō ap[er]titudine t[ame]n.
In i[n]fidelib[us] autē deest educatō plis ad cultū dei
et fides diuina. si sit eccl[esi]a ibi fides ad hoīez non re
ferē ordinatē ad deū. Deest eccl[esi]a ibi p[er]petuitas t[ame]n
actualitas signatōis. **I**dem m[er]ito ē i[n]p[er]fectu[m]
et i[n]p[er]fecte excusat singulē actū. Vñ nota q[uod] fi
deles in illo actu utare p[er]t[inet] penā et acq[ui]rē glo
riā. q[uia] ip[s]is tū p[er]t[inet] meritu[m] fidei. tū p[er]t[inet] b[en]edictōz
eccl[esi]e nō tū dāt remediū q[uod] p[er]suat a d[omi]ni p[er]t[inet] eccl[esi]e
dāt g[ra]tia q[uod] remittit o[mn]i p[er]t[inet]. Infideles vero q[uod]q[ue]
quia singulē s[un]t i[n]st[itu]tōz diuinā vitāt culpā et p[er]
p[er]t[inet] penam nō affectō libidinosa inueniat que
eccl[esi]a apud xpianos actu singulē fedat. nō tam
acquirūt palmam. quia nulla datur eis gratia
p[er]t[inet] def[icit] fidei s[ed] q[uod] i[m]possibile ē placē deo. h[ec] bōn[um].

Eq[ui]tur uidere d[icitur] scō. s. d[icitur] diuor[io] m[er]itionij
infidelium. Et eccl[esi]a h[ec] querūt pl[ur]a. s. v[er]z. fideles
quers[us] teneat discedē ab infideli. **R**e de discessu
fidelis singulis ab infideli alit[er] ē iudicandū p[er] t[em]p[or]e
p[er]mitte ecclesie aliter p[er] t[em]p[or]e p[er]t[inet] imp[er]atoris
et t[em]p[or]ib[us] illi p[ro]p[ri]is. aliter p[er] moderno t[em]p[or]e. **P**ri
mo enī t[em]p[or]e passi querebāt ad fidē iudei et gen
tiles. et ideo singulē fidelis poterat h[ab]ere sp[eci]es p[ro]p[ri]a
l[et] de singulis singulis i[n]fidelis et si singulē nō p[er]mitte
Et iō tū erat o[mn]iū nō p[er]ceptū o[mn]iū manere i[n]fidelis
cohabitare volenti siue iudeo siue gentili. pro q[uod]
t[em]p[or]e dicit apl[us]. 1. cor. 4. s[an]ctificat[us] est uir infidelis
p[er] mulierem fidem. et s[an]ctificata est mulier i[n]fidel[is]
p[er] uirum fidem. **S**cōdo uo t[em]p[or]e erat obliuio iudei.
gentiles uo sat defacti dūtebant ad fidez. et iō
tūc nō erat tutum fideli cū i[n]fidelis iudeo cohabi

tare n[on] sp[eci]es erat de singulis ei[us] sic d[icitur] singulis gen
tilis. et ideo tūc eccl[esi]a o[mn]iū erat o[mn]iū i[n]fidelis gē
tili nō tū iudeo nō p[er]mitteret querti. Vñ p[er] his
duob[us] debet i[n]telligi o[mn]iū apl[us]. 1. cor. 4. si q[ui]s fr[ater]
h[ab]et uxore[m] i[n]fidelē et h[ec] o[mn]iū habitare cum illo
nō dimittat eā. **N**ūc uo vterq[ue] p[er] maiori p[re]
obstinati uidet[ur]. Et iō ubi i[n]fidel[is] diligēter et suf
ficiēt mo[do] singulis noluit nō p[er]mittit fidel[is] cohibere
re ei siue sit gētil[is] sū iude[us]. p[er] corruptōis peri
culū euitādū. quia semp[er] p[re]sumit ubi noluit si
ti q[uod] noluit cohabitare sine o[mn]iū creatoris. Et p[er]
isto t[em]p[or]e i[n]telligit iō. 28. q. 1. iudei. nō p[er]t[inet] i[n]fidelis
in ei[us] singulis manere q[uod] iā in xpianā transla
ta est fide. Si autē voluit querti. aut hoc vult et
p[er]mittit vel offert anq[uam] p[er] singulis sui cōiugis
exercuerit aliquē actu fidei cōtrariū. aut p[er]t[inet] p[er]
mō singulis singulis nō tenet ab eo discedere. s[ed] tenet
sui singulis maritali affectōne tractare. **N**ō ei si
bi p[er]t[inet] obicere sp[eci]alē fornicatōz quā abo p[er]ter
exercuerit. **S**cōdo mō est in p[re]tate fidel[is] ab i[n]fidelis
discedere q[ui]ntū ad cohabitatōz et thoz nō tū q[ui]ntū
ad vinculu[m] m[er]ito i[n]fidelis solutōz. h[ec] rich. **Q**uid si
infidelis quers[us] habeat pl[ur]es uxores. **R**e cū h[ab]ere
pl[ur]es uxores sit d[icitur] legē n[atu]re cui eccl[esi]a i[n]fideles s[ed] as[er]
eti nō est v[er]z m[er]ito i[n]fidelis nō cū illa cū qua
p[ri]mo straxit. Vñ si ip[s]e cū oib[us] vxorib[us] suis cō
uertat[ur]. d[icitur] manē cū p[ri]ma et abicē alias. Si autē
p[ri]ma singulis noluit. et aliq[ui]s eoz dūteat. iō ius h[ab]et
d[icitur] de nouo cū illa q[uod] h[ab]et cū alia. de quo
post dicit. h[ec] th[om]as. **I**dem dicit h[oc]. d[icitur] diuor. gaudet.
in casu quo p[ri]ma est mortua. **Q**uid si eodez
momento i[n]fidel[is] d[icitur] cū duob[us] dicens. accipio
vos ambas in uxores. q[ui] erit vxor ex istis. **R**e
det rōd. q[uod] neut[rum] nō forte alia illaz sit tal[is] q[uod] cū
illa d[icitur] nō posset in quo casu m[er]ito cū reliq[ui]s
teneret. sic hu. notauit. **V**triusq[ue] m[er]ito i[n]fidelis
um in gradu phibito d[icitur] q[uod] singulis sit sep[ar]a
dū. **R**e vt supra e. t. de consanguinitate.

Vtriusq[ue] singulis ad fidē possit d[icitur] cū alia p[er]sōa. i
fidelis viuente. **R**e singulis i[n]fidel[is]. aut vult habitare
cū cōuerso ad fidēz sine o[mn]iū creatoris t[ame]n scā
dalo ip[s]i singulis. aut non. p[ri]mo nō l[et] cōuerso cōt
lere cū alia p[er]sōa viuente cōiuge i[n]fidelis licet nō
sit cogēd[us] cohabitare sibi. 28. q. 2. si i[n]fidel[is]. s. hoc
distinguedū. cui[us] rō est quia in h[ec] casu nō ē solu
tū inter eos vinculu[m] m[er]ito i[n]fidelis. q[uod] q[uod] ad hoc i[n]fide
lis cōiugis nō iniuriat m[er]ito nec m[er]itionij. o[mn]iū
ni nec marito. Si uo nō vult cohabitare soluit
vinculu[m] m[er]ito i[n]fidelis inter eos. quia iniuriat m[er]i
moio. et tūc singulis alia dūce p[er]t[inet]. Et sic p[er]t[inet] itel
ligi illō p[ri]ma cor. 4. si i[n]fidelis discedit. disce
dat. nō enī fuitu[m] subiect[us] ē fr[ater] a soror i[n] hūmā
dicit[ur] eccl[esi]a in dicto. s. q[uod] discedentē non oportet se
qui et ea viuente alia dūcere l[et] v[er]z h[ec] non est i[n]
telligendū nō de his q[ui] i[n]fidelitate sibi copulati
sūt. Si autē vult cohabitare nō tū s[ed] i[n] blasfemia
xpiane fidei adhuc in hoc casu soluitur vincu
lu[m] m[er]ito i[n]fidelis inter eos. q[uia] directe iniuriat matri
monij cōdicōi. In quo casu i[n]telligit illō q[uod] or
in c. sup[er]dicto. s. q[uod] cōtumelia creatoris soluit ius
m[er]itionij. et tūc fidelis p[er]t[inet] aliud m[er]ito cōtrabē
Si autem vult cohabitare s[ed] blasfemia xpiane

fideli non tñ sine scādalo giugis fidel. qz conat
ipm puertē adhuc in h casū dñs pē aliud mñi
moniū dñe qz solutū est vclm mñionij pmi
p hō qz infidelis iniuriat enormitē fideli cōiugi Et
sic patet qz vclm mñionij fidel cū ifideli solui
tur in tribz casibz. vñ v. Desere spernetē l blas
femare volentē. Vel decredentē scel⁹ ad morta
le trahentē. Nā sūt absqz mora tūc vincula ru
pta pōra. Propter tñ cās pōcas nō soluet ma
trimoniale vinculū qd esset ratū. s; inē ifideles
nō est mñio⁹ ratū vt dictū est sup. 7 habē. 18.
q. 1. circa pñ. h. rich. Ex pōcas p; qz eoipō qz al
ter infidelū giugū dñt ad fidē alēo i infideli
te remanente. nō soluit inē eos vclm cōingale
s; qā nō ē ratū est dissolubile 7 p pōicā conuer
sionem disponit ad dissoluendū. Sed infidelem
nolle cohabitare cū fideli. aut nō sine blasfemia
fidei xpiane. aut nō sine scādalo giugis fidelis.
vclm pōcā dissoluit. h. rich. Nec opz illā so
lutōnē fieri p iudiciū ecclie. cū ecclia nō iudicat d
infideli. 28. q. 2. si infidel in glo. Alij autē dicūt
qz debet fieri p iudiciū ecclie. qz ifidelis nō vlt
opare ecclia pē et d; s; mare. Alij autē dicūt qz nō
soluit vclm mñionij inter eos donec dñsus
dñat ad mñio⁹. qz si ifidel p⁹ illas blasfemias
puertē ad fidem anteqm cōuers⁹ aliud mñio
niū straxisset. pmo quers⁹ aliud mñio⁹ cōtrahē
nō posset. Et hui⁹ s; me videt esse ray. et hō. 7
fm rich. difficile est uidē si pmi mñionij vclm
nō est primo solu tñ. qñ sequēs mñio⁹ sit legi
timū. vñ fm ipm anqm cōtrahē mñio⁹ 2⁹. sol
uit pmi vt dñ in glo. illi c. si ifidelis. Et tñ si
ante dñt scdi mñionij ali⁹ dñt dñteret. nō li
ceret pmo quers⁹ scd; mñio⁹ dñere vinēte alio
nō quia p cōuersiōz alē⁹ restituet vclm pmi
mñionij qñ iure pñmij vt qdam dicunt.
qā ad causā duz vclm mñionij rquirē pñs⁹
mutu⁹. s; qz ipedimētū causaret q ali⁹ alio vi
uente cū alia pñā mñio⁹ dñt phibet. 28. q. 2. si
infidelis i glo. Ibi tñ dñ qz restituet vclm ma
tmonij. s; exponētū ē ut dictū ē. h. rich. Rod.
autē notat qz aliqz supdōz tñm casu sit no
tori⁹ potit fidel dñere cū alia nō expectato iudi
cio ecclie nō ad hñdū solēnitates iustitias ab
ecclia. si at dubitet de illo casū. dicendū est sic
hu. nōt. 28. q. 2. si infidelis. s. qz epus siue ecclie
sia debet ad eā mittē aliquos qui volūtātē ei⁹ r
quirāt sup illo casū l reape pbatōz sup hoc si pos
sit haberi et illa volūtātē rñdē. Aut si forte nō in
ueniat ali⁹ aliā dñcē nō d; si tñ ducat mñio⁹
erit vez. dñ tñ ibi sit aliquis illoy tñm casu.
Laudat autē gof. qz fidelis testes adhibeat cū ifid
lis requisit⁹ cohabitare recusat vl cohabitans
blasfemat. l. cum eū trahē nūc ad mortale pec
catū. alias si dubitaret de 2⁹ mñio⁹ nō ius s; p
batō deficeret et ecclia fm allegata iudicaret.

Quid si fidelis p. s. dñ eēt ifidel fm ritū su
um repudiavit legitimā vxorē. Rē cū tale re
pudiū qē legē nate sit. et dñs repbauit. 18.
18. nūqm ea vinēte acipe aliā potit nō i tñ casu
bz supdōz. ex dñmior. gaudē. 5. q. aut. h. ray.
S; nūqd uir iā dñs ad fidem vxorē restitui

debet iniuste p huiōi repudiū spoliate si h petat
Rē qz nō si adhuc remaneat ifidel. qz p aplm
1. cor. 4. ff aut soror nō est in huiōi future s; b
ieet. s; si nūz dñsi et ipa cōuersa sequat anqz
p. aliquē tñm casu suppositoy ille aliā lēimā
ducat vxorē eā reape ppetet vt p; i dicto. 5. et
ibid. 5. qz cōuers⁹. Donat qz p⁹ credat vn⁹
et alē discedat et nolit cohabitare et fornicē 7 pēa
puertat. nūqd pēa rōdēd⁹ est ei uir su⁹. an ille
pē exape iniuriā dimissiois l fornicatōis. Rē
si giuges veniāt successiue ad fidē si neuter alce
rū dimisit nec fornicatōz omisit cogēdi sūt i
sil cohabitare. et se affectōne mñioniali adiuicē
tractare. Si autē alē ab alēo discesserit. aut fidel
discessit ab infideli. et h libe potuit et sine clpa
vñ in nullo sibi pñdicat. Aut infidel discessit
a fideli. et tē pē fidel ecclā pñm venit ad fidē ex
ape et si vult pē eā acipe tñ cogi non debet quia
statū est ab ea absolue. s. quo ad cohabitacōnē
nō pōt tñ ea vinēte cum alia contrahere. Sed de
fornicatōne intelligēdū est. quia primo cōuer
sus aut dedit ei occasionem fornicatōi vt qā re
pudiavit eā vl noluit cohabitare ei volēt cōhi
tare sine stumelia creatoris. aut non. si dēd⁹ nō
pē ppter fornicatōz exape. si nō dedit pōt exape
hec rich. Vtz uir pri⁹ cōuers⁹ ad fidē vxoris
a se repudiate pēa ad fidē cōuerse fornicatōz
obicere poterit p eo qz ali⁹ p⁹ repudiū nupserit
Rē qz nō. ex de diuor. gaudē. in fi. quia ibi dñ
in glo. Intelligit straxisse legime qā legis sue
cōtraxit autē. 7. 23. q. 2. q. peccat. ar. ex de sta
ffnitatis. Nūquid ei fornicatōz obicē potit
quā alias ante baptis⁹ omisit. Rē baptis⁹
omē crimē antea omissū tollit quo ad dñ. nō
tamē tollit fornicatōnem illā quatinus rpi
at uiz quia cimen illd commulat non tā vxo
rem qm maritū. 22. q. 1. in cōiugio. Et sic ius
qd ex illo peccato cōpetit uiro remanet ei saluū
et sic pōt exape dñ illam. hō notat ex de diuor.
gaudē in glo. vl. hu. nō dñt qz pōt. 28. q. 2.
s; male tē. Quid si talis talem reapiat et e
am cognoscat. nunquid postea potest ad sacros
ordines promoueri. Respondet rod. qz sic fm
hu. 28. q. 2. sed certe dicendū est qz nō. qā vt ha
bitū est supra baptis⁹ irreglaritatē nō tollit
uide de hoc supra li. 2. ar. 1. q. 3. Vtz cōuers⁹
ad fidem possit ingredi religionem l subdiacon⁹
fieri iuita vxore remanēte in infidelitate volen
te tamen cohabitare. Rē opi. hu. est. 28. q. 2. si
infidelis. qz infidelis moneri debet vt cōltat. et si
dicat se velle conueri tūc est expectāda. si vero
dicat se nolle cōueri nō expectabit si cōdicat
Alij autē dicūt qz ea iuita pōt monachus vel
subdiacon⁹ fieri et impuret sibi qz non cōltat
hui⁹ opiois esse uidet hōf. ar. ex pēa. d cōuer.
conui. c. vl. Thomas vero notat i 2⁹ qz p⁹ cō
uersionē uiri sit aliqua spes. pñabilis de vxoris
puersione nō d; uir emicere votū conanentie
l ad aliud mñio⁹ trāfire quia difficil⁹ vxor cō
uertēt scdens se uiro suo puatā esse. si aut non
sit spes pōt ad sacros ordines vel ad religionē
accedere prius requisita vxore qz conuertatur.

Et si p^oq; aliq^o p^oietoz fecerit. g^orat^o vxor n^o e^o uir ei^o sibi reddend^o. s; i^oputare sibi debet in pe-
nam tarde p^ou^ois q^o uiro suo p^ou^oat. **U**trū
u^oix i^odelis dimiss^o possit illo uiuente cū alia
p^osona strabē. **R**e^o hic fuerūt optones diuise ut
acipi p^ot ex d^ois. 28. q. 2. si i^odel^o in glo. quidaz
enī opinati sūt i^odelē posse strabere aliud m^oio
mū nō tū anteq; fidelis aliud m^oio^o strabat l^o
solenne votū p^ometie faciat. s; p^o. qz postq; fidel^o
straxit vel solēniē vouit sibi nō reman^oz aliq^o
ius in g^ouge i^odeli. **V**n^o uir i^odelis nullo iure
obligat^o ad n^o strahendū. qz exq^o m^oioiale vincu-
lū est inē ipm et fidelē solutū ius nāte nō pro-
hibet i^odelē strahere n^o ius diuinū. qd ego scā.
nec statutū ecclie quia statuta ecclie nō ligāt in
fideles nō baptizatos. **A**lij dicūt q^o i^odelis ma-
nēs i^odelis in uita alteri^o n^o p^ot strahere n^o p^o
uitā. quia l; inē ipm et fidelē sic solutū g^ouga-
le vincū qntū ad eētiā. rmanet tū qntū ad
obligatōis efficacā i^odeli ppter clpā suā. **N**e
ex h^o sequitur q^o obligē ad ppetuā pmetiā. qā si g^o
uitā ad fidē p^ohē p^oq^o alē cōtraxit vel so-
lēniē vouit. **E**t h^o uidetur eē opio tho. et pe. h^oc
nich. dicit. **G**of. uo cca h^o notat q^o m^oio^o solui
dr cca fidelē. qā ipē in trib^o ca sibi supradictis si
ne p^octo straxit. **I**n fidel^o vō qui i^o m^oioialibz pec-
cat odio nōis xpiani sine peccato nō straxit. l^o
ecclia nō curauit dicē d^o i^odelibz. quid enī ad nos
de his q^o foris sūt. et ideo dicit tantum de fidel^o.

Vtz soluat^o matrimoniū si fiat i^odelis alē
g^ougū spēaliē q^o ad fidelē. **R**e^o q^o n^o. ex. de diuor. q;
sunt. **E**t h^o duplici rōe. vna est ut pcludat^o mal-
itia silarōis et deceptōis. q^o qn; heresi fingerēt.
et ab ea p^oq^o relucet^o nuphsset resiliēt. et nube-
rent cui vellēt. **S**cda rō est qā m^oio^o fidelū oī;
nō ē mōissolubile. tū quia pfectā h; signatōnē
et sūt vniōnē diuine nāte et humane ut idis
solubiles. tū qz ē fūdatū s^o baptis^o q^o i^opmē ca-
racterē i^odelebilē. **V**n^o innoē. ex. de diuor. qnto.
dicit q^o sacm^o fidei. i. baptis^o qd semel admissū
nūq; amittit^o ratū effiat g^ougū sacramētū.

Vtz g^ougū fidelis teneat^o discedē ab alio g^ouge
in heresim laps^o. **R**e^o q^o sic. si obstinate p^oseuēt in
hēsi. et h^o ppter subuētiōis p^oiculū ne p^oson^o epi-
rudinis ei^o eē uideat^o. **S**i aut^o redeat ad fidē tē di-
stingue ut pmet^o n^oisio sequētis qōnis. d^o h^o edaz
uide s^o e. li. ti. xi. ar. 3. q. vtz p^o fornicatōz spi-
ritualē tē. **E**sto q^o g^ougū fidelū alē labat^o in
i^odelitātē et p^o h^o fidelis sepe ab i^odeli. nun-
q^o i^odeli ad fidē reitēt^o d; alē g^ougū fidel^o resti-
tui. et nūq^o religionē intrare poterit iuuto i^ode-
li ad fidē reditū. **R**e^o aut^o sepāt^o sūt iudicō ec-
clesie aut nō. si sic tūc fidelis religionē intrare po-
terit altero iuuto. l; redeat ad fidē. si nō s; fidelis
ab i^odeli p^oia ante rēssit. sine p^osensu alteri^o
religionē intrare n^o poterit. ex. de diuor. de illa.
In vtroq; tū cau^o fm bñ. et hōfē. in sū. ti. de di-
uor. siue fuerit sepāt^o iudicō ecclie siue sine iu-
dicō ecclie si nolit fidelis religionē intrare. cogi-
debet ad altez redire. ex. de diuor. qnto. nō ob-
stātē spūali fornicatōe ei^o. cū iam sit emēdat^o
et inapiat esse qd nō fuit. di. 40. ferrū. laur. cū

dixit q^o qn^o sepāt^o fuerit iudicō ecclie fidel^o nō
est cogend^o reape i^odelē. **S**ec^o aut^o est de forni-
catōe carnali p^ote quā siue sepāt^o fuerit iudicō
ecclie siue sine iudicō ecclie. dūmō illa forni-
catō sit publica nō tenet^o innocens nocētē reā
pe n^o velit. l; se corrent. ex. de g^ou. g^oug. gaude
m^o. **E**t h^o sepa^o fit tū q^o ad mutuā fuitutē qz
vincū m^oionij nō dissoluit^o cū alē fidelū in
fidel^o effiat. ut patz in dicto. c. quātō. h^o bñ. ex
de cōi. g^ou. m^olier. et in. c. qnto. **S**z q^ore tenē
siue cogit^o vxorē recipe emēdatā de fornicatōe
spūali nō tū de carnali. **R**e^o qz si vir vxorē post
q^o fornicatōz carnalem cognosceret ea mortua
p^ote defectū sacri p^omoneri n^o poss; . t^o sic ei p^ou
dici fieret. 33. di. si laicā. qd nō ptingit i^o forni-
catōe spūali qz p^o p^oiaz ē p^ogata. **I**t^o i^o fornicatōe
carnali polluit^o corp^o et anima s; in spūali solū
aīa. **E**t i^o carnali fornicatōe n^o tātū fit i^o aīa
qd displiceat uiro s; eē i^o cōpe. qd n^o fit i^o spūali.
Et uir magis scādalizat^o et offendit^o ex eo qd fit
in corp^o qz ex eo qd fit i^o aīa. et ita est ei maio^o
scādali cā. h^o bñ. in d^o c. m^olier. **Q**uid si q^os
nō excōicat^o strabat cū excōicata. **R**e^o quidam
dicūt q^o nō tenet^o m^oio^o. p^o quibz facit q^o t^olis ē
a sacramētis ecclie sepāt^o. ex. d^o c^oli. ex. m^o. si cele-
brat. t^olibz etiā sūt omīs ac^o legitim^o i^omedōi ut
bitum est sup^o de effcū excōicatōis. **H**u. tū scri-
psit q^o licz nō debeat strabi cū t^oli m^oio^o tū cōt-
ecum tenz. ar. 18. q. 1. caue. et ex. de diuor. qnto.
qd est ver^o fm iura q^o nūc currūt ut dicit etiam
hōfē. **V**tz p^ote qd cūq; p^otem possit vxor di-
mitti. **R**e^o dūis vxorē dimittē p^ohibuit p^o cām
fornicatōis. s; triplex est fornicatō t^o p^osequis
triplex dimissio. **E**st ei fornicatō p^orie dēa scz
p^otem carnis. **E**t dēa g^omunie scz p^otem i^odeli-
tatis p^o quē modū p^ohe ydolatrās meretricibz
fornicibz p^oparāt. h^oiere. 2. **E**t dēa g^ouissime. s.
qd cūq; p^otem quo deus relinq^o. **D**imissio vō
ē triplex. s. v^ol^o quo ad vincū m^oimonij. v^ol^o q^o
ad cohabitātēz p^opetuā. v^ol^o q^o ad cohabitātēz t^opalez.
p^ote fornicatōem p^ote dictam p^ote vxor dimitti. n^o
q^o ad vincū. s; quo ad cohabitātēz p^opetuā. ppter
i^odelitātē vō si i^odelitas p^ocedat dimitti p^ot
quo ad vincū. si sequē dimitti p^ot quo ad co-
habitātēz t^opale. s. quousq; corrigat^o. **V**n^o ipo
reuerfo ad fidē p^opellit^o cohabitare is q^o in fide r^omā:
fit n^o ante p^ouersionē fuisset p^o s^omāz ecclie sepāt^o
ex. d^o diuor. gaudem^o. i. si. **S**z ppter aliud p^otem si
est p^otem tū vxoris. dimitti n^o p^ot. ex. d^o diuor.
q^osiuit. **S**i vō est scādaliū viri. ut qz nō vult
cū eo quiete viuē n^o p^osciat malefacē. t^o sic ē sibi
magis occasio ruine. t^o vellemēter time^o d^o lapsu
ut si p^otrahē ad mōle nitat^o v^ol^o in mortē viri cū
effcū machinet^o. ut e. c. 1. t^o in glo. potest dimie-
ti quo ad cohabitātēz t^opale. s. quousq; corrigat^o
ut hētur. 28. q. 1. ydolatrā. t^o q^o si ocul^o tūis
scādali. re. tē. p^o ocl^o m^o dextrū. fm glo. intelli-
gūt^o spūales amici t^o p^oimqui. pater t^o mat^o fi-
lius t^o soror t^o huōi. t^o tūc dimittit^o ut scādaliū
nō ut scōtū t^o cessātē scādalo d; recōdliari.

Seq^o videt^o de 3^o. s. de p^ole i^odeliū. t^o arca
hoc queritur quē p^ontē debeat sequi p^oles

infidelium. **R**e ples aut pueit ad etate adultā. aut nō. si sic cū in ei⁹ volūtatē ppria dependeat sua sal⁹ ei⁹ ē requirēdo⁹ oēsus et quem vult h⁹ bere sequi est pmittēdo⁹ pentē. s. fidelē vel ifidelem. Si aut est minor cū sal⁹ ei⁹ dependeat a pētibz pcurāda sequi d⁹ fidelē in fauorē fidei et salutis puuli et boni m⁹ionij. non obstat q⁹ in: digeat ad educatōz obsequio m⁹is. et h⁹ totū pbaē. ex de pū. ifideli. ex l⁹is.

De impedimēto ordi⁹. ti. 22^o.

Postea considerādū est d⁹ impedimēto uolētie siue mer⁹. s. de h⁹ uide s. ti. 8. hui⁹ libri. ar. 2. de oēsū coacto. Et ideo restat considerare de impedimēto ordi⁹. Et circa hoc pmo considerādū est. vtz ordo ipediat m⁹io⁹. 2^o vtz m⁹io⁹ ipediat ordinē. Circa p¹mu scēdō q⁹ pēis sacri ordi⁹ pnapalit⁹ ordinat⁹ ad misterium altaris. Ad illō vero duo pnapales act⁹ requirūt. s. oēsē sacm et disponere p¹m ad oīm cādū. Et pmo defuiūt tres ordines supiores. Vñ i ipso sacro defuiūt imēdiatē. quia subdiacon⁹ patenā et calicē q⁹ a p¹lo acceptā offert diacono. diacon⁹ p¹bro. p¹br⁹ deo. Et hi tangunt sacra. ideo sacri dicūt. p¹ h⁹ ē edā eis spēaliter p¹netia annexa. quia maxia mūdida requirē ad tractādū digne sac⁹. Et ideo impediūt m⁹ionij p¹trahēdū. et dirimūt iā p¹tractū. di. 32. siq⁹ eoz. et c. lētozes. et c. placuit. et ex q⁹ cleri. vel vo. p¹trahere p¹nt c. 1. et 2. In 2^o vero actu d⁹ fuiūt q⁹tuor miores ordines vt dictū est supra iō nō dicunt⁹ sacri. Hinc est edā q⁹ nō est eis i⁹epabiliē ānexa p¹netia. Vñ nō impediūt m⁹io⁹ p¹trahē. di. 32. si q⁹ vero. et c. seriati. et di. 28. de his. et ex de cleri. g⁹u. c. 1. 2. et 3. In hoc tamē est d⁹ia mē clēcos oriētales et occidētales. q⁹ cleri orientales in mioribz ordibz oēsiti p¹trahunt et in officijs suoz ordinū mīstrāt. vñ et bñficia eccl⁹astica obsequiūt. Occidētales vero p¹trahunt quidē. s. in officijs ordinū suoz non mīstrant. Vñ bñficia eccl⁹astica q⁹ p¹ offida sūt data retinent nec assequiūt. h⁹ p¹. qui vtzq⁹ p¹trahē possit di. 32. siq⁹ eoz. lētozes. placuit. Quid si clericus in sacris cōstituit⁹ o¹bat de facto m⁹io⁹. I⁹ h⁹ aut cōtrahit cū uidua vel corrupta. et tūc cum eo tanq⁹ cū uidue marito nō licet dispensare n⁹ p¹ sacri defectū. s. p¹ itēdois affectū cū ope subsecuto. ex. de big. a nobis. Aut p¹trahit cū v⁹gine et tūc illa dimissa et o¹pleta inūcta p¹nia si uita laudabil⁹ appareat et correctā potit cum eo ep⁹ dispensare iure suo vt in susceptis ordibz mīstret. ex de cleri. g⁹u. sane. et edā vt ad ordines supiores ascēdat. ex qui cl⁹. c. 1. Et hoc videt⁹ velle textus ibid⁹ exp¹se. hōfē. uo dicit q⁹ ad h⁹ vt ad supiores o¹ies ascēdat nēcia est auctas pape si in seculo remaneat. si vero religionē intrēt ep⁹ suo iure dispensare possit. ex q⁹ cl⁹. vel vo. c. 1. et 2. Si tamē appareat icorrigibilis ep⁹ cū eo nō dispēabit n⁹ in minoribz ordibz si in seculo remanebit. si uo ad religionē trāseat p¹ laudabilē o¹isatōnē edā in maioribz poterit dispensare. ex q⁹ cleri. c. 2. et ex de apōsta. c. 2. Et fm aliquos ex qui cl⁹. c. 2. papa loquit⁹ o¹ulēdo

si iure suo dispensare possit cū ipso. vt videt⁹ c. ti. c. 1. h⁹ de occidētalibz cl⁹is. Orientales autē cl⁹ia edā in sacris vtunt⁹ m⁹io⁹ p¹tracto in mioribz ordibz. vt ex de ui. et ho. cleri. mores. i. si. et de cl⁹. g⁹u. cū ol⁹. Orientalis em eccl⁹ia votū p¹netie nō admittit quia p oibz phannaz o¹es for p¹tradixit cui merito credēdū fuit cū nūq⁹ copulā nuptiaz expe⁹ fuit. vt patz di. 31. alit⁹. et c. nicena. h⁹ hōfē. Pōt aut b⁹ queri vtz cl⁹ cōiugat⁹ gaudeat p¹uilegio clericali. I⁹ oīs cl⁹icus viuēs i statu et mō cl⁹icali d⁹ gaude⁹ p¹uilegio cl⁹icali alit⁹ non. Vñ or li. 6. d⁹ cl⁹. g⁹u. cl⁹. q⁹ cl⁹ cū vnica o¹ie u⁹gine si cōsuram et vestes deferat cl⁹icales p¹uilegiū retinz illi⁹. c. siq⁹. 1. A. q. 2. qd⁹ est cōtra p¹uilegio cl⁹icoz. dicit⁹ edā ibid⁹ q⁹ hūdi cl⁹ cōiugat⁹ p¹ omissis ab eo excessibz vel delectis nō pōt cōiugaliter aut auiliter ad seculare iudiciū trahi n⁹ vllat⁹ p¹oalē aut pecunialiter a secl⁹aribz iudicibz p¹denari. et sic edā retinet p¹uilegiū illi⁹. c. null⁹. ex de fo. 9. p¹. In ceteris aut n⁹ gaudet p¹uilegio clericali. S⁹ n⁹ ē i p¹missis gaudet p¹uilegio cl⁹icali. n⁹ vt p¹dm est cōsurā et vestes deferat cl⁹icales. In ceteris i q⁹ nō gaud⁹ vt p¹ i p¹uilegio qd⁹ hūc cl⁹ia ne verent⁹ exactōnibz et collectis. ex de vi. et ho. c. vlē. Nec obstat illd⁹ c. Johannes. ex de cl⁹. g⁹u. qd⁹ uidet⁹ esse p¹trahit⁹ dicto c. cl⁹. q⁹ vt dicit⁹ jo. an. ex delatōe cōsure siue habet⁹ nō retinet cl⁹ p¹uilegiū illd⁹ vt patet ibid⁹. Vel loquit⁹ de alio p¹uilegio. s. de p¹uilegio emulcat⁹ ab exactōibz et collectis. Vtz uo bigam⁹ gaudeat aliquo p¹uilegio cl⁹icali q⁹stū est sup⁹ e. 6. li. 4. A. Sed vñ habet sacer ordo q⁹ m⁹io⁹ ipediat. I⁹ ordo sacer nō impedit m⁹io⁹ inq⁹ntū ordo s⁹ inq⁹ntū sacer. Hūdi aut rōnē aliqui dicūt esse p¹ter statutū eccl⁹e. s. auctas g⁹. di. 28. c. nullū. dicit⁹ exp¹se in ordinis susceptōe p¹missione fieri de bē. Alij dicūt h⁹ esse p¹ votū s⁹ p¹ h⁹ n⁹ differret impedimētū ordi⁹ ab impedimēto voti. Iō dicendū q⁹ ordo sacer impedit et dirimit matrimonij ap⁹ nos et ap⁹ g⁹cos. sed apud grecos p¹ statu tū in cōalio niceno editū de quo habet⁹ di. 31. c. nicena. Apud nos uo p¹ statutū et p¹ votū tacent⁹ ānexū. ar. ex de cleri. g⁹u. cū ol⁹. et h⁹ edā vult in glo. Iō greci in sacris o¹stituti nō cōtra hūc de nouo m⁹io⁹ quia obinat statutum tū p¹ cōtracto m⁹io⁹ vtunt⁹. ex de ui. et ho. cl⁹. vt uo cl⁹icoz. q⁹ votū cōtēntie n⁹ repugnat. n⁹ em cōsentit i obligōnem cōtēntie mīstrorū sacroz vt or in dō c. ol⁹. et di. 31. aliter. Latini uo nō cōtrahūt quia statutū obuiat nec vtunt⁹ m⁹io⁹ cōtracto. q⁹ votū obstat. Scdm aut sc⁹ tū cōstituit⁹ in sacris cōtrahē non pōt. q⁹ eccl⁹ia feat talē p¹sonā simpl⁹ illegitimā p¹ rōnē s⁹ assignatā. S⁹ nūquid cl⁹ ad sacros ordines p¹mot⁹ et postea depōit⁹ m⁹io⁹ cōtrahē p¹. Rū det hōfē. q⁹ nō q⁹ talis retinet caracterē cui est ā nexū cōtēntie votū. di. 84. cū in p¹reico. caract⁹ em p¹ depōitōz tolli n⁹ pōt. quia anime idēlibilē imp¹mit⁹. talis em cl⁹icaliter viuē debet. di. 81. dictū. Quid siq⁹ cl⁹ic⁹ fuit p¹ simoniā ordi nat⁹ cū caracterē habeat uiolatū. 1. q. 1. quibus

narratibz. **R**ndz hofe. q. delictu omiffu n dabe
ei strahendi puilegiu. ff. ad. l. fal. pda. et. 16.
q. 1. legi.

De 11

Sequit uidere de 2. s. vtz mrio ipediat o
dine sue vtz sacer ordo mrio ofimato s
ueire possit. **R**e in ordinis susceptoe sunt duo
scz pās ordis et executio pātis. aut ergo ordia
tur iungat oficiente vxore et tunc recipit vtz
q. et vxor cū eo intelligit ofinentiam profiteri
di. 11. eps. aut vxore nesciente l. nō oficiente
et tūc recipit pātē ordis. i. caractere. sed non
executoz vt pz in c. pōcto. **E**t hoc dico de eccle
sia occidentali. sec. ē de orientali in qua p ordinē
nō pūdicat iungio. di. 24. diacō. et di. 31. ni
cena. **N**ō tū q sic pbabili v. l. qz quidā strari
um dixerit vt bu. **G**reci et n debet ad sacros or
dines accedere sine ofensu vxorū. qz admin. tēpe
sui mīsterij fraudarent redditōne obiti. di. 31.
qm. quo fraudari nō possēt fm ordinē iuris si
iuri suscipient ordinē stradicētibz aut ignorāti
bus ipis. hui. s. hō. laur. jo. et ray. **S**c
endū edā qz eo ipso fm pōctos qz mīr ofentit ap
grecos qz iur su ordinē recipiat. ad hō se obli
gat qz impetū alē nō nubat. vt i dō c. qm.
Alias sigtō mīsonij n hūaret qd maxie i ma
tinoio pībri reqrēt. **S**i uo sine ofensu ex ordinē
ad hō teneri nō uidet. **N**on est edā pērmitten
dum qz apud latinos ordo sacer mrio supueni
ens soluit vinclm ei ex pte iuri q ad petitoz de
bitū qz n pē debiti pēte n vxor tenet ei reddē.
si nō soluit ex pte alteri si n ofent l. nescit qz
tūc tenet vxor reddē debiti si non possit eā in
ducere ad pēnendū. di. 28. diacom. et. 24. q. 2.
mītoz. **E**dā si sit factus eps vel papa. vt nōt
bu. 24. q. 2. agathosa. **E**t repetet eū vxor corā
ofilio vl cardinalibz l. edā corā ipso papa. quia
ius debet face de se ipo. hō. rod. **S**z esto qz aliqz
in iferionbz ordibz ofituit vxore tacete et scē
te pmonet ad sacros ordines. nūqz qn recla
mabit debiti sibi reddet. **R**e exq habuit rps et
locū reclamādi psumit ofessisse et ampli. non
pē reclamare et ex ofessu suo indicē sibi lex con
tinēte nec pōt mīz reqrere. hō. boñ. **I**n hō casu
caēmias habet p ofessu. et hō pte digtatez or
dinis sacri. sec. aut est de mōachatu ubi n est di
gnitas tāta. **S**cōm tū hu. idē ē ius i vtroqz ca
su. hō. rod. **S**z nūquid talis mulier mortuo
uiro tenet ppetuo ptenere vl pōt ofē. **R**e sic dī
di. 31. c. seriat qz p uiri mortē tenet perpetuo
cōnnē. **S**z qūo hō sit intelligendū dīdī dū simo
de sentit. **Q**uidā em dīcūt qsi vxor uiro ofen
tiat q ordinē sacz suscipiat l. qz religionē itret
in aspectu pōe p quaz fm ecclie formā diuocūz
fieri possit ipa obligat ad ppetuā ptenentiā cūz
uiro qui est ead caro cū ipa. nec excusat p igno
rātiā iuris fm boñ. nō tū religionē mīre tenet
n tmeat de pīcl'o castitatis. sec. aut esset si iur
simplex votū emisisset fm tlo. et tlo. **N**ec ē di
uersimode iudicādū de clericis et religiosis qzēu
ad hoc eo qz vtrobiqz corp' iuri ppetuo dīo dedi
cēt. et hoc expsse dīcūt in c. seriatim. **E**t ideo p
babilitate dīcūt qz uiro vouente et votū solen

nifate ipa itelligit vouisse. ar. 2. q. 2. c. 1. et vl.
et ex de cogna. spūali. martin. et hō opi. est sa
nior fm boñ. et tlo. **A**li dīcūt qz nō pōt strah
bere voto simplici ipediēte. et si straxerit nō va
let vi cōstōnis dirimēte. **E**t mē hos est ray. di.
28. quia sit culpe. vtrāqz istaz opionū pōt hō.
Sed nunquid cogit itrare religionē. **R**ay.
dīcūt qz nō nisi sit vxor in epm promouendi.
ex de cōi. cōi. iungat. sane. **E**t innoē. id dīc
e. ti. sup. c. ex pte tua. **S**z dīcēdū vt s. ti. de bono
sacri. ar. de idī solubilitate mīsonij p respectū
ad ingressū religionis. q. esto qz aliqz. tē. quia
illd ē meli. dēm vt dīcūt hōfē.

De ipedimto ligamēti. 23.

Deinde ofiderādū est de ipedimento li
gamis. s. cū quis alteri cōiungi ē obli
gat. qd ipedimētū semp validū fuit
ē anqz aliqz s. hō ab ecclia statueret. nūqm em
obligatus vxori alā dūcē pōt vel potuit. n. vn
qm licuit. et qz h fecit adulteriū omiffit. n cū eo
a deo dispēsatū fuerit vt cū pī archis. ex de di
uor. gaudē. 5. 1. **C**irca hoc aut ipedimentūz
querunt plā. s. vtz alligatus alicui p spōs alā
de futuro strahere possit mrio cū alā psona
Re vt sup. ti. qūo habeat spōs alā solui casu. s.

Vtz alligat mīstrialiter alicui contrahere
possit mrio cū alā psona. **R**e tales si non sē
p carnis copulā vna caro effecti pē alē alēo m
uito ad religionē trāfire. **E**t q remanet pōt cūz
alio strahere. ex de pū. sin. nullū. et c. ex pu
blico. 7. de spon. du. l. 3. p solutū. **S**i aut secuta
sit copula carnalis iter eos. nūqz n ppter forni
catōz pē alē alēz dīmīttēte. et si ppter fōnicatōz
dīmīssit n pōt cū alio strahere et si strabat me
chaf. **V**n aut rēcōllēt iungi aut remaneat sū
iunge. 22. q. 1. c. 1. 2. et. 3. **Q**ui aut noīe suo nō
iussu ex m cui est pātē. l. ei. noīe quē vl quā
habet in pātē bma spōs alā vel binas nuptias
cōtrahere sit ifamis ipo iure. ff. de his qui nō.
infa. l. 1. in fi. **E**xculant aut ab hac infamia
filij si iussu patris i cui sunt potestate strahāt
et patres infamia denotāt vt patet ibidem. l.
bi. **S**z hodie forte est strariū cū filij nō teneā
tur seq volūtatem pētū i mīsonijs strahēdis
vt dīcūt est sup. 2. **I**ndit edā tal' aliqū bigami
am de qua dīcūt est sup. tractatu de ordine. q
p gns irreglaritatē. **I**tē qui scēnt dūcē alteri o
sponsaciam agere debet. A. anoz pnam. i. eumā
do carenā sic dīcūt quia caret abis. s. p qoragesi
mā quolibz āno i pane et aqua. ex d spon. du.
accepisti. hō. hōfē. **V**trū mulier credēs virūz
mortuū licite strahē possit. **R**e vt habet ex. vt
lite nō ofes. qm frequēt. s. si aut de carnali. qn
alē iungū ē absēs eādū a relicto expectet donec
de ei obitu verifiliter pīstatur. glo. psumat
scz p famā. vl qā senex erat vl quā in a de fuit
n. rōnt. qz pīstet ex his casibz qz sit mortuus.
Esi strabat credēs ita esse etā si viuat ppter
ignorantiā ab adulēio excusat. 22. q. 2. cū p bel
licā. quia adulteriū sine dolo nō omittit. ff. de
adul. l. plē. vl si lras eoz recepit cū quibz mi
litaui. C. de repudijs. aut hodie. h. bñ. **Q**uidā

aut ut etiam dicitur eodem glo. dicitur quod non debet strahere infirmus donec certa sit de morte viri quatenus cumque de incertitudine timeat et est quatenus tuncque masetur fine eo. **M** olim secundum legem. C. de diuor. vxor per quodriennium. secundum uero legem. ff. veteris. e. ti. vxores per quinquennium. sed modo secundum legem. postea hodie tenentur vxor expectare uirum quatenus scilicet annis masetur secundum eo. **V**bi non sufficit credulitas sed requiritur certitudo. ex d. spon. in pntia. et d. scdis nup. dñs. **E**t huius finis sit ray. hofe. et pe. bñ. uo rñdet ad oca c. q. satis certum est ei si per huius uiolentas pñptōes per quod aliquando tpe duxerit expectandum. **S**ed esto quod prius certificari de morte uiri debeat ante quod cum alio strahat. quod certificabit de morte uiri sui qui uir in exercitu contra saracenos in regione longinqua. **R** per iuramentum sociorum ei quod mortem ei sauerit per iuramentum ei sub quo militauit. et per huius iuramentum statim secundum canones etiam infra tps ei luce sine nota infamie per nubere. ex de scdis nup. sup. illa. h. ray. **Q**uid si non sit in uir testis. **R** hu. notat. 28. q. 1. i. pñ. q. sufficit si coadiuuat publica fama quatenus etiam sola sufficere dicit sine teste si ex pñptōibz mortuum esse uisibile sit. ut si multum diu stetit. l. si se nex sit vel egror. recessit et similibz. **S**ed uo hofe. requiritur et sufficit uir testis. **D**icitur enim in singlari in c. m. pntia. q. talis strahere non poterit donec de morte uiri nūcū certū recepit. **D**icitur autem certe nūcū is sub quo militauit. uel socius ei bonus et honestus qui mortem ei bene nouit. si enim talis uir eē mortuum corā epō iurauerit statim nubere poterit. **Q**ui si dixerit ei quē mortuum esse mēte i. x. lib. a iure tenebit obnoxio. C. de diu. et repu. vx. et in aut. hodie. **N**on ergo requiritur probatio sed uisibilis pñptō. q. uir testis non facit probatōz sed pñptōz. sic intelligit hofe. illud c. qm frequē. ibi pñptatur. **S**ed esto quod aliquis non sit reuersus nec certificari possit per magis militum nec per alium. **R** tūc mittat ad locū illū si per uel ad loca uicina et requirat si potest alius expectet donec certificet de morte. ex d. spon. i. pntia. i. glo.

Quid si non sit certa sed tamen eū mortuum credat et tamen cum alio strahat. **R** ut dictum est supra q. ut vxor tē quodiu ita probabili credit nec ille redit excusat ab adulterio. pp. ignoratā fci. et filij ex scdo uiro suscepti censentur legitimi. ff. ray. **Q**uidā tū ut pe. dicit quod debitum per et debet reddere tū non potest petere. ex de scdis nup. dñs. **I**n dubio enim statim per infirmus si eē uouenti simpliciter pñptā non licet infirmo strahere. tamen si contra xerit tenet debitum reddere non tamen per petere. et quasi idē dicit hofe. ex de spon. in pntia. **Q**uid facere debet qui redit uir per. **R** statim relicto 2º redire debet ad per quod si non facit adultera iudicatur. 28. q. 2. cū p bellicā. **S**ed autē relinquet 2º et redibit ad per. **R** hu. notat sup dictū c. cū p bellicā. q. autē eccie. **Q**uid si per redeat de nocte nec est tps aduendi ad iudiciū ecclesie. **R**ñdet hu. id quod illa nocte si pñto debitum negare potest utq. **S**ed tū ro. autē ppia redire potest ad per. **E**t ecclesia eā separe nollit a scdo debet potest pati excōicatōz qz cū 2º manere saltez

quo ad omixtionē. **Q**uid si per reiso pñptat se scire a 2º cognoscit nūquid per eā rape cogit. **R** hu. dicit quod non siue si faciat ex iuris ignoratione credēs sibi sibi licere. si sciat et i cōte pñt per uiri. hēc enim est ignorātia iuris naturalis et ideo non excusat eā. **Q**uid si non reitit cre dicit tū eū uir. qd faciet. **R** si h. probabili cre dicit a 2º uiro debitum non exigat si ei petenti reddat ex de scdis nup. dñs. hēc ray. **S**ec. autē est si credat ex leui et temeraria pñptōne. **S**i autem per qm intellexit de uita per uiri per certo stet cum 2º statim est adultera et non an. 28. q. 2. cū p bellicā. hēc bñ. sup. dñm c. dñs. **H**ac etiam distictionem ponit decretal. ex de sen. ex. inqñtōi. et pñt in q. se. **Q**uid de eo qd vxorē suā relinquit et abiens in regionē longinquā vxorē aliā accipit. nūcū talis mortua vxorē pma potest strahere cū scda. **R** si altero uel ueroqz ipsoimēti ignorate sit scitum 2º infirmo cedat i fauorē ignorantis. qd non debet puniri qz non peccauit. **V**bi si soluat per infirmo uindictam potest stare 2º. **S**i uero ut qz sciente sit stractū mortuo lēmo diuige si pñt inuicē strahere. **S**i uo qd per ignorauit pñt eā ficef statim debet discedere. n. per pñt debet petere n. reddere et si ab eccia per excōicatōz cogat. hēc mgt. sen. l. 2. di. 29. stratiū dicit. si ei opio in h. hodie si tenet qz exōica ecclesia ad fornicandum non obligat nec excusat. uñ talis non debet in hoc ecclesie obedire. **S**i uo non sit certe sed tamen credat aut credit leui credulitate et temeraria qua expulsa sibi debitum reddere et petere per. a. probabili et di secreta et tūc d. reddere si non petet. sic distinguit decretal. ex de sen. ex. inqñtōi. **Q**uid si qz hñs vxorem et ea uinēte et lūe etiam pendere d. diuor. strahat cū alia. **R** soluto pmo matrimonio tenet scdm. et h. locū cū nullū fuit prius infirmo etiam si scda sciebat de pma. **S**i uero per fuit uxor aut scda vxor ignorabat de pma aut non. **S**i ignorabat tūc pma mortua potest cū scda remanere si ipa uoluerit et uir cogit reape eā pñt doli suū et si per mortem pme pñptat scire in eū tūc pmo iudicet infirmo. **S**i uo scda sciebat de pma tūc nullū ē infirmo. sed nec eē potest etiam per mortem pme. ex de spō. cū i aplica. i. glo. vlt. **Q**uid si petā fieri diuorauit in me et vxorē meā hac rōne qz dico me aliā hñe vxorē uirā non tū pbo. nūquid illa mortua cōtra quā ago strahere potero. **Q**uid etiam si iurē de aliq quā peto qd est vxor mea. ipa uo pñt defectū per batōis nichiloi. absoluit. nūcū ea uinēte potest cū alia pñt. **R** si h. i. elibz sui mee pñt re linquē. ex de iur. mlieri. **S**i pone qd ueniat ad epm dices. dñe ego uolo 2º pñt cū tū ex quo pma absoluitis si tū debeo pñt cū tū i pñtis bannis. ex de clādes. dñpō. cū ibibi. i. o. peto qd maderis pñt meo qd h. publicet i eccia si debet. qd epō pñt m h. cau. **R** fm h. pñt ei dicit. carissime tu iurasti qd cū tali quā iam absolui. straxeras per uerba de pñt licentiam publicandi negare tibi non possis cum te tue cōscientie relinque teneamur. ar. di. 28. d. his. **P**la cet ergo nobis et sustinemus qd pñt h. bāna pñt

Nō tñ intendim⁹ tibi dare licētiā strahendi
imo obestamur te p aspersionē sanguinis ihu
christi qsi scis te neq iurasse nullatē 2º qthas
nec ptra iuramētū tuū venias quod si feceris
mūdus sum a sanguine tuo di. 22. emphiteos.

Quid si aliqua mulier putās nūc suū viue
q tñ mortu⁹ ē vē dicit cū alio nūq ē vey mīo
mū illō. **R**e hu. sup illō c. cū p bellicā. distixit
qsi illa credebatur sibi licere viue p cū alio dīe
re mīo est. si nō mīo nō est. quia nō mari
tali affectu s; adulterio cū 2º straxit. Item edāz
nota de eo q straxit cū aliq quā putabat esse cō
sāguineā suā et nō erat. Alij credūt q i hº cau
sine pūdico est mīo. n̄ distincto vey strahē
tes hº sibi licē credāt. l. n̄. lxx. rōs.

De iusticia publice honestatē ti. 22.
Ostea considerādū est d publice honesta
tis iusticia. Et circa hāc qstū plura
scz qd sit et vnde causet et quare sic
noiet. **R**e sic spōsalia nō hnt pfectā rōez mīo
nī. si sūt quedā pparatō ad mīo. ita ex spon
salibz nō causat affinitas sic ex mīo. sed qd
affinitati simile quod dī publice honestatis iu
sticia. Que sic describit. publice honestatis iusti
cia est ppinquitas ex spōsalibz pueniēs. robur
ex iustione ecclesie trahēs ppe ei. s. ecclesie hone
statem. Et sic patet rō nois et cā. quia. s. talis
affinitas est instituta ppter ecclesie honestatē.

Vey publice honestatis iusticia mīo ipe
diat. et fm quos grad⁹ ipediat. **R**e q ipa im
pedit et edā dirimit cā mīoia qz edā spōsalia
sequētia nō aut pcedētia impedit. Impedit inqz
ex statuto ecclesie. li. 6. de spon. ex sponsalibz.
Et ecclesia statuit hº ppter honestatem vt pōictuz
est. Et cū sit qdā simile affinitati impedit fm
illos grad⁹ fm quos impedit affinitas. s. vsqz
ad quartū gradū inclusīue. **S**cōdū tñ q an
tiquē fuerūt et spēs due. vna q strahēbat ex
sedis nup. ubi gfa. petr⁹ vxorem habebat quo
mortuo ei⁹ relicta cū alio straxit. ples nata de
sēdo uiro olim nulli s; āguineo pmi iuri poterat
diūgi. Et hxc spēs est hodie sublata de medio.
ex de sang. et affi. nō debz. Alia est q strahit
ex spōsalibz de fufo. vt si qd aliquā despōsaut l;
eā nō cognouit. null⁹ tñ ei⁹ s; āguine⁹ vxorez
illā et nulla ei⁹ s; āguinea nūc eū hñe pōit. ex
de spon. inueis. et c. ad audiētiā. Et hº si tpe de
spōsatis septe vl ples annos hēbat. ex de spō.
spōsam. in tex. et in glo. a. Quid si nō tenu
erūt spōsalia. puta quia nō de iure sed de facto
stracta fuerūt. puta aliqz despōsat s; āguineaz
suā vl aliquis mōachus vel clīc⁹ in sacris ordi
nibz vel frigid⁹ vel ppetuo maleficiat⁹. vl sece
sqz vtroqz testiculo despōsat aliquā de fco. nūq
ex hui⁹ spōsalibz ipedit mīo strahendum ⁊
dirimit iā stractū int spōsā et s; āguineū spō.
si. **R**e dicit hu. et ples alij cū eo sentūt q sic.
de pmo cau habet ex de spon. ad audiāz. Et vide
tur expssū de oibz. 21. q. 2. si qz vxore. et c. qdāz
despōsaut. Et nūc habet expssū li. 6. de spon. ex
spōsalibz. Exapit tñ cas⁹ i quo spōsalia non te
nent ppter etatis defectū. qz defiat ibi s; ens⁹ li. 6.

de spon. si iustitēs. qz si ante septennū spōsalia
sūt stracta nō impediūt n̄ p septennū qui ante
straxerūt appbauerit. ex de despō. ipu. l. f. a.
et c. accessit. Vel n̄ post septennū eos in ead vo
lūate pōurare maifeste appareat p mutuā co
habitādoz vel alias libo vel fco coy. puta qd
vocāt se spōsos. l. fil. icacēt. se iūicē osculāt ean
qm spōsus et sponsa et filia. li. 6. de spon. si in
fantes. quia forte est spēale in illo cau. quia in
pueris an septennū tā coy pīs qz aīmi est defect⁹
qz nōdū s; uenit discretōz habē. Item uidet si il
le q straxit sit pxi⁹ septennio et capax doli. ex de
spon. iunenis. quia tūc malicia supplet etatem.

Quid si spōsalia sūt stracta sub dōicōne vt si
dicat acdpiā te in vxorem si dederis n̄ cētum li
bras. vel si possū de iure te hñe in vxore. nūq
hui⁹ spōsalia publice honestatis iusticia mīo
ducūt. **R**e q nō an dōicōis euentū. Vnde q
trahit cū aliqua spōsalia sub dōicōe et ptea cū
alia ei⁹ s; āguinea strahit an dōicōis euentū p
ūba de pti cū sedā remanere debet. sec⁹ esset si
strahet p dōicōis euentū. qz tūc nō deesset s; s;
Vñ idē esset acsi a pti straxisset pure li. 6. de
spon. ex spōsalibz. Et item ē indicādū de spōsa
libus in ceteris vt patet ibidez. vt qn pmissie
ducē vñā de filiābz petri. Quid si qz strahat
sic spōsalia cū aliqua. pmitto tibi q te ducam
in vxorem si placuerit deo. et postea iueiat s; ā
guitas inter eos. nūquid pōt postea strahē cū
sorore sue sponse nata ex matre nichil sibi at
tinentē. **R**e q sic. qz spōsalia fuerūt dōicōnalia.
Sz nōne dēa dōicō intelligit et si n̄ appōat. **R**e
q sic tñ qn dōicō nō expmīet manet pur⁹ s; s;
Iō ex hui⁹ spōsalibz honestatis publice iusticia
gñat. hxc hōt. ex de spon. ad audiāz. Item ē
diat jo. an. li. 6. de spon. ex spōsalibz. Ad hxc
tñ nota qsi apponeret dōicō tñ q habet pro n̄
adiecta idē esset acsi esset pure stracta. Et ex
eis surgeret honestas publica. vt pte de dōi.
ap. c. vl. **Q**uid si spōsalia nulla fuerūt con
sēsu deficiente. **R**e nō generāt hº ipedimētū. li.
vj. de spon. ex spōsalibz. Et fm hº s; āguine⁹ fu
rioli s; tūue spōsā ei⁹ ducē pōt cū s; s; de fecit
ex de spon. dilect⁹. et 32. q. 1. neqz furios⁹.

De affinitate ti. 24.

Deinde considerādū est de affinitate de q
plā querunt. s. qd sit affinitas. **R**e
vt dicūt iurispici. Affinitas est pxi
mitas pōaz ex copula carnali pueniēs oī ca
rens pentela. Ad cui⁹ euidentā scēdū ē q na
turalis amicitia sup natāli dōicōe fūdat. hº ac
gnicōtō dupl⁹ fit fm plm. s. et hī. vno p car
nis pparatōnem siue pcreatōez. Et hº dī s; an
guinitas. Alio p s; iūctōz ordiatā ad carnis p
paratōnē. Et hº dī affinitas. vñ affinitas me
diātē s; āgnitate et carnali s; mixtāde pparat⁹.
Iō s; āgnitatem imitat. S; i hº dī qz pōa s; iū
cta siue addita alicui psonē p pparatōz fit pxi
ceps eiusdē natē licz i dīnti gradu vñ n̄ mutat
gen⁹ attēctē s; tñ gradū. s; psona addita sū
iūuncta alicui psonē p copulā carnalē n̄ fit pxi
ceps ei⁹ dē nature. s; quasi s; iūgit ab extrinsecō.

Vñ quicquid alio genere coniunctiois. s; in eod gradu mutat em gen^o attentie s; nō gradu. vñ v. Mutat nupta gen^o s; generata gradu. h^o aut meli^o patet p^o exēplū. Ecce petr^o et soror ei^o bertha attinēt sibi attinētia s; agumitatis in p^oio g^odu. si q^os aut bertha cognouit carnal^r est p^oda addita s; agnitati petri p^o copulā carnis. et attinēbit petro et petr^o es^o sibi. nō q^odē eod^o g^onie attinentie q^o attinet bertha ip^oi petro s; alio genere tñ in eod^o gradu. quia sicut bertha est s; aguita petri in p^o gradu. ita et ille erit affinis petro et ecōiūso in primo gradu. Et idem intelligendū est de alijs s; agumitatis petri. Dēi sūt aut affines q^osi ad fines alteri^o accedētes. l^o affines q^oi p^oin q^o ex e. sup^o eo. imo dictū sūt affines ex eo q^o vna g^ognatō ad fines alteri^o cognatōnis accedat. ff. de gradib^o. nō facile. s; affines. h^o hōfē. **N**otā d^o eē q^o antiq^o solēbāt esse tria g^ona affinitatis. s; sublati^o 2^o et 3^o de medio. p^o q^od eē ea nō ficat nō curo. remāsit solū p^omū g^on^o. s; q^od s; aguitate et prima carnis comixtione.

Vtz affinitas remaneat p^o mōrē uiri l^o vxoris iter sup^ostet et s; agumitatis d^ofici. **R**e q^o sic Est em vñclm p^opetuū q^ondū p^osonē vñt iter quas ē g^otracta sūt et s; aguitas ex q^o causat.

Vtz coit^o illi^o causet affinitatē. **R**e affinitas mediāte s; aguitate s; h^oi et eā imitatur vt dictū est supra. Et h^oi ē q^o p^o oēz actū sufficēter ad carnis p^opagatōz ordiatū p^o quā s; aguitas p^otrahi possit affinitas s; h^oi et n^o p^o alium vñ p^otrahi^o p^o oēz actū in quo ē comixtio semīnūz nō aut p^otrahi^o p^o pollutōz exordiatū. i. q^o sit exē dōmē nature. i. ex l^o arca vas debitū. 34. q. 3. ex ordinaria. et ex de eo q^o g^o s; aguitas. tal^o em pollutō nō facit s; agumitatis comixtōz nec carnis vñtate p^o quā affinitas p^otrahi^o. 34. q. x. ff. m^otrati. **Q**uid si videat dīa p^otrariū. ex de eo q^o g^o s; aguitas. ff. m^otratis. Dicēdū q^o illa sepatō nō fuit p^o affinitatē. s; p^o publice honestatis iusticiā q^o p^otrahi^o ex spōsalib^o puris. Illa eā decre tal^o. ex de spon. iuuenis. non obstat p^odis q^o lo quē de illo qui attēptauit i nāsalib^o et m^oioia li affectu. vt dicit glo. ibid^o. et in oē. et hōfē. s; c. ff. m^otratis. Et eē q^o vñq^oq^o nō plene fuit certūz vñ ex vas nāsale semīasset vñ int^o vt eē l^o fa sonare vñ. **N**ō tñ q^o ex affinitate q^o s; h^oi ex coitu fornicario dēferri nō pōt hēditas l^o tute. la. ff. de gradib^o. nō facile. s; scēdō. **N**ec pōt ex op^oi p^otra. testē. s; ex illa sola q^o ex nuptijs surgit h^o hōfē. in sū. et ex de eo qui cog. discretōz. **Q**ui dā tñ vt dicit g^oof. p^oputat absurdū q^o affinitas que est vñclm legitimū ex dānato coitu oriat^o et ideo dicit q^o probabilē dīa p^o q^o affinitas ex tali coitu nō orit^o. q^o affinitas est quedā p^oxi. tas pueniens ex nuptijs vt patet i dicto. s; scēdū. **O**rit tñ inde publice honestatis iusticia. **C**ontrariū tamē comuniē tenē q^o affinitas natural^o et illegitima bñ cōtrahit^o ex coitu tali s; nō p^otrahit^o quīl^o et nāsal legitimā n^o nuptijs in terueientib^o vt dicit hōfē. **Q**uid si claustruz pudoris inuasit nō tñ semē emisit. **R**e rōd^o q^o n^o p^otrahit^o affinitas. s; nec p^o pollutōz exordi

nariā. et p^opter eand^o causam. **Q**uid si vas n^o i tret i eo tamē semēt. nūquid p^o hoc affinitas s; hēret. **R**e q^o sic. q^o p^o h^o sit omixtio carnis s; cui dā in franca g^oitit qui cū nō posset vxorē suaz p^ope nīmā arctudinē corrūpe eam in vase debi to polluit et imp^ognauit quā in dōi tpe partus op^oruit. h^o abbas. **Q**uid si mulier non tamē uir semen emittat. **R**e p^o h^o non causatur affi nitas. q^od patz quia frigidus prouocare p^o mu lierem palpēdo ad semis effusionē. tñ p^o huiōi copulam sponsalia p^omo facit ratificat. eaz si neuter emittat. dūmō sūt ap^oi vel p^ori matri moio. ex de d^ospō. impu. p^onebat. **Q**uid si i vase debito uir semen emittat non tñ mulier emittat. nūq^o ex h^o affinitas s; hēret. **R**e q^o non fm innoē. sup^o c. f^omitatis. et t^oho. et hōf. in sū. 7. eē hu. qui notat sup^o illud c. exordiatia. q^o non est ibi semīnū comixtio nec fuit vna caro vñ cōsaguit^o h^o illā posset h^ore vxorē si de facto posset s; stare. nō em eēt credēdū iuramētis eoz vt dicit. **N**ec uir secure iurare posset illā non emisisse. et quia i dubijs uia certior est tenēda copula ip^oi m^olieris ē s; aguitas illi^o uiri ex to to p^ohibenda. **R**od. nō credit q^o fine p^oudicō si ue mulier emittat siue nō affinitas ex tali coit^o en cōsurgit. ex q^o uir emittit. hui^o eē s; h^oi sūt in no. et hō. in apparatu. ex de eo q^o g^o s; aguitas.

Vtz affinitas p^otrahit^o p^o m^oio^o n^o s; aguitas. **R**e affinitas p^o acapi p^ope et oñit. primo non contrahit^o n^o mediāte carnali comixtione. 2^o mō contrahit^o eā p^o m^oio^o non s; aguitas. 7. eā p^o spōsalia vt habitū ē supra. p^o m^oio^o ei n^o cōsūmatū s; h^oi aliqua p^oiquitas cū s; aguitas g^oingis ipediēs m^oio^o. vñ i effectu ipediēdi m^oio moniū cōuenit cū affinitate p^orie dēi. 7. quid de affinitate p^orie dicta d^o. 24. q. vñ. f^omitati. **D**e g^oiter vero dicta habet. e. cā. 3. de p^oinquis. 7. ex de cōsan. c. i. hēc rich. **V**tz affinitas p^o seipam habeat grad^o. **R**e carnis p^opagatō p^o se cōpat ad cōsaguitatē. quia ex ea imediate vñ culū cōsagumitatis cōh^oi. et ad affinitatē n^o cōpat n^o mediāte s; agumitate q^o est causa eius. vñ cū grad^o attentie p^o carnis p^opagatōnē di stinguat. distinctō graduū p^o se et imediate ope tit s; agumitatu et mediāte s; aguitate affini tati. **V**tz grad^o affinitatis extēdāt s; h^oi gra dus s; agumitatis. **R**e q^o sic q^o ex quo grad^o affinitatis sumitur fm grad^o s; aguitatis o portet q^o tot sint gradus eius quot sunt gra dus illi^o. tamen quia affinitas est vñclm m^o q^om s; agumitatis. facili^o olim 7. nūc disp^olat i remotis gradib^o affinitatis q^om in remotis gra dib^o s; agumitatis. **V**tz affinitas ipediat na tēmo. **R**e q^o affinitas ipedit m^oio^o i aliq^o g^odu de iure diuino. p^ohibet em leui. 18. fili^o p^otrahē cū vxore p^oris. et nepos cū vxore patrui. et pater cum vxore filij. In aliquo vero gradu d^o iure po situo. vñ ex de san. et affi. nō debet. p^ohibetur ne quis contrahat cum affine infra quicūq^o g^o dū. **A**d hanc eādem questionē plen^o dissoluen dam valent aliqua que dicta sūt supra. de i p^oimento criminis in solutōe questionis de scēstu

Verz linea recta dīcedēs itelligat phibita i infirmū sic dicitū ē sup de plāgnitate. **R**e q sic ar. i his q dicta sūt s de plāgnitate. ff. d. nup. q. affinitatis. fm hōfē.

De frigiditate ti. 26.

Potētia dīcedā dū est de impotentia coeundi que obtinet maximū locū intē i potētia mīfionij. qz mīfio impedit ex nāfa sua qz ex pōtētia ecclīe. cū em omne mīfio fiat cā prolis suscipiēde vel incōtinentie. ipotentia coeundi verzqz tollit. et tō me nico mīfio impedit. Est autē ipotentia coeundi viciū animi vel corpis l' virtutis qz quo qz ipedi tur aliq carnalitē omīfieri. **S**pēs autē ei sūt due. vna impotentia nāfalis vt frigiditas i uiro. artatō in muliere. et defectus etatis i vō qz. **D**e hō af. 2. dicitū ē s. f. de etate apta ad cōfē hēdū mīfio et spōsalia. Altera tñ ē ipoten tia accētalīs que pueit ex cā extrinseca et accētalī. ut castratio et maleficiū. Dicendū igit pmo de frigiditate. 2. de artatōne. 3. de ca stratioe. 4. de maleficio. Circa autē frigiditatē querūt plā. f. verz frigiditas ex pte uiri ipedi at mīfio. **R**e frigiditas uiri aut supueit mīfio moio iā legitime contracto siue cōsummato. et sic nō impedit mīfio fm qñz opionē. licet al iqu dicāt qsi sit ppetua et antecēdat mīfionij cōsumatōz potē. ppe eā si potē pbari mīfio dū mi. Aut precedit mīfionij stractōne. et tūc si est tyalis cui potē adhiberi remediū p nāfaz l' p artē nō dirimit mīfio si strahat. tñ male fa at homo strahēdo dū est i statu illo nō mag ne cessitas l' volūtas hō reqrat. Si autē sit ppetua scz cui nō potē subueiri p mediane bñficiū nec p etatis pcessū. qz ē a prima complexione nāli ut est in his qui sūt infēbiles p naturā. tunc ipedit et dirimit. 33. q. 1. c. 1. et 2. et ex dō frigidit c. 1. et 2. et c. laudabilē. cui rō est. qz i stractu mīfionij strahētes obligāt se impliare ad red dēdū debitū sibi mutuo si petatur. nullus autē se potē ad i possibile obligare. Et itellige q nō potē esse ppetuū ipedimētū nāfale frigidita tis respectu vni psonē et nō respectu alii. Sed si nō possit actū carnis exercere cū uigie et possit cū corrupta tūc medianalitē posset aliq istrum to frangere claustrū pudoris et ei coniūgi. h. rich. et tho. **S**i obiciat qz si frigiditas impedit ma trimō tē vī qz senes nō possit strahē cū sine na turalitē frigidi. **R**e q pnt strahē. 1. A. q. 1. nupti az. et ex de frigidis. qz sedēz. in glo. quia senes hnt caliditatē sufficientē ad copulā carnis. **S**i frigiditas senū iuuari potē aliq bñficio sed non quelibz frigiditas nāfal. pē eā in eis defectus iuuari. **S**i strahēs cū eis nō deapit sic cū alijs. Dicūt tñ aliq qsi esset frigiditas talis rōne se neccit qz nullo iuuari posset. dicendū estz sic de nāfali frigiditate quia tal strahēdo se ob ligat ad impossibile. h. rich. **V**erz caliditas impediāt sic frigiditas. **R**e caliditas supflua mix potē esse ipedimētū ppetuū si tñ iueniretur qz p triennū copulā ipediret carnis iudicare ppetuū. quia tñ frigiditas magis et sepius i

pedit. tollit em nō tñ omīxtionē seminū s; eā rigore mēbroz quo fit omīxtio corporum. i dō frigiditas magis ponitur ipedimētū qm ca liditas. oīs tñ defectus pducit ad frigiditatē. h. tho. **Q**uid si mulier dicat qz uir eā cognosce non potē sup hō allegās mēbri defectū. **R**ndet hōfē. uir esse inspiciendū p uiros exptos et hone stos. sic eā dicit de muliere arta. quia eadem ē rō ibi et id ius. ex de plā. tua nos. **Q**uid si mulier alleget magnitudinē mēbri viri dicēs q nō potē eā sustinere. Dicūt aliqui eam audiendā dicit etā auic. qz mulier qñz non est arta s; vir ei nō oueit ei. **S**i vterqz indiget pmutatōne Dicūt autē hōf. se auduisse a femia expta qz hō uix ā nunqm accēdere potē. quidā autē dicūt ta lia esse relin quēda iudicō exptoz. hōfē. uo dīc qz ipse pfuleret papī in hō cāu. **Q**uid si uir ha beat mēbz mltū carnosū. **R**ndet hōfē. se audi uisse ab exptis qz hec potē eē iusta cā dirimen di mīfio. Nam infirmitas elephāde occasio pos set. esse que reddit eā nāfū grossū. Et hō ipē hōfē. de fēo fuit expt. vt ipse dicit ad hāc qstionē pcedētē facit illō ex de frigidis. finitū. ibi c fili. qz. et c. qz sedēz.

De artatōne ti. 27.

Deinde dīcedā dū est de artatōne. Et h hac querūt plā. f. verz artatō ex pte mulieris ipediat mīfio. **R**e artatō ā nō est tanta qñ ei subueiri possit sine piculo p naturā siue p artē arurgie l' p sfordū uiri due mentis nature et statū ipi mulieris. Et sic nō impedit licz male faciat mulier strahēdo dū est in tali statu. Aut est tāta qz nō pē a aliquo modo subueiri sine piculo corpis. tūc aut tal arta tō supueit mīfio legitime stracto si cōsummato l' non cōsummato. et sic mīfio non dirimit fm opi. omūnem. licet aliqui dicāt qsi sit ppetua et antecēdat mīfionij cōsumatōz potē. ppe illaz matino dirimi si potuerit lēime pbari. Aut antecēdit mīfionij stractōne. et sic ipedit mīfio strahēdo. Et si de fēo strahat potē ipedimē to legitime probato dirimi p ecclīe iudiciū. **S**i illō qz habet ex de frigidis. cōsultatō. vbi dīc q ecclīa romana vsueuit in pñlībz iudicare. vt q tanqm uxores hñi nō pnt. vt sorores habeant pñlīū est nō pceptū fm glo. ibi d. mīfio tñ nō est inter tales. Separatōne aut fēa dabit licētā pē hēndi cum alia. Mulier uo debet sñ coniugio re manē. ex. e. ti. ex lris. et c. finitā. h. rich. **A**d hō nota fm lō. qz sic ipedit mīfio p hō qz mu lier ē ita arta qz nō pē a uiro cognosca ita eāam impedit si sit ita lata qz nō posset cognosca sic accēdit de fēo in pūda apud grassā. Et breuē qualicūqz sit impotens reddē debitū ipeditur mīfio. quia nō distinguit. ex. de frig. qz sedēz. **S**ecus est si sit cognosabil. quōqm l' sape nō pos sit vl' in lecto mīgat l' mortuū pariat l' alias uicōsa existat. qā h edictū est phibitorū. ex. de spon. cū apud n forte papa strariū rnderet. **Q**uid si mulier ppe articūm sepeet et pēa ab alio agnoscat. **R**e ā agnoscat fornicarie. et tē p uiro nō reddē si d eā excepit de fornicatōe

Aut legitime quia cum eo straxit. Et tunc p^{ro}gof. et p^{ro}les alios distingue. quia aut scd^o uir est in statura filis p^{ri}mo uiro et tunc reddet p^{ri}mo uiro. q^{ui} apparet eciam fuisse decepta in iudicio impedimentu p^{er}petuū. quia sic fuit cognoscibil^{is} a 2^o ita t^{em}p^{or}e a p^{ri}mo. Aut est dissimil^{is}. t^{em}p^{or}e aut per usu scd^o n^{on} est fca apta p^{ro} q^{ui} accide^{re} p^{ro}pter inegalitatem mēbroz l^{icet} p^{ro}pter aliqd aliud. t^{em}p^{or}e sic stabit cū scd^o. aut facta est apta et sic fm q^{ui} dā est reddenda p^{ri}mo. S^{ed} bñ. ray. gof. tāt. inoē. hu. et jo. distinguūt. Aut em̄ a p^{ri}mo nullo co^{gnosc}gnosci potuisset sine piclo. debet em̄ uiolētia sustinere modicā. s^{ed} grauē cū piclo mortis nō tenet. Et tūc nō redibit ad p^{ri}mū l^{icet} sibi fca sit apta quia nō fuit m^{is}rio^{rum} mē ipaz et p^{ro}. Aut potuisset sine piculo cognosci. et tūc reddet p^{ri}mo. Et h^{oc} inuicē ex de frig. f^{er}nitatē. in si. fm bñ. et gof. ibid. hōfē. uo dicit in summa. papā eē sūlū dū. s^{ed} in apparatu sup^{er} dēm c. f^{er}nitatē. notat cū innoē. q^{ui} q^{ui} cognoscit a scd^o uiro d^{icit} reddi p^{ro}. quia q^{ui} est cognoscibil^{is} vni est agnoscibilis aliq^{ui}. p^{ro}cedens opio. s^{ed} bñ. magis plac^{et} m^{is}. S^{ed} cū dictu^m sit q^{ui} p^{ro} vnu usu scd^o uiri facta sit idonea p^{ri}mo. debet ei reddi saltē i aliq^{ui} cau. quō stabit q^{ui} sit idonea. i. cognoscibilis p^{ro}. R^{es} forte stabit p^{ro} iuramētū matrōaz a q^{ui} bñ ispicit tū uir q^{ui} mulier v^{el} adm^{is} ipa. h^{oc} rod. **Q**uid si p^{ri}mo reddita fuerit et eā aptā nō inuenerit. R^{es} restit^{uit} tūc scd^o. si tamē eā p^{ri}m^o repederit restituet ei t^{em}p^{or}e et 3^o et sic vsq^{ue} ad infinitū fm jo. Tanē. aut dicit q^{ui} restituēda est p^{ri}mo uiro bis nō 3^o. quia nec licet 3^o appellare ex de appel. sua. S^{ed} m^{is} vero hōfē. si scd^o agnoscat eā est restituēda p^{ri}mo. cum quo p^{ri}uicē remanebit quasi p^{ri}sumat male fiaat^{is} fuisse. Et si interī eā cognoscere potuit cū eo remaneb^{it} al^{is} elapso triēnio restituet 2^o sine spe restitutiōis facēde p^{ri}mo. Et hic est cas^{us} in q^{ui} puat quis iure suo sine culpa sua s^{ed} nō sine cā. t^{em}p^{or}e hēc opimo magis placet michi. **V**ez m^{is} moniū strabi possit an^{te} inasione cū arta. q^{ui} p^{ro} inasione p^{ro} fieri apta. R^{es} hu. dicit q^{ui} nō cred^{et} s^{ed} p^{ro} inasione credit q^{ui} possit. Ego autē credo si ne p^{ri}uicē q^{ui} cū tali possit eē an^{te} inasione s^{ed} bñ si sine piculo pōt apta fieri. **Q**uid si āte inasione de facto eā duxerit. nūquid facta inasione ab ea recedere poterit. R^{es} hu. dicit q^{ui} est op^{us} nouo s^{ensu} ad h^{oc} ut sit m^{is}rio^{rum} quē tamē s^{ensu} itel^{ligit} ligit mēuēre si p^{ro}ea carnalitē copulēt. **V**nde inuit q^{ui} nō inuēiat nou^{us} s^{ensu} p^{ro} idione pōt ab ea recedere et aliā ducē. Alij dicūt ut rod. si ne p^{ri}uicē q^{ui} dūret adhuc p^{ri}m^o s^{ensu} facta inasione nō est op^{us} nouo s^{ensu}. s^{ed} sublatō im^{pedimēto} p^{ro} q^{ui} s^{ensu} p^{ri}m^o i^{efficax} erat ad effi^{ciendū} m^{is}rio^{rum} iam efficax ē ad i^{efficiendū} efficiendū. **P**one q^{ui} sit arta vni et apta alteri. nūquid ē p^{ro}sona legitima ad strahendū m^{is}rio^{rum}. R^{es} hu. dicit q^{ui} sic respectu ei^{us} cui p^{ro} sine piculo p^{ro}misceri h^{oc} rod. **Q**uid si q^{ui} de fco straxit cum arta q^{ui} p^{ro} inasione pōt fieri apta. nūquid cogi pōt ad sustinendā inasione. R^{es} hu. q^{ui} nō cū timeē d^{icit} periculo mortis et hēc oīa nōt hu. 32. q. 4. q. p^{ro} posuisti.

De castratione tit. 28.

Dista considerādū est de castratione. Et circa hanc querūtur pla. s. v^{er}u castitio impedit m^{is}rio^{rum}. R^{es} castrat^{io} fm aliquos d^{icit} qui h^{ab}z uirilia seceta ita q^{ui} v^{er}uq^{ue} te^{stis} sticulus est abs^{ent}is. S^{ed} m^{is} uo gof. et hōfē. castrat^{io} d^{icit} q^{ui} caste nat^{us}. a. nāl^{is} frigido. vñ de tali castrato idem est dicendū q^{ui} sup^{er} dictū ē de nāl^{is} frigido. Spado vero d^{icit} is q^{ui} spata v^{el} aliquo gladio uirilia amisit. Eunucus autē se habet oī^{um} ad v^{er}uq^{ue}. Et acapit ex^{tra} ut hēc non oī^{um} q^{ui} frequēt^{er}. s^{ed} si uo aliē. vñm^{us} tū ut dicit idē hō. p^{ro} dicis trib^{us} noib^{us} p^{ro}miscue. s^{ed} vera significatō corū se habet p^{ro}deo mō. Si ergo loq^{ui}mur de eo qui amisit uirilia s^{ed}phēdendo testiculos et uigam. talē cū nō possit reddere debitū nō pōt strahē m^{is}rio^{rum} sic nec puer. ex de frig. q^{ui} sedē. et ff. d^{icit} iure do. si serua. s^{ed} si spadoni. Et si straxerit ē sep^{ar}at^{us} cū nullū sit m^{is}rio^{rum}. si tū m^{is}rio^{rum} p^{ro}cesserit sectōnez nō sepatur. licet uir sit fac^{is} impotens ad reddendū debitū. 32. q. 4. illi qui. h^{oc} itelligūt q^{ui} d^{icit} et jo. de m^{is}rio^{rum} s^{um}matō. Et p^{ro} eis est ar. 33. q. 1. iungit in q^{ui} s^{um}mat^{us} officio. s^{ed} carnis fm glo. s^{ed} ut d^{icit} ibidē p^{ro} post āte q^{ui} s^{um}mat^{us} ipossibilitas officij soluit vinctū in cōiugij. Gof uo et hō. hoc intelligere uident^{ur} de m^{is}rio^{rum} stractō non tū de m^{is}rio^{rum} s^{um}matō sed eā d^{icit} nō s^{um}matō. Vñ dicit in sumis suis q^{ui} ex quo m^{is}rio^{rum} s^{ed} tenuit nullo impedimento sup^{er}ueniente tollit. sic itelligit illō c. q^{ui} sedē. t^{em}p^{or}e illud qui nullū. t^{em}p^{or}e filia. n^{on} religione p^{ro}ueniente copulā carnalē. ex de cōner. om. ex publico. Et hēc opio est tucior fm rich. i. 2^o suo. di. 2. A. q. 4. Si tū saltē vñ testiculū h^{ab}et strahē possit. sic pōt itelligi illō. ff. de lib. et post. sed est questū. Si uo loq^{ui}mur de eo q^{ui} te sticulos ābos amisit. uigā tamē ei remāsit. tal^{is} fm aliquos strahē pōt dūmō uigam erigē pōt sit. vñ. 32. q. 4. his q^{ui} m^{is}rio^{rum}. d^{icit} in glo. de spado ne q^{ui} uigam habz erectā siue sperma resoluat siue non sit ibi m^{is}rio^{rum} q^{ui} tal^{is} satisfact mulieri sic mulier uiro siue sperma resoluat siue non. Nec requirit^{ur} semp^{er} in m^{is}rio^{rum} q^{ui} sit spes filioz. s^{ed} sufficit q^{ui} p^{ro}les n^{on} euitet. Vñ et fm legistas spado pōt strahē et adoptare. l^{icet} n^{on} possit g^{er}are sic notat hu. S^{ed} cū spadonis erigat uigā. et semen emittat ut uult auicē. l^{icet} sit iualid^{us} ad g^{er}andū q^{ui} h^{oc} hu. vñ p^{ro} talē cōitū affinitas strahat. Et rñdet q^{ui} tūc^{us} est dicit q^{ui} sic. licet forte ibi non sit omixtio semini siue qua s^{ed} h^{oc}itur affinitas aliq^{ui} ut dicit. licet uideat^{ur} notasse stratiū. 34. q. 3. exordimaria ut dicit^{ur} est s^{ed} de affinitate. Ad h^{oc} nota q^{ui} oīa sup^{er}dicta de impedimēto ipotentie coeundi debēt itelligi q^{ui} m^{is}rio^{rum} inē potentē et ipotentē est ignorat^{er} stractū. si em̄ ambo ipotentia sūt et sil^{icet} strahē l^{icet} p^{ro} s^{ed} tū sil^{icet} remanere uolūt p^{ro}nt. nō tū inē eos est m^{is}rio^{rum}. ex de frig. laudabilem. **Q**uid si sol^{us} potēs sūt. R^{es} id est q^{ui} in p^{ro}misso casu. ar. ex de sū. lepro. p^{ro} fuit. Tho. uo dixit in 2^o suo q^{ui} p^{ro}sona cum q^{ui} contrahit impotentiam reddēdi debitū cū fco sciat esse in altero et strahat m^{is}rio^{rum} erit nec se parī poterit. S^{ed} est si nō poss^{et} reddē d^{icit} iure ut

si solemnizati; votū stinende. tūc enī siue h̄ sc̄
ret siue non. nllm̄ eēt m̄fio. **¶** Quid si vter
q; ignorat. **¶** Re locū h̄z diuorā. Quid si so:
lus potens ignorat. **¶** Re in p̄fate eius est vt di
uorā celebret. ar. ex de eo qui dux. c. 1. potens
tū sēp p̄sumit ignorans. ff. de p̄baē. verū. **¶** Re
est enī credibile q; potens sc̄nter d̄bat cum i:
potente. ex de frigi. ḡsultacōi. si tū sc̄ntia p̄bē
cogetur eā vt sororē retinē. vt d̄ i. d. c. laudabi
lilē. q; ecclia romana sic ḡsueuit iudicare. sic
illa decretalis. ḡsultacōi. p̄t intelligi p̄apiēs. q;
fm̄ alios cōtē est consulens ar. ex de sen. et re
in. in cau. **¶** Nec obstat illud. 32. q. 1. integritas.
vbi d̄t q; castitas nec suaderi nec impari p̄t.
q; illud est vey ab initio. s; sec̄ est exp̄ facto.
ex qui cle. vel uo. c. vlē. **¶** Potest eē dīd q; ista d̄
cretalis debet intelligi qn̄ tale m̄fio strahitur
publice in face ecclie. **¶** Nec illō p̄biter d̄z o:
mittere n̄ potens voueat publice q; alij non
adhēbit ea vūte. **¶** Et id̄ postea cogēt p̄se ar.
ex de frigi. frigiditas. **¶** P̄t eē dīd q; liz m̄fio n̄
resandā ad p̄cōz sc̄ntis quīl̄ votū emisit
exp̄sū l̄ saltē p̄sumit emisisse tādē. tū si talis
cū secūda m̄liere straxit m̄fio tenebit. q; liz
votū simplex impediāt m̄fio strahendū tam̄
nō dirimit iā stractū vt dictū est s̄. **¶** Nullm̄
tamē ius dīd q; aliquis cogāt talē retinere. s;
q; si p̄sentat sūl̄ morari. h̄ p̄nt facē. m̄lier tū n̄
p̄t vxor esse. s; p̄t retineri tādē soror. sic eī exp̄s
se loquitur ex de frigi. ḡsultacōi. et c. laudabi
lilē. **¶** R̄sō. 1. ad h̄. q. d. sūl̄ morantes caste p̄nt vī
uere s; n̄ cogēt votū emittē. 32. q. 1. integritas.
¶ Intelligit igit q; q̄ndū eis placebit sic mora
būtur. **¶** Et ecclia virū licet peccantē cū alia cor
rigē poterit de occultis. 32. q. 4. c̄stiana. sed nec
vir n̄ p̄t ex cā puoc̄z ad diuorā cū effcū ip̄t
bit ab ecclia licendā cū alia strahendi. **¶** Et h̄ ē
fm̄ hosti. tenendū. et tota h̄ solucō accepta ē ab
hosti. **¶** Nota eē fm̄ bñ. q; ad h̄ q; possunt sūl̄ esse
op̄z ambobz p̄sentare. 6. q. 3. scriptū est. quia cū
nllm̄ sit m̄fio alē alteri nō tenet. ex de frigi.
laudabilē.

¶ De maleficio ti. 29.

Deinde considerandū est de maleficio. **¶** Et
circa h̄ querit̄. **¶** Vt maleficiū impedi
at m̄fio. **¶** Re quidā dixerūt q; ma
leficiū nichil erat in mūdo n̄ in opinione hoīm
q; naturales effectus q; cause sūt occulte. malefi
cis imputabant. **¶** S; h̄ est p̄tra sc̄tos q; dīcūt q;
demonēs habēt potestātē s̄ corpora et sūp̄ ima
gīnacōēs hoīm qn̄ d̄p̄mittit. vñ p̄ eos malefi
ci aliqua signa facē p̄nt. vñ illi q; ip̄os iouēt
ad tlia faciēda malefici dīcūt. **¶** Et id̄ alij dīcūt
q; p̄ maleficiā copule carnali p̄fari p̄t ip̄dū
tū s; nllz tale est p̄petuū. vñ n̄ dirimūt m̄fio
iam stractū. **¶** S; h̄ est p̄t exp̄mētū et p̄tra iura
antiqua et noua. **¶** Et id̄o fm̄ cōm̄ opinionem
doctoz dīstīguendū est q; impotēcia corūdi ex
maleficio aut est t̄p̄alis aut p̄petua. si t̄p̄al̄ nō
ip̄dit. tūc aē p̄sumit esse t̄p̄alis. qn̄ infra spa
ciū triū ānoz cohabitātes. t̄ q̄ntū p̄nt op̄z dā
tes siue p̄ eccliaistica sac̄ra siue p̄ alia remedia

sanari p̄nt. **¶** Si vō n̄ sanēt aliq; remedio extūc p̄
sumit esse p̄petua. **¶** Aut p̄cedit m̄fio p̄tra
ctōz et ḡsumacōz et sic i p̄dit m̄fio p̄tra hēndū
et dirimit iam stractū. aut sequit̄ matrimonij
stractōz sed nō ḡsumacōz et sic eē vt dīcūt aliq;
dirimit m̄fio iā stractū. **¶** Dīd̄ eī. 33. q. 1. c. 1.
q; vīngtū confirmatur offō sc̄z carnis vt dīd̄
glo. **¶** Et p̄az post d̄t q; anteq; ḡfirmet̄ impossi
bilitas officij soluit vīculū vīngtū. **¶** Aut seq̄t
m̄fio nū ḡsumatū et tē vīclm̄ m̄fio nū non
dirimit. **¶** Cōis etiam opinio tenet q; si cōtē est q;
esset secutū m̄fio stractū non tū ḡsumatum
non p̄t h̄ dirimēt vīclm̄ m̄fio nū. **¶** Et h̄ sen
tēcie vī esse bñ. ex de frigi. s̄nitati. in glo. **¶**
¶ S; q̄nto p̄t sari q; p̄cedat vī sequat̄. **¶** Re liz vī
possit sari vī p̄cedat ḡsumacōz matrimonij l̄
seq̄t. facile tū p̄t sari vī p̄cedat ḡsumacōz ma
trimonij. **¶** Et h̄ sufficit fm̄ aliq; quia tūc dīr
mit ip̄z fm̄ eos. **¶** Vel potest dīd q; in fauorē al
teri matrimonij valiozis p̄sumit. **¶** Et si p̄cedit
matrimonij consūmacōz p̄cessit et stractōz. **¶** h̄
de nch. **¶** Scdm̄ eē gōf. t̄ hōf. si dubitat̄ vīz ipe
dimētū p̄cessit mat̄mo l̄ eo p̄sumit q; ip̄dū
mētū p̄cessit ar. c. d̄ eobz. edic. l. 3. **¶** Ad h̄ nō. q;
maleficiū p̄petuū l̄ est resp̄cū oīs m̄liet. et sic d̄
dit inhabilē ad oīs. l̄ respectu vxoris et sic rō
dit inhabilē ad illā s; nō ad alias. **¶** Vñ tales
sep̄ati s̄ iura p̄nt alijs copulari. h̄ bñ. **¶** Sc̄d̄
dum eē q; si maleficiū fuerit ḡnālē resp̄cū oīm
eē si nup̄erit alteri oīdē maleficiū n̄ fuisse p̄
petuū vñ redire d̄z ad p̄t matrimonij. **¶** Si vō fuit
resp̄cū sp̄alis p̄sone cū d̄t vīq; licēda nubendi
alci. nō p̄t reddita potēcia corūdi redire ad p̄
mū mat̄mo q; 2. mat̄monij nllm̄ fuit. **¶** In
sup̄ nō q; fm̄ hōf. qn̄ vīga nllaten̄ mouē. h̄ ē
signū frigiditātē. s; qn̄ mouē t̄ erigit̄ p̄ficē aē n̄
p̄t est signū maleficij. **¶** Dīcūt autē aliq; q; n̄ solū
fit maleficiū ne quis coire valeat s; eē aliqū fit
ne m̄lier sapiat vel vt aborsū faciat. **¶** Quicun
q; autē p̄t vindicte libidinē explendā l̄ p̄t odi
um aliq; fecerit virol̄ m̄liet. p̄t qd̄ nō poss; ge
nerare l̄ adpe reputat̄ hōidā. ex. d̄ hōmīdīo
si aliq; **¶** Itē sup̄ i. d. c. si p̄ forasarias. 33. q. 1. dīd̄
glo. q; si m̄liet p̄curauit malefi nō p̄t petere
diuorā. q; ad h̄ sua culpa deuenit vt patet dī.
40. si euāgelica. **¶** Sed vīdēt̄ s̄ p̄dicta q; nllm̄
maleficiū sit p̄petuū q; oīe maleficiū vīdēt̄ pos
se remoueri. l̄ p̄ aliū maleficiū l̄ p̄ exorcismos
ecclie q; sūt ordinati ad rep̄mendū vim demonū
vī p̄ verā p̄nāz cū dyabol̄ nō habeat p̄fatem
n̄ sup̄ p̄cōzes. **¶** Re maleficiū est ita p̄petuū q; n̄
p̄t h̄fē hūanū remediū. quia si habet remediū
nō est hōi notū l̄ licet d̄us p̄stare possit
remediū demonē cogendo et demon desistendo
nō enī semp̄ oportet vt id̄ qd̄ ē p̄ maleficiū sēm̄
destrui possit p̄ aliud maleficiū vt ip̄i malefici
p̄fētē. **¶** Et tū si poss; p̄ maleficiū adhiberi r̄medi
um nichilō reputaret̄ p̄petuū. q; nllō mō p̄t
hō p̄ maleficiū inuocare demonis auxiliū. **¶** Si r̄
exorcismi ecclie nō valēt ad rep̄mendū demo
nes semp̄ quo ad oīs molestias corporales. h̄ dī
iudicio exigente. **¶** Sēp̄ tū valent s̄ illas demonū

infectiões extra q̄s sūt p̄ncipaliē instituti Sillr
nō oportet q̄si pp̄ p̄c̄m dyabolo sit p̄as in ali
q̄z data cessante p̄c̄o cesset p̄as qz in dū trāse
eunt culpa remanet pena. h̄c bon. et tho. ¶ **I**
maleficiū s̄m gof. nō p̄ solui s̄p̄ p̄ illū qui fe
cit. vl̄ quia est mortu⁹. vel qz nescit delē ip̄m l̄
qz maleficiū est p̄dictū Si enī sciretur dic̄ scot⁹.
qz licet i⁹ destruere. imo eē est mentoriū op̄a dy
aboli delē. Nec in h̄ est infidelitas aliq̄ qz destru
ens non assentit op̄ibz diaboli. s̄z credit eū pos
se et velle fatigare dū durat tale sig⁹. qz ex pa
cto nō assistit ad hoc n̄ dū illō durat. Et sic de
structio illi⁹ signi imponet finē tali vexacōi.
h̄c sco. Verūtū s̄mū remediū extra maleficiū
est penitēde sac̄m. p̄n̄ ex de frig. d̄z. diu gas q̄
nō p̄nt diūgi pp̄ impedimētū maleficij de cō
missis p̄m̄az agāt. Et sic forte deo placebit q̄
mat̄moniū instituit vt op⁹ mat̄monij p̄ficiāt
qz vt ibi d̄z in glo. infirmitas corpal̄ aliq̄n p̄
uenit ex p̄c̄o. Et sic cā cessante forte cessab̄ ef
fect⁹. ex de pe. cū infirmitas. S̄z q̄re maḡ h̄z di
abol⁹ posse sup̄ actū ḡnatiue q̄z alteri⁹ v̄tutis.
Re qz sic dīa⁹ magis est p̄missa p̄as sup̄ sp̄en
tes q̄z sup̄ oīa aīalia i p̄oris s̄cī m̄oziā. Vnde
serpētes magis q̄z aues p̄ incatōes capiūt Sic
eē quia act⁹ ille est viciōs⁹ ⁊ qd̄. amō fetidus. et
hoīes in actu illo libidinose iūgūtur. Et in p̄li
bz. **I**o actū illū magis impedire p̄mittit̄ diabo
l⁹. Et h̄ p̄bat ex⁹ qd̄ h̄c de thobia sc̄z qz demon
noīe a simode⁹ d̄z inēscasse viros i lēo n̄ i cōni
uio. h̄c bon. ¶ **S**ed quare act⁹ ille aliq̄n impe
ditur respectu vni⁹ m̄lieris n̄ resp̄u alēi⁹. **R**e
s̄m bon. h̄ est l̄ qz sounleg⁹ ad h̄ resp̄u p̄sone de
t̄ate diaboli inuitauit. l̄ qz de⁹ respectu p̄sone
cui libet impedire non p̄mittit̄. Occultū enī in
dīcū dei h̄ latz vtz i vxore thobie. S̄z quō dīa
bol⁹ h̄ facit dicēdū qz impedit ḡnatiuā. n̄ impe
dimētō int̄iseco ledendo organū s̄z ext̄iseco im
pediendo vsū. Et est impedimētū artificiale nō
naturale. **I**o p̄ impedire ad vnā ita qz nō ad a
lias. Vel tollendo excitacōz occupā ad illā l̄ ali
am. Et h̄ p̄ v̄tutē p̄p̄iā vel p̄ l̄xbā vl̄ p̄ lapidē
vel p̄ aliq̄m naturā occultā. Et ouenit cū p̄oi
ctis pe. ¶ Vtrū separet pp̄ maleficiū si p̄ q̄z alia
mat̄moīa geraxerint carnaliē se agnoscāt s̄ ad
mat̄mo⁹ p̄ reuocādi. **R**e qz sic. ar. ex de frig.
f̄r̄nitatē in tex. et glo. f. et 33. q. 1. qz ac. vbi d̄z
de separet pp̄ frigiditytē q̄si frigidō reddat potē
cia coeūdi cogē reūdi ad p̄mū diūgiū. q̄re s̄llr
dicendū est de separet pp̄ maleficiū. Nam sen
tēda diuozaj lata fuit inter eos p̄ errozē qz im
pedimētū qd̄ fuit indicatū p̄petuū n̄ dirimie ma
trimo⁹. n̄ s̄ rei veritatē sit p̄petuū. Vn̄ el̄el aū
q̄z scāt maleficiū cessasse agnoscēdo scōz. ex
culant a p̄c̄o pp̄ inuicibiles ignoz. scā. s̄z p̄ q̄z
scāt i⁹ cessasse si agnoscāt scōz mōliē peccāt
Nec obstat qd̄ d̄z de elibz. 33. q. 1. si p̄sordinas
sc̄z q̄si possibilitas coeūdi fuerit ei reddita r̄cō
aliari neq̄būt. qz i⁹ decretū fuit gnari reūdis
arēpi. qd̄ n̄ tenet in caū p̄dicto. vñ dic̄ ibi glo.
h̄ p̄c̄o dicendū ē ignar⁹ q̄z gnar⁹. Esto qz post
p̄dictā separet vir recipiat aliq̄z facz ordinem.

et postea mulierē a qua fuerat separata carnaliter
agnoscat. nūq̄d est restituendū mulieri ad peccatū
onē ei⁹. **R**espondetur q̄ sic qz separatio facta fuit p̄ errorem
Inq̄n⁹ fuit estiatū maleficiū p̄petuū. qd̄ n̄ erat
p̄petuū. **V**n p̄ p̄dictū matrimoniū sēp māsērūt
iuges veri s̄m dei iudiciū. **V**n vir suscipiēdo
sac̄z ordinē vxorē p̄iudicare nō potuit suscipiē
do tñ non peccauit. qz p̄ ignorāciā inuisibilem
sibi p̄babilē excusatus fuit. **S**i nūq̄d sibi p̄iudi
cauit rāpiēdo ordinē sac̄z q̄ntū ad h̄ q̄ sibi nō
liceat petē debitū ab vxore. **R**espondetur v̄ aliquibz q̄ sic.
qz vortū qd̄ est ānexū sacro ordīni tenuit q̄ntū ad
illd̄ qd̄ erat in p̄tate viri qd̄ est debitū exigē. l̄z
nō quo ad illd̄ qd̄ erat in p̄tate mulieris qd̄ ē debi
tū reddē. **A**lij dicūt q̄ ille suscipiēdo sac̄z or
dinē n̄ p̄iudicauit mulieri nec sibi q̄ntū ad h̄
q̄n̄ liceat sibi debitū reddē et petē qz ignorāciā
inuisibilē seu p̄babilē eū ab utroq̄ excusauit p̄i
dicdo. n̄ eū solū eē matrimoniū vniūm existi
masse sac̄z ordinem n̄ recepissz. n̄ se ad notū
statū obligare intendebat. n̄ cū hac p̄dicōne i
plūda. s. si eēt totalit̄ et s̄m veritatē ab illo p̄i
gio libat⁹ s̄ rēb. **S**i vō q̄rat de abhoīa dōe vix
i p̄diat matrimoniū. **R**espondetur tho. q̄ idem est iu
dicū de ea qd̄ de maleficiō. cū sit cā accūtal̄ exēn
seca sic ē maleficiū. s̄ tho. **B**onū autē esset in ta
li cā q̄ vxor iqn̄tū posset viro mōis tñ licitis
et p̄gruis se grōsā et amabilem exhibēt.

De ferns tí: 20.

Postea considerandum est de his que impediunt matrimonium. Item ostenditur. si non dicitur in iure. quod sunt tempus feriarum et interdictum ecclesie. Et primo de primo de quo querunt plures. scilicet. utrum liceat celebrare tribus temporibus. scilicet. a. lxx. usque ad octavam pasce. et tribus hebdomadis ante festum beati jo. bap. que quidem sunt in glo. ibidem incipiunt 3. die ante ascensionem et durat usque ad octavam pentecostes. exclusive ut voluit aliqui. quia illud festum non habet octavam. Unde si in dominica primo pentecostes. possit nuptie celebrari. Hosti autem super. c. capellan. ex de fernis exponit inclusive. Ita quod non in illa dominica quando agitur festum trinitatis sed in crastino liceat nuptias celebrare. Item ab adventu usque primo epiphanie. quod intelligitur. a. primo octavam epiphanie. Reputatur enim tempus quod est epiphania et octava eius totum ad epiphanie festum pertinere. quia illud festum habet octavam. Secundum autem romane ecclesie consuetudinem a lxx. usque ad 14. diem pentecostes nuptie non celebrantur. ex de fernis capellan. Racio autem dicte prohibitionis est quia in tribus temporibus poenitentis debent fideles plusquam alio tempore spiritualibus occupari. maxime quia in tribus festis maximis que temporibus illis occurrunt consueverunt fideles edificare. In sollemni autem nuptiarum celebratione propter maiora gaudia carnalia que sunt ibi propter novitatem rei multum retrahuntur a spiritualibus animi. Intelligendum autem quod temporibus poenitentis prohibentur tria scilicet sollemnitates nuptiarum. ex de fernis. capellan. et. 33. q. 2. non oportet. Traditio sollemnis ut. e. q. n. vxor. Et copula carnalis. secundum ray. et immo. et bene super illud. c. capellan. ubi dicitur quod sollemnitates nuptiarum illis diebus prohibentur ne carnaliter copulentur. Conf. vero de carnali copula non omnino admittit.

His tñ epibus vt quidā dicūt licet . nō edicāt
 consuetudo pñe. mñio^m manifeste strabē p simplicē
 aīoz osensū sine solenni benedictōe t traductō
 ne ad cobitandū vt in . c. capellan^o. s; ex pñius
 in glo. Cui concordāt gof. ray. et pe. qz sic ma
 trimoniū strabē nō ita phibet aīm spūalib; i
 tendere sic celebratio nupcial; q solennem bñdi
 ctōz sphēdit et eductōz ad cobitandū. hosti. ac
 dicit in sūma q ipse edict q hodie osens^o et solē
 nitas inedicant. **M** ill dieb; nō mēpōit eccle
 sia autē suā sic inq; de scō suari videm^o nec si
 ne autē eccleie mñio^m est strabēdū. Alias penā
 h; et clandestin^o iudicāt. ex de claud. despon. cu;
 inhibicō. Et sic p seqñs oīa sequendā phiben
 tur. l; mñio^m teneat si strabē. bñ in glo sup
 c. capellan^o. nō asserit s; tanq; opinionē redcat
 aliq; . **V**tz matrimoniū dētū tpe phibito
 ab ecclia sic sepandū. **R**e q; matrimoniū sic dētū
 pñē h; separi non debet quo ad vinculū nec q; ad
 ehoz simplr. s; ad tps in penā sic strabēdū eo
 q; pñēpserūt eccleie pcepta. ex de mñio^m stracto
 strā inedic. c. i. et de talī sepacōe intelligit^o i^o
 33. q. 2. nō oportet. i.

De inedicō. c. 31.

DEmde considerāō est de inedicō eccleie
 qd est qñ quis p eccliaz phibet dñre
 aliqua qz forte dicit esse et^o osangu
 nea vl affinis l. alē^o spōsa l. pñē aliq; ad^o. Et
 circa h; querit^o. **V**tz mñio^m stractū contra
 ecclesie inedicō sit oīno dirimendū. **R**e cū ma
 trimoniū fēdicat ab ecclesia aut cā phibicōis ē
 ppetua aut tpal^o. si sit ppetua debet statim scz pē
 dente lite separi a cobitacōe. Et h; est verum f^o
 hosti. nō consuetudo q; gñat scandalū et mltitudo
 strabēdū vel defect^o pbacōis vel indulgēcia
 pape in impedimētis ppetuis canoica iustitucōe
 inductis dispensacōz pcedat ar. de dñ. spūali. c.
 i. in fi. h; hosti. Et si vellent abinuicē recedē sē
 excōicandi donec legitime agnitū sit de impe
 dimēto quo pbato sepant ex toto lata sūa di
 noz in eos. **E**o vō nō pbato sil remanebūt
 ex de ma. strac. strā inē. de mliere. vbi dī in
 glo. q; pñicta sūa excōicacōis ē ad tps. vñ ex
 tpe tollatur sine alia absolucōe. **S**z tūc^o est vt
 absolūtā ē p sepacōz ad cautelā l; vidē ex
 edicacō dū sil manent. **S**i aut sit tpalis pñta
 tps in quo mñio^m pñē phibet ob reuēciā die
 rū cū osensu de fūso cū aliquo tūc non debet se
 pari. pñia tamē semp debet imponi siue causa
 sit ppetua siue tpalis. et si sit causa ppetua siue
 pñē esse vera siue nō pñē pñēpserūt eccleie ex. e. c.
 2. Et fm dictā distinctōz debent intelligi diuer
 simode diuersa iura. h; notat ex de sponsa du.
 tua nos. i. glo. b. **T**he etiā pceptū ecclesie deluso
 rū vidē pñt ad tps abinuicē separi t veri q;
 pē copula carnalis interdict. si tamē vñq; ma
 lā habuit fidē. alias illi soli cui fēdicatū erat fa
 ctū t scens straxit vidē mēdicandū ne obicū
 exigit t papiendū vt soluat. Et sic itellige i^o
 ex. e. c. i. 2. t 3. t silia **Q**uo tpe elapso pñt sil
 libe omisceri. Et est tps arbitrariū licet decre
 tal ponat mensem vñū ex. e. c. i. in fi. h; aē. f.

ad tem p^o separi pē fieri qñcūq; strabē strā i
 edictū eccleie ex causa factū siue sit ppetua siue
 tpalis. vera vl flā. Et fm h; potest exponi sepa
 rē scz ad tps. ex. de spon. du. tua nos. in fi. et
 33. q. 2. nō oportet. **Q**d aē dictū ē pñētelite cō
 iuges abinuicē sepandos t pñē ad tps **I**ntellige
 vñ esse qñ ab initō pñē interdictū eccleie expresse
 factū ne contrahant contraxerūt secus esset si
 sine phibicōe aliqua cōtraxissent inter se l. i
 facie eccleie. qñ ex quo ius semel est acquisitū nō
 est ebando ipa possessio vl qñ nisi phibitōe fa
 cta. Et sic soluit illō ex vt lite pan. laudabilē.
 et ex qui si. sine le. cū inter veterē **V**l illa lau
 dabilē locū habet qñ straxerūt ab initō i facie
 eccleie. alias si clam et opponat impedimentū p
 petuū etiā pendente lite separi poterūt et obēbūt
 quia tūc ab initō strā eccleie inedicatū gñale pñē
 hūc qd phibet cōtrahi mñmonia clandestina.
 qd veri^o credit hos. ex. de claud. despon. cū ibi
 bicō. rñso. i. et. s. h; qñ aut. t. 33. q. 2. nō oportet
 et ex. e. c. vl. Et h; locū hñt qñ mñionū strā
 hñt strā interdictū pñt tucōis eccleie scripte vl
 cōtē interdictū in oīe papa inferioris. h; hos. **Q**
 Quid si pñē interdictū pape interdicentis et pñū
 claudis irretū si dñat. **R**e fm hosti. In h; cau re
 tēndū ē ad intencōz pape qui ex causa psonas
 reddit inhabiles ad dñandū. **N**ā sicut gñalem
 sup h; condit pñt tucōne sic et spālem et localem
 et psonalē. **A**d h; di. 29. scēndū. **S**i ergo iten
 dat q; tale mñio^m nō valeat nullū erit. h; vō di
 ct q; illi q; sic cōtraxerūt sepabūt ad tpus donec
 agnoscat de impedimēto. ar. ex. de mñio^m strā.
 ex l. is. et. c. de mliere. forā^o enī vinculū est
 matrimoniū q; pape interdictū. h; notat ex de de
 spō. impu. ad dissoluendū. in glo. fi. **S**cedū
 aut q; huiūdi interdictū aliqñ sit ex canone pape
 et h; iudicē aliqñ tpalē impedimētū. aliqñ ppe
 tuū. pmo mō impedit matrimo^m. sed nō diri
 mit. secundo mō impedit et dirimit. de quo lo
 quē. 34. q. 3. stradiam^o. et ex. de cōsang. nō d;
 Aliqñ aut a iudice illo scz tñ. qui de cā matri
 moniali pñē agnosce. t h; fm dam. **S**z fm hosti.
 pñē etiā fieri a pñbio pñchiali. ex de claud. despo
 cū inhibicō. **Q**uis tñ de cā matrimoniali agno
 scere nō possit. quis vō de hac cognosce possit. di
 ct infra ti. 33. in pñ^o. **S**ane vt diuersa cā ma
 trimo^m pñcula euentē statuit cōditiū gñale vt
 cū fuerit mñionia strabēda āteq; cōtrahant p
 pñbros in ecclia publice pponat cōpetenti termi
 no pñmito. vt infra term^o illū q; voluerit et
 valuerit legitimū impedimētū opponat et ipi
 pñbiteri nichilomī^o pquirant vñ aliq; impe
 dimētū obsistat. **C**ū apparuerit pbabilis pñctu
 ra strā copulā cōtrahēda interdictat cōtrac^o ex
 pñē. donec qd fieri debeat fuit manifestū scz p;
 testes l. p iusticiā. ex de claud. despo. cū ibi
 circa pñ^o. **V**bi agit de bānicōib; facēdi s vl p;
 mitterēdis ante mñio^m cōtrahēdū. **N**ota ad eui
 dēdiā dicte cōstitucōis q; dñat sbaudi fm mē
 tē cōstitucōis ipi^o licz nō fm vba aliter nō pñi
 dere^o pñculis aīaz fm hosti. Et sic null^o deb; cō
 trahē ēē spōs alia siue licēcia eccleie. i. pñbiteri

prochialis. Si tñ h nō seruet sic nec cōsuetudo
seruat talē cōtrahens nullā penā ordinariā pa
ciē. ar. ff. de penis. si p̄ses. In p̄libo tñ l' licēda
ep̄i requirit p̄ p̄libos prochiales vel per aliq̄s
de mandato ip̄oz in ecclia v̄l aliquo loco prochi
alibz sil' vocatis r̄ coadunatis vt in p̄dicacōnē
b. **Q**uid si petentes publicari sint excoīcati
excoīcacōe maiorē. R. p̄libz eos nō audiet cū n̄
debeat cū eis participare. ex q̄ me. cā. sacris.
Quid si cōtrahant tales et postea legitimū im
pedimētū appareat. nūq̄ p̄les censetur legiti
ma. R. q̄ n̄ si excoīcacō fuit iusta. ar. ex. de o
cel. p̄ben. q̄a dūlitatē. Cōpetent. em̄io. f. m̄tio
ri l' m̄mori vno vel bino vel trino ad arbitriū
p̄bri prochialis nisi for. m̄ inhibicō sup̄ioris
obstat l' statutū aliq̄ s̄m̄odale. Cōtract. sp̄sa
liū scz n̄ firmatorū iurēiurādo l' fide data m̄lto
magis nullo. contract. h̄ hosti. **S**eq̄ i p̄dicto
c. scz cū inhibicō. si aut p̄bri prochialis tales cō
tūctōnes scz q̄ fuit n̄ p̄missa denūciacōe v̄l con
tra q̄s apparet p̄babil' diectura maxie i ḡou p
hibito cōtēpserit p̄hibē ā q̄m̄odibz. eccl'is p̄sup̄e
rit iteresse scz i benedictōne nupciali clandestine
celebrata. p̄triennū ab officio suspēdat si etiā
culpe q̄litas exigit ḡuī p̄m̄endo. ibidē. q̄. sa
ne. Et est ille canō nō late s̄m̄e s̄ ferēde. S; nū
q̄o penā m̄iorē ista i p̄onē pot. R. q̄ n̄ v̄l ab m̄i
dio. ar. ex. de offi. dele. de caus. s; ea inflecta potest
dispensare et diminūe s̄m̄ q̄o exigit q̄litas per
sone. ar. ex. de iudi. acti. cleric. h̄ hosti. **N**otā
dū aut q̄ p̄bri prochial' p̄uē hac p̄ea n̄ tñ si i
terit s; eccl' si contractū fieri debē sciat et n̄ p̄hibeat
Alii v̄o p̄bri n̄ tenē h̄ p̄hibere. oēs tñ p̄bri
teri sc̄l'ares et eccl' regl'ares q̄ m̄fuit p̄m̄itē. Et
h̄ v̄l notare cū diē aut quilibz eccl' regl'ar. q̄. d. ā
quilibz. f. p̄bri n̄ solū sc̄l'ar. s; eccl' regularis.
Et i h̄ eccl' innuit q̄ eccl' exēpt. p̄ ab ordinario pu
niri si oīa h̄ delinquat. h̄ hosti. **S**i nūquid
eadē pena p̄m̄itēdus ēet si contractū m̄fionali
m̄fuerit. R. volūt aliqui q̄ sic si sciat edicta
sue banna in ecclia n̄ fuisse p̄posita. q̄ m̄fio
n̄ tñ s̄m̄it cū b̄ndictio nupcial' exhibē. s; eccl' q̄n
p̄sens. p̄ v̄ba de p̄nti exp̄m̄it. h̄ rod. **S**eq̄
ibidē his v̄o qui talitē copulari p̄sumpserit eccl'
in ḡou oīello v̄oig p̄m̄a imponat. Et eccl' supple
oibz suā p̄ndā exhibentibz cū oīs peccent.
Quid si p̄bri filiū v̄l filiā sic p̄trahē coegit. R.
intē coactōz et coactionē arbitrabit bon' iudex.
ar. ex. de sp̄o. de m̄liē. vt eccl' dicitū est sup̄ de p̄sen
su coacto. h̄ hosti. **Q**ui aut p̄trahit nupcias cū ea
cū qua de iure nō p̄t p̄trahē fit ifamis licz nup
cie n̄ habeāt effectū. ff. de his q̄ no. infra. l. quid
ergo. q̄. ij. **A**d h̄ nota q̄ p̄dicta p̄hibicō scz
ne q̄s clandestinis intēsit coniugis s̄m̄ hosti. in su
ma. et i glo. sup. c. inhibi. extendit eccl' ad la y
cos. **P**ena tñ ordinaria nō videt imponi n̄ p̄bri
tero prochiali r̄ regl'ari. **S**i quis aut ad impedi
endū legitimā copulā maliciose impediriū ob
iecent p̄p̄t p̄m̄az quā debet agē de p̄cto canonica;
nō debet effugē vlcōz vt i dicto. c. cū inhibi.
q̄. si quis aut. **H**ec aut vlcō s̄m̄ glo. ibidē arbitrio
iudic' p̄m̄itē ex q̄ cā pena nō statuit. ex de of

fi. dele. de caus. cleric' tñ qui calūniose denunciat
at ab offi' et b̄nfi' suspendit. ex de calū. c. 2. h̄e
glo.

De secundis nuptijs ti. 22.

Postea considerandū est de m̄fio siue de
sc̄dis nuptijs. Et aut h̄ q̄uē p̄la scz
v̄trū secūde nupcie sint licite. R. q̄
sic. q̄ p̄ morte alteri' coniug' tollit alit' p̄mi ma
trimoniū impedimētū. p̄n. i. coz. A. apl' oīe dicit
mortuo viro vxorē ei' nubere cui vult in dño.
Et hiero. in epl'a ad p̄am actū. et h̄e 31. q. 1. a
p̄l'at. **D**ic ego nūc liba voce p̄clamo nō dānari
in ecclesia bigamiā. imo nec trigamiā et ita li
cē q̄. r. 6. et vlcē q̄uo et 2. m̄arto nubere. **S**i
tñ vitupant eas duplici rōe scz p̄p̄t sacri dēfem
q̄ p̄stant ordini sacro impedimētū. Et p̄p̄t m̄cō
tinēde sig'. q̄ p̄l'ū matrimoniū exp̄m̄it eccl' ē
sig' m̄cōtinēde vt diē p̄lis. g. et h̄i. **N**obstat
q̄o diē criso. sup. d. et est 31. q. 1. hac radōne.
q̄ 2. v̄l acapē s̄m̄ apl' m̄licz. s̄m̄ aut veniāt
radonē v̄l fornicacō est. q̄ sic d; exponi v̄l for
nica est. i. sig' m̄cōtinēde. v̄l d; intelligi q̄ n̄
p̄stat sufficē de morte coniugis p̄mi. **I**llud aut q̄o
diē magister sen. li. 2. di. 22. q̄ bigam' indiget
p̄m̄a d; exponi. i. v̄l indiget p̄p̄t sig' m̄cōtinē
de. **V**trū sc̄de nupcie sint honeste. R. honestū
p̄t aliquid dīd' dup'. v̄l s̄m̄ se et absolute. sic
oē radonabile factū q̄ n̄ est p̄c̄m̄ est honestū.
l' in op̄acōe ad a. et sic non omē factū licitū
est honestū. s; illud q̄ ē laudabile et honore di
gnū. p̄o sc̄de nupcie sūt honeste. n̄ s̄ ita ho
neste sic p̄me ceteris p̄ibz p̄p̄t sig' aliq̄ p̄m̄i
tāt ad m̄cōtinēdā. p̄p̄t q̄o diē amb'. q̄ carent
gl'a i p̄nti. **N**ec obstat q̄o magister sen. g. li.
di. 22. dicit q̄ p̄bri in nuptijs bigami p̄adē
n̄ p̄uenit q̄ 1. intelligi p̄t de bigamo q̄ putat
fidiat' vxori p̄me desiderio sc̄de. **V**trū tēdē
nupcie rōz habeāt sacri. R. q̄ sic. q̄ntū ad oīa
que s̄t d' essēda et d' necessitate sacri. aliq̄ tñ ac
cedēda desūt scz p̄fectio sig' donis. sig'ficacō nā
q̄z diuicōnis est cū ecclia est de nēitate sacri
matrimoniū. **S**i sig'ficacō diuicōnis vni' cum
vna est de e' p̄fectōe q̄ dēst sc̄dis nuptijs. **V**n̄
nō reddūt ineptū ad receptōz ordīs q̄ n̄ sit sac
mētū s; p̄p̄t p̄fecte sig' sc̄dis defectū q̄ tñ nō p̄net
ad essēdā sacmētī s; ad decōrē r̄ accitālē p̄fectōem
Vtrū vno cōiugū mortuo liceat alteri statū
nubere. R. q̄ vir n̄ solū s̄m̄ canones. s; eccl' s̄m̄
leges statū p̄ morte vxoris p̄trahere pot. **A**ul
er v̄o que post obitū viri nubit infra ānū. f.
cōputandū a morte viri incurrit infamiā s̄m̄
leges. ex. c. cū s̄m̄. **H**oc em̄ testat lex. tñ ne oīa
guinē turbent. tñ ne de ple dubitē scz sic.
tum eccl' ne maligne suspicōis cā viro 2. p̄stet.
eo q̄ tam dēo p̄trahere festinauit. C. d' ip̄uōijs.
p̄sensu. q̄. si vero. **E**t h̄ itelligit s̄m̄ hosti. q̄n ma
trimoniū s̄n culpa m̄liens soluit. si ei' a culpa
soluat p̄ q̄nquēniū abstinere iubeat. C. de diuoz.
p̄sensu. sic ergo vxor lugē cogit virū nō eo q̄
cūq̄ soluat m̄cōtinēdū siue p̄ diuoz. s; p̄ ob
itū. **I**n casu tñ sp̄ali indulgēt leges vt m̄l' p̄
tres menses elapsos a morte viri nubere possit

Si enim mulier pugnans remansit et peperit et vir talis fuerat qui lugens non erat ut hostis pugnello is statim nubere potest. ff. de his qui no. in fa. li. 2. beroy. Si vero sit pugnans vxor talis viri et elapsis tribus mensibus a morte eius nubere potest. cum enim necesse sit ut excepto pte ex primo viro fiat infra nouem menses et dies. si nubit per tres menses. nunquam ex 2o viro parere potest infra nouem menses a morte primi. cum pte ex 2o viro exceptum opteat hinc in vto mensibus. A. vt pz. ff. de sta. ho. 1o. Si tunc mulier sit. qui statim nubit per mortem viri liberat aplos. 1. cor. 1. A. dicens. mulier mortuo viro so. est a le. viri sui cui vult nubat tunc in dno. Et canones. ex. e. cu. fm. 1. c. sup. illa. libant inqz non tunc ab infamia sed a pena in rebus qz lex exprimit. C. de scdis nup. l. 1. vbi dicitur qd tal mulier puaat oibz a viro sibi relictis. Et de rebus pzijs non potest vlterius pte 2o viro iure dare nec in vltima voluntate relinquere. Et ab alijs penis qz lex exprimit alibi. vt i. aut. ibi am positus scz. isoe penis. Item ea. et in aut. de resti. et ea qd parit. fm. vnu. Vn nec dicit debet in famis in foro auli ex qz p ecclesia m. r. aplm liceat est remissa. Quidam tunc dicunt qd non eua. d. pe na illa qua puaat donacoe antenupdali i. s. p. xime deo que viz suu ita deo dehonestaui. vt appareat et eo viuente non caste vixisse. Et dicitur ibi. Et id d. pte qd qd a dea ex libere viri potuit puenire. Nec ecclesia in h. illam pena potuit tollere. qz videt quada iustitiam omisisse. h. bñ. ex. e. cu. fm. aliq tñ sit ibi de su. hos. Pri ma opi. fuit damasi qua et seqt. gof. 1. ea d. ve ritate et rigore iur. indistincte credit ee veram. hos. aut dicit qd nichil ad leges de misionis l. sequit ex eis. B. qz mulier puniret si lina apli r eccie vnt. Ad h. non qd vxor dignitate a viro sortit. unde vxor regis d. appellari regina et p mortem regis donec nupserit viro digni. r. tans inferioris. ff. de senatu. feie. Vtru 2m misioni debeat benedictio. R. 2o misioni liz in se offi deratu sit ptem sacrm. resp. tñ pmi misioni habet aliqd d. offi sacri. quia deest sibi pfectio sigcois vt dictu est s. r. r. de defect. benedictio subrahie a scdis nupcijs. 1. q. 1. de his. et. ex. e. vir aut. vbi et alia ro assignat scz qd cu alia vice benedicti sit scz scdo strahentes eoz benedi. cto iterari n. obz. Vtz scdo nupae tam ex pte viri qz ex pte mulieris debeant benedictio. puta si mulier aliq que nuqz alias straxit strahat cuqz eo qui vxore alia habuit. R. dicit aliqui qd qñ scdo nupae sit scdo ex pte vtriusqz l. ex pte mulieris tñ. nullo mo debet benedictio. S. qñ sit scdo ex pte viri tñ pnt benedictio. quia aliquo mo sua ibi significaco etiā in ordine ad pmas nupcias qz estus eest habeat vna ecclesia. habet tñ in vna ecclesia ples psonas desponsatas. Sed aia n. potest alteri sponsa qz est qd cu demone fornicat nec ibi est misioni spuale. Et id qñ nupae sit scdo tñ ex pte viri benedicitur n. autē qñ sit scdo ex pte mulieris pte defm sacri. Et h. opio tho. et credo qd sir sua. cui opioni pte n. bñ. i. glo. sup. dicit. c. vir aut. dices qd tles se

cū nupae benedictio pnt. si h. habeat osuetudo lo ci. Et si papa tlez osuetudine sciat r n. dicit alia n. liz. Cōfētē eē gōf. dices. qd iterari pē ca lis benedictio sic extrema vinctio. qz benedictio qd sit sup hoies nō phibet iterari. 1. q. 1. man. Hos. aut in su. sentit qd scdo nupae i nullo cau debet benedictio dūmō alias strahentes l. ambo vel alē eoz fuerint benedicti. qz nupae nō dicit benedictio pte sed psona. qz cu alia vice sit benedicti nō debet eoz benedictio iterari. vt in. c. vir. aē. ois ē enī illa benedictio vtriusqz nec vn. fine alēo cam pē reape. r id si alē eoz strahat 2o nō dabit benedictio. Et ad illud qd allegat gōf. qd benedictio qd sit sup hoies nō phibet iterari. Rñdet h. vtz eē n vir phibeat in iure. Ad id vero qd dicit bñ. de osuetudine. dicit qd in sacris et sacralibz n. ex cusat osuetudo. n. p papā l. p ius approbet. Si vero duo strahant misioni et ambo benedicti. dem de an copulā carnis pte impedimētū aliqd per petuū sepe et ambo strahant 2o nō benedicti in nupcijs scdis. Si vero duo trāseāt ad biga mīā qd tñ nūquā fuerint benedicti poterint benedicti i secūdis nupcijs. et sic nō est vis d. bigamia s. p. oia in benedictioe que iterari nō debet. vt dēm est. h. fm. hosti. Capellan. igit qd benedictio pte missa dabit ab offi et bñfido suspens. cu lra epi pzijs ad sedē aplicam est mittend. ex. e. c. 1. Et videt fm. hosti. ex h. qd ali. qz papa dispen sare n. possit. Pro benedictioe aut ptea nichil exigi d. a dīcis sic nec p alijs sacris. Laudabil tñ et pia osuetudo debz seruari ad quā suanda pnt layci p epm cogi. ex. de simo. ad aplicam. Debēt aē sponsi et spōsa cū benedicti illa nocte pñe. 33. di. c. vlē. r. 30. q. 4. d. qd debet bñdno l. triduo pñe. vtzqz tñ est osiliū fm. 10.

Quo agit ad matrimonium obediēti. 33.

Consequenter considerandum est de causis ma trimonialibus in quibus agit ad misioni cō iugendū. Est enī misioni magnū sac mētū i eccia dei. r id d. eo r d. caus. ei. agnosce n. pē de iure si n. iudex ecclesiastic. vt eps l. offi dal. eius qui d. misioni l. aliquis ab eo specialit delegat. vt ex. de frig. c. 1. S. r. caplm. ardia. con. archiepiscopus. abbas. vel ali. misioni eccie ex spali pūilegio l. spali mandato epi vel osuetu dine pscripta h. pē alie nō. Sic intellige idē d. testibz. aliter et de testi. cogē. ptea. et qd ille due de. dicit capitulū posse agnosce pē intelli gi gñalit sede vacante. tñ quia succedit in iuris dicōe. tñ pte pculū aie. S. ius alijs sua osue tudo l. pūilegiū spale. vt ex. de fr. frnicat. rñso. 1. h. hos. r. cu eo puenit bñ. ex. d. resti. spo. i. glo. a. et d. exel. p. accidentibz in glo. vlē. 2. S. quid de pbitero parrochiali. R. bñ potest ma trimoniū mēdicē. vt pte ex. de clande. despo. cū imhibi. nō tñ pē de eo agnosce vt pte ex. pōi. c. vñ male dixit dan. dicens qd nō pē iterdi ctū fieri nisi ab eo qd pte agnosce de hac materia fm. hos. Nota ē qd iudex misional. debet h. iuris dicōz ordinariā r delegatā d. ec. canonuz h. f. dēndā. d. p. di. 6. c. 1. r. ex. d. ofan. c. 1. c. ceterz in tex. r. glo. Ita qd fm. hosti. pteatē habē

debet de necessitate alie s'ma nō valet. et sciam
de agnitate. sic intellige illō. ex de sang. c. 1.
in fi. Est autē h' p'mo p'siderandū qualē agat a d
p'ugendū m'fio. Circa q'd videndū est p' d
dupl'ic mō agendi et formacōe libellū. 2^o de casu
bus in quibus vir nō est restituend' m'lieri pe
tenti ipm sibi restitui. 3^o de casibus in quibus nō
obstat exceptō adulterij qm vir sit restituend'
m'lieri. 4^o de p'stacōe iuramēti calūnie. 5^o de p'd
um interrogacōe et s'me lacōe. 6^o de cauacōe p'stā
da a viro qm m'lier timet sibi. Circa p' d scien
dū q'si m'lier petat aliquē in virū l' es' videndū
est v'z ille qui agit intentare velit petitorij l'
possessorij iudiciū. an m'lier dicat aliquē esse
suū v'z quia cū ea p'raxit et petat eū adiudi
cari sibi in v'z q'd est agē petitorio quasi agat
de p'prietate. An petat eū sibi restitui tanqz ab
eo iniuste sit dimissa quē dicit secū p'raxisse q'd
est agē possessorio qz petat sui viri possessionem
adiudicari sibi de qua dicit se iniuste expulsam
l'z autē h'm p'suetudinē aliquaz ecclesiarū nō por
rigat libell' t'n m'li' est et tuc' h'm h'os. q' dē
ita q' is qui i' pet' sciat a quo et sup quo t' q'liē
et sic delibēt. qz libell' est de suba iudicij ar. ad l'
ex de libel. ob. c. 1. et. 2. q. 2. libellōz. Aliē autez
debz formari libell' si agat petitorio. et aliter si
possessorio si em agat petitorio d' sic formari a
git bertha p'ra petz dicens. cū ip'e eā p' v'ba de
p'nti desponsauit. et in eā tāquā in vxorē p's
serit et ip'a i' eū. dē' pet' i' vxorē tenē r'nuit q'ze
dicta bertha petat petz in maritū sibi adiudica
ri et cogi q' cohibet sibi tanqz vxori et eam tra
ctet in lecto et ex lectū affectōe maritali. Et h'
forma p'bat ex de spon. c. 1. et. c. ex p'te. Sed t' i'
h' casu iudex aliqu' p'cedit ex officio suo. Et ex d'
spon. ad illud. q'd p' eā sic formari. Agit ber
tha p'ra petz dicens. q' cū spon salibz inier eos
p'raxis eā carnalē agnouit eam vt vxorē te
nere renuit. quare dicta bertha petat tē. vt p'.
Si vero agat possessorio sic d' formari. Agit
bertha p'ra petz dicens. q' cū dictus pet' cū
ea legitime m'fio p'raxit et eā in domū suā tra
duxit idē pet' ipaz bertā p'p'ia temeritate a
se abiecit. et quasi possessione matrimonialis
vinculi sine sacri spoliavit. vñ petat ipm sibi t'
stitui et se in eam possessionē reduci in q' erat
p'usquam eā abiecit. ad h' ex de diuoz. porro.
et d' resti. spo. ex p'questiōe. h' hosti. D'nt autem
duo p'dicti mōi agendi quia si m'lier agat pe
torio. i. petat aliquē dicens eum esse v'z suū.
et ille neget. et exapiat p'ra eā dicens nō p' eē
vxor mea quia est p'sanguinea mea vel affinis
vel aliud sile impedimētū legitimū obidat. p'
tractabit exceptō viri quā m'lieris peticō quia
p'bata exceptōe viri questio p'ncipal' vxoris p'i
mis et absoluend' est vir ab ei' peticōe. ex d' or.
p'g. c. 1. Si vero agat possessorio scz petens sibi
restitu v'z. l'z vir dicat non potes esse vxor
mea qz es mea agnata l' aliud impedimētū v'
eē aliqd c'mē obidat p'ri' fieri d' restitucō muli
eri q' agnoscat d' exceptōe viri. ex d' diuoz. por
ro. et ponit h'c distinctō ex de resti. spo. l'ras.

Circa 2^o scendū q' h' scz q' vir debet restitu
m'lieri nō obstante aliq' exceptōe fallit i' q'
busdā casibz. p'm^o est si m'lier obidat adnlte
rū. vt ex de diuoz. gaudem'. S. sane. q'd tanē.
ray. et bñ. ex de appel. tua. vbi in glo. p'la de h'
dicat esse v'z si sit notoriū v' si m'lier p'fiteat
vt ex de diuoz. significasti. et. c. ex l'ris. alias si fu
erit occultū nō obstat talis exceptō petenti re
stitucōz. vt ex d' resti. spo. itē cū quis. h'm ray.
et. c. ex l'ris. et ex de diuoz. porro. r'nso. l'z ob
staret in petitorio. 2. q. 2. agathosa. h'm ala. et
bñ. ex de diuoz. significasti. i' glo. bñ. Alij dicūt
q' in vtroqz obstat exceptō adulterij etiā occultā
dum tamē p'bari possit in breui. ar. C. d' open.
l. fi. Scdm autē hosti. exceptō adulterij cui' p'bad
ones offerūtur p'te petenti restitucōz q' ad thoy
ar. ex de resti. spo. l'ras. S. p'terea. si em i' fra. o.
cto dies p'bari possit d' notoriū li. 6. de sen. ex.
solent. S. in p'ma. q'bz elaps' fiet restitucō p'lea
si fides nō fuerit fca. et sic intelligi p' illud. 33.
q. 2. ecclesiastica historia. Et h' intellexit g'f. et
roo. etiā de adulterio p'misso post p'cedōz. Cōmis
si ei an nō obest petenti restitucōz cū q's autē
p'p'ia dimissit vxorē vt p'uidet. ex de diuoz. sig
ficasti. et d' adulterio intellexi. Et sic h'm cum
viro nō licet vxorē dimitte p'p'ia autē eē ob cau
sam fornicacōis. Sed p'ra dicit ei q'd d' 32. q. 1.
dixit dñs. et p'totū h'm hosti. vñ h'os. distiguit
sic scz q' quo ad debitū carnale vxori reddendū
nō recōdliat. s' impenitēa iubet dñs vxorē di
mitti. sic intelligitur illa capla p' interpretacōz
scōz q' fecerūt ip'a. 32. q. 1. dixit dñs. Ad idē
ex de eo qui p'g. p'san. discrecōz. S. nā et h'. alias
si scienter eam agnosceret puniri debet vt d' d'
32. q. 1. si q's vxorē et. c. se. Permittit autē dñs
eē nō iubet quo ad aliā mutū fuitur. sic intel
ligit. 33. q. 1. ap'ls. Et quo ad h' intellige q' licet
viro et n'li alij subaudi eo inuito in vxore v'
dicari. vt. A. q. 1. sic alteri. Non iubet autē nec
p'mittit qz nec de h' loquit' q' ad lucranda dōtem
vel aliā penā que nō est infugenda sine iudice
33. q. 2. S. in h' caplo. h'm inno. Si tamē dimitta
tur sine autē ecclesie obstat ipi agenti fornicā
cōis exceptō t'n. Nec t'n p'at aliqd p'uidi' sibi
q' ad h' vt ecclesia n' audiat ipam imo sp' audiet
eam donec de crimine fides facta fuerit sibi.
Quid ergo si vir sit cert' de adulterio vxoris. et
eam quincē nō possit et iō ab ecclesia q' de occul
tis nō iudicat excōicet. R' sustineat excōica
cōz si sendat eā incorrigibilē v' recōdliet corri
gibilē. vt ex de sen. ex. i'quisicōi. et de resti. spo.
l'ras. S. p'ul'. si em sciat eam incorrigibilē puta
quia eā cum adultero p'p'endit et ei effrono
dixit q' p'p' eū nō dimitte qm cū illo et alijs
suā volūtatē facit. illa s'ma non ligabit eū q'
ad dē. ad h' ar. ex de adulterio. si vir scdens. et
32. q. 1. si quis vxorē. Igit' si p'ra autē ecclesie
l'z eā dimitte vt p'z ex p'dictis. m'ltosforā l'z h'
sine autē ei' qm scz n' d' d'at. licendā em a dño
data nō p' auferri di. 28. de his ad fi. P' ergo
vir ob causā fornicacōis ab vxore p'misse eam
dimitte iudicio ecclesie et p'p'ia autē. Nec m'z

quia ipsa adultera h. facit. vt ex de dona. inter vi. et vxor. pliu. Et in utroq; casu obstat mlie n exceptio. et q ad dotē n et viro obstat replica eo vt ibidē dī. et ex d. adulterio. itellexi. que decretal. hanc satis dēat qstī dī. h. hosti. in su. et pcorat ibidē. hosti. et inno. ex de sen. ex. in q. fidi. de hac qstīdē vide et sup. e. li. ti. xi. ar. 3. q. viij. iure p. rē. S. videt q enā si adulteriū vxoris omissū ab ea p. dimissionē sit notoriū: um vir dbeat istū sibi quia dōit ei materiā adulterandi. qre imputet sibi. ar. 3. q. 2. si en ab stines. S. strariū est vxor quia mlier ad h. nllā pōdōe debet adduc. 3. q. 4. ita ne. Nec et debet ignoscā qui p. textu paupertatis vitā spissimam ouat. ff. de ritu nup. palaz. S. nō est. h. bñ. ex de omoz. significasti. in glo. a. **S**ecūsus cā est si vxor recessit p. p. voluntate. ex d. adul. intellexim. q. tūc nō ipsa sed vir dī p. d. spoliat. 3. q. 1. de bñdō. fm ray. et inno. Inno. tūc et bñ. notant ex d. omoz. significasti. q. et in h. ca su debet vir restitui mlieri. q. eo ipso q. rediens n admittit de possessione expellit. ff. de acq. po. clā possidē. S. vult. h. idē w. inno. et filr. 3. bñ. ex d. resti. spo. lras. Et et fm hosti. si vir vxorē a se repulerit. nichilōi. eam repetere poterit q. eo ipso p. eam repetit et ipsa nō w. ad eū redire et intelligit spoliaste. ex d. adulterio. itellexi.

Sed nūquid a viro petere pot. expēsas q. s. fite postq. ab eo recessit. **R**ūdet bñ. ex de omoz. sig. ficasti. q. nō cū vir nō repulerit eam. si h. eā re uertente nō admittat postea teneat scz ad expen sas q. s. fecit ex q. eā veniētē nō admittit dōe dī dē hosti. **T**ercā casus est qn vir psequit mulie rem odio capitali et tanta est leuicia viri q. mu lier nō p. securitas sufficiens p. uideri. tūc enim nō debet mlier viro restitui s. p. d. in domo ali cui. honeste matrone vsq; ad finē cau se seque s. f. vt ex de resti. spo. lras. S. vlt. et. c. ex trāf. missa. **Q**uare cā est si mlier dicat se virgi nē esse et religionē velle intrare. tūc enī debet f. stitucō differrī. ita tū q. infra tps certū intrec. petens enī restitucōz nēcio habet duo pbare. s. q. cū ea dixerit. vt ex de resti. spo. ex pte. Et q. eā agnouerit vt ibidē. c. ex trāf. missa. et d. spō. cū locū. **Q**uē cā est qn obidat exceptio rei iu dicatē a q. nō est appellatū. tūc enī n. d. restitui n. p. de illa s. m. agnoscat. ar. ex de offi. dele. causā m. rionij. **S**z quid si ecclesia decepta di uoratiū celebrauerit deinde hō sacros ordines rce pit et postea inuenitur q. ecclesia decepta fuit nūq. restituetur vxori eum repetēt. **R**z q. si c. n. potuerit ad p. mēciā induci. q. et monach. re stituet ei. ex de fri. f. n. r. t. de sen. et re iudi. lator. Et tenebit iste vxori debitiū petēti reddē s. non d. petē. q. qn tū i se est solennizauit vo tū. de h. vide s. ti. x. ar. 2. et ti. xi. ar. 2. **Q**uid si nō repetat illū. nūq. ille repetē pot. e. eā. **R**ūdet rod. q. nō q. p. iudicauit sibi p. susce p. d. ordi. sacri. **Q**uid si et ipsa sit igressa mo nasteriū aliē nō ingressura n. q. credebatur dīnoz aū iuste celebratū. nūq. opta veritate poterit repetē viz f. m. subdiaco. l. monachū. **R**ūdet

rod. q. nō q. cā flā nō impedit monach. vo tū ar. ex de votis magne. et de pū. diu. ex pte. **H**u. tamē notat. 3. q. 2. agachosa. q. si vlt. cō iugū. p. eo q. credit altēz eē mortuū intrat mo nasteriū opta p. ea veritate repetē p. vlt. reli quū. q. neuter eo aīo intrauit vt monach. fie ret si alē uiuēt. Et ponit exēplū de vxore q. cre. dēt viz suū eē mortuū nuplit alteri a q. teneat f. cedere agnita veritate p. ea de vita p. m. viri. **S**ext. casus est si obidat s. sanguinitatē q. d. in dīma lege phibit. scz leuic. 18. et pat. sit incon tinenti pbare. In h. enī casu liz restituat quo ad cohabitacōz nō tū quo ad copulā carnalē. r. p. tū debet ad tutelā iuramētū ab expiente q. i. p. se hoc n. obidat malidose. **S**i aut nō sit pat. pbare incōtinētī tūc debet plene restitui. et ad h. debet p. excoicacōz cogi quā tū vxor d. hūiliē tolerare negando viro thoz. si sciat eū esse con gnatū suū donec pbacōes offerat. et tē absolui d. p. lito iuramēto q. p. b. mandatis. **S**z ante q. mādēt illi aliq. sub debito iuramētū debet p. bacōes recipi et s. m. ferri. Et idē est de q. cūz gōu s. sanguinitatē fm bñ. ar. ex de resti. spo. lras. ad fi. de hoc et bñ. ex de omoz. porro. in glo. **S**epti mus cā est qn exapit de alia spoliacōe. tūc enī p. mo agnoscat de exceptioe. Et illa pbata fue rit nō fiet restitucō n. p. mo ille restituat. ex de ordi. 9. c. vlt. **H**odie tū cautū est iure nono p. inno. q. si vxor exapit p. tra viz petentē r. stitu cōem vxoris de spoliacōe rez oīm ab eo f. cā. ni chilōi. tū est restituenda. sic et petenti restōem rez ecclāsticaz ablatay. nō p. obia spoliacō re rū p. uatay. ex de resti. spo. frequēs. **V**nde op tet q. spoliacō p. posita in modū exceptōis sit et dem gñis cū spoliacōe p. posita in modū actōis. **O**ctau. cā est qn p. ponit spoliacō in modū exceptōis. tūc ei nō fiet restitucō. q. in h. non agit s. tū actor ab agendo repellit. ex de ordi. 9. c. cū dilect. **N**on. cā est qn mlier cui. re stitucō petis est minor. xij. annoz. ex de resti. spo. ex pte. **D**ecim. casus est si cohabitare no lit sine p. tumelia creato. vlt. si p. rabat eā ad pec catū mortale. tūc ei negat ei restitucō. vlt. si sit spoliat. p. tra ordmē un. ex d. omoz. q. n. to. et. c. gaudem. S. qui aut. Et idē est fm hosti. si vlt. mēnt de hēsi sit suspect. **P**redictoz casuū ali q. s. ponit bñ. ex vt lite n. p. resta. ad h. i. glo. d. ponit ei ibi casū p. 3. q. 2. 6. et 10. In oibz alijs casibus vir est restituend. mlieri petenti ipm restitui sibi et eo sine aliqua exceptioe. dū mō fuisse se p. bet in possessione et a viro spolia tā sine iuris ordine. Et q. h. duo pbare debeat p. bat ex de offi. dele. s. ultacōibz. et qui si. s. sic le. causā 2.

Tit. xij.

Circa teratū sciendū q. h. qd. dictū est in p. casu scz q. singi petenti sibi iungem sinz restitui obstat exceptio adulteri fallit in plibz casibz. **P**rim. est cū is qui agit obidens salicq. adulteriū ipmet etiā quindē de fornicacōe. ex de omoz. significasti. 2. cū vir p. stituit vxorē vt ex de eo q. 9. s. ang. di. sc. rē d. 3. est cum mlier credēs virū mortuū alteri nub. quā vir

rediens recipere tenet si fornicationis exceptio nō
facit cū 2. viro stetit postq; de pmo sauit. vt
32. q. 2. cū p bellicā. et. c. si virgo. Et in li casu
fm hosti. credit sacro vxoris hito respectu ad
honestatē et alias pbabiles ptecuras vt eadē
q. in lectu. ar. 34. q. 3. ex ordinaria. 1. q. cū qd
fio simulans se vix alio mlieris lectu ei mē
uit et eā agnouit. vt in dicto. c. in lectu. 1. q.
cū vi fuit oppressa. 32. q. 4. pposito. qd intelligit
fm ray. et gof. de vi absoluta nō de pōicōna
li. vt. 32. q. 4. oēs accusacōes. 6. est qñ vir vxō
re p adulteriū pmissū sibi recōdliant l' eam
publice adulterantē scēnter i pōicō mōioni
ali retinuit. vt. 32. q. 1. c. 1. r. 3. Nō cū mores
re pbabit qd sel approbavit. vt. ff. de adulterio
si vxor in fi. In quo casu vir est re lenocni. s.
qñ sine recōdliacōe scēnter retinet elēm. Et qñ
recōdliat eā sibi ipa debet duob; vel trib; ānis
penitere. et qñ penitet vir abstineat ab ea.
vt. 32. q. 1. si qd. r. c. cū apd. Et si n pauerat in
adulterio s; pētz pē vir eā p pma; fūne. vt. e.
q. n erit. Nec eo iūto pē mlt' religionē mēre
q; pē eā iūta eē si sūa sit lata recōdliare. r. eā
i fra duos ānos a relione quā ituit reuocare.
vt. ex de pñ. pñ. gaudē. Nec tñ debet eā sepe r
cōdliare. vt. ex de adul. si vir scēs. fm hosti. jo
eē notat. 32. q. 6. c. 1. qñ vir sibi recōdliant
vxorē adulterā. et ipē vir p ea adulterē vxorē
eū pē de adulterio accusare. et vir p ea nō pōt
exape q; licet sit adulterata tñ p recōdliacōe ex
ceptō ē remissa. ff. de edili. ed. qñ. q. v. ditor.
1. q. est. qñ aliqd infidel' iūge infidel' dimittit
q recepto libello repudiū fm suū ritū alē nub
vtroq; ei postea ad fidē pñso vir tenē eā reape
re non obit āte q; ab alio cui nupserat cognita
fuit. sec' est si cū alio fornicata fuerit. vt. ex de
diuor. gaudē. q. plē. r. vlc. Oēs autē pōci cā
pē. A. notat ex de adulterio. intellexit i glo. fi.
Quia 2. s. pōcōz iuramētū calūnie nota
q oīs agens h; pbare nēcio suā intencōez
ex vt bñ. ec. vt nř. Et iō pōcōz libello dāt d
bent iōnde delibatoz. vt. 3. q. 3. offeratur. Die
aut adueniēte aut eē anteq; dies assignē iura
bit quilibet mandatis ecclie stare et veritatē di
cē sic pñuendo gñal' obnuat vt ex de appel. qñ.
licz sacm calūnie in his spñalib; nō pñte. vt
ex de iuramē. calū. l'ris. Nam h iuramētū scz
de veritate dicenda putat hosti. eē vey i oī cā.
vt. 1. q. 2. si vey est. et ex de iureiurā. ex l'ris. r
tñ qñbet d; rñdere fm q; credit eē vey. nec deie
rat si res aliē se hēat. De h tñ. s. vey in cā mfi
monij sit deferendū iuramētū est pñuētia mē
iurispitros. dicūt ei quidā q; nō quia inuēte nu
pōe tristes exit' pñuētiū hē. ex de spon. cū lo
cum. Et optie fadt ad h ex de testi. sup eo. cū
ibi nō pñt testio mlieris in assercōe filie alte
r' extēne fēie. ex de iureiurā. mlieri. hosti. autē
dic q; nō ē deferendū iuramētū statī s mfi
q; nō est credendū eē si ambo pñteant pñra mfi
monij. sec' est si stent p mfi. nifi pareat a
li mfi pñdi. l' pñari possit legitimū impedi
mentū. tūc ei est eis credendū. ex de eo q; qñ. sup

eo. r. ex de claudel. despon. c. 1. et. 2. et de sang.
c. 1. Vñ dic q; meli' est r eud' q; deferatur iur
ramētū ei q; asserit mfi. eē pñteat hñt testē
vñt bo. Nam est vir valde diues esset r po
tens et nobil'. et mlt' paup; s; pulē pñt eū ha
beret vñt bo. testē r oī exceptōe maiore deferen
dū eē sacm s; hō. mlieri honeste liz paup;
maxie alijs admicul' mēnemētib; vt si sepiā
de stupro solidatset. vt ex de sepul. ex pte pñtū
vl' si testē vñt hñt testificanē q; iurasset eam
ducē vxorē certo tpe et ex pñessione vñt q; oīta
ret q; p illō tps copula carnalis secuta fuisset
n cū alia an copulā illam pñaxisset. ad h ex d
spon. is qui fidem. et de pñ. appo. pñuas hanc
opi. fulat hosti. iurib; ex de spon. iuuenis. r q
mfi. accu. pos. vl'. r de sen. r re in. c. fi. r de
re. iur. estote. Et rñdet ad pñari. Ad id ei scz
q; inuēte nupde tē. dic q; pñtus erūt volūtare
q; cogē vir nolens cantatue pñteacōz vt
de nolente fiat volēs. vt ex d spon. ex l'ris. ij.
Et qd d; in. c. mlieri. pbacōes alias nō hñt s;
audie scz pē pñuē sacm. l' nlla pbacōe facea l'
semplena quia mfi honesta vl' suspecta. p hñc
opio; in dubio pñmfi. stat eudor via eligē et
pñclm aīe vñat. h et pla alia adducit hō. p
ista opioe i sū. sua rubica de iuramēto asserzio
Quia 4. s. pñuē mērogacōz r mēlacōz nō
q; p d; mērogari agens. 2. reus vey sine
vera que pñnent i libello. Et si vey asserat pla
nū est q; eis inuēge q; sit reutant. n obistat ali
qd impedimētū legiti'. vt ex de pñ. qñ. c. 1. Et
interrogabi' alēter adultero pñte. ar. ex de
indi. acti. Aliē pñessio nō pñssit. s; qñ sigil
latim scēto siue seorsū mērogant eos et male si
mērogant i forma iudicij. n forte iudex caue
hoc fadt ad extorquēdū meli' veritatē. Ad
uocatus rñdē d; ad fēm. vt ex d indi. pñstora
lis. Et siquidē pbabiliter dubitauerit iudicā
imperabit. h hosti. Si ergo re' pñess' in iudicō
fuerit qd actor pñnit standū est ei' pñessio.
n pñessionem illā fieret pñdiat mfi. tūc
em tūc colludiū. vt ex de claudel. despo. q; nob.
r de eo q; qñ. sup eo. Vñd si ibi agit ad dīllo
lucione mfi. nē credē pñessio pñuē. 34. q.
6. si duo. Si vero agit ad sepacōz tñu pñteu
formacōis stat pñessio ei' q; de sua formacō
one pñteat. ex de diuor. ex l'ris. Sed quare in h
casu stat pñessio iungū r n in pñco. Rñdet
gof. q; i h cā n tñmet de collusione cū iunges
maneat sepaci occasione adulterū ita q; neuē al
tero viuente pñteat pē. 32. q. 1. dixit. s; in pñde
ti casu tñmet vt s; tñm est. s; nūquid idē est si
fiat pñdi' mfi. spñali. vt si mlier facta mo
nialis pñteat se esse vxorē alie eā repetentis.
Rñd iūno. nōt. ex de rap. c. cāz. r et bñ. r gof.
q; i h cā standū est pñessio mlieris. r d; isti
tū viro repetēti. Per h ei nlli sit pñdi' n sibi
metipi nec credendū ē eos immēores esse sue sa
lutis. 12. q. 1. sam. Aliud tamen debet esse de
b; q; huiōi mlt' mōsterio deit. s; h obide
hō. qñ credē pñessio iungū i pñdi' mfi. nē
spñalis r p carnali mlt' r mltē relionē exiret

Et id dicit qd in c. cu causa est alia rō scz qz s
stabat de mīo^o extracto anteqz intrasset mona
stīū. subaudi et de traductione in omū. sbaui
di et fuit inspect. et inuenta corrupta. et p
sumēdū est ab eo sic corrupta. Ideo in hoc dubio
tūc^o solvere mīo^o spūale qm carnale. breui ē
tū^o putat bñ. arbitrariū ēē vt scz bon^o iudex
attendat rē. vt in c. se. i. q. illa. esto qd viuges
rē et in c. illo. epus et ex officio rē. Quidā vō
exponūt in pōicto. c. cu causa l. pcedentes qd sic
nō credūt viugibz sfitentibz extra mīo^o carna
le sic nec religioso extra matrimonii spūale qli
gat^o est religioni. ex de regl. arbz. vidua et. 2A
q. 2. q. inter rogasti. Cui ei inferior ent lex dīa
12. q. 2. cū duotissimā. Si vero re^o interrogat^o in
iure neget qd pponit ppare debet qui pponit. et
si nō pbet succūbit. ex de iureiur. c. vlē. et re^o
oīno absoluitur. nō tamē strahē cū alio pbi be
tur nec ē licendat s; sue pscie relinquit scz a iu
dice qd dubitat de fco. vtz pbat vlē. vt ex de
iureiur. mīeri. Et h est vtz in foro iudiciali.
In foro vero pñali dicit^o ei. qd nullaten^o pbat s
scīaz. h dico qñ est questio de extractu. Si vero
pbet extractū et agat petitorio debet cogi copu
lan sibi re^o. nō habeat aliquā legitimā exceptōz
Si vero agat possessorio et nō exapīat extra eū
restitui debet ad oīa quibz se spoliātū pbauerit
et ita vt. s. gaudeat pacifica possessione et plēa
securitate. vt. 3. q. 1. reintegrāda.

Circa 6^o. s. caucōz pstandam a viro quan
do mulier timet sibi nota qñ mulier di
cat se hēre vīz suspectū qd eam i psona l. rebo le
dat dūmō verisilez causā ostendat qz suspectū
eū hēat. spectat ad iudicis officiū iudē causē si
bi caudone suffidentē qd vir eā tractabit i lēo
et in mensa et in alijs sic vir tractare dī mīer
rē et qd nō ledat eā in psona l. rebo l. aliq mō de
honestate eā. salua tñ correctōe honesta et ma
ritali. Et hanc caucōz debet vir prestare per iu
ramētū. 32. q. 1. de hūdo. Forma aut iuramen
ti est hec. dicz em iudex viro. ab hac die i antea
istam viugē tuā quā iunxte dimissas ita tene
bis sic vir dī vxorē suā tenere i dilectōe debita
et disciplina. nec eā a te p aliqō malū ingeniū
sepabis. nec ea vinēte aliā acopies sic te de^o ad
iuret et hec scēa dei euāgelia. 34. q. 6. ab ista die
Si vō mulier nō sñdat de iuramēto viri qz for
te pax timet iuramētū caucōz illā vir pstare d
bet quā magis timet scz pignoratidā vel fide
iussoriā sub pmissa pena. ar. ex vt lite nō con
tes. qm frēqñt. s. vlē. et. 23. q. 2. ea vidicta. Et
i his iudē ex psonis dēa et fēa pēfab^o. vt. C. si
qz impa. maledi. l. vna. Quid si mulier eg^o
possessorio et succūbit i causa. nūquid potest
agere petitorio. Rē qd sic. s; si egit petitorio. et
succūbit nō pē postea agē possessorio. si vero in
cepit agē petitorio. nō tñ pēgit et nōdū est re
nūciatū testibz nō plene liquet d cā. pē dimitte
re iudicū petitorio et inape possessoriū. ex de
cā pos. pastoral.

De accusatōne mīonij ppe
sanguinitatē l. affinitatē ti. 32.

Deinde considerādū est qualiter agiē ad di
rimēdū mīo^o. Et quia accusatō ppe
cedē debet dimorciū. Ideo pmo considerā
dū est de accusatōe. Et pmo de accusatōe qd sit ad
dirimēdū totalr matrimonii ppe aliqō ppetuū
impedimētū. 2^o de illa que sit ad sepandū chorū
ppe adulteriū. Impedimētū aut matrimonij
petuū aut ē sine pēto viuguz. vt frigiditas ar
tatō. maleficiū et error. Et in tli impedimen to
soli viuges admittūt ar. d errore ex d vii. ser.
ppo fuit. ar. de alijs ex de frig. sultatōi. Et de
dimorciō ppe tale impedimētū vltimo ageatur i
fra. Aut impedimentum illō iudicē peccatū
vt sanguinitas et affinitas. et de hoc p^o dicitur
Circa h aut p^o videndū ē qd mīo^o accusare pnt
ppe tle impedimētū. 2^o qd testificari pnt extra ipz
3^o quō huiūdi accusatō fieri debet. Cū p^o scēn
dū qd accusare pot mīo^o ppe impedimētū ppe
tuū qd inducē pētm viugū ad plenū dimorciū
quisquis nō pbi bē. pbi bē aut gñaliter omī
extranei quousqz sūt aliqui de s sanguinitate s
iugū qui velint et possint accusare ipm. Desi
dentibz aut s sanguinis admittunt antiquiores et
veneracōres vicini quibz eadē ppinētas sit nō
Et est illō spūale. qd ad accusatōz mīonij admi
tūt s sanguinei. vt p^o et mī^o soror et fr. patru
us et auicul^o. amita et matēra. Rō h^o ē qd
quibz genealogiā suā testibz. istrumētis. et p
dtatōe maiorū sare laborat. ex qui mīo^o ac
pos. vt nob. Sec^o est in cau s emialibz et in alijs
stracibz. In his em p^o nō recipit in testio^o p
filio nec eo^o. pōictū tamē. c. vidē. fm bñ. ibid
nō loquit de testificandō p ipso extractu. qz si ex
neus intēset ita bñ saret sic pat^o et mater an
tē aduicē straxi sēt. s; loquit de testificandō vt
assit s sanguinitas. s; sūit tñ a plibz iudicē qd
pater et mat^o admittūt ad pbandū ipm extractū
matrimonij. h bñ. Hodie tñ vt dīc ray. exne
admittūt ad accusatōz matrimonij i mltis loc
et in ppinēz extibz qd h pnt. qd tñ male sit p^o
hosti. dū tamē supsint ppinqui honesti et atiq et
bone fame. qz tē exne sūt suspecti. s; si tales de
ficerēt. tē ēē vicini bone fame deberēt admitti.
sic intellige illud ex de s; spī. tua nos. qd itel
ligit hosti. nō fama crebrescēt tē em ēē exne ef
sent admittēdi. Vir etiā et vxor accusare pnt
matrimonii ex de s; an. nō debz. s. pbi b^o. **A**do
ne qd aliqz tpe extractū matrimonij scz qñ bāna
fm s; sūit dīez i ecclīis debēt tacere et p^o ea vult
accusare nūquid pē. Rē sup h ex qui matrimonij
um accu. pos. cū in tua. dīstignit qñ tpe denū
ciatōis pmissē is qui iam sūctos ipedit ex dī
ocesum erat l. alias denūciatō ad ei^o noticiā pue
nire nō potuit qz sana mente non exitebat.
l. tā puer erat qd talia nō s; pndebat vel alia
causa legitima eum impēdiebat. Et^o accusatō
debz audiri. alioqñ si rōnabiliter psumat qd de
nūciatōz publice factā idē exns in ipa dyoc. nō
ignozauerit. tāqz suspect^o debet repellī. nō iura
uerit qd p^o ea didicerit ea qd obiat. et ad h ex ma
licia nō pcedat. qz tē ēē si didicisset ab illis qd de
nūciatōis tpe siluerūt. nō debet ei claudī adit^o

accusandi. qm̄ et si illos silenij culpa repellēt. ille tñ remonere non possz cū culpabil' n̄ eēt. sic tñ illi repellerēt a testificando sic et iste. ar. ex de testi. li. ij. Raco h̄ diuersitatē est qz accu-
sator nō pbat. s; testē. et ita testis p̄iudiciū ma-
trimonio pat. h̄ hos. et bñ. sup dēm. c. cū i tua
et glo. si. **S**z nūq̄ cadēnitās tñ impeditz sta-
tim elapso tñio ab accusando l' denūciādo. Rē
jo. dīc qz h̄ cadēnitās cū quodā t̄pamēto dī in-
telligi. ar. ad h̄ ex de loca. c. vlē. et pñl'. Bñ. vō
credit qz q̄dū res est intēg p̄t et dī admittit. Cō-
tracto vero m̄io de pñti nō videt̄ audiendus
tanq̄ suspect' si p̄ potuit impedimētū denun-
ciare. ex q̄ ma. ac. pos. cū in tua. in glo. h̄ idem
vult hos. **C**adēnitās vō ip̄oz strahenā nō n̄
p̄iudicat eis. ex de testi. spo. ex conquestione.
Quid si id tacuit qz p̄bacoēs patas nō hūit. vi-
det qz nō sit repellend'. ar. ex de sang. c. i. **S**z
stra quia nudo v̄bo potuit impedire. vt ex de
spō. p̄erea. ij. fm̄ hosti. et bñ sup id. c. cū i tua
Esto qz ambo iunges p̄fiteant qz erāt intē se
affines anq̄ p̄herent m̄io. et de h̄ et sit rumor
sine clamor viciāie. nūquid ex h̄ m̄io dirime-
tur. Rē qz n̄ n̄ assint p̄bacoēs fide digne. ex de
eo q̄ q̄. of. an. sup eo. **E**t rō reddiē ibidē vt col-
ludij p̄clm̄ emittē. **E**t itelligit h̄ fm̄ hosti. in fo-
ro iudiciali. nā i p̄nali stabit̄ offessio iungū
l' oug. et mūget eis ne iuicē miscant vt ex dī
eo q̄ q̄. veniēs. **V**nde vt fm̄ hos. qz bon' iudex
attendere dī. vtz bona fide fiat offessio p̄t ma-
trimoniū. s. ab eo qui stat p̄ m̄io. **E**t tē ei sta-
tur vt in. c. veniēs. al' p̄tra. vt in. c. sup eo. et
de eo q̄ q̄. veniēs. et de diuoz. ex l'ris. **E**t itel-
lige fm̄ qz inuitē in. c. sup eo. i. rex. et dī i glo.
a. et dictū est s. li. q̄. a. i. 16. q. vlē. **A**liud ē ru-
mor et a' est fama. vñ si fama publice offessioi
iungū offēret bñ dirimerē. vt dī i eadē glo.
ar. 34. q. 6. si duo. **Q**uid si intē iunges sit pen-
tela publica et notoria nūquid p̄t abinuicem
separi autēe p̄ia. Rē qz nō ex de diuoz. porzo.
qz diuozatiū est pena et pena nō est n̄ p̄iudicē in-
ferēda. 33. q. 2. s. in h̄. **Q**uid si inter eos sit pen-
tela manifesta l' publica et nō sit q̄ accuset. Rē
eps de offō suo tē m̄io dissoluē debet adhibi-
ta grauitate. vt in. c. porzo. s. ij. **Q**uid si pa-
rentela n̄ sit manifesta vel publica et tñ fama.
Rē fm̄ glo. ibidē. eps ex offīdo suo inq̄rere et o-
pellē possz vt q̄cūqz veritatē sciret testio' p̄hibe-
ret. 34. q. 6. eps in sinodo et ex de testi. p̄rea.
imo quilibz denūciare tē. ex de q̄. spi. tua.
Sz nūquid is qui ab accusando repellit ad denū-
ciādo admittit. Rē fm̄ hosti. vbi cūqz q̄s i ma-
trimonio p̄t suspicōz repellit ab accusādo. re-
pellit et a denūciādo. ex de accusa. cū oporteat. et
c. sequētibz. h̄ idē vult gos. **Q**uid si mat̄io
niū sit stractū nlla p̄missa denūciādo aliq̄bus
p̄ntibz qñ strabit et scētibz i p̄iudiciū et ni-
chil obidētibz. nūq̄ isti p̄ea debēt admitti ad
accusand et testificandū s̄ ip̄m p̄ mortē l' eē in-
uita. **R**ūdet bñ. ex de claudel. despō. cū inhibi-
tio. in glo. e. qz nō. qz n̄ vidēt̄ suspicōe carē. de
nūciādo ei n̄ sit n̄ p̄t ignorātes. **E**ps et ex offī

cio suo p̄t inq̄rere qñ aliq̄s accusat et nlls defen-
sor apparet ar. ex de offī. 02. c. i. **I**udex aut qñ ex
offī suo p̄cedit actore apparēte et defensore nul-
lo opente dī eē caut'. **D**ebet ei attendere vtz cō-
iuges se diligāt adinuicē v̄e. et tñ offessio āboy
cū alijs adinuicē p̄iudiciū p̄stat. l' fiete et tunc
etiam nll'az p̄sumpcoz inducūt fm̄ hosti. **A**tten-
dere eē debet. vtz accusator vel testis sit notori-
us. ex dīcat'. sacrilegus. fornicator. vsurari-
us. sic eū ex offī suo repellit. ar. ex de testi. testi-
mo'. repellit eē eū si accuset p̄t turpē q̄stū. ex
q̄ m̄io' accu. pos. significante. **A**tteat eē si sit
fama qz sint offāguine. qz ad h̄ adinuicē p̄bet
ex de spon. cū in tua. **E**t semp in dubio p̄ m̄i-
monio iā stracto iudicet. ex de testi. li. ij. **T**estis aut
repellit si iurare nōt. ex q̄ mat̄io
niū accu. pos. a nob. qñ tecunqz sit religionis.
ex de testi. nup. **N**ec h̄ p̄tes renūciare valēt. ar.
ex de eo. q̄ q̄. sup eo. **D**ebet aut testis iurare qz
veritatem de v̄traqz p̄e nec grada vel pecūia
l' amore vl' odio mor' dicz. vt ex de testi. quod
ens. **A**lia eē q̄ p̄tēt ad testiū recepcoz et exaia
cōz diligētē ibi suari debent. **Ar. ij.**

Sequit̄ vidē de 2. s. q̄ p̄t testificari. et q̄
nō p̄tra mat̄ioniū p̄t huiōi i p̄iudiciū
Circa qd̄ scēdū qz oēs qui admittuntur ad accu-
sandū admittunt eē ad testificandū. dūmō sit al-
p̄sone legitime ad testificandū. **E**t eē qui p̄bi-
bent ab accusando scz q̄erāt i dyoē. qñ banna
fiebāt fm̄ formā illi'. c. cū in tua. p̄hibent et a
testificādo. **M**orandū vō qñ fiat accusa' sup
fedē mat̄ioniū scz p̄ iungendo l' dirimendo vt
qñ nllz m̄io' eē dī p̄t offāgnitātē l' a' p̄petu-
um impedimentū p̄t p̄tra cōsumacē l'ite nō p̄te-
stata. p̄cedi ad testiū recepcoz et eē ad s̄māz diffi-
nitūā p̄t p̄iculū fornicacōis. sec' aut ē si fiat
accusacō de adulterio ad ehoz separacōz. quia tñ
nō ad testiū recepcoz nec ad diffinitūā sentēciā
p̄cedi p̄t an̄ litē p̄testatā. ex vt litē n̄ cōtes. c.
i. et c. qñ frēqñt. s. porzo. **I**tē liz p̄t et m̄i sine
p̄dōnē testes p̄ filio et filia vbi agit de fedē ma-
trimoniū. et vtz sit tal' cōsanguinitas intē eos dī
bō agit q̄ mat̄ioniū impediāt l' dirimat l' n̄
vt eē dictū est s̄ in pñ' h̄ tituli. tamē si de ip̄so
p̄tū. et vtz mat̄ioniū sit inter eos dīctū q̄stio
ventile tanq̄m suspecti debent repelli vbi alē ē
supior. diuicis. nobilitate. potēda. l' honore.
Et h̄ id qz p̄entes vidēt̄ ieremētū et honore dīli-
gere filioz. alias vbi est equalitas l' eē modica
excellēcia in altero sit admittendi. ex de testi-
bus. sup eo. in tex. et glo. **E**t liz ibi fiat mēdo
de m̄se tñi. **I**dem tñ credendū est de cōsanguineis
vt dīc hosti. ar. c. de transac. de tutela. et ex qui
m̄io' ac. pos. v̄t. in glo. **I**tē in cā m̄ioniū idē
p̄t eē accusator et testis. ar. ex de testi. co. p̄rea.
Sequit̄ vidē de 3. s. q̄nō debet fieri accusa'
m̄ioniū p̄t impedimentū offanguinitatē
l' affinitatis. **C**irca qd̄ scēdū qz talis accusacō
mat̄ioniū imp̄rie dī accusacō. quia huiōi
accusacō et si sit de crimine n̄ tñ est cōmialis. sed
mixta inter cōmialē et quilem. et eē qz ibi non
sit inscripcō i q̄ accusator obligat se ad cōlionē

Si de canonica dñiciatō fm illō dñatō. is. si peccauerit i te fr tu? rē. q. qdē sit. ppe ptem in quo homo pmanet. Sic autē dñiciatō qñqz in scripīs. qñz sine scriptis. s; tutius sit i scptis ar. de resti. spo. lras. et ex. q. mrio? ac. pos. a nob p? ray. Denūciatōis aut libell? sic fieri potest. ego petr? dñico vob dñe epe mēmoniu qd tractatur int ticiū et berthā dñi nō debere qā sūt cōfā. guine l' affines in 2^o gradu r h sat tal' et talis. Si aut sit dñci dicit. mrio? qd est contractum int ticiū et berthā de fco n debere tolerari d iure ppe talē cām quā sat tal' et tal'. Nec est h fm hōf. nēcia tna monitō q requirit qñ alia cri: mia dñiciant. c^o rō est qz qñtūcūqz dmoneret n possit eā ppra autē dimitte vt ex. d. diuoz. porro. et c. se. Quidā autē distinguūt gradum in libellis. S; fm hōf. h nō est nēcium in libello s; tñ in testimonio. Et pnt in his libell' ind: stincte poni ples cause. quia cū de piculo aie qā tur n refert ex qua cā piciū pbe. Accusatōis aut libell? sic pē formari. Ego petr? dñi guine? ticiū in tali gradu accuso mrio? et p zouoco ad diuorāū quaten? de fco cōfistit inter ticiū et bertham. Et peto pñiciari mrio? inter eos nllm et verisqz licentiā dari cū alio dñabēdi. p eo q pōt ticiū r berthā atinēt sibi in 2^o gradu con: s;guinitatis et h offero me legitime pbatum et pbat hē forma ex. q. mrio? ac. pos. c. i. et c. insup. Nā vbi cūqz agit de ppetuo ipedimento siue a cōiungib; siue ab exnais petendum ē vt p: nūcē mrio? nllm r vt diuicti ne pharie sepētur h hōf. Scēdum autē q p scripturā non pōt absens absentem accusare. ex. q. mrio? ac. pos. a nob. Nec dñiciare ex. de accu. inquisitōis p? gōf. Alij stradicūt vbi de fedē mriōni agit. qz tūc psumada exigēt reapiēt testes ptra absente. ex. vt lite nō ptes. c. i. et c. qñ. s. i. et 2^o. Vel dic q tūc locū h; dñiciatō. ar. extra d. despon. i pu. ad dissoluēdū. h hōf. Oblato aut libello qñ bet iungū iurabit stare mandatis ecclesie. citari em debent cum factū eos pncipaliē tāgat. ex. de resti. spo. ex lras. aliē sūa n valēt si h dōo indi dari? n hūet. Sic intellige illō ex. q. si. sūt le. p venerabilē. s. i. S; si psumaces appareāt tūc nō vsqzqz suat iudicari? ordo. Ad hū? autē maiore euidētā distinguit sic hō. q qñ iur est absens ex cōsumada et agit de crimine adulterij testes nō reapiūt s; psumax excōicat. vt ex. vt lite n ptes. c. i. qñ aut agit d fedē mriōni. s. v. tū de iure stare possit vl' non testes reapiūt vt ibidē c. qñ. s. porro. Qñ vero est absens non ex psumada s; ex nēitate ut quia est capē? l' i firm? l' alio iusto ipedimēto detent. tunc sub: distigue. quia aut sperat de et? pxiō reditu et tūc n pcedit ptra em vt dñ ibidē. s. si vero. v. si aut i pñ. Aut desperat vt quia venire n audz ppe hōiadiū qd omisit et ideo exulat. et tē pnt rāpi testes. r sic loqē ex q mrio? ac. pos. c. i. Si aut sit absēs ex sola volūtate. et voluntas sit malidosa pcedi pōt ptra em ar. a perrario sensu pōicti v. si at. et. s. porro. Si nō n sit malidosa et citari nō pōt defadli et i breui n pcedit ptra

em. vt i dco v. sūa aut. Si autē citari pōt defadli et i breui legitime citari debz et requiri anteqm pcedat ptra em. ex. vt lite nō ptes. accedens. ij. i h. et si legitime citat et requisitus non uenerit. nec aliqs em defēdat pcedit d eum. sic intellige illō ex. q. si. sūt le. platū. S; esto q appareat legitimū ipedimētū int iūz et vxorē dirimens mrio? dñci et assint legitime accusatōnes et testes nescit aut de uiro vbi sit et quo iuerit r diu vel per plures annos expectatus non venit. Nūquid eo absēte nō aut citato et ita non absente psumada pnt testes redpi et sūa ferri. Rē q sic ex qui mrio? accu. pos. relatū. In hoc em cā iuris ordo non est vsqzqz suandus. vt ex. vt lite n ptes. c. i. Sed dñci uidet ibidem. c. qñ. s. i. cū ille ex cōsumada n sit absēs vt dñ ibidē. Ad qd pōt dñci q cum iste pro sua culpa absēs fuit et iueniri nō potuerit. dpa illa loco psumade habet vt ptra em pcedat. nec mulieri debet obesse que in dpa nō fuit. vñ ptra em pro cedi poterit. Nec stradicūt illō c. qñ. qz ibi dñ cū sine dpa sit absēs rē. quia hē absens ex sua dpa et malicia. Quidā tamen dicūt q illō cā relatū. corrigiē p illō qñ. r standū est et. h no tat in glo. vlē. illi? capiti relatū. Si nō qraē d mri? dñendo dñciō ē sicut dñciō est supra e. li. c. i. s. qd sunt sponsalia. q. qre lex. v. cessat tñ h pena. et c. qñ hnt dī solui spōsalia cā. 2. Citatōnes autem debent scribi et taliter fieri q possit probari. ar. ex. de sen. ex. sacro. Et si hi quos tāgit pñ? negoaiū defendere nolint accusatō est in ecclia publicāda. Et si quis affinis l' cognat? velit defendē mrio? audiet. Et demū his deficiētib; quilibz extrane? admittet ar. ff. de dam. ifec. l. e. qñimo iungib; inuitis defen: for audiri d; ar. ff. de ap. non tñ. Et hē ap bāt ex. qui si. sūt le. platū. Si ergo appareat aliqs defensor audiet et poterit repellē accusatorē an lūc ptestatā. ex. de despon. ipu. ad dissoluēdū s; lite ptestata mīme. cū hē exceptō sit dilatoria ar. ex. de sen. et re iudi. inter monasterium. Si aut null? defensor appareat iudex de plano inq ret et si cor. i eo pbe ipedimētū int coniuges diuorā sūa; feret. Pōt em h ē facē nullo accusatore apparente nūcia infamia orta. s; p tñ sūt citadi qd res tāgit. et publicādi est si aliqs velit accusare vel defendere. Sic intellige illū d ex. de diuoz. porro in fi. r d accu. quā lter. ij. s. d; h elx. Pōt q duo s; agnei l' duo fies habeāt duas s; agneas l' duas sororē i vxores et int alēz eorum et eius vxorem feratur sentē da diuorā ab ecclia ppe cōsāguinitatem. Qdōd qñt vtz alē ppe h separi possit ab vxore sua ul' quō se d; hē cū ea. Rē q ppe h nō pōt separi ab ea. quia res inter aliquos acta nō p iudicat alijs. ex. d. fide instru. mē dilectos. qñt aē ad copulā carnis distiguit. qz ā sat cōtudinariē cōfā guitatē l' aliud ipedimētū ppetuū esse inter se et vxorē suā et tūc debitum non petat nec red dat. s; hūit excōicatōnē sustineat si ppe h ex cōiceat. Aut credit et tūc aut credit ex cā pba bili et discreta licet n māifesta puta quia iudic

uiz suū loco et hora suspectis cū ofangnea an
mīo. l. qz h publice dr a bonis psois. et tunc
reddat s; nō peat. ne in alētro vel cōtra legē
singū l. cōta iudiciū ofācie offēsam omittat.
Aut credit ex cā leui et temeraria vt qā audi
uit ipedimētū a leuib; psois forte a paucis et
tūc reddat. Et sic postea ofciam erroneā ad cōfi
liū plati sui deponat qd facē debz ar. 23. q. 1. quid
cl'pae. Item credo d consilio aliorū bonorum ui
roz et postea peat ex de sen. in qstōi. vbi habe
tur distictō pōca. **N**ūquid cū aliq; audit i
pedimētū eē ppetuū inē se et vxorē suā tenet in
quirere veritatē maxie si credat q illd i iudicō
pbari nō possit. Rūdet rod. qsi audiuē illd a
fidedignis et nō suspectis cū nō debeat salutem
suā negligē tenet veritatē inq̄rere nec d; dissī
mulare qsi mīo peccet p h q nescit veritatē qā
hē ell; ignorātia affēata q nō excusat. Et si ad
testioi. alie fidedigni iurati vel nō iurati pba
bilē opioz sapiat debitū petē n debet licet redde
re debeat. S; nūqd credē tenet uiro fidedigno
maxie iurato dicenti se scire veritatē. nūqd eā
tenet credē op̄i suo h dicenti l' p̄b̄ro suo l' eā
publice fame. Rūdz rod. q nō tenet ita q mō
talit peccet si nō credat. l; peccet veialit ex hūa
na tēptatōne si nō credat vbi p̄babilē creden;
dū sit. et pōt peccare veialit credēdo m̄mis ofa
dū vbi nō est credēdū. **N**ūquid peccat p̄b̄it
l' alter singū l' eē quicūq; al; insinuādo hūidō
ipedimētū alteri singū l' verq; Rūdz rod. q
si credat q p̄bare nō possit idiscrete agit n cre
dat q assentire p̄toz ofilio velit. Quid si p
bare possit ipedimētū t h credat vel sciat pre
sbit̄ p̄ochial' l' eāam alter singū. Rūdet rod.
q tē tenet cā iste qm ille agē solēniē ad diuor
cū n possit ipetrari de of ofensu singū q coha;
bitēt sil tanq; fr et soroz. **N**ūquid p̄t q uā
cūq; p̄babilē opimōz ppetuo sū tū cā scia tenet
alter vl' vq; singū alē negare debitū. Rūdet
rod. q nō n illa p̄babil' opio surgat ex tali fa
cto s; quo canō inducat p̄s̄ptōz. vt cū constat
vxori q vir ei; an mīo cū ea dētū iacuit nu
dus cū nuda sorore l' cōfanguinea ipi; vxoris
Ad hxc nota q accusatō locū h; i mīo iam
cōtracto nō aut in cōtrahēdo. cū nō sit qd accu
sari legitime possit. s; denūciari pē ipedimen
tum p quo p̄hibet mīo. ex de spon. impu.
ad dissoluendū. Item anq̄m cōtrahat mīo l'
spōsalia suffi; denūciatō sola sine pbatōne si n
inēuenerit iuramētū et hō si denūciat nō sit su;
spect; si uo sit suspect; d; iurare de calūnia sc;
q dūciat bona fide. alias. l. si itēuenerit iuramē
tū necē est pbari saltē famā exp̄sse. ex de spon.
pterea de muliere. et d ofāg. sup eo qd. hxc ray.
Gof. aut dicit q ad ipediendū spōsalia de fūso s
hēda suffiāt denūciatō. stabitur eū simplia af
sertioni denūciatō ipedimētū. **A**d ipediendū
aut p' spōsalia stracta mīo cōtrahendū nō
suffiāt sola denūciatō nisi p̄b̄t saltē p famāz
locū. vt ex de ofang. sup eo qd. hō idē dicit bñ.
ex de spon. cū in tua in glo. d. **A**d hō cū bñ suf
fiat fama qn ostat de ea. ex de ofang. sup eo qd

i glo. e. et h siue inēuenerit iuramētum siue n
vt dr ibid. qn vero nō ostat de fama nō ipedit
n alia pbatō assit. ex de spon. cū in tua. i glo. b
Vn' eā testis suffiāt. vt extra d testi b; super
eo. s. i. de ofan. sup eo qd. in glo. c. t. de spon. p
terea de muliere. in tex. et glo. Quid aut hō. s;
hō dicat. uidet s. ti. de mō dissoluēdi spōsalia ca
su quinto

De accusatōe matrimonij

pt̄ fornicatōne ti. 34.

DEin de cōsiderādū est d accusatōe que
fit p' fornicatōz qn agit d separatōe
thori et r̄latōe mutue fuitutis. Et
eal' accusatō magis p̄t d; accusatō qm illa d q
dēm ē s. q. hō fit p' crimē adulterij. et sic cū i
scēptōne. i. cum scēptura. nō tū uir l' mulier ac
cusans obligat se ad calionē vt infra dicitur.
Circa vero hūidō accusatōne ofiderāda sūt tria
p' q admittit ad ipaz. 2. qūo fieri d; 3. qūādo
vir pōt vxorē accusare de adulterio et qn nō. l.
es. s; alia p̄nētia ad accusatōne adulterij req̄
re s in 2. h. ti. de adulterio. **C**irca p̄mū confide
randū q l; t. s; fm can. qz fm leges quilibet bone
fame admittat ad accusatōne adulterij cū agi
tur ad penā legalem l' canonicam infligēda; tū
cū agit ad separatōne thori null; admittit n vir
l' vxor i mod. s. accusatis. i mod aut denūciā
tis qlibz admittit. quia denūciatō emī ad oēs
spectat. ar. ex. de of. spi. tua nos. in fi. vt dicit
ibidē in glo. de qua accusatōne ad p̄is itendū.
Vxor aut uiz pōt accusare sic es. vt ex. de di
uor. gaude. s. sane. s; extra. 32. q. 1. qm in oi
bus et c. se. s; ibi est litera falsa vt dicit hōf.
Vir tū facili; audiet. habz em p̄uilegiū q iure
mariti sine inscēptōne metu calūnie infra. xl.
dies viles. s. op̄tādōs a tpe diuorij. vt. ff. de
adulteris his cui; accusare pōt vxorē. qd tam
negat vxorē. vt. 32. q. 1. s. h i mulierib; . t. l. se.
Q aut vxor accuset in hac cā quo ad penā cano
nicā habet. ex. vt lite nō ofes. s. 1. **S**ec; aut est q
ad penā legalē. Sic intellige s; hōf. dēm. s. h
in mulierib; . **S**ciendū aut q ius mariti siue
p̄uilegiū infra. xl. dies ofistit in qtuor. p̄mo q
ex sola suspitōe adulterij reā facit vxorē. exē
de adulterio. mariti. qd itelligit gof. de suspitō
ne uiolēta ex. d p̄sump. l. si l' 2. q p̄ferē alius vo
lētib; accusare vt. C. de adul. q̄uis. 3. q n̄ iscri
bit saluo eo qd dr ex de p̄tura. tue. **N**ouo tam
iure cū uir agit ad penā legalē in foro seculari
contra vxorē ischere tenet. vt in aut. vt li. mīo
et auie. s. cās. **S**cōm tū can. n̄ videt q pena ca
lioni s locū habeat siue agat emialit vt. 33. q. 4.
hō imago. siue auiliter vt ex de p̄cur. tue. fm
gof. 2. q de calūnia nō punit n̄ sit emidēs. vt
C. d adul. iur. mariti. **S**exto q iur vxori iur;
q eā sup nullo emie accusabit. **S**e; tale pacet;
l' eā iuramētū est temerariū. quia si vxor fier;
infidelis et nollet cohabitare uiro sine grumelia
xpi vel n̄ eum perahēt ad infidelitatē eam ap
iudicē ipetere debet vt n̄ resipiscēt eā dimittēt
vt exē d iur. iur. quēadmodum. **Q**uid si ei in
raffet q eam sup adulterij nō impetēt. **S**e; vt

habet in deo c. t. l. e. iuramentum suadum non esset quia
p. r. o. n. est episcopus dominus qui crimen celat uxoris.
Et secundum euangelium si p. o. et 2. correctio desistere nol
let. ecclesie dicendum esset ut tamquam ethnica uitaret
ut in c. quoadmodum. Non enim valet pactum quo
aliquis paciscit cum aliquo quod est non accusabit de cri
mine non d. o. m. i. s. s. o. ff. de pac. si vn. s. pacta. r.
s. illud. Et si ideo ne dol. p. l. t. e. ff. de re. iur. con
t. r. e. p. o. t. t. n. quis pacisci de crimine iam o. m. i. s. s. o. ut i
s. pacta. r. in deo c. quoadmodum ad fi. v. non
enim septies. h. b. i. i. b. i. d. e. Dicitur tamen in fine
eiusdem c. q. t. u. t. i. u. i. d. e. i. c. a. u. de quo querit ut p. p.
sacri reuerentia non accuset uxorem ad diuorciu l. z
et denudare possit ad p. n. i. a. m. Quid si ipsa cor
rigi nollit nec de exco. c. a. t. o. n. e. curet. l. x. ad h.
d. i. c. t. 10. q. p. l. i. c. i. t. e. e. a. d. e. s. e. r. e. t. q. z. i. a. c. r. e. a. t. o. r. i. c. o. n. t. i. u. e.
l. i. o. s. a. e. e. t. 28. q. 1. si infidelis. Tace. vero dicit q.
n. o. d. e. a. e. t. t. u. c. d. e. s. e. r. e. e. a. d. si infidelis e. v. i. t. e. 32.
q. 4. quidquid mulier. s. e. a. d. e. b. e. t. i. v. i. n. c. u. l. i. s. t. e. n. e. t. e. t.
c. a. s. t. i. g. a. r. e. c. u. p. m. i. t. t. a. t. a. i. u. r. e. 33. q. 2. placuit. h. e. c.
b. i. s. u. p. i. l. l. o. c. q. u. e. a. d. m. o. d. u. m.

Circa 2. s. q. uo accusato d. fieri sciendum
q. vir volens accusare uxorem de adulterio
coram iudice seculari ad penam legale d. inscribere
libellum accusatoris facit et ad penam talionis se
obligare. nec p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. a. g. e. s. i. d. e. b. e. t. e. a. p. s. e. i. p. s.
p. n. t. e. m. a. c. c. u. s. a. r. e. S. i. s. i. c. o. r. a. i. u. d. i. c. e. e. c. c. l. i. a. s. t. i. c. o. v. e.
l. i. t. e. a. d. e. t. h. o. n. s. e. p. a. r. o. n. e. a. c. c. u. s. a. r. e. t. e. n. e. t. e. t. l. i. b. e. l. l. u. m.
a. c. c. u. s. a. t. o. r. i. s. d. a. r. e. t. e. n. e. t. i. n. q. u. m. d. e. i. u. r. e. s. e. p. t. o. l. i. c. z. a. l. i.
t. e. r. f. i. a. t. a. l. i. c. u. b. i. d. e. s. u. e. t. u. d. i. n. e. Et in h. c. a. u. s. u. s. t. i.
n. e. r. i. p. o. t. q. a. g. a. t. p. p. c. u. r. a. t. o. r. e. s. i. s. i. t. n. e. c. e. q. z. e. t. s. i. o.
c. r. i. m. i. e. s. i. t. a. c. c. u. s. a. t. o. n. o. t. n. e. c. i. n. i. a. l. i. s. s. i. q. u. a. s. i. m. e.
d. i. a. i. n. t. e. c. i. n. i. a. l. e. e. t. a. u. i. l. e. l. i. c. e. t. i. p. n. t. i. a. p. s. o. n. a. z. p. n.
a. p. a. l. i. u. s. s. e. c. u. r. i. p. r. e. d. a. t. N. o. a. u. t. d. e. b. e. t. o. b. l. i. g. a. r. e. s. e.
a. d. p. e. n. a. t. a. l. i. o. n. i. s. q. a. s. u. e. p. b. a. r. e. t. q. o. b. i. c. e. r. e. t. s. i.
n. e. n. o. h. a. b. e. r. e. t. q. o. v. e. l. l. z. i. p. u. a. r. e. t. v. x. o. r. i. s. a. p. l. e. x. u.
e. x. d. e. p. e. u. r. t. u. e. f. r. i. n. i. t. a. t. e. h. r. a. y. e. t. h. o. s. e. Libellus
a. u. t. o. m. n. e. r. e. d. z. n. o. m. e. i. u. r. i. a. c. c. u. s. a. t. o. r. i. s. e. t. v. x. o. r. i. s. a. c.
c. u. s. a. t. e. e. t. e. i. c. u. q. u. o. d. z. a. d. u. l. t. e. r. i. u. m. p. p. e. t. r. a. t. u. m. e. t. l. o.
c. u. e. t. a. n. n. u. m. e. t. m. e. n. s. e. i. n. q. u. o. e. s. t. o. m. i. s. s. i. u. m. e. t. s. u. b. q.
o. s. u. l. e. s. i. n. o. e. s. t. n. e. c. e. s. s. e. p. o. n. e. d. i. e. v. e. l. h. o. r. a. m. S. e. d.
r. n. o. m. i. i. n. d. i. c. i. s. s. b. q. a. c. c. u. s. a. t. e. d. z. a. p. p. o. n. i. s. a. l. t. e. a. p.
p. e. l. l. a. t. i. n. l. z. i. n. p. p. r. i. u. v. n. v. C. o. s. u. l. e. m. e. n. s. e. d. i. e. c. o.
r. a. p. t. o. r. e. o. f. e. s. s. o. T. e. d. e. f. e. r. r. e. r. e. u. i. c. i. m. e. l. o. c. a. p. o. n. e. s. o.
d. a. l. e. m. E. t. l. z. d. i. e. s. h. o. r. a. m. e. n. s. i. s. n. o. p. t. e. r. e. a. t. q. o. d.
n. o. t. e. n. e. t. d. i. e. e. t. h. o. r. a. m. o. m. i. s. s. i. c. r. i. m. i. s. p. o. n. e. i. n. l. i. b. e. l.
l. o. s. i. m. e. n. s. e. d. i. e. m. t. n. i. n. s. t. i. t. u. t. e. a. c. c. u. s. a. t. o. r. i. s. e. x. p. r. i.
m. e. d. z. F. o. r. m. a. i. g. i. t. l. i. b. e. l. l. i. a. c. c. u. s. a. t. o. r. i. s. d. z. e. s. s. e. t. a. l.
A. n. n. o. d. n. i. . M. c. c. c. x. i. i. . r. e. s. i. d. e. n. t. e. d. o. m. i. n. o. p. a. p. a.
g. g. i. x. i. n. a. p. l. i. c. a. s. e. d. e. e. t. d. i. n. o. h. e. p. o. a. s. t. a. n. i. e. i. d. i.
b. i. s. e. p. t. e. b. r. i. s. i. n. d. e. c. e. . 4. E. g. o. p. e. t. r. a. c. c. u. s. o. v. x. o. r. e.
m. e. a. b. e. h. a. d. a. d. u. l. t. e. r. i. o. a. p. d. e. d. i. n. e. h. e. p. e. a. s. t. a. n. i. e. q. z.
d. i. c. o. e. a. o. m. i. s. s. i. s. s. e. a. d. u. l. t. e. r. i. u. m. c. u. m. c. i. n. u. l. l. a. t. a.
l. i. e. t. i. n. d. o. m. o. t. a. l. i. m. e. n. s. e. t. a. l. i. p. r. e. s. e. n. t. i. s. a. n. n. i. n. u.
p. e. r. t. r. a. f. a. c. t. o. q. o. p. a. r. a. t. s. u. i. l. e. g. i. t. i. m. e. p. b. a. r. e. V. n.
p. e. t. o. a. b. e. o. b. l. i. g. a. t. o. e. e. t. s. u. i. t. u. t. e. q. s. u. i. e. i. o. b. l. i. g. a. t. o.
a. b. s. o. l. u. i. e. t. d. o. t. e. c. c. l. i. b. q. u. a. a. b. e. a. o. s. e. c. u. t. o. s. u. i. c. u. m.
c. e. n. t. u. l. i. b. r. i. s. q. f. a. c. i. u. t. t. e. r. c. i. a. p. r. e. m. q. u. a. n. t. i. t. a. t. e. d. o. t. i. s.
c. u. i. p. a. m. u. l. i. e. r. l. i. b. e. r. o. s. n. o. h. a. b. e. a. t. i. n. a. d. i. u. d. i. c. a. r. i.
r. i. b. i. s. e. a. m. i. c. h. i. o. d. e. n. a. r. i. S. i. a. u. t. m. u. l. i. e. r. l. i. b. e. r. o. s.
h. a. b. e. a. t. n. p. e. t. e. r. n. i. s. i. d. o. t. e. z. q. u. a. r. e. c. e. p. i. t. s. i. b. i. a. d. i. u.
d. i. c. a. r. i. E. t. h. c. f. o. r. p. b. a. t. e. x. d. o. p. e. a. t. u. e. f. r. i. n. i. t. a. t. e. r.

2. q. 4. libellorum. et ex. de don. in. uiz. et vxo. ple
rūq. h. h. o. s. Et nō q. si petat dotē d. se in. s. q. i.
bere q. ad ipaz ut i. aut. ut li. m. f. i. et auie. s. quia
uio plimaf. coll. s. al. s. a. t. e. i. s. u. b. a. a. p. p. l. i. c. a. b. i. t. u. r.
fisco l. mōasterio in quo retrudē ut ibi d. s. ad.
ultera. coll. 9. h. h. o. s. e. **Ar. iii**

Circa 3. s. d. e. n. o. q. g. n. a. l. i. e. v. i. r. p. o. t. a. c. c. u. s. a. r. e.
m. u. l. i. e. r. e. e. t. d. i. m. i. t. t. e. p. p. e. f. o. r. n. i. c. a. t. o. r. e. z. e. t. e. s. o.
s. m. i. l. l. o. O. i. s. q. u. i. d. i. m. i. s. e. r. i. t. v. x. o. r. e. e. x. c. e. p. t. a. c. a. f. o. z.
n. i. c. a. t. o. i. s. f. a. c. i. t. e. a. m. e. c. h. a. r. i. S. u. t. t. n. p. l. e. s. c. a. s. i. n.
q. u. i. b. v. x. o. r. a. d. u. l. t. e. a. n. o. p. o. t. a. c. c. u. s. a. r. i. a. v. i. r. o. d. e. q.
b. u. s. h. a. b. i. t. u. e. s. t. s. e. l. i. t. i. 33. a. r. 3. **S**ed nūquid
v. x. o. r. a. d. u. l. t. e. r. a. p. p. i. n. a. z. u. i. z. r. e. p. e. l. l. e. r. e. p. o. t. a. b. a. c.
c. u. s. a. t. o. e. v. e. l. e. s. o. **R** s. m. o. m. e. s. d. o. c. t. o. r. e. s. o. i. t. e. r. q.
n. q. u. i. a. p. n. i. a. n. o. t. o. l. l. i. t. i. u. s. a. c. c. u. s. a. d. i. v. e. l. e. x. a. p. i. e.
d. i. v. e. l. r. e. p. l. i. c. a. d. i. i. n. f. o. r. o. i. u. d. i. c. a. l. i. d. i. 24. p. m. u. z.
e. t. e. x. d. e. t. e. s. t. i. t. e. s. t. i. m. i. n. **P**enitentia eū tollit ad:
u. l. t. e. r. i. u. q. u. o. a. d. d. e. u. n. o. a. u. t. q. u. a. t. u. m. r. e. s. p. i. c. i. t. u. i.
r. u. e. x. d. e. d. i. u. o. r. g. a. u. d. e. i. n. g. l. o. v. l. e. Q. u. i. d. s. i.
v. n. o. f. o. r. n. i. c. e. t. c. a. r. n. a. l. i. e. t. a. l. e. s. p. i. u. a. l. i. e. t. a. n. s. m. a. z.
n. u. q. u. i. d. r. e. c. o. p. e. n. s. a. t. o. f. i. e. t. V. i. d. e. t. q. s. i. c. q. u. i. a. i. l. l. e.
f. o. r. n. i. c. a. t. o. n. e. s. s. u. n. t. s. i. l. e. s. e. t. i. d. e. o. p. a. n. t. q. u. o. a. d. d. i. z.
u. o. r. a. u. v. t. 28. q. 1. p. o. l. a. t. a. e. t. c. i. a. n. u. c. E. t. m. l.
t. o. m. a. g. i. s. i. d. e. o. p. a. r. i. d. e. b. e. t. q. u. o. a. d. r. e. c. o. d. i. c. a. t. o. n. i. q. a.
l. e. g. e. s. d. e. b. e. t. e. e. p. n. t. o. r. e. s. a. d. o. i. u. g. e. n. d. u. m. q. z. a. d. s. e. p. a.
d. u. m. a. r. e. x. v. t. l. i. t. e. n. o. o. r. e. l. c. i. i. n. f. i. S. i. p. e. q. a.
i. l. l. e. f. o. r. n. i. c. a. t. o. n. e. s. s. u. n. t. d. i. u. e. r. s. a. z. s. p. e. z. e. t. r. e. s. d. i. u.
s. a. z. s. p. e. z. n. o. v. e. n. i. u. t. i. n. r. e. c. o. p. e. n. s. a. t. o. z. q. z. s. p. e. s. c. u. m.
q. n. t. i. t. a. t. e. n. o. r. e. c. o. p. e. n. s. a. t. e. v. t. f. f. d. e. p. i. g. o. a. c. l. i. f. i.
v. e. n. e. r. i. t. **R** s. m. g. o. f. r. e. c. o. p. e. n. s. a. t. o. f. i. e. t. s. i. s. h. o.
s. i. c. d. i. s. t. i. n. g. u. e. a. u. t. a. c. c. u. s. a. t. q. s. d. e. s. p. i. u. a. l. i. e. t. e. x. a. p. i. a.
t. u. r. d. e. c. a. r. n. a. l. i. e. t. t. u. c. n. i. c. h. i. l. o. m. i. p. r. e. d. i. e. i. a. c. c. u.
s. a. t. o. e. t. s. i. d. u. i. n. c. a. t. a. c. c. u. s. a. t. e. t. r. e. u. e. r. t. a. n. o. l. d. i. t. r.
c. o. p. e. n. s. a. t. o. n. o. a. d. m. i. t. t. i. t. s. i. p. o. s. u. s. i. o. n. e. l. o. c. u. h. z. S. i.
a. u. t. a. c. c. u. s. e. t. q. u. i. s. d. e. f. o. r. n. i. c. a. t. o. e. c. a. r. n. a. l. i. e. t. e. x. a. p. i.
a. t. d. e. s. p. i. u. a. l. i. e. x. c. e. p. t. o. a. d. m. i. t. t. e. t. r. s. u. p. e. a. p. m. o. p. r. o.
c. e. d. e. t. e. t. s. i. d. e. e. a. p. m. o. a. p. p. a. r. e. a. t. e. t. l. a. p. s. n. o. p. e. t. e. a. t.
v. l. t. e. r. i. m. i. m. e. a. u. d. i. e. t. E. t. s. m. h. i. n. t. e. l. l. i. g. e. i. u. r. a. p.
d. i. c. t. a. p. e. t. c. o. t. r. a. A. d. h. c. f. a. u. o. r. f. i. d. e. i. e. t. a. i. a. z. p. i. c. u.
l. u. i. n. d. u. c. i. t. q. e. e. s. p. b. a. n. t. e. x. d. e. s. u. i. n. f. i. e. x. l. r. i. s.
N. u. q. u. i. d. l. i. t. e. p. e. n. d. e. r. e. t. e. n. e. t. u. i. r. v. x. o. r. i. a. d. u. l. t. e.
d. e. b. i. t. u. p. e. t. e. r. i. r. e. d. d. e. r. e. **R** s. d. i. c. i. t. g. o. f. e. t. b. i. e. x.
d. e. a. d. u. l. t. e. r. o. t. u. a. q. n. o. s. q. u. i. c. i. m. e. e. s. t. n. o. t. o. r. i.
u. m. v. t. e. x. d. e. d. i. u. o. r. s. i. g. n. i. f. i. c. a. s. t. i. n. v. i. r. f. u. e. i. t. f. o. r. n. i.
c. a. t. v. t. p. a. t. z. i. b. i. d. e. t. h. a. b. i. t. u. e. s. t. s. S. i. v. e. r. o. n. o. n.
s. i. t. n. o. t. o. r. i. u. n. o. e. x. i. g. e. t. s. e. d. e. x. a. c. t. r. e. d. d. e. t. q. u. i. a. a. n.
s. m. a. m. s. u. a. v. x. o. r. e. i. u. r. e. s. u. o. p. u. a. r. e. n. o. d. e. b. e. t. v. t. e. x.
d. e. d. i. u. o. r. p. o. r. r. o. r. e. x. v. t. l. i. t. e. p. e. n. l. a. u. d. a. b. i. l. e.
A n. u. q. u. i. d. s. i. b. i. p. u. n. d. i. c. a. t. s. i. d. e. b. i. t. u. e. i. r. e. d. d. a. t. **R** s.
s. i. s. p. o. n. t. e. r. e. d. d. a. t. s. i. b. i. p. u. n. d. i. c. a. t. v. t. e. a. a. c. c. u. s. a. r. e. n.
v. a. l. e. a. t. d. i. 31. c. 1. 3. e. t. 2. S. i. a. u. t. a. d. m. a. d. a. t. u. m. e. c.
c. l. e. s. i. e. n. o. p. u. n. d. i. c. a. t. s. i. b. i. q. u. i. a. c. c. u. s. a. r. e. p. o. s. s. i. t. i. r. r. e.
g. u. l. a. r. i. s. t. n. f. i. t. a. r. e. x. d. e. r. e. s. t. i. s. p. o. l. r. a. s. e. t. d. i. 32.
s. i. c. u. i. v. x. o. r. e. h. e. c. g. o. f. e. t. b. i. e. x. d. e. a. d. u. l. t. e. r. i. o. c. u. z.
i. n. t. u. a.

De diuorcio p. p. e. f. o. r. n. i. c. a. t. o. r. e. z.
s. l. a. g. n. i. t. a. t. e. e. t. a. f. f. i. n. i. t. a. t. e. t. i. 36.
O. s. t. e. a. o. s. i. d. e. r. a. d. u. m. e. s. t. d. e. d. i. u. o. r. c. o. E. t. p.
q. u. i. d. s. i. t. e. t. v. n. d. e. d. i. c. a. t. 2. q. u. i. b. m. o. i. s.
e. t. e. x. q. u. i. b. c. a. u. s. i. s. f. i. a. t. 3. q. u. o. t. e. s. t. e. s. d. e.
b. e. n. e. e. x. a. m. i. a. r. i. a. t. e. q. z. f. e. r. a. t. s. m. a. d. i. u. o. r. c. i. 2. o. v. t. z.
a. t. t. e. s. t. a. t. o. i. b. p. u. b. l. i. c. a. t. i. s. p. d. u. a. p. o. s. s. i. n. t. t. e. s. t. e. s. a. l. i. j.

14^o qualiter ferri debz sūa diuorij. **E**ffect^o aē sūe patebit ex his que dicē^t ex cā diuorij propter fornicatōz. **S**ciendū ē q^o q^u ad p^o q^u diuoriam est viri ab vxore vel eoduerso legitia sepatō. le gitima ideo dico. q^u q^u de^o diuixit hō n̄ sepet. s. uiolentē sū lege absq^z rōne. vt. 31. q. 2. q^u de^o. d^o aut diuorij a diuersitate mētū. vel quia hī q^u mīo^o distrahūt i diuersas ptes eunt. ff. de di uor. l. 1.

Distict 11.

Quia 2^o sciendū q^u diuorij fit dup^o. vno^o quo ad thoz et cohabitatoz tū vt quādo alē diuigū fornicatō. 32. q. 1. dixit dñs. **A**lio mō quo ad fedul diuigale vt q^u adest aliqd i mēdū mētū dirimēs mīo^o oīode. s. q^u ad fed^o. **S**ūt aē ples cāe ppter quas fit diuorij 2^o mō dēm. s. q^u ad fed^o q^u patēt ex supōis de impedimētis mīo^o nij. **S**ūt ec ples cāe alie diuorij fm leges vt in aut. de nup. p occasionē. 7 i aut. vt liceat mī et auie. q^u 2. uero. **S**z leges ille et siles nō tenē pter cās canoicas. q^u mīonia iure poli nō fori regūtur. vt. 2. q. 3. hīnc collr. **S**ūt aē due cause diuorij canoice quo ad thoz et mutuā fūen tē. s. religio et fornicatō. de p^o dēm ē s. e. l. i. c. xj. ar. 2. **S**cda uo. s. fornicatō est duplex scz spūal de q^u ec dictū est sup t. 21. et carnalis de qua ad pñs. **S**ciendū igit q^u ppter fornicatōz corpale lic te dimittit vxor et vir. vt. 32. q. 1. dixit domi^o. et q. 1. l. i. dte. h^o tū fallit in septē caibz supōis ti. 33. ar. 3. **V**n si vir pber qd intendit licz vxor h^o ofiteat. cu^o s. ofessione p se credit in h^o cau n̄ ipa replicet q^u uiz aliquē de ill septē casibz absoluē ab ei^o cohabitatoe et fuiture q^u sibi te nebat et ei dos adiudicat si h^o i libello petat qz fm petōis formā sūa formari debet. vt ex de fumo. l. 3. l. xli. **E**t habitū religiois ea iuita pē fu mere vt. 21. q. 2. agathosa. **V**el in secl^o sine ea pē viuē. **T**enē tū q^u diu illa viuē otinē als co: gīt eam recuperare et si iurassz n̄ recuperare. vt ex de iur iur. tua. **E**st aut sciendū q^u exceptōes pēdi cooz casuū septē cum sint pemptorie. pñt obid qñqz an sūaz vt. c. sūaz resan. n̄ pos. pempto rias. qñz ec p^o sūaz s^o aliquos puta si d nouo emergāt. ar. ex. de offi. dele. i sinuāte. qd hōfē. n̄ credit eē vez saluo eo qd dr in casu q sequit.

Esto q^u sūa sit lata ad sepatōz thori ppter adul teriū vxor. p^oea uir adulat. querit vix vxor possit eū repetē sūa nō obstāte. **R**z jo. et ray. dixerit q^u nō. h̄ idem ec gof. sentire vt. qz sūa ppter delictū supueniēs non retractat. et actō sel extincta nō renascit. de ofe. di. g. qñs et. 6. q. 8. qd sel bñ diffinitū est retractari n̄ dz. **S**i autēz sūa nō sit lata tūc renascit fuit illa. **V**n nō credit q^u ec si sūa sit lata recupat fuit illa. q^u alter i lli sūe renūciat qñ p^o sūaz adulteriū omisit. ex de diuor. ex lris. 7 de adulterio. tua. vbi h̄ bñ. nōt. **E**t hui^o sūe ē ec hō. 7 sic delictū supueniens rei iudicate pūdicat ei p quo ē sen tēa lata. qd ē vez ec si iurassēt se vltē^o n̄ re: ceptos. vt nōt bñ. sup dictū c. ex lris. ar. d iur iuran. tua nos. **R**ay. tū dicit q^u index ex officio suo cogere dz talē ad vxorem redire. ar. ex d iur reuran. tua nos. ij. de diuor. ex lris. h̄ id sentit

hōfē. in sū. **S**z gof credit dñū. ar. ex. de diuor. d illa. et d dñ. diu. c. vlt. **N**obstat fm eos il lud c. ex lris. q^u ibi n̄ fuit fca sepatō p sūaz s; p puidētā ad tps. vt interi eps inq^ureret an ex colludio mulier adulteriū ofiteret. vñ postea de tecto colludio sepatō reuocat. **P**one q^u vir velit eā sibi recōaliare p^o sūaz. illa uo n̄ velit nūquid cogi debet. aut illa peccat si nō redeat. **R**z fm ray. hōfē. et bñ. ex de diuor. ex lris. in glo. d. si uir sit inocēs. q^u n̄ fuit adulterat^o pe tere pē eā inuitā sibi recōaliari sūa nō obstāte quia qd fau ore meo introductū ē in damnum meū retorqueri nō debet. C. de legibz. qd fauore **E**sto q^u aliqui diuiges iurauerit nūqm se mu tuo petituros. 7 p^oea alē alēz ppetat qd fiet dz **R**z vtqz dz ad otinentā inducā quā si fuare p miserit debent habitare diuifim. **S**i aē alē no luerit otinere tē alē dz p excōicatoz cogi cohabi tare sibi. q^u iuramētū illatū fuit. et vtqz p: uiriū omisit. ex d iureiurā. tua. ij. **V**n s^o bñ. ibid nō obstāte iuramēto debet p^oria autotica te redire. nec optet autotitatem supioris expe: ctare. **V**trum alē intrare possit religioz iui to inocente. **R**z vt s. e. l. i. c. xj. ar. 3. in fine.

Quid si illa sit iā ingressa monasteriū ipo nō otadicente. nūquid eā poterit rēcupare. **R**e spōdet rod. q^u nō. **P**one q^u uir sit adulteratus occulte. vxor uo maifeste. nūquid uir sine pec cato pōt eā accusare et p sūaz dimittē. **R**ndet ray. 7 gof. q^u nō. q^u nō deficit uxori ius exapi endi s; pbatō. ar. 32. q. 6. p totū. si tū uir pñaz egisset et vxor mōita pñaz agē nollet. s; i ad: ulterio pseueraret sū pco eā accusare 7 per sen tentiā dimittē possz. 32. q. 1. c. 1. 2. 3. et. 8^o.

Postea dicendū est de 3^o. s. de examiatōe te stiū. 7 p^o de cā diuorij ppter fornicatōnez 2^o ppter ofāgtatem vl affinitatem. **Q**uātū ad p: mū sciendū qñ nlla supōicaz exceptō^o habet nec uir pē spelli. lis otstabit et pbatōes fient. **E**st mulier ofiteat adhibebt ei fides q^u se. vt ex eod. ex lris. et d adulterio c. pñl. q^u nec diuigali vindō paf pūdicatū. **E**t sic nō obstat illd ex de eo q^u of. ofā. vxor. s. sup eo. **Q**uid si de ofilio a licui^o ofessa esset. nūquid ofessionē huiōi reuo care possit. videt q^u sic cum h^o cā sit qñ cñtalit l mixta. ofessio enī cñtis nō pūdicat n̄ pseuerz ff. de qñtionibz. l. 1. **S**z lex illa loquit de ofessione que p tormentū extorquet. **L**auf. di^o q^u pōt re uocari. **S**z fm bñ. si fiat ex delibatoe et non ex calore iracūdie n̄ vt q^u reuōri possit qz n̄ possz errōez pbare. ex. c. ex lris. i glo. bñ. **S**i uo negz testes reapient qñ index diligenē exaiab^o qñs a quolibz eoz vbi 7 qñ uidit. si uidit nudū cū nuda i eod lēo. si se agitātes si vtqz erāt apte e tat ad actū illū. 7 si q^u seclioza putet inquirēda si de nocte uidit eos intrare camerā et exire. si plies h̄ otigit si fama loca h̄ hz si strepitū carna lē audiuit distās tenui piete cū eos uidit intrē. **S**i sol^o erat 7 tē n̄ pbat. l si aliqz cū eo erat et tūc pbat dūmō et ille ali^o in hipo iurat^o ocor det. si p obscura loca et suspēta uid^o eos sil sepe pū sari vl vagari solū cū sola si fama loca h̄ hz

hec em admicla fite licet no faciat plenā pba
tōz. h oia pbanē ex de pūp. illō. et c. lris. et c.
3^o de testi. pte rea. vbi notat i glo. c. ad fi. q. fō
nicatō nō uidet satis pbari ptestim de tali au
dieu. f. quia audierūt eos omisceri distantes
tenui pietē. f. si fama publica pficiat et alia ad
micla suffragent pnt dī in c. pte rea. tūc oia i
fil collecta sufficient pbanē. qz q non profunt
singla inuāt insil pfidata. Ex his aut oibz in
dex discret⁹ firmabit motū animi sui vt pz i
c. pōictis. et ex de pbatōibz cū cām. vbi de hoc.
Nota etiā qd dī fī illō c. lris. i glo. q. cū acc⁹
carnis nō plene pateat visu. suffi⁹ ferre testio
niū de hoc qd pūpōnē uiolentā inducēt q. hoc
caū suffi⁹ vt pz ibid i lra. **C**auet aut iudex ne
lenonē vel locū siue pūpē criminis eiusdēz pu
ter idoneū testē qd qūz ex pfessione eiusdēz testis p
pendit pūpēs em repellunt. vt ex de testibus
venies. et qd dī ex. e. c. c. pte rea. **C**onsuēt. hōf.
exponit. i. certos qā distabant tenui pietē. bñ.
vō dicit q. pūpē erant qā forte a fornicatore an
dierūt. 27. q. 4. h. vide. **V**el qā viderāt solū cūz
sola in lecto vī nudūz cū nuda. nō tū viderāt
eos carnalit om i fci. ex de pūp. fciō. **V**n in
c. pte rea. sequit in lra. f. dī visu nō affirmāt. **S**i
aut accusans in pbatōne deficiat absoluet ac
cusat⁹. **E**t erit iudex cautus. qsi testis dicat de
adulterio omisso alio mense ul alio loco qz cum
eo de quo pūpēt in libello nō faciat scribi. qā nō
de illo agit. f. pūpē dicat talis testis iurat⁹ sup
eali fciō nichil scit de eo sup quo pūpēt. si autē
clare pbat qā tles pbatōes requirūt. vt. c. de p
bat. i. vī. lra. 2. diuozqz feret. hōf. **D**ein
de dicendū est de exatōe testiu i causa diuozqz
ppter pfangnitatē et affinitatē. **C**irca qd scien
dū q. iudex debz pmo facē testē in pūcia pūū iu
rare. et ptea cū interrogabit seorsū qūo scit pen
telā. et si testis inapiat a stipite vel germanis
pfiderabit qūo distinguet gōus. debz em inape
a stipite et gmanis. singlos gōus ex vtroqz la
tere. pūpīs nōibz vī arcū locucōibz eqpollent
bus sufficientibz expmendo. **I**deoqz fm hōf. in
fū. 7. bñ. si decē testes pbanē vnū lat⁹. et decem
aliq aliud lat⁹. nō vidē sufficē licet quilibz de ger
manis faciat mencōez. qūis jo. ptra dixerit. et
etiā hōf. in apparatu. ex de testi. licz. **E**t debēt
pūpē q. ita acceperūt a maioribz suis. et q. ita
credūt esse. **H**odie tū nō sufficit testio⁹ de audi
tu nō ab hoibz bone fame seniores et antiq h an
dierunt p⁹ licē motā et ples a plibz. ita q. qui
libz de plibz loquat. **N**am si singli de singlorū
auditu loquerent essent in suo testio⁹ singula
res. et ideo nō admitterent. vt ex de testi. f. q.
tus numer⁹. **S**i nō illō sufficē nō dicāt se vidis
se germanos l pfangneos scōos ul ēdōs p pfā
gūneis se hfe. **V**n queret ab eo si vidit omēs
grad⁹. si dicat q. sic queret si tenebāt se p pfan
gūneis. et sufficē q. dicat q. vidit psonas gra
dus pmi l scōi ul tēq. p pfangneis se tenē aliē
nō valz. **S**i dicat q. vidit psonas eayz f. de alijs
audiuit. queret a quo ul a quibus et qū. **E**t si
ab accusatore ul testibz didiat nō valet. **S**i de

cem testes didicerūt ab vno nō valet. **S**i duo
bone fame a duobz ul decē male fame nō valet
quia nō debēt illi redpi quoz repellerent actōes
Si decē male fame et leuis opiois a duobz ma
le fame non valz. **N**ecessē est ergo q. saltē duo
bone fame et graues psonē didicerūt h a duobz
bone fame. **Q**ueret etiā an āte licē motā didi
cerit testificata vel p⁹. si dicat q. post repellē.
Si q. an queret an pūp fuit tpe spōsalū. si sic
an tacuit. si sic. an si ptra dicerē potuit. si sic tē
repellē alias admittēt. **I**tem si scuerit sponsa
lia ptra bi et nō ptra dixerit quā h scuerit. **Q**
tū testis reptēt ex h q. pūp fuit et tacuit non ē
expūpū fm hōf. qz ex qui mīo⁹ ac. pos. cum in
tua. loquit de teste suspecto. ar. ex. de frigi. c. 1.
Et suspect⁹ repellitur ex. de testi. mīa. **Q**ueret
etiā si scit vl credit uā esse testificata. **S**i odio
timore vl pco induc⁹ testificat. vt h oia pbat
in dicto. c. cū in tua. et ex. de diuoz. tua. et de
clā. despon. cū ibidico. et de testi. q. ciens. et c.
cū i tua. et c. licz. **S**i sic de pntela viri l mīe
ris vl exne⁹ vt. 34. q. 6. pfangneos de q. pleni⁹
habitū ē sup. **E**t sic restringit facultas pban
di et tolerabili⁹ est aliquos cōtra statuta hōim
dimittē copulatos qz diuozatos lēime cōtra sta
tutū dīn separe. sic intellige illō ex. d. testi. licet
ex quādā h hōf. **I**tem mī

Sequē uidere de q. f. vīz attestatōibus
publicatis. pūpē possit aliq testes in causa
matmonij. **C**irca qd scēdū q. dicūt quidā q. sic
et est spāle hō in cā matmonij. vt dicūt. et hō in
fauore mīmonij. ex. de testi. series. et c. ex te
nore. et c. cū in tua. et c. sic. **E**t hui⁹ sūne vidēt
esse bñ. ex. de pbat. cām in glo. e. **S**cōm vero
gof. h nō est fauere. f. viam falsitatis apire.
ar. ex. de testi. f. quia uō multi. **S**cōm autē ho.
dicendū q. in cā mīmonij nō pnt testes produci
sup eisde articlis exq ptes testificata didicerint
ex de testi. pfistunt. ij. **N**ec obstat illud c. seri
es. quia ibi testes pūpēt ad aliū gradū ap
pbandū. **N**ec istud ex tenore. qz ibi pbat ne
gratia. et pūpēs i pbat testes indirecte. **N**ec i^o
cū in tua. quia ibi pma pūpēt fciā fuit cū pre
dicēt i ecclā de mīo⁹ ptra dēdo extra iudicium
secūda in iudicō. **E**t ideo caute subdit in fi. cū
h exceptō locū nō habeat in h casu. quidā tū ha
bent ibi in hac causa f. lra pōz est verior. **N**ec
illō ex de pfang. ex lris. qā pma pūpēt fuit
fciā ibi ex iudicū. scōa in iudicō. tēa ad nouū
articlū pbandū. **S**up hac aut qstione cū inter
gof. et alios doc. dissensio esset. pfulta curia ro
mana smāz fm gof. appbauit vt dicāt ho. **A**d
saluādū vō opōnes istas et iura scōrdādū di
stinguit hōf. hoc mō. f. q. articl⁹ ille de q. qūē
aut tangit pūl m aīe. aut est de apūb. iur. **S**i
pmo mō. et est elē quid in quo ecclā dispensare
nō pōt. **V**t quia est in pmo gradu pfanguitātē
siue sit pūlū siue non. sū smātū sū n. sū pro
mīo⁹ sū ptra. idistincte admittunt testes. vt
ex de re iudi. tenor. et ar. ex de frigi. fraenitāt.
c. vlē. et de diuoz. porro. **S**i aut sit tale quid in
quo ecclā dispēsare nō solz. vt scō⁹ grad⁹ i linea

erā suerſali vel cognatō ſpūalis. q̄ntūq; ante ſmāz pbatō a d̄mictē eā attestatōib; publi- catiſ. ex de teſti. cū i tua. et d̄ q̄. ſpi. c. vlē. idē eſt ſi p̄tra m̄ſio ſmā ferať. quia tē nūq; trāſit in rem iudicatā. ex de ſen. et re iudi. lator. S; ſol' ſubis mulieris crediť n̄ aliť fiat. ex de ſen. et re iudi. ſangnei. Si autē ſmā ferať p m̄ſio bñ trāſit i re iudicatā. Et ſic decetero nll' au dieť cū ecclia uideat tade diſpenſare. Et h̄ totū pōt dīd in fauorē m̄ſionij et vt aliqđ ſit finis litis. ar. ex de teſti. l. 3. i. i. fi. et ex. q̄ m̄ſio ac- poſ. inde. et de ſen. ex. c. vlē. Et ſic ubiq; ex- p̄tio pōt opponi p̄ ſmāz vt ex d̄ pbat. licet. §. i. Alias autē ubiq; i p̄dimētū p̄petuū oppo. ui deť q̄ volēs pbare ſemp ſit audienť. ar. ex de ſang. nō debet in fi. Si autē illd̄ q̄ queiť ſit de ap̄iabo iuris. vt qđ m̄lier dīť ſmāz d̄ m̄ſio la- tā nō valē ex eo q̄ ordo iuris nō ē ſuar. puta qđ licet ſiteat ſe ctatā. dīť tñ q̄ p vīz ſuit im- pedita q̄mī? c̄to potuerit veire. cū d̄ ap̄iabo iur- p̄tendat merito et ap̄ices iuris d̄ ſe d̄ ap̄ pbare. Ideoq; obest renūciatō et publicatō eē in eadē in- ſtātia. ex de teſti. ſticut. ij. Nec obſtat illd̄ ex de pbat. iurauit. q̄ loquiť de p̄tendo n̄ de con- ſecto. vl' dīc mēl' q̄. ſ. ibi ideo nō audieť q̄ dire- cte aſtruebat pbare negatiuam dicēs q̄ nullo gradu ſangnitate attiebat ſibi. 7 n̄ diſtigue- bat grad. et id n̄ audieť. ex d̄ ſpon. ſultatōni. r̄iſo. i. Si eīn diſtigueť et ſic oñderet q̄ indire- cte pbare veller bñ audireť. ex de teſti. ſeries. et c. cū in tua. eē in p̄tendo. ex de ſpon. cū in tua. h̄ in eadē iſtātia. **De v.**

Oſtea dicendū eſt de q̄. ſ. quomodo debet ferri ſententiā diuorij. Et quidem ſolet eſ- ſe controuerſia inter doctores vtrum valeat ſi non ſic lata in ſcriptis. Dicūt eīn aliqui q̄ ſic. vt ex de teſti. alberic. S; contra quia ſententiā retractat p̄t ordinem iudiciariū non ſuatū. ex q̄ ſi. ſit le. per venerabilē. §. uidebat. v. p̄ce- rea. Nec obſtat c. alberic. q̄ ibi nō d̄r q̄ in ſcri- ptis nō ſuit reatata ſmā ſ; q̄ nō fuit in publi- cā ſcripturā redacta. Et ideo uideť ſic diſtinguē- dū ſm hōſe. ſ. q̄ aut alēa p̄s eſt p̄tmax. et tūc- valet. aut eſt p̄s et tūc nō valet. vt. 3. q. i. in p̄mis in fi. Vel dicendū q̄ nō refert dūmodo de veritate p̄ter. qđ nec iſta ſmā trāſit in re iu- dicatā. Aliť pōt dīd q̄ aut p̄cediť. ſ. i. ipa ſigā iudicij. ſ. oblato libello. 7 tē ſi dōo iudiciariū nō- fueť ſmā caſſat nō caſſa denūciat vt in c. p̄ ve- nerabilē. et ar. ex d̄ teſti. ſticut. ij. Aut ex offi- cio. 7 tūc valet. Et ſic itelligi pōt illd̄ c. alberic. et ar. ex de clamdeſ. deſpon. cū inhibi. Et huic ſolutōni eſt ſtandū ſm hōſe. q̄ntūq; tñ index ex officio p̄cedat ſemp ſuare debet ordinē nōtū ſup vt dīd hōſe. Debet atē index p̄tbo tōē ſmāz in publicā ſcripturā redactā ne ſilijs ſuſceptis ex 2^o m̄ſionio deſiciente pbatōe p̄iudiciū gñeť. et ſi h̄ n̄ fecerit. teſtes q̄ inſuerit ſmē poteť pu- blicari. Et ne aliq̄ dubitatō l' inēcatō oriāť d̄z i- bi index totū p̄ceſſū ponē. ſ. q̄no libell' oblatus fuerit. Eos ad q̄s p̄iebat d̄cauit. licē ip̄is p̄ti- b; p̄teſtari fecit. q̄ uidit iurare teſtes. eis d̄mūa-

alite diligēt au dīcis h̄mide p̄poſitis et allegati- onib; et deliberatōe h̄ita atq; cōſilio cū p̄tis et ſtudio libroz ſmāz tulerit. vl' q̄no libello oblato accatōz i ecclia publicatū. 7 h̄is ad q̄s p̄nebat p̄tmax ad b; et nullo deſenſore appente ex officio ſuo p̄ceſſerit et teſtes recepit et diligēt examia- uerit. ſic cōſilio habito ſmāz tulerit. De q̄b; oī- b; erat a teſtib; q̄ iſſuerit ſmē req̄rēd. Eſi nō p- bāt p̄ceſſū ſmā n̄ valebit. p̄bant h̄ ex de teſti- b; ſigificauit. et c. alberic. Si autē p̄ceſſ' i nll'o ipugneť n̄ aliud ſuit cautū oīa p̄ſumūt ſolē- niter acta. vt ex de teſti. ſic. Ad h̄c nō q̄ qñ celebrat diuorij p̄t ſigificatē l' aliud p̄petuū impedimentū tūc vir ſub hac forma mulierē ab iurare debet. ſ. q̄ decetero nō accedet ad eā n̄ cū ea ad vnā menſā p̄medet n̄ b̄iter nec ſtab' ſub vno tecto n̄ i ecclia vl' in alio loco publico ubi nulla mali poſſit eſſe ſuſpitō. nec eē ibi cū ea n̄ corā teſtib; idoneis loquāť et n̄ p̄ neceſſitate c̄ta 34. q. 6. ab iſta die.

De diuorio p̄t impotē- tia coeundi c. 34.

Deinde p̄ſiderādū eſt quō et qñ debz ſie- ri diuorij cum allegat' i potētia coeū- di. Et p̄o qñ allegat' frigiditas l' ma- leficiū. 2^o qñ ſectō l' artatō. Circa p̄o ſcđdū q̄ quidā dīxerit q̄ cū allegat' frigiditas l' ſectio vl' artatō ſtati poteť diuorij celebrari qđ h̄ ſunt maifeſta. vt ex d̄ frig. c. i. Cū autē maleficiū al- legat' triēniū expectat. vt in aut. de nup. §. per occaſionē. Tanc. uō dīd q̄ i diſtictē tēniū eſt expectādū n̄ maifeſtiſſimis ſignis et pbatōib; p̄ſtaret de frigiditate et artatōe. Sic itellexit i^o ex de frig. c. i. in glo. s. hōſe. vero vtroq; re. p- bās ſic diſtigit. ſ. qñ diuorij p̄t i potētia co- eundi celebrari petat et frigiditas allegat. aut vir h̄ pete ā m̄lier. Jē aut vir expleuit. 18. ānū ā non ſi uir maior. 18. annis h̄ petat. 7 ſeīa p- ſiteat h̄idem qđ uir aſſerit. eps d̄z eſſe arbitriū ſc; vn' menſ vel tūm mēſiū l' annū quo ſil de- bent morari. Et p̄ſtabūt ſac̄m de q̄ dīcēť infra cū ageť de diuorio p̄t maleficiū. Quo tempore elapſo ſi p̄ rectū ecclie iudiciū p̄bati potēť q̄ uir ſit i potēns ſtati diuorij celebrabitur. et mulier nubet in dño. S; uirō mēdicēť q̄ nō du- cat aliquā qñ duxerit ſubaudi et cognouit ha- bebiť reus p̄iurij et p̄mū m̄ſio repandū eit eē muliere p̄tradiceť ſi ſiit ſcđa fraudis. ar. ff. ad. l. iul. de adulterio. ſi vxor. §. iudex. et. §. vl. ſi uō nō ſiit ſcđa p̄t eū repellē obiectu adulte- rij. ar. 32. q. i. de benedicto. et q. 6. nichil ſ' da- et ala. Bñ. vero ex de frig. c. i. in glo. c. dīd q̄ non credit q̄ hoc obſtet quim matrimonium p̄mum debeat reſtaurari. Eſt autē hoc rectum in dīciū. ſ. iſtud. vir iurabit ſe eſſe naturalē fri- gidū. ſ. ſe non poſſe cognoscere aliquā muliere; nec moueri ad voluntatem coeundi. Si enim aliquodens moueretur ſ; p̄ficere non poſſet na- turaliter frigidus nō eſſet. mulier vero iurabit q̄ nūq̄m uidit ip̄m moueri nec ei' ſigam erigi- licet omnē diligentiā habuerit vt opus carna- le ſeq̄retur iſra tempus elapſū a iudice ſtatutū

Et quilibz habebit septē p̄p̄nquos .l. si n̄ sup̄sūt
vianos bone fame qui iurabūt se credē vey eē qd
diuges iurauerūt .t. sic celebrabūt diuorciū. Sic i
telligit illd ex de frigi .c. i. r̄nso .i. t. c. laudabi
lem .s. si aē. Et isti spurgatores cognoscē d̄bēt
p̄sātōnē diugū .ar. ex. de purga .ca. q̄dens. S;
et mēbz iuri d̄z inspicā sic dicit exp̄t .jō. autēz
jz .q. i. c. i. dicit q̄ i d̄ qd d̄r qd iurare cū septia
manu p̄p̄nquz intelligit qm mulier nō est vgo
si aut sit uirgo debet p̄bati p̄ aspectū corporis .
et p̄ iuramētū v̄sūqz diugis. S; gōf. et hōfē.
dicit strariū .et h̄ ideo quia sepe fallit ocul⁹ et
man⁹ .vt ex d̄ p̄bāt .causam. S; nūquid neces
sario requirit q̄ iurent septē. R̄ndz hōfē .q̄ non
putat in cā solēni cā p̄clōsa a statuto iure re
cedendū cū h̄ sit ius exp̄ssū .ar. ex. q̄ m̄tmoni
um ac .pos. v̄l. et de sen. ex. c. fi. Idem dicendū ē
si m̄l̄r peccat fieri diuorciū et iur idē ostēteat. Si
tamen iur cum alia contraxit iurantes non
p̄p̄gatores si bōa fide iurauerūt vt d̄t bñ .s; diu
ges rei p̄iurij habebūt .t. p̄m̄az agēt .t. iūl̄ reitē
tur .apparz ei mō q̄ cā odij .t. suggerētē dyabo
lo i d̄ fuit fēz .ex d̄ frigi .c. i. s. si aē statutū .et c.
laudabilē in fi. Nec h̄ uidet fm hōfē .d̄stinguē
dū vey fēia sit vgo vel corrupta exq̄ v̄qz impo
tentia ostēteat vt eē patet ex de frigi .c. i. r̄nso .i. t.
c. laudabilē .s. si aē. Sec⁹ est si alter negz vt d̄t
eē statim infra. Quid si mulier dicat iurz i
potētem nō p̄ponēdo cām ipotentie et h̄ probet
et s̄ma lata sit diuorciū .et iur p̄ea cū alia oera
xerit .nūq̄ restitueat p̄ m̄fio. Dicit jō .jz .q. i.
c. i. q̄ nō .quia totū ius suū deduxisse uidet i iu
diciū. Vñ i d̄ est acti p̄p̄t frigiditātē l̄ malefici
um separati essēt .ar. ex. de cā .pos. cū sup̄ electōe .
Sciendū autē q̄ in casibz p̄d̄is .s. qm v̄qz cōiū
gū ostēteat ipedimētū uidet p̄ c. illd ex de frigi .li
tere .q̄ requirant iuramenta diugū et m̄fionaz
et eadē p̄p̄nquz. Et quare h̄ quia vt dicit ibi
glo. ibi est caut⁹ agendū vbi est aīe p̄clm. Si
tū omittēret aliey istoz .s. vel iuramentū ma
tronaz vel iuramentū p̄p̄nquozum nichilo
m̄n⁹ valeret fm glo. ibi idē .vt ex d̄ p̄bāt .p̄
posuisti et c. cām m̄fionij. Si aē iuro p̄tēte di
uorciū ex hac cā fēia se asserat eē ogtam ab eo
standū est in cā isto ex d̄bo .s. fēie .tū quia si ē
d̄ret vbo iuri m̄l̄t p̄iuraret ut possēt ab vxori
b̄ separi .imo si ābo diuges ostēterent cōtra m̄fi
monij n̄ essz .p̄p̄t h̄ separandū .p̄p̄t colludij p̄clm
Et ideo eis sol̄ n̄ credidit s; septia man⁹ p̄p̄nquz
adidit .quare multo minus credidit soli viro cō
tradiciente vxore .tū p̄pter fauorē m̄fionij .ex
de sen. et re iudi .c. vl. tū quia vir ē actor .et si
nō p̄bat ut dicit m̄l̄r cū sit rea d̄z absolui ab
e⁹ ipetitōne eadē si nichil p̄bauerit .ex de iur iu
ran. c. vl. Tū eadē quia iux aliq̄ inueiret q̄ hoc
asseret n̄ vey essz cū sibi ḡnari p̄iudiciū sciret
vt ex de eo q̄ ogt .p̄lang. iordane. Sic exp̄t a
la .illd ex de clandest. despo. c. 2. h̄ intelligo ni
si iur eā suinceret p̄ aspectū. Nec obstat fm
hōfē .ex de despon. ipu. duo pueri .v. fi. vbi d̄r
q̄ stādū est vbo iuri .quia ibi siue eā cognouissz
siue non .nō poterat m̄fio. p̄firmari ipedien

te publice honestatis iusticia. Si aut vir se as
serat cognouisse vxorē ea tradicēte et diuorci
um petēte .standū est vbo viri q̄a est caput mu
lieris .vt ex d̄ despon. impu. omebaē .n̄ ouicat
eū mulier p̄ aspectū corporis puta si ip̄a h̄ iuret
t septē m̄lieres q̄ eā aspexerūt .vt ex de p̄bāt .p̄
posuisti .et c. p̄nl. h̄ autem itelligit s̄ inoē .qm
iur simplr negat .s; si iur cū septia manu p̄p̄n
quoz p̄bare possit q̄ eam cognouit audiri d̄z .
ergo si mulier sit corrupta caueat cui nubat q̄a
stat vbo iuri nec se iūgnē ostendere pot̄ .fm h̄
intellige illd ex de frigi .c. i. s. illa aut. Et cū d̄t
et cur eādū tacuit subaudi maxie quia id̄ fu
isset si ab initō otract⁹ m̄fionij reclamassz. S;
et quia eādū tacuit magis p̄sumit oera eam.
Alij dicūt q̄ ille .s. illa aut .corrigit p̄ sequētē
qd nō a p̄bat hōfē. Nam et posset alit̄ suari vt
scz m̄lier corrupta cōtrahēs audiat si i nouita
te .s. infra duos menses .p̄clamauerit .eadē si
iur asserat se eā cognouisse .vt ex de frigi .c. i. s.
fi. Si aut p̄ annū et dimidiū taceat p̄ea nō au
diē .ar. ex. de spon. ad illd .et sic exp̄sseloq̄ uidet
ille .s. illa aē. D̄t eē d̄t q̄ ille .s. illa aut intel
ligit de corrupta .sequens vero de uirgine .licet
i vtroqz vir asserat se cognouisse vxorē .s; iur
go eū p̄ aspectum suinat qd n̄ pot̄ corrupta fa
cere .h̄ hōfē. Scdm aē bñ .et inoē .taces de impo
tentia diugis reclamare p̄ v̄sqz ad tēnium et
nō vltra .vt in aut̄ .d̄ nup. s. occasionē .coll. g.
et ex de frigi .laudabilē. Vñ n̄ tenet s̄ eū i d̄
frigi .c. i. vbi d̄r q̄ p̄ annū t dimidiū reclama
re nō p̄t. Nec tenet eadē illd .c. de repudijs .in
caus. q̄ post duos annos reclamare n̄ p̄t .h̄ bñ .
ex de frigi .c. i. in glo. s. Abbas iō d̄t q̄ mu
lier q̄ corrupta erat eo tpe quo d̄x̄ m̄fio. aut
gēbat se p̄ uirgine aut p̄ corrupta .si p̄ uirgine tūc
si dicat mō se p̄ ab alio fuisse corruptā nō au
diē q̄ allegat ep̄itudinē suā .ex de ocel. p̄ .cum
sup. Si aut p̄ corrupta q̄a erat uidua .vel alit̄
corrupta et de hoc ostat .vir debet inspicā .quia
forte poterit ostarē statū .vt q̄ n̄ h̄ lanceā vel
accessoria lancee t tūc pot̄ statū m̄fio. separi.
Si aut iur dicat se moueri ad coitū .vt q̄ mu
lieres alias cognoscāt patz q̄ maleficiū allegat̄ .
t i d̄ p̄ tēnium otmuū debet sil̄ morari ad p̄cep
iudicis. Gōf. tū d̄t q̄ nō est ius de p̄cepto iudi
cis .quia hoc n̄ inuenit̄ cautū in iure. Scdm iō
hōfē .quo ad mentem uidet h̄ satis cautū .ex de
frigi .laudabilem .i. p̄n. ibi .indulgēdū sit .s̄
audi a iudice. Nec obstat s; ocordat illd ex de
frigi .l̄re .q̄ h̄ post septimū ānū uidet̄ petitiō fa
cta .tū intelligēdū ē q̄ cā fiat antea diu vent
lata .t. q̄ ad p̄ceptū iudicis p̄m̄az egerunt et sil̄
cohabitauerūt sic manifeste innuit̄ in p̄ respon
so .ad fi. ibi .qui p̄ p̄les annos .subaudi a iudi
cis .d̄atos. Ad p̄ceptū ergo iudicis debent simul
morari h̄ mō .v̄qz ostētibit̄ p̄cā sua .q̄ aln̄ in
firmitas p̄ueit ex p̄cto .ut ex de pe. cū infirmi
tas. Et inuigē eis sacro recepto q̄ sil̄ habitent
et bōa fide dent op̄a cū oī diligētia ad debitū red
dendū. Et si sic p̄ otmuū tēnium sil̄ cohabitauē
rint et in fine tēnny itēy ad ep̄iscopū venerit

dicentes et iurantes qd sic pmissum fecerunt nec
viungi potuerunt. tunc recepto iuramento eorum et p
pinquius mrio dirime et vqz licetia contrahen
di dabit. vt ex de frigi. c. vl. et. 33. q. 1. si p for
arias. Vex pē dicit qd et si fil' cohabitauerit p se
ptē annos l' ēca et sine pcepto iudicis. et nō re
periat qd uir aliquā agnouit tps arbitrariū eit
qz psumit uir esse frigidus. vt ex de frigi. c. vlē. si
cut gōf. intellexit. Scdm tñ hōfē. tūc ē sp q
a tpe pcepti iudicis tēniū opute. vt p3 ex pōis
Sz qūo intelligi qd dictū ē de otuuo trien
nio. Rūoz hōfē. in sū. et sup. c. lfe. q. sufficit q
p maiorē pte āni maxie p ver otuūū q solēt ho
mies ad luxuriā fortē idtari fil' cohabitauerit.
τ bōa fide opā dederit. ar. ex de aq. qti. et est. l. 1.
S. duo aut gna. Pfi infirmitate vel alio casu
ipediānt tps restituendū videt. ar. ff. de itinere a
ctuqz pua. l. 1. S. 2. 3. et. 2. ar. extra. ff. d. sta. lib.
cum lxxes. S. stichus. Quid si uir vel mulier
nolit cohabitare. Rūoz hōfē. qd debz excōicari et
idonea cautō exigī qd cohabitēt. ar. ex vt lte n
stet. qm. S. vlē. et addit idē hōfē. in glo. sup. c.
lfe. vl' astūgat p curā secularē. ex de diuor. cū
nō ab hoie. Et idē fiat si cohabitēt et n attem
pēt. **Q**uid si uir nō sit maleficiatus nec na
turalit' frigidus. sz quasi naturaliter frigidus. puta
qz uigā mouet et erigit sz nō pfidet vl' duas h3
uigas et vna alterā ipedit. vl' qdāto uigam ap
ponit semen spgit vel imittit sz non perficit.
mlta talia i iudicis et pssidibz rpiūf. Rūoz
hōfē. qsi pōt medicinis aliqbz iuuari non de
bent diuidi. Si aē n pē in aliqbz ex his qtuor cō
sulēd' esset papa. tñ si feia sit uigo vel vterqz
fiteat in oibz expectādū erit triēniū quo elapso
quasi naturalit' frigidus forte poterit diuidi fm s
dicta de naturalit' frigidus. tūc tñ est qd papa
sūlat sup his q merito dubitabilia iudicūf.
Si aē mas sit maior. 12. an. vl' 14. sz minor. 18
licet sit pubes nō tñ h3 plenā pubtatē. ar. ex d
regl'aribz. qā in sul. plena en pubtas est. 18. a.
noy in mare. et. 14. in feia. ar. isti. de adop. S.
minorē. Et ideo tē semp est triēniū expectādū. l.
quousqz. 18. anni sint opleti vel vltra. Et d3
dari tps ad arbitriū boni iudicis. fm q iudic
qualitatē psoay et tps quo fil' steterūt. vt ex d
frigi. c. fi. quidquid allegat quidqz cōfiteat. Et
ideo correctā est lex que dicit tñ biēniū expectā
dū. C. de diuō. l. i. caus. h. ho. et oueit cū eo ino.
Si tñ biēnio elapso iurauit se nō posse carna
lit' viungi et dixerit qd uir nullaten' mouebat
nec infra hoc tps fuit mot' apparet qd frigidus
tas allegat. Id si hac de cā mrio dirimif et p3
ea uir abbat sepabūf 2^o strabētes. fm h intelligi
pōt qd dicit lra de frigi. laudabilē. rñso primo.
Vñ d3 ibi si frigiditas p pbari nō possit sb
audi. qā uir erat. 12. l. 14. an. fm ho. S3 tan
alit' glosauit dicēs. puta qā maifesta sig et pro
batōnes extāt paratē. Et fm hōfē. nō videtur
lraz intellexisse sz errasse que en alie probatōes
existē possēt n q efficacē opam darēt. Doc. tñ
sentit cū tēcre. qd nō ignorauit hōfē. S3 hōfē.
expōit qd d3 in lege illa in causis ibeallitatem

nafe. l. q. tandē pubescit. vt ex de despo. impu.
puberes. Et sic ibeallitas nafe. i. simplicitas sū
mollities que pueit ex defectu etatis nō ē im
pedimentū ppetuū. S3 et si in h^o casu bñ uigam
mouebat et erigebat sz pficere n pōat tūc appa
ret qd est maleficiatus de quo dictū ē supra. Ad
h^o nō qd fm inoē. ex de frigi. c. 1. ad pbatōnem
frigiditāt tria sē iuenta. l. aspect' corporis. iu
ramenta septē ppinqz. et tēniū cohabitaōis
S3 discret' iudex puidet vry vñ solū l' duo
vl' oia tria faciāt pstari et cū in sūa diuoraj u
tat pclm aie meli' est ibi pbatōnes supabun
dare qm deficē. **Ar. 4**

S Equit iudē de 2^o s. qūo et qū d3 fieri diuor
cū qñ allegat sectō vel artatō. Scedū igit
tur qsi sectō allegat pōt statī diuoraj celebrari
et mulier i dñō nubē. qz pbabit p aspectū. Si
vō artatō allegat tē edam statim pōt diuoraj
fieri hoc mō vocabunt matrone fideidigne et in
nuptiali ope expte. ar. ff. de ventre lspi. l. 1. v. i.
gīf. et ptestabūf sub pclō aiaz suay et sub fi
de sua. qd eā. l. artā manu et oculo diligenter p
quirēt an sit corrupta et an possit fieri mulier.
Et si dicāt eā corruptā quidā accusas mrio.
τ fm qd dicit bñ. ex de frigi. ffnitatis. n est es
remittendū iuramentū ne quid i fraudē mrio
nij dicāt. ar. ex de eo qd ag. p ang. sup eo. S3 q
sepe fallit man' vl' oclus potēt itez et alie
mag' expte vocari que diligēt' h^o pferent. vt
ex d pbat. c. pñl. Si aut dicāt eā uigine et pos
se fieri mulierē tūc est impedimētū ex pte viri.
et ideo iudex diligēt' pquirz an uir moueat p
coitū l' n et sic pfiat frigiditātē vel maleficiū.
et pcedet mō supōcō. Si vero mulieres asserant
eā n posse fieri naturalit' mulierē. tūc statī potest
diuoraj fieri τ dabit uiro lra cū alia cōtēndi
sz iudicē otuentia mulieri. qā que ē arta vñ
psumit arta oibus donec pbat strarium. vt di
at ray. vt ex de frigi. ffnitāt. rñso. 1. Nec ob
stat qd d3 in pñ. ibi. cū p mltos annos. nar
rat en factū. nā nec āni pñt fm ho. n sint p
iudicē assignati vt dictū est s. et eps nullū tps
assignauit sz statī sūmaz tulit. et tñ papa dicit
qd iuste pcessit licz decept' fuerit. vt ibi d3. S. 1.
v. nos tamē. Ad h^o notat hōfē. in apparatu
ex de frigi. ffnitāt. qd anqz mulier inspiciat fa
ciat eā iudex p medicinas mulierū i aq calida diu
balnari. vt si glutinū aliqō apposuit liqfiat. τ
interi sit sub fida custodia ne possit itez appo
nere medicinas. ar. ff. de ventre lspi. l. 1. Naz
quedam mlter vas suū adeo pñxit qd et vi
ro τ oibz alijs ihabit fca fuit nec ptea p aliqz
medicū iuuari potuit. **Q**uid si mlter arta p
diuoraj agnoscat ab alio viro. nūqz pñt uir
pē ai fōnicatōz obicē τ repellē. R3 qd n si cogni
ta fuit lēime qā dicit cū illo 2^o uiro legitime f
suā credulitatē. ar. ex de diuor. gaudemus. Si
aut fornicarie. qā. l. nō straxit cū eo. pñt uir
si voluerit ptextu illa fornicatōis eā pōt repel
lere. ex de frigi. ffnitāt. qd sic ibi dicit glo. sup
i^o fornicario. sic ex futuro euentu apparz rec
fuisse mrio. sic eaz apparet fuisse fcam iuriā

pmo uiro. **A**lia pñcia ad questionē et mactā
istā regre sup li. e. ti. 24. f. de artatōne. **Q**uid
si mulier arta. p. diuidat et tractū mñio. cū
viro 2. anteq. redeat ad p. ingrediat. rligiōem
Rūdz bñ. sup dēm c. fñitāt qñ sit ingressa et
pñssa statū fuit mñio. solutū si qd fuit inter
eos. ex de gñ. gñ. ex publico. sec. ē si sit ingres
sa cā pbatōis qñ tñc si rediret ad seclm redire
cogere ad p. mñ. **E**x his q supradicta sūt
f diuersis loas de mñio. pñ in vnū breuē rcol
ligi q valde fauorabil. ē cā de mñionij fedē. p.
qñ i dubio p eo iudicabit. ex de sen et re iudi.
c. fi. 12. q. lite nō prestata recipiūt testes. ex vt
lite nō pñt. c. 1. 3. quia mñor est in iudicō per
pcuratorē. ex de rñti. spo. ex pñt. 3. mulieris. 2.
quia nō trāsit in rē iudicatā. ex de sen. et re iu
di. lator. 4. quia pñ et mñ ibi testificat. ex q
mñio. ac. pos. vt. 6. quia nō pñt si eo trāsi
nec pñmitti. ex de transac. c. fi. et de resti. in in
te. cā. f. fi. 1. quia nō apponit in eo pñt. ex d
spon. gemma. 8. quia fili. agit oñt pñt. ex
d spon. n. ē nob. 9. qñ pñssio nō pñdicat ex d
eo q. gñ. pñt. sup eo. qd est vez in pñdicatū ma
rimonij vt dñ ibi dñ alias oñt. ex de clādes. de
spon. c. 2. 10. quia sub pñdicōne impossibili cō
tractū tenet vt habitū est s. 11. qñ testes testi
ficantes de auditu admittunt. ex de pñt. tua.
12. qñ aliqñ vn. et idē ē accusator et testis. ex
d testi. co. pñt. 13. qñ in fauorē ei. pñt opñ
veritatē et ali. es. ex qñ fi. sūt le. ex tenore. et c.
pñt. plā ex his pñt bñ. ex vt lite n. pñt. c. 1
in glo. 4.

De filiis ti. 28.

Consequenter pñdandū ē dñ filiis quoz
cā pñt mñionia. Et pmo quot
sūt gñia filioz. 2. de successiōe eoz i he
reditate pentū. 3. de eoz educaōne. 4. de illegi
timoz lēmatōe. 4. de filiatis pñtōe. **C**irca
pmū nō qñ gñia filioz sūt septē. **N**ā aliqñ sūt legi
tini et nātales. vt suscepti ex lēmo mñio siue
vero siue putatio. **A**lij lēmi et auiles vt adop
tini. **A**lij lēmi et spūales. de quibz supra ti. de
cognatōne spūali. **A**lij nātales et nō lēmi vt
nati ex pñtūma vnica in domo et indubitato
affectu retenta et tñ q possz vxor esse ut. ff. d. 9
cubi. l. 1. 2. 3. 4. C. e. l. 1. **L**arge tñ oēs fili pñt ad
optuos et spūales appellat nātales vt. 30. q. 3.
c. 1. et ex. p. venerabilē in glo. c. **A**lij nātales
et illegitimi. s. expost fci lēmi et hi pñt dñ le
gitimati. ex. e. tñt. **A**lij spūales tñ. **E**t sic oēs
sum. filij pape. vel quasi. ex de cri. fli. qñ gra
ui. **A**lij nec naturales nec lēmi. vt spurij. mā
seres et nothi. quoz dñaz regre s. li. 6. ti. de filz
is pñtōz.

De 11

Circa 2. sciendū qñ pentibz lēmi filij et na
tales succedūt et oibz pñt. vt. C. dñ. 7.
le. p. totū. **E**t dicuntur lēmi exqñ parentes pu
blice pñt. vt i. f. de ecclie. licz mē eoz nō possit
mñio. ex. dñ tñ alē gñgū habeat bonā fidē. ex
e. cū mē. io. c. ex tenore. **S**ec. est si sciāt ambo
impedimentū. vt ex. e. inferente. sec. est edam
si clam pñt. edam impedimentū ignorātes

quia tñc nō excusant filij nati ex elī mñio. ante
qm esset pñt. a pñt. **P**utāt tñ hōt. qñ
nāscant pñt ap. pñt. mñionij licet antea sit cō
cepti erūt lēmi. **S**ic intelligit illd ex. e. qñ no
bis. sic es. cōcept. ex mñio. putatio s. publice 9
ēcto an sñaz s. pñt sñaz dñoraj nat. reputat
lēmi. vt ex. e. cū inter. **A**lij tñ hōt. largi. intelli
gūt. dicentes qñ edā nati an ap. pñt. cēfent le
gitimi pñt ap. pñt. s. si postea aliqd oñt. mat
monij nō appñt s. si nati sint pñt ap. pñt. tñ
lēmi manebūt. edā si ex iusta cā segenē. **E**t hō
opñois fuit bñ. vt pñt qñ fi. sūt le. qñ nobis. et
facit pñt fauor. plus. et ex. e. tanta. et de clan
des. despon. c. 11. **S**ed fm hōt. contra eos est odi
um pentum et pñt. statutoz ecclie. ar. ex
e. de filiis pñt. lras. et mēs et vba gñalif
ex de clādes. despo. cū inhibicō. f. hōt. et sequit.
Nec obstat c. tñt. quia loquit de filiis natis ex
pñtūma. **S**z nūquid filij nati ex mñio. tali. f.
cui. impedimentū ambo pentes scēbāt heredita
tes restituere tenent hereditibz vers. **A**ñz ro
qñ pñt. cū bōa fide restituere nō tenēt. si ac
pñt. legitima nō sit oñt. tenēt totam he
reditatem cū fructibus pñt. restituere qñtū
cūqz eos opteat indigere vel mēdicare nō qñtū
hēdes veri remiserunt eis spōe. **S**ciendū autē
qñ alē gñgū impedimentū pñt. fuit. sāt
et alē nēdāt l. clandes. contra hāt et pñt. sepe
mñio. pñt. errorē pñt. fuit. pñt. de genita
erit lēma pñt. gñ. ar. ff. soluto mñio. sic dñt. f.
fi. **N**ec obstat illd ex. e. de clandes. despon. cum
inhibicō. quia loquit de impedimento cognatōis
vt patet ibi in gradu prohibito. **S**z hōt. oñt.
dñt. ex. e. qñ fi. sūt le. ex tenore. **N**ota tñ qñ filij
suoz nati ex lēmo mñio. nō sūt lēmi nec qñ ad
ordines. nec quo ad hēditatem. **C**ōmīssio edā
crimis lese maiestatis mñio. nō soluit et tam
filij nō succedūt. 6. q. 1. f. vez. v. hōt. **I**dem est
de crimine hēsis ex de hēsis. vgentes. **L**egitimi
uio et auiles. qñ et qñ succedāt dñtū est supra
ti. de cognatōne legali. **S**pūales autē et lēmi qñ
ad successiōne sūt exñei. **N**aturales vero et il
legitimi ex testō nō succedūt ex nēitate iur. sic
lēmi et nātales. qñ nullū ius cogit aliqñ suos
filios huiōi heredes istitue l. ex hēdare vel eis ali
quid mē viuos dare vel in vltima volūtate reli
quere. vt. C. de nātalibz libis. l. vlē. **S**z succedē
pñt ex volūtate pñt. 7. hōt. pñt. lēmi. plē ha
buerit. licz eis et eoz matri vñtā. 1. duodecim az
pñt. hēditatis sue reliqñe vel soli pñt. semī
vñtā nō vlē. **N**i qñ vltima relinquitur descēdētibz
si supñt applicat. **E**tsi descēdētes desūt et ascen
dētes supñt relicta lēma pñt. f. tñt. bonorū
suoz ascēdētibz qñ reliquū fuerit l. dñt. nē na
turalibz. **S**ed si vñtqz desūt. f. ascēdētes. 7. descē
dētes. licet eos isolū istitue. **A**btestato autē nō
supñt. ple lēma nō gñge succedē nāles vñtā
cū sua mñe in duabz vñtqz. **S**i vñt. pñt. lēma
l. gñt. supñt nō succedūt in aliqñ. tñ debēt saltem
alia succedētibz arbitrio bñ iuri. **S**i autē et iquā
tū et qñ succedūt filij nātales pñt. ita et itñ
et tñ succedūt pentes eis. **E**t idē ē de nepotibus

naſalibꝫ. vt. C. de naſalibꝫ libis. l. ult. et autē
ibi poſita. l. 3. Naſales autē illiſimi ſz expoſt fa
cti legitimi eqꝫant in oibꝫ naſalibꝫ et lēimis
Spuriꝫ autē māſeres et nothi. non ſuccedūt pꝛi
nec alicui de linea pꝛina. Sz etſi qꝫ talibꝫ obue
nerit reſtitui dꝫ pꝛi lēime ā ſꝛi ā ſorori ā pꝛi ā
mꝛi. Etſi pꝛi n̄ extāt l̄ ſi extāt l̄ diſſilent vel
taceāt infra duos mēſes inuadit ſiſcꝫ reſ tꝫes
et torquet amariā vt veritatē dicat de rebus ſi
bi l̄ aliꝫ ſiſcꝫ. Et. C. d. naſali. lib. l. 1. hēs edāz i
ſtitutus ſi talibꝫ legatū relictū tactum confe
rat ſuā quartā pꝛi. ff. de uſur. cū quidā. §. ta
to. Secꝫ autē eſt de mꝛe et aſcēdētibꝫ pꝛeam quia
ipſis tā inſtitutis qꝫ teſtatis pꝛi filij ſuccedunt
oſode pꝛi cū filiꝫ lēimis. In no. tū dicit qꝫ ſpuriꝫ
ex iſctu natꝫ nō ſuccedūt eē mꝛi vt. C. ad oꝛfi.
ſi qꝫ illuſtris. Secꝫ ē de vulgo queſito quia talis
ſuccedit mꝛi et mꝛcoſora? naſalis. Idē intelli
ge de pꝛimioribꝫ linee mꝛne. ſic ſtelligebat illꝫ
inſti. de ſena. §. ſul. orphi. §. nouiſſime. Alij di
cūt qꝫ illa lex ſi qꝫ ſpꝛalis ē d. ſeīa illuſtri qꝫ papue
caſtitatē ſuare dꝫet vt dꝫ ibi vñ dicit qꝫ natꝫ
ex inſctu ſuccedit mꝛi n̄ ſic illuſtris. Et huiꝫ
ſine vñ eē hꝫ. ar. ex. e. p. venerabilē. §. vl. i. ſi. vbi
dicit tales pꝛi ados ſm leges hereditate patna.
nō dicit mꝛna. Et ſiſtē intelligendū eſt qꝫ mꝛe
et aſcēdētes pꝛi ſuccedūt filiꝫ illuſtris et eorū
liberis teſtatis et inſtitutis ſic ſuccedūt lēimis pꝛi
illuſtre vt inſti. de ſena. §. ſul. ſculano. §. vl.

Sz nūqꝫ pꝛi ſpuriꝫ ſuccedūt ipſi. Rꝫ dicit placē.
qꝫ ſic. Sz azo dicit ſtrariū. qꝫ nec tal pꝛi nꝫ filiꝫ
eſt noīandꝫ inſti. de nup. §. ſi adils. Ex pꝛiſ
pꝫ qꝫ ples cēſē illuſima ſi pꝛi clauſtine vel
dē ſeōictū ecclē ſtrahāt. licz ambo impedi
mentum ignorent. et idē eſt ſi ambo ſcētes ipedi
mentū ſtrahāt eē i. ſade ecclē. Et hꝫ ē vꝫz bꝫ hꝫ.
ſi mꝛio? uinētibꝫ pꝛi accuſet et dirimatur.
Nūquid ergo pꝫ mortē pꝛi l̄ alteri? eorum
qꝫet de hꝫ mꝛio? vñ qꝫ ſic. ex qꝫ ſi. ſe le. lator. et
c. cām. Sz dꝫ qꝫ pꝫ mortē nēo pꝫ accuſari. 33. q.
2. admonē et dꝫ 33. quozidā. 7. C. ſi accuſator
vl̄ reus mor. fu. l. 1. 2. et. 2. Ad hꝫ diſtinguit
hoſtē. qꝫ aut mꝛio? fuit impetū ipſis uinētibꝫ
et tē nichilominꝫ qꝫet de eo pꝫ mortē rōe hēdi
tatis. Et ſic ſtelligi pꝫ i. d. lator. et ſiſia. ar. C.
in dēo. l. 1. vl. l. 3. nō quo ad dētegēdū delictum
pꝛi l̄ puniendꝫ eos qꝫ mortui n̄ pꝫ puniri
nec ſueniri. ex de reſcꝫ. ſiſficauit. Aut fuit i.
pꝛi alēo uinēte. et tūc eē pꝫ qꝫ de eo infra qꝫ
quētiū rōe hēditatis. et ſic edā pꝫ intelligi i.
e. lator. quo elapſo n̄ pꝫ queri. C. ne delict. dꝫ.
pꝫ qꝫ quētiū. et ſic intellige caſū expꝫſū pꝫ hac
uia. ex. e. pꝫet. qꝫ aut dꝫ de dēcē annis. ex de
pꝫ. ſer. l. 3. In ſeō ſiſtē. ſic eñ dēſeō pꝫgēat
Sz idē eſt de qꝫqꝫ ānis vt pꝫm ē. Secꝫ autē pu
tat eē hoſtē. de his qꝫ clā vel ſtra inēdictū ecclē pꝫ
traxerit. Ibi eñ impetū queri pꝫ. licet pꝫtel
mortui ſint. In qꝫ cau māſte loquē extra e.
cām. qꝫ ē vꝫz niſi et ipſm mꝛio? clāſtiniū fu
iſſet poſtea an qꝫſionē motā in ſade ecclē pu
blicitū et ſolēnitatū. qꝫ tē ſecꝫ eſſet vt habitum
eſt ſupꝫ. Nota edā hꝫ qꝫ eꝫs diuorci ſmāz lꝫ er

roneā ſe duos tulerit. et alē eorꝫ 2º dꝫerit autē
eiꝫ eꝫ pꝫ ex hꝫ 2º mꝛio? ſuſcepta iudicari dꝫ
lēima. ex. e. pꝫlorē. §. ſi. qꝫ intelligas eē ſi po
ſtea inēſat eccliam dēceptā fuiſſe. ar. ex. d. frig.
ſrinitatē. §. 1. ad ſi. Qd intelligas n̄ et pꝫges
ſcōi pꝫtē fraudis pꝫdꝫ vt qꝫ corrupūt teſtes l̄
iudicem vl̄ alias ſcūt ſmāz in qꝫ lacā. ex de clā.
del. deſpon. cū inibitō. §. pari. Et ſic intelligi
pꝫt illd ex. e. p. venerabilē. §. 1. Vel ibi n̄ fuit
ordo iudicari? ſuat? ſic obſt pꝫ pentum con
ſcia mala. ſi hꝫ n̄ pꝫſumit n̄ pꝫet. ar. ex de pꝫ.
c. ſi. hꝫ hoſtē. Sz quis agnoſcet de ſucceſſiōe Rꝫ
dicit inoꝫ qꝫ iudex ſecularis nō iudex eccliaſticꝫ. ex
qui ſi. ſiſtē. le. tāta. hoſtē. nō dicit dꝫ qꝫ ſi dꝫ
accedit mꝛio? ita hereditatis pꝫtō. qꝫ qꝫ non
pꝫt alicui n̄ ſit de lēimo mꝛio? dꝫ quo agnoſcat
ecclia. qꝫ tū agit de hēditate et nichil obſt de
illuſmatōne tē obinet qꝫ dicit inoꝫ. hꝫ hoſtē. ex
de dꝫnā. de prudētia.

De mꝫ.

Arcu 3º ſciendū qꝫ nō ſit alendi a pꝫibus
filij nati ex iſctu de rigore iuris quibꝫ qꝫ
inductū videt pꝫ dēſtatōz crimis. vt ex. e. p.
venerabilē. §. vl. ſecꝫ eſt ſm canōes. vt ex dꝫ eo
qui du. cū hꝫet. in ſi. Et mꝛcomagis ali filij. et
hoc pꝫonāt iuri naſali. quo edā aīalia bruta fe
tus ſuos paſcūt. di. i. ius naſale. Vñ ius cano
nicū merito pꝫerit quili. Sz apud quē dꝫ pro
les ali ſeō diuorci. Rꝫ ſi ſit infra tres annos i
gularitē debet ali apꝫ mꝫez. ſi vl̄ apꝫ pꝫez. ar. ff.
de libis agꝫ. ſi qꝫ a libis. §. nō tū. Sz et iudex de
tēiare debet apud quē pꝫmodi? moreē. ita tū qꝫ
poſt tēnniū apud mꝫez expenſis pꝫſi alaē vt. C.
ſolu. ma. l. 1. Et ideo mꝫor tēnnio apud pꝫſum
fidelē nutrit in ſidei fauorē. vt habitū eſt ſupra
ti. de diuor. in ſide. Dicit tū pꝫt recuſare filiū ale
re iuſta de cauſa. puta ſi eū accuſauit ut pꝫet
in dicta lege. ſiquis. a. §. ſiquis ex his. i. ſi. vbi
aut pater et filiꝫ egent mater cogit eol alere. vt
in ead lege. §. vꝫz. ſi et filiꝫ pꝫtes ſi egeāt alere
debent. vt in eadē lege in pꝫ. hodie tū diſtingui
tur qꝫ aut pater pꝫſtitit cām diuorci aut mater
aut vterqꝫ. ſi pꝫ tūc ipē pꝫſtabit expenſas matri
qꝫ nō pꝫet ad ſcōas nup. apud quā filiꝫ alitur.
Etſi pater hꝫ nō poſſit filiꝫ paupes a mꝫe diuice
debent ali. Et qꝫ dictū eſt de filiꝫ et pꝫibus ſcel
hge de aſcēdētibꝫ et deſcēdētibꝫ in inſmā. tū.
Si aut mꝫ cām dꝫit. apud mꝫez dꝫent ali expē
ſis matri. etā ſi ſint tēnnio maiores. hꝫ oīa
pꝫant in aut. vt li. mꝫi et auie. §. illud quoqꝫ.
coll. 8. Si aut vterqꝫ dꝫerit cauſam. tūc vterqꝫ
ſibi bꝫ qꝫ factas ſuppēit nēcia miſtrabit. ex dꝫ
eo qui dux. cum haberet. Diſtinguit tū ſm le
ges qꝫ pater et linea eiꝫ deſcēdēs alere tenet filiū
vt ſit legitimꝫ. mater aut et eiꝫ linea cogit edā
ſi vulgo dꝫcepit. Item mꝫ nō cogit alere filiū le
gitimū. n̄ pꝫ eiꝫ. ſi filiꝫ et ſupioribus deſcēdē
tibꝫ. vt. ff. de lib. agꝫ. ſiquis a libis. §. vꝫz. ſi et
mater expenſas iꝫerē pꝫt a pꝫ pꝫ ea qꝫ affectu
erogaſſet mꝫno. edā ſi apud patrē nutritē. vt
in dicta. l. ſiquis. §. ſi mater. Scōm aut canōes
pater tenet oīs filios ſiue ſunt legitimi ſiue il
legitimi educare. vt eadē dictum eſt ſupra.

Quid iurē de illis q̄ nolūt alē s; exponūt an
ecclias filios suos vt aliqui mīa mōi colligāt
eos. **R**ē circa h̄ sic distinguit gōf. s. q̄si aliq̄s
expō. i. ex pōit aut a p̄re vl̄ dño vel patrono
aut ab exneo. si a p̄re vel dño l̄ p̄ono. ā spōre
et tūc nō p̄t ampli⁹ eū recolligē. vt. c. de infan
tibus. l. 1. r. 2. **A**ut nēitate et tūc q̄nūq; repe
tit eū dabit sibi. vt ibidē. et tūc h̄z locū p̄esta
de qua dī. 84. si expōit. **E**t habet locū h̄z mīe
h̄z de filio nō d̄ seruo. quē vt videt debet pot
vendē q̄s exponē si emptorē inueniret. et q̄n ex
ponens eū mittere non p̄t in aliq̄o hospitale.
Quā aut infans expōit ab exneo. aut expōit
dño p̄re vel p̄ono scēte vel p̄ea ratū habētē
aut ignorante. **I**n p̄mo casu in tribz casibz libe
rat filio a p̄ria p̄ate. libe⁹ eripit in ingenuita
te et seru⁹ in libtate. imo etiā in h̄ casu p̄ se
cūdū leges decapitat. c. e. n. l. vl̄. **P**rim⁹ cas⁹
est cū infans expōit. 2⁹ cū expōit languidū
cūq; etatis. 3⁹ est cū alicui illoz infanti vel
maiori alimenta negant. hos tres cas⁹ nūat.
et equipat dētal ex de ifan. fm gōf. **V**n gōf.
rephendit iunio. q̄ secut⁹ azonē dixit q̄ vbi in
fans vel maior expōit s; ei alimenta negant
in libtate non eripit s; p̄ derelicto h̄i videt. et
ideo occupant. p̄cedit. ff. p̄ derelicto. l. vl̄. h̄ eū
vt dicit gōf. est p̄tra p̄dictā decretalē. **A**lanus
aut dicit q̄si alimēta negant sano occupat p̄ce
dit vt in legibz antiquis. si vero languē i libtā
te eripit sic t̄ q̄n expōit. t̄ sic manifeste lō in
aut. de nup. s. si vō ab inico. et opio h̄ magis
placit hōf. **I**n 2⁹ aut casu. s. q̄n expōit ignoran
te p̄re dño vel p̄ono nō p̄iudicat ei i iure suo
s; repetit infantē redditis expensis n̄ repetat a
fure. vt. c. e. n. l. 1. vel n̄ expense causa pietatis
fuit facere. vt. ff. de relig. t̄ sup. fu. l. si quis. s. in
terdu. **I**lli aut qui expōitos colligūt nichil iur
s. p̄rie l̄ dñice p̄atis i eos acquirūt. ex e. c. v.
no in fi. **S**i quid aut expendit is qui colligit in
p̄io erudiēdo i aliq̄ p̄te repetit a recolligēte. c.
e. n. l. 1. nō cū repetit alimēta n̄ fuerit p̄estae
q̄. s. expēsas h̄re vel. vt. ff. de ne. ge. ne segnis
vel n̄ collece⁹ nolūt filiā colligentis ducē in vxō
rē. fm gōf. vl̄ si p̄r recollecti t̄li m̄io. **D**icitur
Siquis eū n̄ requirēs expensas filiā expōitam
aluerit. et eā filio suo copulare velit. p̄r at dēto
dicit q̄ nō p̄t de iure. tenet p̄r expensas r̄dōē
et nichiloīn⁹ m̄fimonū fiet si filia consenserit
c. de nup. p̄ez. **S**cēdū aut q̄ vbi q̄s expōit
ignorante h̄ite ius in eo is q̄r colligit eū p̄esta
cōis eplam pōn; in loco publico q̄ pat⁹ est red
dē p̄um ciuilibet q̄ pbauerit eē suū et si ifra. x. di
es a tpe scēte nō fuerit q̄sit p̄ea repeti nō p̄t fm
hu. et jo. dī. 84. c. vl̄. **E**t nō ad eundem
p̄dictoz q̄ fm decretales exponi dicunt filij a
p̄re. sui a dño et libt a p̄ono. **E**t dicit libtū
qui ex suo factus est lib p̄ m̄aūmissionē. **H**au
missor at ei⁹ p̄ono d̄r. **D**icit aut i cau sup̄dō li
bert⁹ eripit i ingenuitate. q̄ iā extūc nō tenet in
aliquo obligatus suo p̄ono. **I**ngenuus ei d̄r q̄
nat⁹ ex libo ventre nullas alicui opas ex p̄o d̄
one sua tenet p̄stare. **Alanus** viii.

Circa 2⁹ scēdū q̄ filij illēimī lēimantur
m̄lupl̄. p̄mo si p̄r mē viuos offerat fili
um hūcio curie citatis. ex q̄ est oriūdo. **I**dem est
si sit oriūdo de veteri vel de noua roma. i. p̄stāti
nopolis et offerat eos curie ciuitatis cui⁹q; me
tropolis. vt insti. de nup. s. vl̄. **S**cōdo si p̄r filiā
suā nāfalē copulauerit officiali curie ciuitatis
de q̄ est oriūdo. vel etiā officiali citatis metropo
lis si sit oriūdo d̄ aleera p̄dictaz citatū. vt. c.
de nāfali. libis. l. 3. **E**t intellige q̄ p̄r filios et
filiās p̄dō mō lēimatas p̄t institue hēdes i soli
dū vel p̄ p̄re si non sup̄sint alij filij nāfales et
lēimī. tūc eū. s. q̄n sup̄sint instituet equalitē legi
timos et lēimatos. vt in aut. quibz mōis nātū
ra. ef. sui. s. et q̄m. **H**oc aut est v̄ez q̄n nāfales
ex libera sūt suscepti. si eū ex andlla licet m̄aū
mittant nō tū offerunt si lēimī sup̄sint vt patz
ibidē. s. si quis igit fuerit. et. s. et iste modus.
Tercio si ipse nāfalis seipm offerat curie q̄n nō
sup̄est lēima p̄les. alias eū n̄ licet ei q̄m̄s lice
ret p̄ri. vt i aut. q̄b; mōis nāfa. ef. sui. s. et i
ste mod⁹. coll. 1. **E**t intellige q̄ filij p̄ oblonē le
gitimati succedūt p̄ri ab intestato n̄ tū alijs co
gnatis ex p̄te p̄ris n̄ ip̄i eis vt i dēa aut. s. fi
liū iio. **Q**uarto si deficiente ple lēima p̄r offeat
p̄ncipi p̄ces p̄ filijs nāfalibz vt sint sibi lēimī
successores etiam sine m̄io. et mulier scubia
sit defūcta vel occulcet vel aliter venire phibea
tur l̄ m̄io. quoquō impediāt vt ordine sacro
dū tū p̄ncips p̄ces admittat vt i dēa aut. s. i
tū. **Q**uā si p̄r in testamēto dixit se velle eum sibi
succedē. si tū fili⁹ p̄ mortē ei⁹ p̄ncipi supplicauit
et testamentū oñderit. tūc eū dono p̄ncipis
et legis heres erit. dūmō volūtate p̄ris seq̄. vt
ibidē. s. si vō is qui. 6⁹ si p̄r i instrumēto pub
lico. i. p̄ manū publicā p̄fecto vel etiā m̄aū. p̄a
tūc tū testū successionē p̄cepto dixerit eū esse
filiū suū nec adiecit nāfalē. et si sint p̄les filij ex
eadē m̄re nati et testm̄ dedit tū vni eoz suffi
at alijs ad lēimacōz. **E**t h̄ intellige q̄n p̄les legi
tima n̄ sup̄est. t̄ m̄r tal q̄ p̄t vxor eē et q̄ in p̄
p̄ria domo tenet. vt in aut. vt li. m̄ri et amie. s.
ad h̄. coll. s. t. s. si vō nō hēs. **A**d per sequens
m̄io. q̄ si quis habet filios nāfales de m̄iere
aliqua et p̄ea strabat cū ea filij iā nati lēimā
tur. s. quo ad oia. s. ordines honores et alia. t̄
si sp̄rios habet ex ea n̄ lēimant. vt ex. e. q̄que
stus. et c. gaudem⁹. et c. cāta est ius. s. p̄ iou
gentiā dñi pape. ex. e. p̄ venerabilē. et iste mō
et p̄cedēs habent s⁹ canones. alij vō fm leges.
p̄dōs modos lēimandi. et p̄dō mō pōit hōf.
in sui. **E**t bñ. ex q̄ si. sunt le. p̄ tuas pōit q̄tuor
ex eis. s. 3⁹. 2⁹. et 4⁹. et 6⁹. **S**i nūq̄o papa p̄t le
gitimare q̄ ad hēditariā successionem. **R**ē ad h̄
dixerūt quidā. s. laur. tamē. iunoc. t̄ bñ. q̄ nō
n̄ in p̄rimoio sancti petri. vt ex. e. p̄ venerabilē
in fi. r̄nso. 1. ibi bñ petri. jo. vō dixit q̄ non
pōt dirce n̄ in p̄rimoio scī petri. scōario vō et i
directe sū p̄ p̄sequētiā h̄ p̄t. q̄ eo ip̄o q̄ lēima
tus ē aliquis q̄ ad actus sp̄iales p̄ p̄sequēs legi
timat⁹ vt quo ad tpales. si eū maiora p̄cedūt
ergo et minora. vt in c. p̄ venerabilē. r̄nso. 1.

Sic et alias indirecte p[er] q[uod] dicitur q[uod] directe negat. ff. de p[er]is. moris. c[on]tra p[ri]ncipiu[m]. h[oc] s[ententia] v[er]o dicit q[uod] papa et sol[us] papa l[ic]et m[er]e p[er] quo ad sp[iritu]alia et temporalia. vt in nu[m]er[is] i. c. p[er] venerabile. r[ati]o. i. ibi. p[er] h[oc] t[er]m[inu]m. r[ati]o. i. Na[m] cui negat cognitio m[er]ito f[aci]t d[is]p[en]satio. ar. 3. q. 6. q[ui]s. et ex d[icitu]r s[ententia] ex. cu[m] illoz. q[ui]s. t[er]m[inu]m aut[em] cause m[er]ito f[aci]t d[is]p[en]satio. aliter p[er]tinet ad eccl[esi]as adeo q[uod] iudex secl[ar]is d[icitu]r eo agnosce[n]s n[on] p[er] eccl[esi]a si in d[icitu]r. n[on] e[st] d[icitu]r l[ic]et filia d[icitu]r one. vt ex. e. lator. et c. c[on]tra. g[ra]t[us] de l[ic]et m[er]e n[on] p[er] se in t[er]m[inu]m. Dicit t[ame]n ip[s]e aliq[ui]s l[ic]et m[er]e n[on] q[uod] vere l[ic]et m[er]e. s[ed] q[uod] p[er] e[st] t[er]m[inu]m l[ic]et m[er]e ad acc[us]at[i]o[n]em l[ic]et m[er]e admittit. v[er]o et in hoc p[er] cu[m] filio p[ro]prio n[on] tanq[uam] cu[m] filio s[ed] tanq[uam] cu[m] subdito d[is]p[en]sare. s[ed] vt succedat alijs n[on] vt succedat sibi. ar. ex. e. p[er] venerabile. s[ed] i. i. fi. i. rex. et glo. et ff. de adop[ti]o[n]e. si p[ro]p[ri]o. papa at[que] v[er]o l[ic]et m[er]e et ill[ic]et m[er]e. cu[m] ei f[aci]t le g[ra]t[us] filij duoz[um] f[aci]t m[er]e c[on]tra h[ab]eat vt isti. d[icitu]r nup[er]. s[ed] i. t[er]m[inu]m duoz[um]. Et eccl[esi]a f[aci]t leg[em] diuina[m] v[er]o testi. vt ex. de p[er]is. de infidelib[us]. papa hui[us] m[er]ito l[ic]et m[er]e timu[m] f[aci]t. et sic filij nati ex t[er]m[inu]m m[er]ito hodie et f[aci]t m[er]e leges et f[aci]t m[er]e canones ill[ic]et m[er]e censent[ur] et ab h[er]editate repellit. vt ex. de p[er]is. ang[ustia]. n[on] d[icitu]r. P[er] h[oc] e[st] alie p[er]sone c[on]tra h[ab]ere. p[ro]hibent[ur] lege canoica q[uod] n[on] p[ro]hibent[ur] lege diuina. vt ex. de resti. spo. l[ic]et m[er]e. s[ed] op[er]ioni. Si g[ra]t[us] ill[ic]et m[er]e auit q[ui]tomag[is] l[ic]et m[er]e are po terit. h[oc] intellige de filijs natis i[n] m[er]ito i[n] q[uod] di. spensare p[er] f[aci]t q[uod] n[on] impediunt a iure canoico e[st] in d[icitu]r. vt p[er] ex. e. c. v[er]o. vbi papa censet fili os infidelium ad fide[m] p[er]uersoz[um] l[ic]et m[er]e fore l[ic]et h[oc] e[st] r[ati]o in 2[o] et in 3[o] g[ra]t[us] du. et ex. de p[er]is. an. non debet. ibi restituit in h[oc] iudicio. V[er]o m[er]o f[aci]t l[ic]et m[er]e q[uod] o[mn]i t[er]m[inu]m e[st] ill[ic]et m[er]e. Vbi ergo papa d[is]p[en]sare p[er] i[n] m[er]ito vt sit l[ic]et m[er]e ibi eccl[esi]a p[er] filios l[ic]et m[er]e are vt in 3[o] et 2[o] g[ra]t[us] du. N[on]q[ue] ergo cu[m] filio adultero v[er]o eccl[esi]a nato ex m[er]ito d[icitu]r in g[ra]t[us] du p[ri]mo v[er]o scdo in linea descende[n]te p[er]t d[is]p[en]sare quia non possit i[n] p[ri]ncipali. s[ed] in m[er]ito i[n] tali g[ra]t[us] du. vt ex. d[icitu]r t[er]m[inu]m ac. c. v[er]o. s[ed] b[on]i possit cu[m] filio p[ro]p[ri]o quia talis m[er]ito d[icitu]r. H[oc] e[st] p[er] h[oc] canoica p[ro]hibet. Et sic intel lige ill[ic]et ex. e. p[er] venerabile. r[ati]o. i. Et expone ad ulterimis. i. sac[er]dotib[us]. vt. 46. di. cenonien[si]. et ex. de filijs p[ro]p[ri]is. c. p[ro]p[ri]o. et v[er]o. sec[us] e[st] de spuris et m[er]ito f[aci]t quia hui[us] l[ic]et m[er]e are n[on] po[ss]t. vt ex. e. p[er] venerabile. s[ed] v[er]o. t[ame]n cu[m] t[er]m[inu]m d[is]p[en]sare po[ss]t. et sic l[ic]et m[er]e are. i. eos acti l[ic]et m[er]e esset ad honores su os sp[iritu]ales admittere. sic d[icitu]r e[st] sup[er] de ip[s]e are licet aut[em] h[oc] facere possint p[ri]ncipes vt papa et i[mp]e rator n[on] t[ame]n p[er]uenit eis vt p[er]cedat p[ri]uilegiu[m] in p[ri] iudiciu[m] eoz[um] ad quos h[er]editas deuere d[icitu]r si d[is]p[en]satio fat[um] n[on] fieret. ar. ex. de offi. dele. sup[er] eo. et. c. de m[er]ito p[er]a. n[on] aug[ustinus]. q[ui]s g[ra]t[us] ip[s]e are sit d[icitu]r o[mn]i t[er]m[inu]m. c. de q[ui]orien. p[ro]p[ri]o. b[on]i a zenone. n[on] tam[en] in p[ri]uilegiu[m] alteri[us] p[er]cedit d[icitu]r p[ri]uilegiu[m] vt patet i[n] d[icitu]r lege. n[on] aug[ustinus]. p[er] t[ame]n si v[er]o d[is]p[en]sare siue le g[ra]t[us] m[er]e are. I[tem] dico de papa q[uod] ad eccl[esi]astica et secu laria vbi t[er]m[inu]m h[oc] iudicioz[um] t[ame]n i[n] q[ui]bus d[icitu]r certis casib[us]. ar. 9. q. 3. c[on]tra. et c. p[er] p[ri]ncipales. et ex. de appel. si duob[us]. h[oc] intelligo ita q[uod] n[on] p[ri]uilegiu[m] ei scz ad que i[us] e[st] h[er]editas deuoluta. eo t[ame]n qui ius h[oc] p[er]tinent p[er]tinet l[ic]et m[er]e are q[uod] ad o[mn]ia. ar. c. d[icitu]r pac. l. si. alie n[on] p[er]tinet n[on] q[uod] ad sp[iritu]alia et honores secu

lares. et acc[us]at[i]o[n]em l[ic]et m[er]e i[n] q[ui]bus n[on] v[er]o p[ri]uilegiu[m] t[er]m[inu]m Sec[us] aut[em] est si h[er]editas n[on] e[st] deuoluta s[ed] e[st] deuoluta da. vt ex. de p[er]is. an. q[ui]s c[on]tra. et. 4. q. 8. de g[ra]t[us] du. Per sp[iritu]ale ergo l[ic]et m[er]e are neq[ue] p[ri]ncipes p[ri]uilegiu[m] re debet. vt acq[ui]situ[m] auferat s[ed] v[er]o q[ui]s impedire p[er] ne acq[ui]rat. ar. c. de codicill. l. v[er]o. ad fi. p[er] e[st] impator auferre ius acq[ui]situ[m]. s[ed] n[on] sine p[er]t[er]o. n[on] h[oc] ex magna c[on]tra facit. v[er]o n[on] a[m]m[er]e donadi haberet. h[oc] e[st] facit possit sic ad p[ri]ncipes supponit[ur] cu[m] o[mn]i sic d[icitu]r. s[ed] h[oc] n[on] p[er] papa n[on] casualit[er]. licet p[er] g[ra]t[us] du s[ed] iudiciu[m] sol[us] papa l[ic]et m[er]e et ill[ic]et m[er]e. Et sic po testas g[ra]t[us] alis e[st] sol[us] pape. sp[iritu]al[is] at[que] q[uod] ad secl[ar]ia i[n] q[ui]bus v[er]o p[ri]uilegiu[m] auferat i[n]telle[ct]u e[st] sol[us] ip[s]e are n[on] si i[n] h[oc] cau[sa]. s[ed] q[uod] ad eccl[esi]astica est sol[us] pape. com munis v[er]o est v[er]o q[ui]s q[uod] ad secl[ar]ia i[n] q[ui]bus n[on] p[ri]uilegiu[m] auferat. h[oc] saluo q[uod] p[er] papa aliq[ui]s vere le g[ra]t[us] m[er]e are p[er] ip[s]e are n[on]q[ue] l[ic]et aliq[ui]s p[er] e[st] t[er]m[inu]m l[ic]et m[er]e are admittat. V[er]o q[uod] d[icitu]r e[st] d[icitu]r modis legim[us] ad p[er]t[er]o de v[er]o d[icitu]r e[st] i[n] p[er]t[er]o. v[er]o d[icitu]r sp[iritu]al[is] ex p[er]t[er]o vel salt[em] intelligi legim[us] at[que] t[er]m[inu]m l[ic]et m[er]e are admittat. h[oc] solutio sup[er]ta est de h[oc] s[ententia]. Ad h[oc] nota q[uod] i[n]no[centius]. p[er] c. venerabile. de hac materia i[n]t[er] alia d[icitu]r b[on]i. s[ed] q[uod] l[ic]et m[er]e are et restituit[ur] fame et cu[m] quo d[is]p[en]satu[m] est i[n] q[ui]cu[m]q[ue] foro s[ed] eccl[esi]astico siue a uiu o[mn]ia facere poterit sup[er] q[ui]bus p[er]t[er]o ille q[uod] l[ic]et m[er]e are vel fame restituit[ur] v[er]o d[is]p[en]sauit n[on] sine causa q[uod] p[ri]uilegiu[m] alteri. V[er]o n[on] obtinebit ab m[er]e are stato b[on]a h[er]editaria i[n] terra l[ic]et m[er]e are n[on] subdita Et l[ic]et m[er]e are a iudice seculari n[on] erit l[ic]et m[er]e are ad ordines. l[ic]et m[er]e are t[ame]n ab vno ep[iscop]o p[er] i[n] alia dioce si p[ro]moueri. q[ui]s d[is]p[en]sare i[n] ordib[us] cu[m] ill[ic]et m[er]e are de iurisdic[ti]o[n]e e[st] lib[er] ep[iscop]i et e[st] h[oc] nullu[m] p[ri]uilegiu[m] Quid si impator leg[em] faceret l[ic]et m[er]e are p[er]t[er]o coce deret q[uod] spur[us] succederet n[on] obstatibus legibus strarijs. R[ati]o d[icitu]r h[oc] s[ententia] q[uod] licet ip[s]e are illegitimos possit ad h[er]editatez admittere t[ame]n q[ui]s l[ic]et m[er]e are vt dictum est. t[ame]n n[on] p[er] sup[er] h[oc] legem g[ra]t[us] du condere quia multi n[on] curaret v[er]o filios haberent d[icitu]r m[er]o sibi succederent et sic lex talis esset c[on]tra mul toz[um] mortaliu[m] p[er]t[er]o ergo abolenda esset. ex. de p[er]is. c. fi. et de p[er]t[er]o. cu[m] i[n]firmas. g[ra]t[us] m[er]e are p[er]t[er]o facere p[er] rescriptu[m] vt dictum est sup[er].

Quid is quem papa l[ic]et m[er]e are ad dignitatez p[er]t[er]o i[n] ep[iscop]o p[ro]moueri. R[ati]o d[icitu]r g[ra]t[us] du et p[er]t[er]o h[oc] s[ententia] q[uod] non quia cu[m] h[oc] indulgentia sit odiosa est re stringenda. ex. de p[er]is. ang[ustia]. cum dilecto et ideo ad personatus et alias dignitates m[er]ito e[st] ep[iscop]atu t[ame]n est extendenda. ex. de p[er]is. p[er]t[er]o. cum dilecto. N[on]q[ue] is que papa legim[us] at[que] simpl[iter] et in foro g[ra]t[us] du intelligitur legim[us] at[que] quo ad di gnitatez. R[ati]o d[icitu]r g[ra]t[us] du q[uod] non s[ed] h[oc] s[ententia] d[icitu]r q[uod] sic q[ui]s tal[is] est p[er]t[er]o acti ab m[er]ito f[aci]t ex legim[us] m[er]ito nat[us]. h[oc] e[st] facit lex mortua. ex. e. t[er]m[inu]m. m[er]ito f[aci]t lex v[er]o. ff. de p[er]is. p[ri]ncipales. Si e[st] ei simpl[iter] restituit[ur] ad o[mn]ia i[n]t[er]t[er]o. c. de l[ic]et m[er]e are. l. i. sic simpl[iter] l[ic]et m[er]e are intelligi d[icitu]r ad o[mn]ia l[ic]et m[er]e are. ex. de p[ri]uilegiis. q[ui]s c[on]tra.

Ar v.

Arca q[uod] sciendu[m] q[uod] m[er]ito f[aci]t l[ic]et m[er]e are et nata lis p[ro]p[ri]a p[er]t[er]o p[er] testes. s[ed] p[er] obstetricel que i[n]t[er]fuerit. vt. ff. de ven. inspi. s[ed] d[icitu]r i[n]sp[er]t[er]o et s[ed] se. p[ri]ncipales aut[em] p[ro]p[ri]a p[er] nuptias q[ui]s l[ic]et m[er]e are filij e[st] que nuptie dem[on]strat. vt. ff. de in ius vo. q[ui]s sp

Scat aē in h'cau ūbo uiri vlt mulieris. s. patris
et matris. si eū filiū noient et appellēt. ⁊ affectū
pñū gerāt erga eū. tlib' eīm pñūptōibz uiolētis
pma facie stabit n' strariū pbat. vt ex de pñūp.
astate et c. illd. maxie si i possessiōe filiatiōis in
ueniat. pē tñ pbari strariū. et sic soluit illud
c. de pbat. nudis. et siles leges. grandem er
go pñūptōz fadt pro filio patris pñessio. vt. ff.
de lib. agno. l. 1. §. iulian⁹. Et licz ab initio nega
uerit. si tñ postea deinceps pabo aliqz eū tāqz fili
um tenuit denegare p'ea nō poterit. vt ex de p
bat. p tuas. **S**z pē ex. e. p tuas. **S**z pot⁹ est sile ē
te qā ibi stat ūbo uiri et nō tñ ei s; testibus iō
vt ples lēima reputet. **N**am et siqs aliqē fili
um noiauerit stat ūbo eoz strario nec crediē fi
li⁹ i cau quē habet. ex. e. tñsmisse. h' oēa sē p
hos. **S**cōm autē gos. l. 3. pentū pñessio et affectio
p filio inducāt pñūptōnē nō tñ pbatōnē faciūt
quo ad successiōnē. sic intelligit illā legē. n' nu
dis. et siles. sic et si pat' filiū neget pñūptō ē s; fi
liū s; n' quidē. vñ n' negatōi stat. ff. d. lib. ag.
l. 3. pñitras autē nafalis. pbat p testes et famā
et recogtōz et affectōz. ex. de pbat. p tuas. c. de
nup. si uicinis. **S**z qd de spura pñitrate. cer
te vulgo pcept⁹ oñdere n' pōt p'ez. vt. ff. d. sta.
ho. vulgo. **N**at⁹ vero de adulterio oñdit. s; nō
licz noiare vt dī ibi d. **S**z h' pbat p famā affectō
nē et noiatōz siue pñessioē filij. ar. ex de fili. p
sbi. michael. et p totū. pē tñ fili⁹ pñbri se pur
gare si labore infamia sola. vt ex de purga. ac
cedēs. ⁊ de h' reqre s. l. 6. de sacro ordinis. ti. 22.
vbi agit de filiis pñbroz.

De donatōe p̄t nuptias. ti. 39.

Consequenter sciendum est de donatōi-
bꝫ ꝑꝑꝑ nuptias siue ecā de donatōibꝫ
intꝫ uirꝫ et mulierꝫ et de dotibꝫ de qui-
bus tractat eꝛ. e. li. 8. ti. pñl. sit enī accessorie
mñio. nā sine mñio nō sē. vñ et dos promissā
p vim vl ꝑ metū nō tenet sic nec mñio. ff.
qꝫ me. cā. si mulier. §. dos. qui autꝫ cognoscit de
pñcipali cognoscit dꝫ d accessorio. et iō ex qꝫ iudex
ecclīasticꝫ cognoscit de mñio. debet ecā cognoscit
de pñcipali. Et hꝫ est vezꝫ qñ pñcipalitꝫ agit d ma-
trimonio. si vero mulier ostēte mñio. agat de do-
te qā uir forte facit tñtibꝫ labiꝫ lꝫ sua bōa dissī-
pat lꝫ decessit tñc cā illa debet agi corā iudice se-
culari. et tñc cā dotis est pñcipalis. eꝛ. e. de pꝫ-
dennā lꝫ tex. et glo. bñ. In plerisqꝫ tñ regioibꝫ
ecclīa iudicet cās istas audire. ecā si pñcipalitꝫ
moueant qꝫ pꝫ de cōsuetudinē sñi bñ. in glo. p
dicta. ar. eꝛ de pigno. ex lꝫris. et de iudicijs no-
uit. Et ecā d iure vt dicit hōst. et in oꝫ. qā ad ee-
dē pꝫtinet dēfēsiō dotiꝫ. Pꝫio autꝫ cōsideran-
dū est de predictis donatōibꝫ. Et pꝫmo qꝫ est do-
natio ꝑꝑꝑ nuptias. 2º qualitꝫ et ad qꝫ fiat. 3º qꝫ
donatō est ligata inter giuges. ¶ Circa primum
sciendū qꝫ donatō ꝑꝑꝑ nup. est illa quā spōsꝫ vl
aliꝫ nōte eiꝫ facit spōse lꝫ eiꝫ nomīe aliꝫ vt. ff. de
iur. do. ꝑfectida. Sicut ergo dos datur uiro sic
et donatio propter nuptias uxori. Vñ et hꝫ do-
natio vocatꝫ antiferina ab anti qꝫ est cōtꝫ et fer-
na qꝫ est donatō siue dos quasi donatō pꝫra do-

natōz. vt. C. e. l. fi. et ex. e. nup. in fi. Vocat eē
donatō pp̄e nuptias sponsalicia largitas. Imp-
prie tamen. vt in aū. vt sponsal. lar. rñso. i.
coll. 9. Vocat eē et dos i. pprie ex. e. nup. Et edā
dotaliciū. ex. e. plezqz. Fiebat autem oli hec dōa
tio ante nup. s; hodie cecidit fieri edā p^o nupti-
as. Et ideo vt nomē queniāt rei mutatiū ē no-
men. et dr donatō pp̄e nup. vt insti. de donac.
§. est et aliud. Et sic hodie et ante et p^o nup. fi-
eri p̄t. si at fiat aū. pot supra et ifra dotis q̄nti-
tatē s̄sistere. vt. C. de pac. quē. ex morte. q̄n
at fit p^o m̄sioi^o stractū n̄ debet dotis q̄ntitatez
excedē iā p̄stita ipa dote. vt. C. e. l. vlē. §. si g^o
Et est rō ne q̄o in fraudē donatōis phibite in-
ter viū et vxorē acceptēs. S; hodie aliē se hñt-
nā et in q̄ntitate et i pacto eq̄itas debet esse. vt
in aū. de eq̄li. do. §. h̄ igit coll. 4. Vnde si non
sit pactū equale semp mai^o pactū de lucro r̄ou-
cē ad m̄i^o. vt. C. de pac. quē. sup dotez. ex mor-
te. Si edā apponat de dote pactū ō lucēdo eā. In
donatōne vero pp̄e nuptias mime. pactū s̄i do-
te factū ad donatōnē extendē. Vñ si vir pac-
scat de pte dotis lucrāda vxore p̄morteua. tātūz
d; vxor lucrari de donatōe pp̄e nuptias p̄mor-
tuo iuro. vt. C. e. l. vlē. §. si at donatō. et ex. e.
donatō. §. sane. i. tex. et glo.

Quia 2^o sciedū q^d donatō ppter nuptias fit uiro dicente dono tibi tale quid ppter nuptias vel in dotaliciū. Et sufficit q^d mulier in possessionē inducat. nō tñ fruct⁹ papiet s^z uir ad sustentatōz sui et vxoris. alias cū eq^litas hinc de req^lat. uir nullū omōdū coseq^lre ex dote recepta cū tantundem mulier p^lz de suo et sic dos nō ferret onera m^lsonij q^d esse debet vt. ff. de iur. do. his. §. i. et ex. de vsur. salubritē. quūmo etiā sufficit q^d nudo solēni tñ uibo fiat donatio quia requirit^r sola stipulatō. vt i. aut. de equalitate dot. §. h. igit^r. coll. A. In hac autē donatōne si excedat sūmā quingentoz aureoz nō requirit^r in sinuatō q^d ad vxorē s^z quo ad uir. aliter uir nō lucrabit^r dotē etiā pacto locū hūte. vltra quingētos solidos. Vñ si pactū sit factū mē uir et vxorem de donatōe et dote lucrādis vxor. lucrabit^r i donatōne vlē quingētos aureos sine insinuatōne. uir autē in dote nō lucrabit^r vltra quingētos nō cū insinuatōe. in aut. vt spon. lar. rñso. i. coll. 9. Ad quod ergo fit hec donatō mulieri ex q^d ipa nō papiet fruct⁹. R^o vt dos ei saluet p ipaz q^d a soluto m^lrio^o de reb⁹ donatis satisfiet mulieri p dote si vir nō habeat aliūde. Vñ si sit imobil^r uir nō pōt eā alienare nec obligare vxore aliē nā. vt in dēa aut. §. h. igitur. Et licet mulier renūciare possit tacite p^lothecē etiā m^lrio^o estāte nō tñ p^lsuitur q^d h^z i donatōne ppter nuptias. Et C. ad velle. etiā estāte. l. inbem⁹. Si tamen cōsentiat nō tñ semel. s^z bis alienatōni donatōnis ppter nuptias parat p^luidiciū sibi maxie si pecūiā cūtat in vsus gñes. vt ex de emp. puenit. ad h^o meli⁹ habet. i. ti. se. ar. x. q. vtz. vir alienare posset rem dotalē imobilem p^lapue in casu. 4. et. 6. q^d em ibi d^r de dote est etiā verum dō donatōe ppter nuptias. vt p^lz p glo. dē capiti^l

puenit. et p. c. 6. de iur. iuran. licet.

Sequitur uide de 3. s. que donatōes int vi. et vx. sūt licite et q̄ illidite. Circa qd sciendū qd donatō int vi. et vx. aut fuit fca qm mrio nū fuit p̄tendū. puta int spōsū et spōsam. aut qm fuit p̄tractū. si p̄mo modo aut nuptie sequebantur aut nō. si sic donatō tenet. etiā si alē inde sit paupior alē ditior. etiā si spōsa deducta fue rit in domū spōsi que p̄tē etatē n̄ potat vxor eē qd est vxr n̄ sit p̄xia pubertati fm hōf. ff. de do. naē. iter uir et vxorē. iter cos. Si atē nuptie n̄ sequebantur. aut h̄ est a pte donatoris aut n̄. si sic aut donauit sponsus sponse aut eo. si p̄mo. A osclm nō interuēit. et sic reuocat donatō tota. l. em donatō illa simplr fiat. iest tamē p̄dicō tadte. s. si mrio seque. A iēuēit. et tē medietas reuocat. Si uo dāuit spōsa spōso reuocat tota siue interuenerit osculum siue nō. C. e. si a spō so. Si autem nō remāsit a parte donatoris qm mrio seque tūc donator totū recipiat p̄ p̄dicō nē sine cā. vl̄ totū retinet si n̄ dū dedit. C. de donatō. p̄. nup. cū vxorē. Si vero donatō sit fa cta p̄ mrio p̄tractū. aut dās sit paupior. reci piens tū nō sit ditior. puta si emat idē vnguē ta. et sic tenet. ff. e. s. i. et filr si uir det vxorē oz namēta. ff. de auro et ar. le. argenti. s. dnamēta. ex. e. donatō in glo. bñ. Aut dās n̄ sit paupi or. et redpiēs nō sit ditior. et tē etiā donatio te net. vt qm quis uir hēdem suū instituit. tunc em uir pōt hēditatē illā donatōis causa repu diare n̄ deferaē vxori substitute. non em pau perior sit qui nō acquirit s; qui de suo p̄prio de ponit. Id ē de legato uiro relicto et postea vxorē restituēdo. tūc em si uir istud statū p̄stituat aīo donandi tenet. Id ē si uir legatū repudiet qd vxor q̄ heres instituta fuit solue debuit. Idem ē etiā si uir fuit rogat hereditatē vxoris restitu ere. certa q̄ntitate deducta et restituat nulla de ductōne facta donatōis cā. vt. ff. e. si sponsus. Idē etiā est si uir donet vxorē rē alienā. ff. e. s. et si p̄stante. hēc p̄dicta exempla habent ex. e. dōatō in glo. bñ. Aut dās sit paupior et rōpi es ditior. et tē n̄ valet. ex. e. donatō in tex. et i glo. A. n̄ in tibus casibz. p̄mo si dās sit in eadem volūtate vsq; ad mortē. et si dōatō lēimū mod excedat nō tū fuerit insinuata vsq; ad lēimū; modū valebit si p̄māserit in ea usq; ad mortē. C. e. donatōes. vt p; in dēa glo. unde p̄firmat morte dātis. morte in quā nālī nō quili. ff. e. cū h̄ stat. s. si donator. vbi dr q; l; fuit mor ti opetur tū si donator puat sit fu. vel etiā si p̄sona cui donatū ē sit sua. donatō est extin cta. Secdo si donatō sit facta cā mortis. tē em res donata nō sit donatariū. s; vsq; ad mortē differē. ff. e. si cū. s. vl̄. et ex. e. donatō in tex. et glo. bñ. Tercdo si dās dedit pecuniā ad refectō; ediū succēsarū. ff. e. qsi uir. **Q**uid si dubitet vxr donatō facta fuit aī mrio vl̄ p̄. An d; hōf. et azo. q; aut spōs; donauit in domo spon se aut in domo sua. s. cū iā eā duxiss; p̄mo modo facta uidet aī mrio et etiā donatio te net. 2. mō vl̄ fca p̄stante mrio quare non tenet

Et addit q; l; mrio solo p̄sensu p̄trahat tam forte q̄ntū ad hāc p̄hibitō; n̄ uidet p̄stare dōec sit traducta quare i iūnere potit ei dare. vt. C. e. l. p̄nl. s. i. **Q**uid si mrio de iure non tene at. nūquid tenebit donatō. Rē q; sic d̄ iure scri pto. s; nō est fas eā ratā h̄re ne sit melior p̄or delinquētis. vt. C. e. si volūtate. sic ergo dabit p̄ petitiō donanti si putabat vxorq; mrio tenere si aut vxorq; scēbat nō tenere. vl̄ sol; donator fise; reperet. q̄a m̄dign; ē donatari; reb̄re. vt. ff. e. cū h̄ stat. s. vl̄. ar. p̄tra. ex. e. et si n̄cē. h̄ hōf. **S**i papa dispōit ibi alē pro bono padis vt dicit bñ in glo. vl̄. vl̄ mediū. **N**otā hēc nota q; licet heres accipiēs n̄ teneat si accipiēs i ui ta sua rem donatam p̄stipserit in rem valē vel n̄cēriam sibi teneē n̄ ipē heres si ipemet p̄stipse rit. vt. ff. ad. l. fal. qd de bonis. s. donatōibz. h̄ hōf. **N**ota etiā q; oīa p̄dicta de donatōibz iter vi. et vxor. sē iā si vn; diuigū dāuit p̄ se l p̄terpositā p̄sonā. vt. ff. e. l. 3. s. n̄ tū h̄ hōf. **N**ō itēz qsi mrio morte ei; q̄ ē fē; ditior sol uat. donatō fca n̄ reuocat. Si aut soluat mor te ei; q̄ ē face; ditior donatō sibi facta reuocat vt. ff. e. q; aut. s. si uir et vxor. hēc hōf. **N**ota etiā q; fruct; rei donate restituent vbi donata ri; sicut donatō; n̄ tenē. Si atē credidit eā valē lucrifacer eos. vt. ff. de usufructu. h̄ hōf. **I**n sup nota fm bñ. ex. e. donatō in glo. e. q; dōa tio facta inter vi. et vxor. dupl; euanesat. **V**no mō si dōatari; p̄moriaē. si em fil; moriant vt naufragio l; ruia donatō tenz. ff. e. cū h̄ stat. s. si ābo. **I**d ē si fil; capiū et neuter reitāt. Si aut vn; redierit. alter n̄. si vl̄ supuixisse is q; d; h̄ fm hōf. **A**lio modo si a dante reuocet. re uocatur autem dupl; s. tadte vt p̄diuorū n̄ voluit in diuorū donatō; valē. ff. e. a marito **E**t exp̄sse. et h̄ dupl; p̄ uībo vt cū reuocet n̄ p̄teat eū reuocasse vt expectem; ei; supmā volūtate. ff. e. cū h̄ stat. s. p̄mā. **A**lio mō facto vt si ea q̄ dedit p̄ea alij donet vl̄ pignori det. l. etiā aliter alienet. C. e. si marit; reuocat ac do natō vt dr ex. e. donatō in glo. bñ in fi. q̄ntus dan s ē face; paupior et redpiēs ditior. ff. e. si sponsus. s. vl̄. **S**i quare est p̄hibita donatō in ter vi. et vx. ex q̄ sit alē paupior et alter ditior. Rē p̄ ne mutuo se iūicē spoliēt n̄ p̄ando dona tōnes. 2. vt intē dinges esset amor honest; q̄ p̄ det ex aīo nō ex lucro. 3. ne melior in paupiatē incidret et deterior ditior fieret. 4. ne mutuo a more se spoliēt dōatōibz n̄ obtp̄ādo. ex. e. dōa tio in glo. a. et. ff. e. l. i. et. 3.

De dotibz. ti. 20.

Dēinde p̄sidandū ē de dote. Et p̄mo qd est dos. 2. quot et q̄ se spēs aus. terdo ad quē p̄tinet dñū et p̄clm rerum dotaliū et p̄afernaliū. 2. de alienatōe ipay. q; de dotis repetitōne et redditiōe. 6. d̄ p̄m̄legio dotis. Circa p̄mū sciendū q; dos est donatio a pte mlieris facta p̄ uiri p̄ sustmēdo oīe m̄ionij. Et est dotis nāca. vt durāte mrio durat apud uir n̄ in cau. vt dr ifra. **E**o vero soluto solua tur. Et est qsi p̄rio mulieris. ff. de minoribus

deniq; p. m. de. Et ad h. q. sit dos optet q. ma. monu sit tractum nō tantū de facto sed etiā de iure. vt. ff. de iure dotu. l. 3. Nec pōt dos nec etiā donatō ppter nuptias cōstitui nisi in liberis psonis et a liberis. ex de p. sup. illud. in glo. d. Paraferna autē est illō quod mulier habet post vel pter dotem vnde cūq; et dicitur a para qd ē iuxta et ferna qd est dos. vnde paraferna. i. iuxta dotem.

Ar. ij.

Quoniam 2^o sciendū q. spēs dotis sūt due quia vna est pfecticia alia aduenticia. pfecticia est q. a patre vl' a supiore aliq. de linea patris tā qm a pte est pfecta. s. de bonis ei. Nec refert an filia deinceps sit in potestate vel emancipata. quia nec ius potestatis sed nomē pntis dotem facit pfecticia. pfecticia ergo est si ipe dederit vl' aliq. ei mādato vl' noie eo ratū hūte vel cū tā tore ei si sit p. dig. l. furios. ff. d. iur. dotu. pfecticia. Si uo p. nō tanq; p. s. tanq; extraneus dederit illō qd dederit extraneus sibi vt daret in dotem filie nō erit pfecticia sed aduenticia. hēc enī. i. aduenticia est quam mulier dat per se vl' a lius a patre et alijs ascendētibz eius. siue sit frater sū auūcul' l. quilibet ali. ff. e. pfecticia.

Ad h. nō q. filia q. nuptiū tradit cū pte pascat quia dote pnta nullū habebit ingres sū ad patris bona tale pactū nō tenet fm leges diuiles. C. de pac. pactum dotaliū. et. l. vl. si tū eadem pactum illō iuramento non vi nec dolo p. stito firmatū oīo suari debet. l. vi. de pac. q. uis. cum nō ūgat in eterne salutis dispendi. um nec in alteri detrimentū vt p. ibidez. qd ē vtz p. paliter. scōario ei ibi posset detrimen. tum esse filijs vel uiro vel venientibz ab intestato vel filibus. h. 10. an. in dō c. q. uis. Ar. iij.

Quoniam 3^o querunt pla. s. ad quē spectat dñi am rerum dotaliū et paraferaliū vxor. nis. R. s. 10. q. dñiuz dotaliū spectat ad mlierē de iure nālī. hoc p. tāto dicit. quia ex eis aliē. vt dicit hōfē. in sū. Ad uiz vero p. nent de iure auli. C. e. de iur. do. in rebus. Vnde quātū ad eas vir agē pōt iure suo tāq; dñs t. mūta vxore. C. de rei vendi. dote. n. iur. ad inopiā ūgat. vt dicit ibid. In paraferalijs autē vir nullū ius habet nec cōtra volūtatē vxoris de eis icromit tere se pōt. C. de p. cur. marit. vñ q. tū ad ea n. pōt agere sine mādato vxoris. C. de pac. quē. sup. dote. l. vlē. Si tamē uir p. stiterit cautōz d. ra tō potest agere in rebz vxoris etiā sine mādato ei. et cum mādato ei agere non potest nisi p. qd p. tneē in dicta lege. marit. hēc bñ. ex de pro cur. p. stitue. Ad quē p. nent piculū rei dotalis scz ad uiz vel vxorem. R. res date in dotem aut sit estimata aut non. si sic piculū spectat ad uiz. n. res ex toto p. erit ante nuptias. Nā estimatō venditōnem facit. in hoc casu tam lu crum q. damnu spectat ad virum sic ad rei em ptorem. ff. de iure do. p. l. q. et. l. res in dote. Si uo nō sit estimata tūc ad uiz non spectat peri culū rei dotalis vel enicōis vel deterioratōis s. ad vxorem. ff. e. p. l. q. et. Et ponit ibi exemplū q. si vestis sit estimata et mulier eam attriuerit

vir estimatōnem reddit. n. aut si estimata animalia vel vestes accepit. fructus tū dotis p. nent ad ui rum. p. p. on. m. sionij sustinendum si tamē su stinuerit on. matrimonij. alias sec. ē. ff. e. dōt. fructus. et. l. p. l. q. et. si serui. vbi d. q. fet. pe coz dotaliū p. nent ad uiz quia op. nent in fe abus. sic tū vt suppleat p. l. capita p. remota ex fetibus iā natis. Vñ ibi fallit hēc regula cui est emolumentū ei debet eē piculum. Et hoc est vtz nisi res dotalis cōsistat in nūo pondere et mensura. quia piculū taliū spectat ad uiz. R. tamen ancillaz dotaliū nō cedit uiro. ff. e. p. l. q. et. si serui. Iō est de lapidōnis vbi lapis renascit. n. enī sint t. l. es q. lapides ibi renascit cui mōi sit in gallia et asia fruct. coz p. nent ad uiz. Idem est de fūdis argentifodinis et fili bus et de arboribz nō cedendis. ff. solu. ma. dī uor. s. si fundus. h. bñ. ex de v. s. salubriter. Si vero dos sit estimata electio tamē ē resuata viro exp. l. e. vel t. d. re nisi vel re vel estimatōne p. raret. idē est ac si nō estimata esset nisi actum sit in dñū. vt. ff. e. p. l. q. et. si vlē. Idem est si dos sit estimata non vt estimatio p. stet sed vt appa. reat q. tū sit deteriorata matrimonio soluto. ut. C. de iure do. si inter uiz. hēc hōfē. Ad hēc nota q. si in estimatōe deapiaf. alter etiā maior 24. annis. ē. sine alteri dolo. ē. nō vl. tra dimi diū iusti p. n. succurrit ei q. n. queit aliquē luc. ri cū alteri dāno. vt. ff. e. l. i. s. vlē. Ar. iij.

Quoniam 4^o querunt pla. s. vtz uir alienare pōt sit rem dotalem imobilē puta domū vl' a grum. R. talis res aut est estimata aut nō. si sic uir eā alienare pōt quia est empticia nisi estimatō fieret vt sciret quātū res valeret. C. de iure do. si inter. Si autē nō sit estimata tunc non potest a lienare n. in his casibz. p. mo si puocef. ad diu sionem fundi dotal' a sodo qui p. nent illuz fund cum ipso. ipe tamē ad diu sionē puocare nō pōt socū. C. de fūdo dotali. l. si. 2^o si alienet cū vniūitate. vt ibidē. l. i. 3^o si alienz ex neces sitate vt in eadem lege. 4^o si quereat in vtilita tem vxoris vt ibidē. l. vlē. 4^o si vxor alienatōi p. sentiat 2^o p. biennū. ex de iure iur. p. tngat. in glo. a. b. dñmō sine alie res uiro ex quibus ei p. ulē possit. C. ad vell. aut. sū autē. 6^o si tñ semel p. sentiat et cum hoc iuret. licet enī non valeret talis tractus fm leges valeret tū fm can. vt patet in dicto c. cum p. tngat. in tex. et glo. quia iuramentū q. p. 2^o p. sentu esset. et con tra illō venire nō liceret. Et ad h. ius canoicū suandum iudex ecclesie ordinari cogere debet p. censurā ecclīasticā iudices seclares. h. 6. de in re iur. l. 3. Et fm 10. an. ibidē. h. itelligitur siue mulier iuret p. se siue p. p. curatōrē cui dedit ad h. spēale mādātū. ex d. p. cur. c. vl. et di. 63. tibi. vbi de h. Esto q. mulier p. mo iurauit dotē vl' donationem p. rter nuptias nō alienare nec alie natōni p. sentire n. ex causa rōnabili et autē in dīcl. quid si postea p. sentierit nō autē iudicis t. iurauerit nō p. tra venire. R. fm hōfē. si dicitur c. cum p. tngat. p. mū iuramentū suabit. ar. ex de iure iur. l. ea te. et c. intellectu. Sed p. tra e. n.

etiam nos. **R**ndet jo. an. in c. licet. q. i. bi. p. m. m. inramentum fuit illicitum. et ideo nulli p. iudi. cauit. **Q**uid si mulier iuret re. dotalē aliena. tam non repetere. nūquid tale iuramētū erit seruandū. uidet q. sic quia seruari potest sine in. teritu uite eterne. et mulieri tñ obest illud iu. ramentū. nec habebit autorem p. iuri. papam. vt ex. e. cū dngat. **E**t idem est de adulto rem suam alienante et iuramento sfirmate vt. C. si aduersus vendi. l. i. in osti. feu. hac. edictali. s. sacramenta. **H**of. aut. intelligit illud c. cum dngat. hoc mō. s. cum ibi dicitur. suare debet subaudi. mulieres quia p. pria temeritate non d. bent venire cōtra. sed papa restituit eas p. prio motu si inuenerit iuramētū vi l. dolo prestātū. **E**t ideo sequitur siue vi siue dolo. rē. et filr. lo. quif. aut. sacramenta puterum. **S** qñ con. stabit de metu vel dolo. **R** ostabit fm. hof. ex p. spicius in fidijs s. siderata p. sonay. q. lita. te. aut em. mulier est quedam uirago. et sic nō presu. mitur coacta. aut ē nature debilis et uir dure. ceruias et facies ferocis. et tūc index atcedat an. exigente necessitate illa res dotalis sit alienata et tunc bene est. ar. ex. d. emp. et vendi. perueit. aut uido. p. d. galitatis uiri. et tunc alienatō est suspecta. **I**tem an. ex parte creditoris fuerit ad. hibita cautela iuramenti. quia vix in huiōi p. sumit spon. te p. stare. vt ex. de renūc. super h. o. **I**tem mulier probabit minas uiri et forte ver. bera. ex. de spon. veniens. et d. d. spō. ipu. ex lite. ris. his oib. s. currentibus mulier absolutio. nem poterit impetrare. **Q**uid si uir suau. elo. quio mulierem inducat ad s. sentendū. **R** fm. hof. s. sensus ualet. ar. C. si quis aliquē testa. p. bi. l. ul. **S**ed ar. extra. ff. de dōn. inter uirum et uxore. l. 3. sed illō intellige qñ non interuenit iuramentū. **Q**uid si mulier inducat ad iura. mentum coram iudice et veniat ad aures iudi. cis et dicat sibi q. iuita s. sentit et iurat. **R** fm. hof. index non debet hoc sustinere. sed etsi susti. nuerit p. sumit p. muliere. ar. ex. de his que ui. c. 1. **Q**uid in dubio. **R** uidet tenendum iu. ramentum. quia in dubijs iura tutior est tenen. da et eligenda. ex. de spon. iunenis. **V**el relinq. tur arbitrio pape. quia qd. ipe voluit tuti. erit nec aliē agere poterit n. p. eum absoluta fuerit vt dictū est sup. **C**ōsiliū aut. gñale gratia mu. lierū et p. entū eaz. uidet h. o. esse. s. q. qñ mulier nubit faciāt eā iurare q. nūq. consentiat alie. natōni rei dotalis. nisi corā iudice causa cog. ta et p. bata. s. necessitatis vere instātis tunc e. nī si aliter s. sentiat edam si iuramētū faciāt cū sit s. trariū p. mo. licito et honesto. non tenebit. vt ex. de iureiurā. eā te. **E**t potest addere qñ vn. qm. s. tra. venerit non valebit. vt ex. de preben. cū dilecto. s. 1. v. qñq. **S**ub pretextu tamen talis iuramenti uidet q. quilibet rem alienatam expectē possit. h. o. hof. et de iureiurā. **Q**uid si uir alienet rem dotalē immobilem. **R** aut ali. enat eam infio. o. s. tante aut matrimōio solu. to. **S**i p. mo. uir vendicare potest ipam veniens contra p. priū factum. quia non processit de iu.

re. C. de agri. et censu. quēadmodū. **S**i scō. mō. aut padf. mulier q. non veniet s. tra. aut nō. **S**i nō mulier alienatōnē reuocabit. si sic nō re. uocabit. **E**t idem est si heres uiri exstiterit et de. ducē legatis qñtatem dotis habuerit de heredi. ta te. uiri. **N**ā a possessore vindicare poterit qd. ex hereditate sibi defecerit. ff. de fūdo dōta. dōta. les. h. o. hof. **Q**uid si uir alienet res mobiles. **R** hoc facere potest. quia non est prohibitum h. o. hof. **V**erz uir alienare possit p. aternalia. **R** q. sic fm. iunio. si dñuz. eoz. sit trāslatū in vix alias nō. ff. de iure dō. si ego.

Circa q. articlū qui ē de repetitōne et red. ditione dotis qñtē p. la. s. vix mulier s. tan. te m. r. o. dotem petere possit. **R** aut uir est su. spectus de dilapidatōne aut nō. si sic. s. q. ma. le vñt sua suba. puta qz ē lusor l. tabnari. tē. dos est seq. strada. s. qñ uir p. sumit eā dissipatu. r. ff. solu. ma. sic dotem. s. si vero dotē. **E**t i. h. o. casu pē mulier dotē petere m. r. o. s. tate. C. si cō. stāte m. r. o. l. vna. **N**ō pōt tñ eam alienare. s. debet vñ fructibus ad sustētatōnem suā et uiri et filioz. C. d. iure dō. v. **S**i qñ mulier petat dotē soluto m. r. o. qd. vult facē pē d. dotē. **S**i uo uir n. sit suspect. a labiē factatib. aut n. si sic p. ra. re debet cautōz. quā pōt p. dote suāda. vñde si nō pōt p. stare idoneā cautōz. fideiussoriā p. r. abie. iuratoriā. **E**t in h. o. cau. nō pōt mulier petere do. tē n. dos fuerit estiatā. **P** t. i. dēa lege. v. si vero nō labiē sic nō debet cautōz. p. r. are. et h. o. solutō eliciē ex dictis bñ. ex. e. p. v. r. as. **S**i aut. m. l. ier. eē. suspēa l. eē uir eē. ignot. et suspē. de fuga. omē. dari d. pecūia dotis alicui mercatori. vt de p. re. hōesti. l. uiri sup. pōtē. oñā m. r. o. n. i. ex. e. p. v. r. as. l. h. o. **N**ōt. eē. h. o. hof. q. cautōz. fideiussoriā p. dote suāda vñ restitūda n. d. mulier petē nec uir dare. etsi det eā sū. an. m. r. o. s. siue s. tate ma. trimōio datio nō tenet qz ē s. tra. ius vt inuit ex. presse rubrica. C. d. fideiuss. vñ mā. dōt. d. b. e. l. i. et. 2. ar. ex. e. p. v. r. as. qd. ac. sit s. t. iura nō valet. C. de legib. n. dubiū. **A**liqui uo distiguūt qñ uir renūciat legi ex. c. t. a. sciētia da. io valet. si ac. ex. ignorātia nō valet. ff. si qñs. cau. s. si qñs. **N**ō h. o. rñdet h. o. q. illō non est vñz. i. p. h. i. b. i. t. i. s. ex. cā. matrimōij quod esse debet liberū. ex. de spō. gē. ma. **D**ictū tñ. c. p. v. r. as. velle videt q. dos s. b. ea. cautōe tradat quā uir p. r. are pōt. g. o. sub fideiuss. s. o. r. i. a. si eā p. r. are pē. sic in dē. bñ. itelligē. h. o. hof. uero expōit sub ea cautōne s. aliter nuda quam pē subaudi dē. aq. l. p. stare. vñ quā pōt. i. debet qā. aliā de iure p. r. are nō pē. **E**t sic faciē p. eo qd. loq. de potentia iuris non facti. **E**st em. duplex potē. tia. ex. de res. p. s. d. i. c. a. t. **S**i aut. uir dedit fide. iussoriā soluto m. r. o. s. datio tenet. ff. solu. ma. si s. t. a. t. e. s. q. u. o. t. i. s. **Q**uando diuor. d. o. facto dos sit petēda et reddēda. **R** s. iuges aut sepā. p. p. ter cām licitam vt p. p. ter s. f. a. g. u. i. t. a. t. e. m. vel af. finita tē. vel aliud huiōi. aut p. p. e. cām illicitam si p. mo. mō. aut s. traxerūt ignorāter et tē. debet reddi quidquid habuerit alē ab altero. si ē. s. a. u. e. rūt s. f. a. g. u. i. t. a. t. e. s. i. g. n. o. r. a. u. e. r. e. t. g. o. s. f. o. r. e. p. h. i. b. i. tū. i. p. e. i. pē. dos et donatō. p. p. e. n. u. p. t. i. a. s. s. o. j. o.

Aut deraxerunt scienter. et tunc ptere debent quid
quid alter alteri dedit. et debet fisco applicari n
excusentur errore vel minori etate. vel etiam n
papa alie disponat p bono pacis. ex. e. mliés.
in tex. et glo. a. et. c. si necesse in glo. e. Si nō
alter scuit et alter ignorauit quātū ad sciētē
locum habet predicta pena. vt dicit hōfē. Si
autē sepantur ppter causam illegitimā vt ppter
adulterium ab altero gmissum. aut sepāt ppter
adulteriū vxoris. et tūc mulier pōit dotem et
vir eam lucrat. pōit etiā dotaliciū. i. donatōne;
ppter nup. si supple eam ex pacto deberet habere
e. c. vlē. vel dotaliciū. i. pafernalia ad quorū re
stitutiōz non tenetur uir in tali casu. C. d. pac. q
uen. l. vl. et ex. e. p. l. i. i. tex. et glo. si. Si ta
men uir occidat vxorem propter adulteriū nō
lucrafat dotem. etiam si pactum de lucrādo eaz
prius fuit factum. ff. solu. ma. si ab hostibz. §. i.
Vnde tunc dos redit ad filios vxoris occise in
aut. vt liceat matri et auie. §. si de adulēio.
h. p. 33. q. 2. adimonē. Aut sepātur ppter adul
teriū uiri. et tūc vxor lucrat donatōe; ppter nu
ptias. q. uir et mulier nō ad iparia iudicant.
si tamen extant filii ex eorum mīfionio ad eos
spectat dos siue donatō. extra. e. vt lite nō con
tes. ad h. in glo. A. Si vero stractus spōsalibus
mīfionū nō sequat. siquid noie dotis traditū
fuerat repeti potest et fructus ei. sēp em itel
ligitur si mātmonū subsequat. ff. d. iure do. si
pulsatus. Idem est de ancilla et pui ei. ff. d. con
di. causa data non secuta. l. qui se debere. §. fū
dus. Qua actōne ager mulier p dote red
pienda soluto mīfio iusta de causa non ppter
sāguitate vel aliud huiōi. R. non agz actō
ne de dote. qz nullū fuit mīfionū ergo nulla
dos. si ager additōne sine causa. ff. de condi.
si cā. l. vlē. quia causa non fuit secuta ppter
quam dos dabatur. ex. e. de prudētia. in glo. a.
S; nunquid fructus debet restitui. R. qz nō
nisi illi qui ante mātmonū obuenerūt qz il
li ipō iure dotē augēt. sed qui post mātmonū
obuenerūt ppter onus mīfionis sustinendū uiri fi
unt. ex. e. mulieres. in glo. b. ff. e. dotal fruct.
Quid si uir onus mātmonis sustinuit aū nu
ptias. puta quia puellā nōdum nubilem du
xit et aluit. R. dicit hōfē. et azo. q. de eqtate pōt
did qz retinere pōt fructus pceptos tpe quo eaz
sustentauit. Ad hēc nota qz uir dotem lucra
tur triplaciter. Vno modo ex pacto vt si pad
scat de dote tota vel parte lucranda. et vxor de
donatōe ppter nuptias. pactū em hinc inde de
bet esse eqle. vt ex. e. donatō. in tex. et glo. et. C.
de pac. q. uen. l. ex morte. Secō ex lege et hōu
placiter. vno ppter adulteriū vxoris. vt supra
dictū est. Alio mō si vxor instituta decesserit l
religionem intrauerit deficiētibz liberis et p
pinqus. tunc enim uir succedit vxori et esūso
vt. C. vnde uir et vxor. l. i. In omibz alijs τ dos
ad mulierem et donatō ppter nuptias ad uirū;
redit soluto mātmoio. nō contrariū obtineat
suetudo appbata. ex. e. mulieres. et c. donatō.
§. sane in tex. et glo. e. Oia etiā empta de gni

bus bonis uiri et vxoris diuidi debent inter eos
facto diuorcio ppter causam licitam si hō ostet.
alias omnia psumuntur esse de bonis uiri. ex.
e. c. i. et. 2. **P**one qz vxor gūcta de adulterio
sit filia familias. nūquid uir lucrabit dotez pro
fecticiā. R. dicit hōfē. qz sic si dos nō sit recasura
ad patrem. alias secus est. ff. solu. ma. l. 2. Vi
det tamen qz uiuente filia pater nequeat recu
pare dotē. Et habes optimū exemplū in prelato
uasallo alicuius principis quia si prelatus gmit
tit felloniam gtra dñm ecclesia feudum perdit
quandiu ille prelatus uiuit. sed post mortē ei
recupat illō. vt in li. feudoz de capitlis regis cō
radi. §. si clericus velut epus. hēc hōfē. Quid si
mulier amittit dotem suam ppter fornicationem
sentencia diuorciata quo ad sepatōez ebori. et
postea probata sāguitate inter eam et uirum
sepentur oīno per ecclesiam data utriqz licentia
gtrahendi. nūquid mulier dotē repetere poterit
tāquā adulteriū non fecerit. R. tūc dicit qz
sic. qz ex quo nullū fuit mīfio non fuit adulteri
um. nec vlla dos. et quia ecclesia i illa sētēda
decepta fuit reuocare debet ueritate pbata. ar.
ex. d. fr. frmitatis. Laur. vero dixit qz non est de
cetero audienda licet modo appareat qz non fuit
mīfio nec adulteriū. quia est puniēda ppter
intentōz cum opere subsecuto. ex. de biga. nup.
et c. si. τ vt p hō auferat ceteris mātia dñm quē
di. et ne excogitet pbatō falsa gtra mātmoio
ppter dotem recupandam. Et huius sūne est hōfē.
gof. jo. et bñ. ex. e. plerumqz in glo. e. **C**ui
debet dos reddi mātmoio soluto. R. si sit dos
pfecticia patri debet reddi mortua filia. vt. C.
solu. ma. dos a patre. et hō ē vez si decessat sine
liberis. alioqñ penes liberos remanet. licz quidā
gtrariū dicant vt ibidē. l. post mortē. Si vero
fiat diuorciū uiuente patre et filia. dos patri et
filie est reddenda. vt ibidē. l. 2. et. l. pñl. vel sal
tem filie. ex. e. c. i. Si aut sit aduenticia debet
reddi mulieri. vt. ff. solu. ma. l. 2. nō ille qui de
dit pro muliere dotem stipulatus sit eā sibi red
di. vt ibidē. l. quoties. §. i. Sed nunquid
soluto mātmoio debet dos statim reddi. R.
qz sic si dos est in rebus immobilibz inestatis.
Si aut in rebus mobilibz vel se mouentibus.
vel etiam in corporalibus. vt pecunia vestimētis
aialibz infra annum. vt. C. de rei vxorie actio
ne. l. vna. §. cum autem. quod tñ est ad funus
necessariū statim exigit. vt. ff. solu. ma. si filia
Si ergo immobilia statim soluto mīfio non i
stituitur. tenet uir et ei heres ad fructū et eius
pensiones. In mobilibus autem et se mouen
tibus tenet ad vsurā p annū et vecēas nauū
um siue iumentoz et opas fruoz vl questū dui
liū annonaz. vt. C. de rei vxorie actōne. §. exactō
hēc hōfē. **A**d hēc nota qz uir totam dotem
reddere debet si potest. Alias inqñtū facere pōt
i. habita ratōne ei ne egeat. vt dicit in dicta
lege. nisi dolo diminuerit suā substāciā. Si tñ
uenerit ad pinguiorē fortunā restituet totam
Sed si uir padscat vt reddat totam non ualet
tale pactum cum sit gtra bonos mores. si tamē

soluerit repetere nō pōt. ff. de condi. in de. nam
et si. hec bñ. ex. e. mulieres. in glo. bñ. Et tran
sit dñm pñlegiū etiā ad filios ei⁹ dñ mñionij non
aut ad heredes exñeos. vt. ff. solu. ma. maritū.

Nota etiam q̄ expēse facte in reb⁹ dotalib⁹
a uiro aut fuerūt nēcie. et hē minuūt dorem
ip̄o iure. aut viles et ille repetūt actōne man
dati. vel negocijs gestis. aut negligenter vel vo
lūtariē vt pīcture et hui⁹i. Et in his nulla da
tur actio etiā si fuerūt facte volūtate mulieris
si pmituntē abradī siue deducī siue lesiōe p̄oris
stat⁹. C. de ipensis i reb⁹ do. fecis. l. i. et. l. qd̄ dr
Et hoc est verū cū sit separō q̄ ad fed⁹ mñionij.
sec⁹ ē si q̄ ad thoy p̄p̄ adulteriū. ex. e. plerūq̄.
vbi de h⁹. h⁹ bñ. ex. e. mulieres. i glo. b. ad fi.

Quia 6⁹ articlū qui ē de pñlegio dotis. nō
q̄ dos est multū pñlegiata. Nam pro ea
ola bona uiri tacite sūt vxorī obligata. Vñ si
quis hereditatē uiri possid⁹ mlieri dōte rñdē
debet. ex. de pigno. ex. lris. h⁹ etiā vxor p̄ p̄fer
nalib⁹ tacitā p̄p̄thecā n̄ sibi p̄uiderit p̄ sp̄alez
et exp̄ssam. quia tūc alijs renūciare uidet⁹. C. de
pactē. quē. sup̄ dōtē. l. fi. Et h⁹ pñlegiū extēdīt
ad heredes vxoris p̄p̄ios. i. ad filiū nepotē. n̄ ad
ad hēdes ei⁹ extraneos. C. de pñl. do. l. vna. hoc
tñ pñlegiū n̄ habēt mlieres heretice. C. dñ. l. i.
Vnde vxor quo ad dōtē p̄ferē oib⁹ creditorib⁹
etiā tpe p̄orib⁹. actōnes p̄sonales l. etiā tacitas
p̄p̄thecas hñtib⁹. n̄ ad p̄ferē p̄orib⁹ creditori
bus p̄p̄thecas exp̄ssas hñtib⁹. sic nec fise⁹ q̄ si
mīle pñlegiū h⁹ cū muliere. ex. de pigno. ex. l.
teris. i glo. c. e. In donatōne aut p̄pter nuptias
p̄ferē mlier p̄p̄iorib⁹ tñ. C. e. l. fi. Et bōa vxor
nō sūt dīstrahēda. Nec etiā p̄p̄ delictū uiri. dī
strahunt tamē p̄ uiro qñz in caū. Nam in cā
p̄mipilarij sūt p̄ eo obnoxia si omīa bona ei⁹
sūt exhausta. C. ne vx. p̄ mari. l. i. et. 3. et. C. in
quib⁹ causis pign⁹ tacite strahit⁹. l. satis. h⁹ ex
de ofue. ex. pte in glo. d. Sed nūquid dos p̄mi
mñionij queri debet i mat̄monij sequēs. Rē
q̄ sic nisi p̄bet aliud quēni sse. ff. e. dorem. Et h⁹
est vez si mulieris erat actō pura. nam si erat
extranei nō querit⁹ n̄ ofentiente stipulatore do
tis. ff. e. stipulacō dotis. h⁹ etiam itelligit si p̄at
ei⁹ non uiuit. Nam si patre uiuente non nu
p̄serit constituta heres cum extraneo dorem per
cipiet. Constituta vero cū fratrib⁹ dōtē oferet
C. vt omīa vtriusq̄. l. fi. Si vero pater uiuit
tunc aut mulier straxit volente patre. aut no
lente. Si volente nō licet patri aliquid diminūē
de dōte p̄mī mat̄monij nisi forte ei⁹ substā
tia sit aliqua clade fortuita diminuta. quia tūc
dare nō cogitur vltra uicem substātie sue. Si
autem patre nolente. tunc sec⁹ est. vñ ip̄tetur si
bi qui cū ea sine dōte straxit. maxie si p̄ iusta
de cā straxit. vt quia uir erat uilis p̄sona. in
aut. de eq̄li. do. §. quia uo. coll. A. hec hōfē. Aliē
dr. ff. de ritu nup. q̄ si filia minto p̄p̄ nup̄serit
p̄f etiā dotare tenet⁹ n̄ uirz idignū elegerit.

[illegible]